
Dokument nr. 15:10

(2012–2013)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1351 – 1500

22. mai – 17. juni 2013

Innhold

Spørsmål	Side
1351. Fra stortingsrepresentant Allan Johansen, vedr. jobb for lærlinger i Forsvaret, besvart av forsvarsministeren	13
1352. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. Nord-Tønderlag politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsministeren	14
1353. Fra stortingsrepresentant Anders B. Werp, vedr. praktisering av flaggloven, besvart av justis- og beredskapsministeren	15
1354. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen, vedr. gjennomgang av lostjenesten, besvart av fiskeri- og kystministeren	16
1355. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. Atna jernbanestasjon i Hedmark, besvart av samferdselsministeren	16
1356. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. kommuneøkonomi 2002 - 2006, besvart av kommunal- og regionalministeren	17
1357. Fra stortingsrepresentant Karin Yrvin, vedr. diskriminering av personer med psykiske lidelser, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	18
1358. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. budsjettfordelingsmodellen, besvart av kunnskapsministeren	19
1359. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. seismikkskyting, besvart av olje- og energiministeren	19
1360. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. kunnskapsutvikling innen brannfaget i Norge, besvart av justis- og beredskapsministeren	20
1361. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. Signo kompetansesenter, besvart av kunnskapsministeren	21
1362. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. avgiften på kjæledyrfør, besvart av finansministeren	22
1363. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. NUF-ordningen, besvart av finansministeren	22
1364. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. personvern, besvart av samferdselsministeren	24
1365. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. periodisk kjøretøykontroll, besvart av samferdselsministeren	24
1366. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. skatteendring, besvart av olje- og energiministeren	25
1367. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. endringer i oljeskatten, besvart av finansministeren	25
1368. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. lymfødem- behandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	26
1369. Fra stortingsrepresentant Janne Fardal Kristoffersen, vedr. Husbanken, besvart av helse- og omsorgsministeren	28
1370. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. dagens situasjon i fengslene, besvart av justis- og beredskapsministeren	29
1371. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. "kode 6", besvart av justis- og beredskapsministeren	30

	Side
1372. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. Thalidomide-skandalen, besvart av helse- og omsorgsministeren	31
1373. Fra stortingsrepresentant Michael Tetzschner, vedr. innsigelsessaker, besvart av miljøvernministeren	32
1374. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. overgrep mot barn, besvart av justis- og beredskapsministeren	40
1375. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. budfristen ved kjøp av bolig, besvart av finansministeren	40
1376. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. BPA - utenfor kommunegrensene, besvart av helse- og omsorgsministeren	41
1377. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. brukerstyrt personlig assistent (BPA), besvart av helse- og omsorgsministeren	42
1378. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. brukerstyrt personlig assistent (BPA), besvart av helse- og omsorgsministeren	43
1379. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. foreldrepenge til fedre, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	45
1380. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. flomutsatte områder, besvart av justis- og beredskapsministeren	46
1381. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. tilbakekallelse av norsk statsborgerskap, besvart av justis- og beredskapsministeren	46
1382. Spørsmålet ble trukket	47
1383. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. ambulansetjenester i Helse Midt-Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren	47
1384. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. ressursituasjonen ved Haugaland- og Sunnhordland politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsministeren	48
1385. Fra stortingsrepresentant Inger Johanne Bjørnstad, vedr. mer areal i strandsonen, besvart av miljøvernministeren	49
1386. Fra stortingsrepresentant Ida Marie Holen, vedr. Inn på Tunet (IPT)-tjenester, besvart av landbruks- og matministeren	50
1387. Fra stortingsrepresentant Torgeir Dahl, vedr. feilaktig avkryssing i søknad til Lånekassa, besvart av kunnskapsministeren	51
1388. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. Johan Castberg-feltet, besvart av olje- og energiministeren	51
1389. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. havstigning, besvart av miljøvernministeren	53
1390. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. fiskesperre, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	53
1391. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. fiskesperren ved Kjeldal sluse i Telemarks-kanalen, besvart av miljøvernministeren	54
1392. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. bonusordningen i innenlands luftfart, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	55
1393. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. fellingstillatelse av skadevoldende ulv, besvart av miljøvernministeren	56
1394. Fra stortingsrepresentant Inger Johanne Bjørnstad, vedr. kollektivfremmende tiltak lokalt og merverdiavgift, besvart av finansministeren	57

	Side
1395. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. arbeidstilbud ved Åna fengsel, besvart av justis- og beredskapsministeren	57
1396. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. operasjonskapasiteten innen nevrokirurgi ved OUS, besvart av helse- og omsorgsministeren	58
1397. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. Veksthus på Tøyen, besvart av kunnskapsministeren	59
1398. Fra stortingsrepresentant Anders B. Werp, vedr. nedleggelsen av FOV, besvart av justis- og beredskapsministeren	60
1399. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Posten sin leveringsplikt, besvart av samferdselsministeren	60
1400. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. bobiler over 3500 kg, besvart av samferdselsministeren	61
1401. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. bygging av kraftlinje i naturvernområde i dispensasjonssaken vedrørende Sördalen Naturreservat, besvart av miljøvernministeren	62
1402. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Gassled og tariff, besvart av olje- og energiministerens	63
1403. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. embetsed, besvart av statsministeren	64
1404. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. erstatningsordninger for thalidomide-ofrene, besvart av helse- og omsorgsministeren	65
1405. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. Rv2 - Flom, besvart av samferdselsministeren	65
1406. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. Brandval bru, besvart av samferdselsministeren	66
1407. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. søkemotoren/nettstedet "Ettersøkt", besvart av justis- og beredskapsministeren	66
1408. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. sjøfolk, besvart av nærings- og handelsministeren	67
1409. Fra stortingsrepresentant Lars Myraune, vedr. overtakelse av eiendomsgrunn ved flyplassene Flesland og Værnes, besvart av forsvarsministeren	68
1410. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. aldersdiskrimineringen i arbeidslivet, besvart av arbeidsministeren	68
1411. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. fradragsberettiget for særalderspensionister, besvart av finansministeren	69
1412. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. rapport om den forliste tråleren Krasnoselsk, besvart av fiskeri- og kystministeren	70
1413. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. ung kvinne som er brutalt overfalt, og slått helseløs, besvart av justis- og beredskapsministeren	70
1414. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. konkurranse-situasjonen innen meierisektoren, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministerens	71
1415. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. bønder, besvart av landbruks- og matministeren	72
1416. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. Kommuneloven § 9 nr. 4, besvart av kommunal- og regionalministeren	72

	Side
1417. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. båndskader og instabilitet i nakken, besvart av helse- og omsorgsministeren	73
1418. Fra stortingsrepresentant Tom Staahle, vedr. Afghanistan-veterans kamp for erstatning, besvart av forsvarsministeren	74
1419. Fra stortingsrepresentant John Thune, vedr. overskuddsmasser fra bygging av Follobanen, besvart av samferdselsministeren	75
1420. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. Amal Adens og andre skeive muslimeres sikkerhet under Paraden under Skeive dager, besvart av justis- og beredskapsministeren	76
1421. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. statens netto økonomiske bidrag til bygging av Rogfast, besvart av samferdselsministeren	77
1422. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. eierskap av friluftsområder, besvart av miljøvernministeren	77
1423. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. kjeveskadde, besvart av helse- og omsorgsministeren	78
1424. Fra stortingsrepresentant Bjørn Lødemel, vedr. å motverke språkskifte frå nynorsk til bokmål, besvart av kunnskapsministeren	79
1425. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. politiets interne kjøregler og åpenhet, besvart av justis- og beredskapsministeren	80
1426. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. dyrevern, besvart av landbruks- og matministeren	81
1427. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. livredningskunnskap for lærere og barnehagepersonell, besvart av kunnskapsministeren	82
1428. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. utviklingen av Vestfoldbanen, besvart av samferdselsministeren	83
1429. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. naust, besvart av miljøvernministeren	84
1430. Fra stortingsrepresentant Steinar Reiten, vedr. ekstra slitasje på kommuneveger i forbindelse med tømmeruttak, besvart av samferdselsministeren	84
1431. Fra stortingsrepresentant Karin Yrvin, vedr. kommunenes rolle i klimaarbeidet, besvart av miljøvernministeren	85
1432. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. utvisning og statsborgerskap, besvart av justis- og beredskapsministeren	86
1433. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. bosattregistrerte barn, besvart av kunnskapsministeren	88
1434. Fra stortingsrepresentant Bjørn Lødemel, vedr. motorferdsel i utmark, besvart av miljøvernministeren	89
1435. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. pleiepenger, besvart av arbeidsministeren	90
1436. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. fastlegeforskriften og det å kunne reservere seg i spørsmål som angår liv og død, besvart av helse- og omsorgsministeren	91
1437. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. Bivirkningsgruppen for odontologiske biomaterialer, besvart av helse- og omsorgsministeren	92
1438. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. at elever i grunnskolen får tilgang til nøytrale og balanserte læreverk i faget «Mat og helse», besvart av kunnskapsministeren	94

	Side
1439. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. eiendomsskatt for bønder, besvart av finansministeren	95
1440. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. skatte- og avgiftsnivået for gårdsskogbruket, besvart av finansministeren	96
1441. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. utstedelse av pass, besvart av justis- og beredskapsministeren	96
1442. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. kapasitetsproblemer hos Bufdir, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	97
1443. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. trygdede bønder, besvart av arbeidsministeren	98
1444. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. Mattilsynets avlivingspraksis av dyr, besvart av landbruks- og matministeren	99
1445. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. miljøkonsekvenser av gruvedrift, besvart av miljøvernministeren	99
1446. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. om skatteøkningen skal redusere aktivitetsnivået på norsk sokkel, besvart av olje- og energiministeren	100
1447. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. forvalterressurs for Reisa nasjonalpark, besvart av miljøvernministeren	101
1448. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeidsministeren	101
1449. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. oppdrettslaks, besvart av fiskeri- og kystministeren	103
1450. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. sikkerheten til asfaltleggere, besvart av justis- og beredskapsministeren	103
1451. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. miljøgifter i oppdrettslaks, besvart av fiskeri- og kystministeren	104
1452. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. konferansen om de humanitære konsekvensene av atomvåpen, besvart av utenriksministeren	105
1453. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. pensjonerte politipersoners involvering i overvåking for amerikanske myndigheter, besvart av finansministeren	106
1454. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. omleggingen av hjelpemiddelsortimentet, besvart av arbeidsministeren	107
1455. Fra stortingsrepresentant Afshan Rafiq, vedr. godkjenning av utenlandsk utdanning i Norge, besvart av kunnskapsministeren	108
1456. Fra stortingsrepresentant Afshan Rafiq, vedr. Oslo kommunes egne skatteinntekter, besvart av kommunal- og regionalministeren	110
1457. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. å bruke bompenger til å forsere jernbaneutbygging, besvart av samferdselsministeren	111
1458. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. strukturendringer for Forsvarets spesialstyrker, besvart av justis- og beredskapsministeren	111
1459. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. ressursbruk ved behandling av asylsøknader, besvart av justis- og beredskapsministeren	112
1460. Fra stortingsrepresentant Steinar Reiten, vedr. utgivelser av litteratur, musikk, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	113

	Side
1461. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. profesjonelle verger, besvart av justis- og beredskapsministeren	114
1462. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. ferjetilskudd, besvart av samferdselsministeren	115
1463. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. arbeidsgivernes direkte utgifter til sykepenger, besvart av arbeidsministeren	115
1464. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. rapport om ansvarsforhold og håndtering ved funn av eksplosive varer, besvart av justis- og beredskapsministeren	116
1465. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. at hensynet til boligareal vektlegges i de store byene, besvart av kommunal- og regionalministeren	117
1466. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. en pågående tvist med skattemyndighetene, besvart av finansministeren	118
1467. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. prosjektfinansiering, besvart av finansministeren	119
1468. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. store oljeprosjekter, besvart av finansministeren	120
1469. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. makroøkonomisk beregning, besvart av finansministeren	120
1470. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. utskrivningsklare pasienter fra det psykiske helsevernet, besvart av helse- og omsorgsministeren	121
1471. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. å endre ordningen med omsorgspenger og pleiepenger, besvart av arbeidsministeren	122
1472. Fra stortingsrepresentant Bjørn Lødemel, vedr. Tollvesenet sin kontroll- og ekspedisjonseining i Måløy, besvart av finansministeren	124
1473. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. veiprosjekter, besvart av samferdselsministeren	124
1474. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. oppkjøring på MC, besvart av samferdselsministeren	128
1475. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. oljesektorens påvirkning av skatteendring, besvart av olje- og energiministeren	128
1476. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. skattelettelse til "de aller rikeste", besvart av finansministeren	129
1477. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. Bremanger og oljeaktivitet, besvart av olje- og energiministeren	129
1478. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. saksbehandlingstid ved Nav, besvart av arbeidsministeren	130
1479. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. samværsrett med barn, besvart av justis- og beredskapsministeren	131
1480. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. Drammen sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	133
1481. Fra stortingsrepresentant Siri A. Meling, vedr. overgangsreglene varslet i forbindelse med endringene i petroleums-skattesystemet, besvart av finansministeren	134
1482. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. de syv handlingspunktene i regjeringens forenklingsprosjekt for frivilligheten fra 2007, besvart av kulturministeren	135
1483. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. fiskerinæringa, besvart av fiskeri- og kystministeren	138

	Side
1484. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. fornying av ferjeflåten i Norge, besvart av samferdselsministeren	139
1485. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. kompensasjon for økt merverdiavgift, besvart av samferdselsministeren	139
1486. Fra stortingsrepresentant Gorm Kjernli, vedr. ansatte i Jernbaneverket, besvart av samferdselsministeren	140
1487. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. statlig kapitaltilførsel til statlige selskaper, besvart av finansministeren	141
1488. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. hval, besvart av fiskeri- og kystministeren	141
1489. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. LAR-medikamenter på private apotek, besvart av helse- og omsorgsministeren	143
1490. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. innsyn i Forsvaret, besvart av forsvarsministeren	144
1491. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. rekefiskere i østre deler av Skagerak, besvart av fiskeri- og kystministeren	144
1492. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. avtalen St Olavs Hospital har med Fosen Distriktsmedisinske senter (Fosen Helse) om å stå faglig ansvarlig for den desentraliserte spesialisthelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsministeren	145
1493. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. sykehusprosjekter og avdragstiden på lån fra staten, besvart av helse- og omsorgsministeren	146
1494. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. Sykehuset Drammen, besvart av helse- og omsorgsministeren	146
1495. Fra stortingsrepresentant Tom Staahle, vedr. Mali, besvart av forsvarsministeren	147
1496. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. petroleums-skatteloven, besvart av finansministeren	148
1497. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. likestillingsloven, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren ...	149
1498. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. årsverk for rådgivning i landbruket, besvart av landbruks- og matministeren	150
1499. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. kostnaden og den fattigdomsreduserende effekten av NM i bistand, besvart av utviklingsministeren	151
1500. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. ferjetilskudd, besvart av samferdselsministeren	151

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1351 - 1500) for sesjonen 2012-2013.*

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre*

Amundsen, Per-Willy (FrP)	1390, 1391
Anundsen, Anders (FrP)	1458, 1491
Aspaker, Elisabeth (H)	1447
Bjørnstad, Inger Johanne (V)	1385, 1394
Bredvold, Per Roar (FrP)	1355, 1439, 1440
Dahl, André Oktay (H)	1420, 1461
Dahl, Torgeir (H)	1387
Dåvøy, Laila (KrF)	1376, 1377
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	1416, 1450, 1490
Eriksson, Robert (FrP)	1352, 1466, 1479
Flåtten, Svein (H)	1363, 1428, 1449
Fredriksen, Jan-Henrik (FrP)	1417
Giltun, Vigdis (FrP)	1361, 1362, 1426, 1451
Gitmark, Peter Skovholt (H)	1452, 1462, 1499, 1500
Godskesen, Ingebjørg (FrP)	1354
Graham, Sylvi (H)	1454
Grande, Trine Skei (V)	1359, 1360, 1397, 1425, 1438, 1445
Grimstad, Oskar J. (FrP)	1389
Gundersen, Gunnar (H)	1380, 1405, 1406, 1453
Gåsvatn, Jon Jæger (FrP)	1372, 1437
Helleland, Linda C. Hofstad (H)	1358, 1379, 1383, 1441, 1465, 1492, 1493
Helleland, Trond (H)	1494
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	1378
Hoksrud, Bård (FrP)	1364, 1365, 1399, 1400, 1413, 1473, 1474
Holen, Ida Marie (FrP)	1386
Horne, Solveig (FrP)	1485
Høie, Bent (H)	1396, 1480
Håbrekke, Øyvind (KrF)	1442, 1497
Isaksen, Torbjørn Røe (H)	1463
Johansen, Allan (FrP)	1351
Johansen, Morten Ørsal (FrP)	1381, 1393, 1432, 1433, 1459
Kjernli, Gorm (A)	1486
Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	1368, 1423
Korsberg, Øyvind (FrP)	1464
Kristiansen, Ivar (H)	1392
Kristoffersen, Janne Fardal (H)	1369
Leirstein, Ulf (FrP)	1403, 1457
Lødemel, Bjørn (H)	1424, 1434, 1472
Meling, Siri A. (H)	1481
Michaelsen, Åse (FrP)	1370, 1371, 1404, 1407
Myraune, Lars (H)	1409
Nesvik, Harald T. (FrP)	1412, 1429

Njåstad, Helge André (FrP)	1483, 1484
Rafiq, Afshan (H)	1455, 1456
Reiertsen, Laila Marie (FrP)	1410, 1448, 1478
Reiten, Steinar (KrF)	1430, 1460
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	1388, 1395
Rytman, Jørund (FrP)	1468, 1476
Sivertsen, Eirik (A)	1356
Skumsvoll, Henning (FrP)	1475, 1477
Solvik-Olsen, Ketil (FrP)	1366, 1367, 1401, 1402, 1421, 1422, 1446,
Stordalen, Morten (FrP)	1435, 1489
Staahe, Tom (FrP)	1418, 1495
Svendsen, Kenneth (FrP)	1467, 1487
Syversen, Hans Olav (KrF)	1374, 1375, 1436
Tenden, Borghild (V)	1470, 1471
Tetzschner, Michael (H)	1373
Thommessen, Olemic (H)	1482
Thorsen, Bente (FrP)	1427
Thune, John (KrF)	1419
Trældal, Torgeir (FrP)	1414, 1415, 1444, 1443, 1498
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	1411, 1469
Vaksdal, Øyvind (FrP)	1384, 1408
Werp, Anders B. (H)	1353, 1398
Yrvin, Karin (A)	1357, 1431
Aasland, Terje (A)	1488

Dokument nr. 15:10

(2012-2013)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1351

Innlevert 22. mai 2013 av stortingsrepresentant Allan Johansen

Besvart 30. mai 2013 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«I en artikkel i Avisa Nordland den 27.03.2013, fremkommer det at lærlingene på Bodø hovedflystasjon ikke får jobb i Bodø etter at læretiden er over. Lærlingene må, i følge artikkelen, flytte til Ørland for å få kontrakter. Lærlingene uttrykker videre at de da søker seg over i andre jobber. Dette skjer samtidig som det er personellmangel ved stasjonen.

Ser statsråden utfordringer knyttet til lærlingenes situasjon og Forsvarets behov i denne sammenheng?»

BEGRUNNELSE:

Forsvaret har utfordringer knyttet til vedlikeholdskapasiteten for dagens F-16, og mister dyktig personell som følge av beslutningen om nedleggelse av Bodø som hovedflystasjon. Rekrutteringen av nytt personell er avgjørende for å sikre vedlikeholdskapasitet for våre F-16 og kommende F-35.

Svar:

Forsvaret er den statlige institusjonen i landet med flest lærlinger. Både Forsvaret og sivilsamfunnet har nytte av dette. Som lærling i Forsvaret er man ikke automatisk sikret ansettelse i sektoren etter fagutdanning. Forsvarets lærlinger vil imidlertid bli prioritert ved ansettelse av nytt personell.

Forsvaret tilbyr lærlingeutdanning innenfor om lag 30 fagområder. Den geografiske lokaliseringen av lærestedene er ikke nødvendigvis sammenfallende med der behovet for faglært kompetanse er størst. Dette medfører at noen lærlinger må påberegne å flytte til et annet distrikt etter endt fagutdanning.

Luftforsvaret skal foreta omfattende omstillinger i tiden som kommer. I juni 2012 vedtok Stortinget blant annet oppretting av én hovedbase for kampfly på Ørland flystasjon, og nedleggelse av Bodø hovedflystasjon. Som en viktig del av forberedelsene til innføring av det nye kampflyet F-35 skal vedlikeholdskapasiteten bygges opp på Ørland. Dette får naturlig nok konsekvenser for personellet, inkludert lærlingene.

Befalsutdannede lærlinger utgjør rekrutteringsgrunnlaget til militære flyteknikere. Forsvaret opplyser at Luftforsvaret ønsker å ansette denne kategorien lærlinger etter endt utdanning. Forsvaret opplyser videre at Luftforsvaret planlegger å tilby fast ansettelse på Ørland til alle fra Bodø som har fått fagbrev innen flyteknikk i år. Luftforsvaret planlegger for tiden ikke med å gi fast ansettelse til flyteknisk personell i Bodø.

Jeg forstår at den enkelte lærling kan oppleve å stå overfor krevende veivalg. Samtidig er jeg trygg på at Forsvaret også i fremtiden vil ivareta kompetansen som de unge representerer på en god og helhetlig måte.

SPØRSMÅL NR. 1352**Innlevert 22. mai 2013 av stortingsrepresentant Robert Eriksson****Besvart 3. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Selv om regjeringen foreslo å øke bevilgningene til å styrke grensekontrollen i revidert nasjonalbudsjett 2013, så fant man ikke midler til å styrke bemanningen knyttet til grensekontroll ved TRD lufthavn Værnes. I dag er Nord-Trøndelag politidistrikt nødt til å avgi personell fra nærliggende regioner, dette går ut over ordinær beredskap og politiets forebyggende arbeid for å skape et trygt lokalmiljø.

Hvilke deler av politiets forebyggende arbeid mener statsråden skal nedprioriteres i Nord-Trøndelag?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til tidligere skriftlig spørsmål, jf. Dokument nr. 15:635 (2012-2013), hvor undertegnede tok opp den lave bemanningssituasjonen i Nord-Trøndelag politidistrikt, og at dette går ut over det å kunne sikre en forsvarlig god grensekontroll ved Trondheim Lufthavn Værnes. Den gang svarte justisministeren at hun forventet at politimesteren i Nord-Trøndelag fordeler ressursene slik nødvendige oppgaver på lufthavnen løses på en tilfredsstillende måte.

Undertegnede har på nytt mottatt informasjon fra Politiets Fellesforbund Nord-Trøndelag som viser at bemanningssituasjonen er kritisk, en dekningsgrad på 1,38 polititjenestemenn per 1 000 innbygger i fylket, bekrefter dette. Den lave bemanning medfører at det fortsatt er en utfordring å kunne drive en forsvarlig god grensekontroll ved Trondheim Lufthavn Værnes. I tillegg er det fortsatt slik at NT Politidistrikt er nødt til å avgi personell fra nærliggende regioner.

Det at justisministeren forventer at politimesteren i Nord-Trøndelag fordeler ressursene slik at nødvendige oppgaver på lufthavnen løses på en tilfredsstillende måte forutsetter etter undertegnades syn, at man må ha tilgjengelig ressurser å fordele. I

dag er situasjonen slik at dette ikke er tilfellet uten at det da går utover ordinær beredskap og politiets forebyggende arbeid for å skape et trygt lokalmiljø, samt forhindre at kriminalitet inntreffer.

Slik situasjonen er i dag, og uten ekstra "øremerkede" midler til bemanning for å gjennomføre grensekontroll på Trondheim Lufthavn Værnes, blir politiet stilt ovenfor det dilemma at man må nedprioritere spaning og forebyggende arbeid, hva gjelder f.eks. omsetning og bruk av narkotika i ungdomsmiljøene. Politiets tilbakemelding til undertegnede er at politiets klare krav til beredskap og lokal forankring tilsier at man ikke kan oppbemanne Værnes på ordinære midler, slik statsråden forventer i sitt tidligere svar, da dette vil gå på bekostningen av hverdagsberedskapen. Med tanke på at regjeringen ikke er villig til å øke bevilgningene til Nord-Trøndelag politidistrikt vil undertegnede utfordre statsråden på om hun mener det er forsvarlig og god beredskap og nedprioritere det forebyggende arbeidet, og videre vil undertegnede be statsråden konkret om å peke på hvilke sider av politiets arbeid i Nord-Trøndelag som bør nedprioriteres.

Svar:

Det er politimesterens ansvar å forvalte politidistriktets samlede ressurser på en helhetlig og best mulig måte slik at de mange oppgavene som påhviler distriktet blir ivaretatt. Det vil i perioder måtte innebære at ressurser omfordeles.

Politidirektoratet tildeler politidistriktet en årlig budsjetttramme. Man er herunder kjent med at politiarbeidet på Værnes lufthavn innebærer utfordringer for politidistriktet. Direktoratet opplyser at det har tillit til at politimesteren gjennom sin disponering av ressursene søker å løse politioppgavene i distriktet i samsvar med gjeldende resultatmål.

SPØRSMÅL NR. 1353**Innlevert 22. mai 2013 av stortingsrepresentant Anders B. Werp****Besvart 29. mai 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Hvilket handlingsrom har landets kommuner i praktiseringen av Lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger, i relasjon til å tillate bruk av for eksempel idrettsforeningers flagg fra kommunale flaggstenger i kommunen under idrettsarrangementer?»

BEGRUNNELSE:

Lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger regulerer flagging på eller fra kommunenes offentlige bygninger og eiendommer, eller bygninger og eiendommer som for den vesentligste del benyttes av kommunale institusjoner. Hovedregelen er at kun det norske eller det samiske flagget eller godkjent by-, kommune- eller fylkesflagg kan benyttes. Det er også anledning til å flagge med et fremmed lands flagg ved siden av det norske.

Flagging er en måte å markere store begivenheter for et lokalsamfunn. Symbolikken er sterk. Og flagging kan styrke følelsen av samhold og lokal identitet.

Det kan synes som om praktiseringen av den ovennevnte loven er ulik rundt om i landet. Uten at dette har skapt nevneverdige problemer eller debatter, fordi en lokal tilpasning i hovedsak ivaretar respekten både for lovens intensjon og for lokalsamfunnets ønske om positiv markering.

Samtidig er kommunene opptatt av riktig lovfortolkning. Drammen er et eksempel på dette. Her ønsker man å legge til rette for bruk av flagg og bannere

under store idrettsbegivenheter av nasjonal karakter, hvor byens idrettslag kan benytte sine flagg på kommunale flaggstenger. Dette må i så fall tolkes inn under det handlingsrommet loven gir kommunene.

Svar:

Lov 29. juni 1933 nr. 2 om flagging på kommunenes offentlige bygninger forbyr at det på eller fra kommunenes offentlige bygninger og eiendommer eller bygninger og eiendommer som for den vesentligste del benyttes av kommunale institusjoner, brukes andre flagg enn det norske flagget, det samiske flagget eller by-, kommune- eller fylkesflagg som er godkjent av Kongen. Overtredelse av forbudet kan straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder. Etter forskrift 6. juli 1933 nr. 3 om adgang til i særlige tilfelle å benytte et fremmed lands flagg ved siden av det norske flagg på kommunale bygninger, kan et fremmed lands flagg heises ved siden av Norges flagg på slike bygninger og eiendommer som forbudet gjelder for, når dette av hensyn til internasjonal høflighet finnes ønskelig. Det er ikke gjort andre unntak fra forbudet i lov 29. juni 1933 nr. 2. Det er heller ikke åpnet for at det kan gis dispensasjon fra forbudet i enkelttilfeller. Kommunene kan dermed ikke tillate flagging i strid med forbudet i forbindelse med idrettsarrangementer eller ved andre anledninger. Loven må imidlertid tolkes slik at forbudet for eksempel ikke vil omfatte et kommunalt eid fotballstadion eller annet idrettsanlegg når det er leid ut til en fotballklubb eller et idrettslag.

SPØRSMÅL NR. 1354

**Innlevert 23. mai 2013 av stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen
Besvart 30. mai 2013 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen**

Spørsmål:

«Etter det jeg har erfart nedsatte regjeringen den 2. mars 2012 et utvalg som skal foreta en gjennomgang av lostjenesten. Etter planen skal utvalget avgi sin NOU våren 2013. Mitt spørsmål til statsråden blir da:

Når vil utredningen bli avgitt?»

BEGRUNNELSE:

Nærskipsfarten har i alle år vært opptatt av å ha navigatører som kan kystseilas. Fortsatt er det mange kapteiner / navigatører med farledsbevis som er trenet for å operere på norskekysten.

Med innføring av ny Los forskrift 1. januar 2011 ble kapteiner fratatt rettigheten til å seile på kysten hvor de tidligere hadde operert i årevis. Dette skjedde ved at Losoldermennene innførte lengdebegrensning på skip for bruk av farledsbevis på en rekke leder langs kysten. Spesielt i Skagerak losdistrikt er det innført lengdebegrensninger i nesten alle innseilinger hvor en før kunne operere uten los. Det er nå over 2 år siden den nye forskriften ble innført og næringen sliter nå med uklare og varierende praksis i de ulike losdistrikt, noe som medfører unødvendig bruk av los.

SPØRSMÅL NR. 1355

**Innlevert 23. mai 2013 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold
Besvart 3. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad**

Spørsmål:

«Mange jernbanestasjoner er preget av mangel på vedlikehold slik som f.eks. Atna jernbanestasjon i Hedmark. Her kunne det med fordel vært utført vedlikehold på tak.

Hvilke planer har statsråden med vedlikehold og rydding på våre jernbanestasjoner?»

Svar:

Som stortingsrepresentant Godskesen viser til har regjeringen nedsatt et utvalg som skal foreta en bred gjennomgang av lostjenesten.

Utvalget skal utrede lostjenestens omfang og organisering. Videre skal utvalget se lostjenesten i sammenheng med andre ulykkesforebyggende tiltak. Lostjenesten skal også vurderes i forhold til den teknologiske utviklingen, både på land og på fartøyene.

Bruken av farledsbevis skal vurderes nærmere. Jeg går ut i fra at utvalget i den sammenheng vil adressere spørsmål som har blitt reist om særskilte begrensninger på bruk av farledsbevis.

Utvalget skal overrekke sin innstilling 10. juni 2013. Vi vil så snart som mulig etter overrekkelsen sende utvalgets rapport på bred høring med 3 måneders høringsfrist.

Selv om lostjenesten har noen utfordringer, vil jeg understreke at lostjenesten er et viktig sjøsikkerhetsrettet tiltak. De fartøyene som representerer den største risikoen vil også måtte ha los i fremtiden. Lostjenesten gir en risikoreduserende effekt, og den tilfører en ekstra kapasitet til skipet.

Regjeringen ønsker å videreutvikle lostjenesten som en fremtidsrettet, kostnadseffektiv og brukervennlig tjeneste, som skal fortsette å ivareta viktige samfunnsoppgaver knyttet til miljø og sikkerhet. Utvalgets rapport og høringen av denne vil være et sentralt innspill i regjeringens arbeid med å videreutvikle lostjenesten.

for de innvendige arealene som leies fra Rom Eiendom. I tillegg har Jernbaneverket ansvar for utvendige arealer, delvis som leietaker eller eier av parkeringsarealer og atkomstveier, samt som eier av plattformene.

Stasjonsområdene er de reisendes første og siste del av togreisen, og dermed viktig for at togets skal fremstå som et attraktivt transportalternativ. Jernbaneverket jobber daglig for at publikumsområdene skal gi en positiv reiseopplevelse gjennom arbeidet med å holde stasjonene tilgjengelige, rene, ryddige og godt vedlikeholdte. Det opplyses at det gjennomføres generiske kontroller på alle stasjoner etter definert frekvens, avhengig av bl.a. antall reisende. Det varierer fra daglig kontroll på største stasjoner til minimum en gang per måned på de minst trafikkerte.

Rom Eiendom opplyser det foretas årlige tilstandsregistreringer av vedlikeholdsbehovet for alle bygninger, og at det ut fra dette utarbeides en plan for vedlikehold for de kommende ti årene. Selskapet opplyser at vedlikeholdsbudsjettet er mer enn doblet de siste åtte årene.

Det er i NTP 2014-2023 foreslått å sette av i gjennomsnitt om lag 470 mill. kr årlig til stasjoner og knutepunkt. Disse midlene vil benyttes til tiltak som blant annet vil forbedre de publikumsrettede fasilitetene på stasjoner og knutepunkt med vekt på sikkerhet, kapasitet, kundeinformasjon, universell utforming, tilgjengelighetstiltak og parkering.

Rom Eiendom, som eier Atna stasjon, opplyser at i henhold til selskapets vedlikeholdsplan skal taket på Atna stasjon rehabiliteres i 2015, samtidig som vinduer skiftes og bygningen males utvendig.

SPØRSMÅL NR. 1356

Innlevert 23. mai 2013 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 31. mai 2013 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Gitt at Bondevik 2-regjeringens forslag til statsbudsjett for årene 2002-2006 hadde blitt vedtatt uendret av Stortinget, hva ville prosentvis vekst i kommunesektorens samlede inntekter pr år og gjennomsnittlig årlige prosentvis vekst i kommunesektorens samlede inntekter blitt, sammenstilt med den faktiske prosentvise veksten i kommunene i hvert av årene 2002-2006 og den faktiske gjennomsnittlige prosentvise veksten i kommunesektorens samlede inntekter i perioden 2002-2006?»

BEGRUNNELSE:

Bondevik II-regjeringens forslag til statsbudsjett ble endret som følge av behandlingen i Stortinget. Når det gjelder vekst i kommunenes inntekter ble den større enn opprinnelig forslag fra regjeringen ved flere anledninger etter at Stortinget sørget for mer penger til kommunene enn regjeringen opprinnelig hadde ønsket.

Svar:

Følgende tabell viser prosentvis realvekst i kommunesektorens samlede inntekter for årene 2002-2006. Kolonne 1 viser foreslått realvekst i statsbudsjettet, kolonne 2 viser den prosentvis endringen ved Stortingets vedtak i forhold til forslaget, og kolonne 3 viser endelig regnskap.

	(1) St.prp. nr. 1 (prosent)	(2) Stortingets vedtak, pst. endring ift. St.prp. nr. 1	(3) Endelig regnskap (prosent)
2002	2	0	1,1
2003	1¼	+0,5	0,6
2004	1,9	+1	3,8
2005	1¼	+0,4	3,4
2006	1¼	+2	5,6
Årlig gj.snitt 2002-2006	1½	+0,8	2,9

Når kolonne 3 avviker fra summen av kolonne 1 og kolonne 2, har det i hovedsak sammenheng med endringer i skatteanslag og gebyranslag.

SPØRSMÅL NR. 1357**Innlevert 23. mai 2013 av stortingsrepresentant Karin Yrvin****Besvart 29. mai 2013 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Inga Marte Thorkildsen****Spørsmål:**

«Hva er erfaringene med diskriminerings- og tilgjengelighetslovens beskyttelse overfor personer med psykiske lidelser, og hva gjør statsråden for å hindre diskriminering av personer med psykiske lidelser?»

BEGRUNNELSE:

Psykiske lidelser er tabubelagt, dette selv om psykisk uhelse er et folkehelseproblem. Det foreligger lite statistikk om utbredelsen av diskriminering av denne gruppen, og psykisk helse kan heller ikke sies og vært heist høyt opp i det arbeidet som gjøres LDO.

Svar:

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven forbyr diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Nedsatt funksjonsevne omfatter fysiske, psykiske og kognitive funksjoner. Med nedsatt psykisk funksjonsevne menes sykdommer og tilstander som regnes som psykiske lidelser. Vernet mot diskriminering omfatter både eksisterende, antatt, tidligere og fremtidig nedsatt funksjonsevne, samt diskriminering på grunn av forhold til en person med nedsatt funksjonsevne.

Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda håndhever diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Personer som mener å ha opplevd diskriminering på grunn av en psykisk lidelse kan ta kontakt med Likestillings- og diskrimineringsombudet.

Ombudet har behandlet noen klagesaker om slik opplevd diskriminering. Et eksempel er ombudets sak 11/1374. Klager mente hun ble sagt opp fra sin sommerjobb i en kommune da arbeidsgiver ble kjent med at hun hadde en fortid som psykiatrisk pasient. Ombudet konkluderte med at arbeidsgiver handlet i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Kommunen klaget på ombudets vedtak, og saken ble oversendt Likestillings- og diskrimineringsnemnda for behandling. I sak 11/2012 kom nemnda til samme resultat som ombudet og konkluderte med at kommunen hadde handlet i strid med loven.

Likestillings- og diskrimineringsombudet fører ikke statistikk over antall saker som gjelder psykisk helse. For ombudets klagesaker og veiledningssaker som gjelder diskriminerings- og tilgjengelighetsloven lager ombudet kun oversikter over antall saker

etter ulike samfunnsområder. For klagesakene lages i tillegg oversikter over saker som gjelder universell utforming. Ombudet arbeider imidlertid stadig med utvikling av statistikk, og hvis datamaterialet har god nok kvalitet er det mulig at statistikken på sikt vil inkludere oversikter over klagesaker som gjelder psykisk helse.

3. juni i år vil Norge ratifisere FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne. At denne konvensjonen nå blir bindende for Norge innebærer en ytterligere forpliktelse til å ivareta menneskerettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne, inkludert rettighetene til personer som har psykiske funksjonsnedsettelse. Konvensjonen vil være en drivkraft i arbeidet mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Innen to år etter at konvensjonen er trådt i kraft for Norge skal regjeringen rapportere til FN-komiteen som overvåker statenes gjennomføring av forpliktelsene. Hvordan rettighetene til personer med psykiske lidelser blir ivaretatt vil være ett element i rapporteringen.

Jeg viser for øvrig til det arbeidet regjeringen gjør som oppfølging av Nasjonal strategiplan for arbeid og psykisk helse (2007-2012). I planens målsettinger inngår blant annet alminneliggjøring av å ha en psykisk lidelse eller psykiske problemer. Åpenhet og kunnskap er viktige forutsetninger for å hindre diskriminering. Regjeringen vil videreføre og videreutvikle innsatsen i strategiplanen gjennom Oppfølgingsplanen for arbeid og psykisk helse (2013-2016). Oppfølgingsplanen er en målrettet og langsiktig satsing for å inkludere og forebygge sykefravær og utstøting av personer med psykiske lidelser. Målet er at de skal kunne leve verdige liv, gjennomføre utdanning og delta i arbeidslivet med sin kompetanse og arbeidskraft. Regjeringen vil også legge fram en stortingsmelding om hvordan virkemidler og velferdsordninger skal utformes for å støtte opp under målet om arbeid til alle.

Jeg vil også vise til det viktige arbeidet som gjøres av Rådet for psykisk helse for å skape mer åpenhet og for å fjerne tabuer og stigma knyttet til psykiske lidelser. Blant annet deler rådet hvert år ut Tabuprisen til en person som gjør en innsats for å bygge ned fordommer om psykisk helse, bryte tabuer, fremme inkludering, omtanke og åpenhet om psykisk helse.

I arbeidet for å skape mer åpenhet og mindre fordommer og diskriminering har politikere, organisasjoner, arbeidsgivere og enkeltpersoner et ansvar.

SPØRSMÅL NR. 1358**Innlevert 23. mai 2013 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 31. mai 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av budsjettfordelingsmodellen for høyskolene for å sikre at man unngår skjevheter i ressurstilgangen for de enkelte skolene, og vil en slik revidert budsjettfordelingsmodell kunne iverksettes fra budsjettåret 2014?»

BEGRUNNELSE:

En gjennomgang av finansieringsordningen for høyskolene har vist betydelige skjevheter. For eksempel taper Høgskolen i Sør-Trøndelag 50-100 millioner kroner pr år sammenlignet med høyskolene i Oslo og Bergen. Skjevhetene har sin begrunnelse i at dagens finansieringsmodell ble basert på et ugunstig år for flere institusjoner. Dermed er skjevhetene i dette året videreført. På tidligere spørsmål har statsråden sagt nei til en gjennomgang av finansieringsmodellen til tross for dokumenterte skjevheter. I et oppslag i Høgskoleavisa går det imidlertid frem at Arbeiderpartiet vil ta initiativ til å endre dette.

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra representanten Linda Cathrine Hofstad Helleland om jeg vil ta initiativ til en gjennomgang av budsjettfordelingsmodellen for høyskolene for å sikre at man unngår skjevheter i ressurstilgangen for den enkelte skole, og om en slik revidert budsjettfordelingsmodell kan iverksettes fra 2014.

Jeg viser til Meld. S. 18 (2012-2013) Lange linjer – kunnskap gir muligheter. I meldingen varsler jeg at det skal foretas en helhetlig gjennomgang av finansieringen av høyere utdanning og forskning, med mål om at finansieringen skal bidra til kvalitetsutvikling gjennom profilerte universiteter og høyskoler, god arbeidsdeling, faglig konsentrasjon samt til at alle institusjonene satser på fagområder der de har særlige fortrinn. I en slik helhetlig gjennomgang vil det være naturlig også å vurdere om finansieringen av den enkelte institusjon er hensiktsmessig, og om det er behov for omfordeling av midler mellom institusjonene. Det vil ta noe tid å gjennomføre dette arbeidet. En ny modell vil derfor ikke kunne iverksettes allerede fra 2014.

SPØRSMÅL NR. 1359**Innlevert 23. mai 2013 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 4. juni 2013 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Vil statsråden umiddelbart stanse den pågående seismikkskytingen og samarbeide med Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet om faglig forsvarlige tidsvinduer det kan drives seismikkskyting, og hvordan vil statsråden forsikre seg om at aktiviteten ikke bryter med naturmangfoldlovens bestemmelser?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller er blitt kontaktet av Samarbeidsrådet Nord, som er et samarbeidsorgan for Fiskarlaget Midt-Norge, Nordland Fylkes Fiskarlag, og Fiskarlaget Nord. De viser til at det foregår seismiske

undersøkelser N 70° til N 72°, utenfor Troms vest og Finnmark. Områdene er åpnet av oljedirektoratet til tross for advarsler fra Havforskningsinstituttet. Deler av dette området utgjør et viktig område for torskegyting og loddegyting, og i tillegg er deler av området i drivbanen for torskeegg og larver gytt lenger sør og som skal opp til Barentshavet. Larver og yngel har ikke samme evne til å stikke av fra lydkildene som stor fisk, og i følge Havforskningsinstituttet kan lydenergien fra seismisk aktivitet drepe larver og yngel i nærheten av luftkanonene og gjøre skade på hørsel, nyrer, hjerte og svømmeblære. Det er dokumentert at fiskeegg og larver tar skade av trykkløgene av seismikkanonene, og det er stor enighet internasjonalt

innen havforskningsmiljøene. Havforskningsinstituttet har også foreslått flere forskningsprosjekter for å øke kunnskapen blant annet om påvirkninger på gytevandring og gyting

Havforskningsinstituttet har frarådet at det drives seismiske undersøkelser i deler av området av hensyn til både gyting og gytevandring for torsk og lodde. Det er slik at torskeegg og larver driver i gjennom områder med seismikkskyting, og vi kan risikere at en hel årgang nord-østarktisk torsk og lodde blir kraftig redusert. Flere fiskearter er avhengig av et vellykket gyteresultat og er nå inne i en meget sårbar periode.

Når natur er truet har myndighetene en plikt til å vurdere tiltak etter Naturmangfoldloven, og i loven kommer det klart frem at det bør legges et føre var prinsipp til grunn der det mangler kunnskap, og at det i alle offentlige beslutninger så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Svar:

Ingen andre enn staten kan drive petroleumsvirksomhet uten tillatelse etter petroleumsløven. Dette betyr at alle som skal samle inn seismikk som ledd i petroleumsvirksomhet, må ha tillatelse etter petroleumsløven. Slik gis bare for områder som Stortinget har åpnet for petroleumsvirksomhet.

Senest fem uker før undersøkelsesaktivitet starter, skal rettighetshaver sende opplysninger om undersøkelsen til Oljedirektoratet (OD), Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet (HI) og Forsvarsdepartementet. På bakgrunn av de innsendte opplysning-

gene kommer myndighetene med rådgivende tilbakemeldinger innenfor sine fagområder. For å inkorporere hensynet til levende ressurser og fiskeriaktivitet på best mulig måte, vil Fiskeridirektoratet således uttale seg om eventuell fiskeriaktivitet og HI om fiskeriresurser, for eksempel gyting. Gjennom denne kunnskapsinnhenting fra faginstitusjonene, ivaretas prinsippene i naturmangfoldloven om at offentlige beslutninger så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om blant annet effekten av tiltaket. OD videreformidler en samlet tilbakemelding fra myndighetene, og rettighetshaver foretar justeringer i sine planer i tråd med tilbakemeldingen.

Den aktuelle innsamlingen som Skei Grande viser til (undersøkelse FP13) ble meldt inn i tråd med systemet beskrevet ovenfor. HI frarådet aktivitet i deler av det innmeldte området ut fra hensynet til gyteperioder for torsk og lodde. OD formidlet frarådingen til rettighetshaver. Til tross for frarådingen fra HI gjennomførte rettighetshaver undersøkelsen uten justeringer i enkelte av de områder aktivitet var frarådet. Da OD ble kjent med dette, påla OD med hjemmel i petroleumsløven rettighetshaver å stanse undersøkelsen i disse områdene med umiddelbar effekt.

Faglige råd fra HI tillegges stor vekt i saksbehandling, og jeg forventer at rettighetshavere på norsk sokkel lojalt følger de tilbakemeldinger myndighetene kommer med.

Sameksistens mellom petroleumsnæringen og fiskerinæringen er et viktig mål for myndighetene, og respekt for hverandres arbeid er en forutsetning for sameksistens og godt samarbeid. Basert på kunnskap og god planlegging ligger forholdene til rette for fortsatt god sameksistens mellom de to næringene.

SPØRSMÅL NR. 1360

Innlevert 23. mai 2013 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 3. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Vil justisministeren bidra til at det tas initiativ til mer brannfaglig forskning, flere professorater og en styrking av utdanning i brannfaget på masternivå, slik at vi blir bedre brannfaglig rustet i Norge?»

BEGRUNNELSE:

De siste årene har det ikke blitt satset på kunnskapsutvikling innen brannfaget i Norge. Per i dag

finnes det ca. tre årsverk ved Høgskolen Stord/Haugesund, hvor det utdannes branningeniører (bachelornivå), samt et 20 % professorat ved Institutt for bygg, anlegg og transport, NTNU - hvor det tilbys to kurs i brannfag til mastergradsstudenter.

Det finnes altså ikke noen komplett utdanning på masternivå innen brannfag i Norge. Til sammenligning tilbyr både universitetene i Lund og Luleå i Sve- rige brannutdanning på master- og doktorgradsnivå.

Undertegnede er kritisk til dette, da det blant annet gjør det svært vanskelig å rekruttere personer med brannkompetanse til stillinger innen risikovurdering og forskning.

Et annet problem er at kunnskapsinstitusjonene mangler finansiering til å delta i standardiseringsarbeid. Det store antallet branner med "ukjent årsak" - over 40 % av boligbrannene - er en tankevekker i så måte, og illustrerer behovet for mer kompetanse i tillegg til Politiets eksisterende kapasitet.

Svar:

Utvikling av kunnskap, kompetanse og forskning innen det brannfaglige området er viktig.

Jeg viser til NOU 2012: 8 Ny utdanning for nye utfordringer, som ble overlevert Justis- og beredskapsdepartementet 28. februar 2012. Innføring av ny utdanningsmodell for personell i brannvesenet vil kunne øke den brannfaglige kompetansen og legge forholdene til rette for økt forskning som følger av et

generelt høyere utdanningsnivå blant personellet. NOUen foreslår bl.a. en lederutdanning på høyskolenivå. Gjennomføring av en slik modell vil innebære både en styrking av utdanningen på masternivå og styrking av det vitenskapelige miljøet innen faget.

Utvalgets rapport har vært på bred høring og er nå til behandling i departementet.

Jeg kan opplyse om at Direktoratet for samfunns-sikkerhet og beredskap (DSB) har inngått en samarbeidsavtale med SINTEF NBL as om forskning og utvikling, som har til hensikt å legge forholdene til rette for gjennomføring av prosjekter for allmenn nytte innen brannfaglige områder, og å fremme den faglige utviklingen av SINTEF NBL as.

Ellers vil jeg opplyse at det bl.a. er et brannfaglig undervisningsmiljø på doktorgradsnivå ved Høyskolen Stord Haugesund (HSH) og et mastergradstudie i Bergen innen teknisk sikkerhet, som omhandler sikkerhet i forbindelse med gassutslipp, brann og eksplosjon.

SPØRSMÅL NR. 1361

Innlevert 23. mai 2013 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 31. mai 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Signo kompetansesenter er det eneste stedet i Norge der de har kompetanse både om hørselshemming og kognitive funksjonsnedsettelse. Etter omleggingen av Statped er dette senteret tatt ut av listen til Nav over offentlige tjenesteytere, med den følgen at foreldrene ikke får opplæringspenger/delta på foreldreopplæring. Denne omleggingen har allerede fått konsekvenser for mange familier som skulle vært på kurs fra uke 22.

Vil statsråden sikre at tilbudet til foreldrene opprettholdes som tidligere?»

Svar:

Kunnskapsdepartementet har blitt gjort oppmerksom på at søknader til Arbeids- og velferdsetaten om opplæringspenger i tilknytning til tegnspråk- og kommunikasjonsopplæring til foreldre ved Signo kompetansesenter har blitt avslått. Denne endringen av praksis, som skyldes omorganiseringen av Signo, er ikke ønskelig.

Kunnskapsdepartementet har vært i kontakt med Arbeidsdepartementet som kan opplyse om at Arbeids- og velferdsdirektoratet 28.05.2013 har foretatt en presisering i sitt rundskriv, slik at tegnspråk- og kommunikasjonsopplæring ved Signo kompetansesenter fortsatt skal anses som et tilbud det kan gis opplæringspenger for. Jeg er glad for at denne saken raskt fikk en god løsning.

SPØRSMÅL NR. 1362**Innlevert 23. mai 2013 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 28. mai 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Avgiften på kjæledyrfor var, når den ble innført, øremerket en veterinærordning for smådyr. Denne ordningen ble raskt endret, uten evaluering, og mot smådyreierens ønske, og en ny ordning som også involverte landbruksdyr ble innført. Jeg kan ikke se noen grunn til at kjæledyreierne fortsatt skal betale en ekstraavgift hvis ikke midlene fortsatt øremerkes tiltak til smådyr.

Vi statsråden vurderer å øremerke inntektene fra foravgiften til dyrevernorganisasjoner og Mattilsynets dyrevernarbeid?»

BEGRUNNELSE:

Vi har en kjæledyrskatt i Norge som svært få er kjent med. Foravgiften ble innført for å dekke utgifter til en veterinærordning tilpasset smådyr, og ble derfor akseptert. Øremerkingen er fjernet for mange år siden, men selve avgiften er av ukjent begrunnelse opprettholdt. På et seminar hvor blant annet Mattilsynet deltok fremkom det at det ikke er bevilget øremerkede midler i budsjettet til å betale for oppstalling/midlertidige fosterhjem til dyr som tas fra eiere som følge av mishandling eller vanskjøtsel. Mattilsynet som er ansvarlig for å sikre dyrevernet er derfor avhengig av at frivillige organisasjoner tar i mot dyr uten at de får dekket sine reelle utgifter. Dette er organisasjoner som i stor utstrekning må klare seg på

innsamlede midler og frivillig innsats. Det er stort forbedringspotensial i dyrevernarbeidet, og mye av begrensingene ligger i at det ikke bevilges nok penger. Det er behov for å styrke budsjettene med midler som kan bedre informasjon- og holdningsarbeidet, forbygge dyretragedier ved å styrke tilsynsordningen og avsette øremerkede midler til oppstalling/fosterhjem til dyr som tas fra eierne. De frivillige organisasjonene er viktige bidragsytere i dyrevernarbeidet, og bør få dekket sine utgifter når de stiller seg til rådighet for Mattilsynet.

I følge Mattilsynet blir dyr avlivet når de tas fra eiere hvis de ikke finner gratis oppstalling eller gratis midlertidige fosterhjem. Det kan ikke kalles godt dyrevern når Mattilsynet, som skal beskytte dyr mot overgrep ikke har midler til annet enn å avlive dyrene. Slik jeg ser det er det mange gode grunner til å styrke dyrevernet, og at det vurderes om foravgiften som kjæledyreierne fortsatt betaler øremerkes tiltak som retter seg mot dyr, og da spesielt mot kjæledyr.

Svar:

Med virkning fra 1. januar 2012 ble sektoravgiftene i matforvaltningen avvirket, jf. Prop. 1 S (2011-2012) fra Landbruks- og matdepartementet og Stortingets behandling av denne. Avgiften på for til selskapsdyr var én av en rekke avgifter som da ble avvirket.

SPØRSMÅL NR. 1363**Innlevert 24. mai 2013 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 6. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Når et regjeringsparti varsler omlegginger i næringspolitikken kan dette skape uro.

Er statsråden enig med SV i at NUF-ordningen fremmer sosial dumping og derfor må forbyes, og kan statsråden redegjøre for om regjeringen nå vil reversere utviklingen også på andre områder i næringspolitikken som redusert aksjekapital og opphevet revisjonsplikt for små aksjeselskaper, som hadde til hen-

sikt å få NUF-registreringene over til ordinær registrering i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til sak i Klassekampen 24. mai 2013, hvor det fremgår at SV og Rødt ønsker å forby organisasjonsformen NUF (Norskregistrerte Utenlandske Foretak), fordi den angivelig fremmer sosial dumping.

Antall NUF i Norge hadde en sterk vekst etter årtusenskiftet.

Etter at Norge reduserte minstekravet til aksjekapital og opphevet revisjonsplikten for små aksjeselskaper, er fortrinnene NUF har hatt fremfor norske aksjeselskaper blitt vesentlig redusert. Dette er endringer Stoltenberg II - regjeringen lenge blokkerte i Stortinget, før det i den senere tid har blitt en viss bevegelse i disse spørsmålene.

Svar:

Med “NUF-ordningen” antar jeg at stortingsrepresentanten sikter til adgangen for utenlandsk stiftede foretak til å drive virksomhet gjennom filial e.l. i Norge. Til dette vil jeg først få bemerke at såkalte “NUF” (Norskregistrerte Utenlandske Foretak) ikke er en ensartet gruppe virksomheter. NUF benyttes som betegnelse på en filial/avdeling av et utenlandsk foretak som er registrert i Norge, og da først og fremst som registerklassifikasjon i tilknytning til foretaksregistrering i Brønnøysundregistrene. NUF er imidlertid ikke betegnelsen på en bestemt organisasjonsform, og kan derfor omfatte en rekke forskjellige typer selskapsrettslige konstruksjoner. I hovedsak er det de foretaksrettslige reglene i stiftelseslandet som gjelder for foretaket, men de må på samme måte som andre næringsdrivende innrette virksomheten sin i Norge i samsvar med norske lover og regler.

Blant næringsdrivende NUF kan det skilles mellom såkalte konsern-NUF (norske avdelinger av utenlandske konserner), såkalte ENK-NUF (selvstendige næringsdrivende i utlandet som driver næringsvirksomhet i Norge) og såkalte NUN-NUF (utenlandske selskaper som utelukkende eller nærmest utelukkende driver virksomhet i Norge, gjerne selskaper som nordmenn har registrert i utlandet).

I utgangspunktet må opprettelse av NUF anses for å være en legitim måte å drive virksomhet på, og det vil uansett ikke være aktuelt å innføre et generelt forbud mot at utenlandske selskaper driver virksomhet i Norge gjennom filial. Etter EØS-avtalen vil det heller ikke være anledning til å innføre noe generelt forbud mot at virksomhet i Norge drives gjennom filial av selskap stiftet i en annen EØS-stat.

Samtidig har det ved tidligere anledninger blitt konstatert at særlig de såkalte NUN-NUFene skaper enkelte utfordringer, bl.a. for kontrollatene og politiet, og man har innen denne gruppen av foretak over

tid også sett flere eksempler på mindre seriøse virksomhetsetableringer i Norge.

Myndighetene har valgt å benytte forskjellige virkemidler for å møte disse utfordringene. Arbeidet med å harmonisere rammebetingelsene for norske foretak og for NUF, slik at konkurranse skjer på mest mulig like vilkår, har vært viktig. På den ene siden har regjeringen derfor arbeidet for å bedre kontrollatenes tilgang til opplysninger om NUF samt sørget for at kontrollhjemler i større utstrekning gjelder likt overfor NUF og andre foretak. Det vises i den forbindelse for eksempel til at det i 2009 ble fastsatt endringer i regnskapsforskriften som gir bedre muligheter til å utnytte opplysninger hos offentlige etater som ledd i å håndheve regnskapsplikten til NUF, og at det i 2010 ble innført adgang for ligningsmyndighetene til å gi pålegg om revisjon for NUF på lik linje som andre aksjeselskap.

På den annen side har myndighetene også gjennomført betydelige forenklinger for norske selskaper. Slike forenklingstiltak har dels også hatt som formål å redusere bruken av NUF. Dette gjelder bl.a. forslagene om opphevelse av revisjonsplikten for små aksjeselskaper og reduksjon i kravet til aksjekapital for å stifte aksjeselskaper, som stortingsrepresentanten viser til. Det vises til omtalen av forslaget med disse tiltakene i hhv. Prop. 51 L (2010-2011) og Prop. 148 L (2010-2011).

For øvrig kan det være grunn til å bemerke at myndighetenes politikk synes å ha vært vellykket når det gjelder å redusere bruken av NUF. I følge tall fra Brønnøysundregistrene økte den samlede populasjonen av aksjeselskaper med ca. 7 pst. fra 2011 til 2012, mens det i samme periode ble ca. 15 pst. færre NUF i Norge.

Etter det jeg har fått opplyst fra Justisdepartementet, foreligger det ikke planer om å reversere endringen av minstekravet til aksjekapital. Finansdepartementet arbeider for tiden med å evaluere virkningen av revisjonsfritaket, i henhold til anmodningen til regjeringen fra den samlede finanskomiteen i Innst. 235 L (2010-2011), om å følge nøye med på utviklingen med hensyn til økonomisk kriminalitet og skatteunndragelser, og foreslå avbøtende tiltak dersom det viser seg at oppheving av revisjonsplikten fører til en uønsket utvikling. Det er ikke grunnlag for å forskuttere resultatene av evalueringen, men per i dag foreligger det ikke planer fra regjeringens side om å gjeninnføre revisjonsplikt for små aksjeselskaper.

SPØRSMÅL NR. 1364**Innlevert 24. mai 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 31. mai 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Viser til oppslag i Aftenposten den 21.05 om at både Tollvesenet og Statens vegvesen overvåker over 70 000 bilister hver eneste dag. Men Aftenposten avslører at det slurves med og loven brytes når det gjelder den enkeltes personvern.

Mener statsråden at det er akseptabelt at loven brytes, og hva gjøres for å stoppe dette og når kan statsråden love at det er slutt på slike brudd?»

Svar:

Statens vegvesen bruker kjennemerkegjennkjennning i sin kontrollvirksomhet til å plukke ut kjøretøy som har bruksforbud. Dette er et tiltak for å målrette

kontrollene og derved unngå å belaste førere som har de formelle forholdene i orden. Datatilsynet er orientert om innføringen av dette kontrollsystemet, og de ga i 2009 noen rammer for bruken for å ivareta grunnleggende krav til personvern. Utover kontrollvirksomheten, benyttes det aktuelle utstyret i en viss utstrekning til statistikkformål, men uten at personopplysninger da blir lagret etter at statistikken er generert.

Datatilsynet har i en tilsynsrapport gitt Statens vegvesen pålegg om å korrigere fem forhold. Ett av disse er påklaget til personvernemnda, da forholdet etter vegvesenets syn er ivaretatt. De øvrige påleggene er i ferd med å lukkes, eller er allerede lukket.

SPØRSMÅL NR. 1365**Innlevert 24. mai 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 10. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Viser til mitt spørsmål nr. 15:1300 vedrørende kontrollveiledning for periodisk kjøretøykontroll, og de foreslåtte endringer i forhold til blant annet bremsekontroll og test av bremses på tunge kjøretøy. Jeg fikk ut høringsuttalelsene som var kommet inn.

Men jeg ber om å få en kopi av den interne behandlingen i Vegdirektoratet og de begrunnelsene som Vegdirektoratet legger til grunn for sitt forslag, og håper det er mulig å få ut disse dokumentene?»

Svar:

Jeg viser til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 1300 om samme tema, hvor det fremgår at Vegdirek-

toratet har redegjort for valg av bremsekontrollmetoder i høringsbrev og høringsoppsummeringen til ny kontrollinstruks. Jeg viser til at Vegdirektoratet ved valg av kontrollmetode for bremses på tunge kjøretøy har sett hen til EU-direktiv 2010/48 og ISO-standarder.

Når det gjelder interne arbeidsdokumenter fra behandlingen i Vegdirektoratet, viser jeg til at dette er dokumenter mitt departement ikke har.

Det følger av offentleglova, at det er forvaltningsorganet selv som vurderer om det kan gis innsyn i interne arbeidsdokumenter. Representanten kan derfor eventuelt henvende seg direkte til Vegdirektoratet og be om innsyn i dokumentene der.

SPØRSMÅL NR. 1366**Innlevert 24. mai 2013 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 7. juni 2013 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Regjeringen har prisverdig bidratt med tiltak som har økt utvinningsgraden på norsk sokkel, samt økt incentivene til å utnytte marginale oljefelt. Regjeringens forslag til endringer i petroleumsskatten har gjort at mange, deriblant Petoros administrerende direktør, frykter at man vil få motsatt effekt - redusert virksomhet på marginale felt og lavere utvinningsgrad.

Deler statsråden bekymringene som reises fra fagfolkene i statens eget oljeselskap?»

BEGRUNNELSE:

På Petoros nettsider står det at adm. dir. Kjell Pedersen uttaler:

"Derfor er det fare for at den foreslåtte skatteendringen kan få negative virkninger på videreutviklingen av felt som er tidskritiske å få til nå."

Pedersen er særlig bekymret for at en slik endring kan komme til å ramme investeringer for å sikre de store gjenværende verdiene i de modne feltene.

"Vi har med stigende uro sett at det høye aktivitetsnivået både på norsk sokkel og internasjonalt gjør det mer utfordrende å få lisenspartnerne til å prioritere tidskritiske tiltak for å sikre reservene og ta ut potensialet for økt utvinning i de store modne feltene. Denne skatteendringen vil slå mest negativt ut for større løsninger som gir høyere utvinning, men som krever mer kapital."

Regjeringens forslag til skatteendring er ikke et bidrag for å sikre slike beslutninger, men kan tvert i mot virke negativt, mener Petoro-sjefen. Han har tidligere pekt på beslutningen i sommer om den videre utviklingen av Snorre feltet, som en test på investeringsviljen i modne felt.

Svar:

Økt utvinning fra eksisterende felt er et av de viktigste områdene for å oppnå god ressursforvaltning og sikre høye inntekter til fellesskapet. Dette ble behørig omtalt også i oljemeldingen. Vi har nå i en årrekke sett gevinsten av å få ut mer ressurser av feltene som følge av teknologisk utvikling og økte priser. Samtidig er det viktig å holde kostnadene nede, enten det er for nye investeringer eller i driften av feltene.

Den justeringen i de investeringsbaserte fradragene for petroleumsprosjekter som regjeringen foreslo i revidert nasjonalbudsjett vil, alt annet likt, føre til en noe lavere lønnsomhet for selskapene ved investeringer i nye prosjekter i petroleumssektoren. Men også etter justeringen vil det være et investeringsvennlig skatteregime for prosjekter på norsk kontinentalsokkel. Dette vil også gjelde for prosjekter for økt utvinning.

Departementet vil følge utviklingen på sokkelen nøye framover. Dette for å sikre at viktige prosjekter for økt utvinning og forlenget levetid går framover.

SPØRSMÅL NR. 1367**Innlevert 24. mai 2013 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 11. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Regjeringen har foreslått endringer i oljeskatten. Enkelte rød-grønne politikere hevder det vil redusere aktiviteten på norsk sokkel, som virkemiddel for å kjøle ned en overopphetet oljenæring i konkurranse med fastlandsindustrien. Andre hevder aktivitetsnivået vil holde seg uendret men kanskje stimulere til sterkere kostnadskontroll.

Hva er finansministeren intensjon om aktivitetsnivået som følge av skatteendringer - skal de være uendret eller kjøles ned?»

BEGRUNNELSE:

Forslaget fra regjeringen i RNB om å endre friinntekten for oljeselskapene har skapt stor usikkerhet både i oljenæringen og i det politiske miljø vedrør-

ende hvilke effekter vi kan forvente oss som følge av forslaget.

I regjeringens begrunnelse for forslaget står det at «Endringen i friinntekten fører til at oljeselskapene bærer en større del av kostnadene ved investeringene selv. Mer av risikoen for overskridelser legges på selskapene. Det vil bidra til økt kostnadsbevissthet. Det vil fortsatt være et investeringsvennlig skatteregime på sokkelen.» Rasjonale bak forslaget er med dette å forstå som at det skal føre til økt kostnadsbevissthet. Ingen andre begrunnelser oppgis. Dette bekreftes også av statssekretær Kjetil Lund i et ordskifte på mikrobloggetjenesten Twitter, der han på direkte spørsmål fra undertegnede oppgir at intensjonen ikke er å bidra til færre prosjekter på norsk sokkel.

Representanter for academia, norsk oljenæring, enkelte rødgrønne politikere og statens eget Petoro, er av en annen oppfatning. Selv regjeringen ga inntrykk av at skatteskjerpelsene for oljenæringen handlet om å kjøle ned aktiviteten for å motvirke todelingen av norsk økonomi. Generelt pekes det på at forslaget kan føre til færre prosjekter, og at forslaget spesielt vil ramme prosjekter for økt utvinning og produksjon av marginale felt. Noen aktører ser på dette som negativt for oljenæringen, andre ser på det som gunstig for å hindre den såkalte todeling av norsk økonomi.

Det hadde vært nyttig om regjeringen avklarte hva som er intensjonen.

Svar:

Regjeringens forslag om redusert friinntektssats innebærer at selskapene må bære en større del av

kostnadene ved investeringer selv. Det vil bidra til økt kostnadsbevissthet og mer av risikoen for overskridelser legges på selskapene. Endringen vil føre til at skattegrunnlaget på sokkelen bedre samsvarer med faktisk overskudd fra virksomheten. Det vil fortsatt være et investeringsvennlig skatteregime på norsk sokkel, og skattesystemet vil ikke hindre gjennomføringen av prosjekter som er lønnsomme før skatt. Aktivitets- og investeringsnivået på norsk sokkel forventes fortsatt å være høyt.

Imidlertid kan redusert friinntekt føre til justering av prosjekter slik at kapitalbruken kan gå noe ned. Økt kostnadsbevissthet kan ha betydning for hvordan selskapene forholder seg til kostnader og risiko, og gjennom det redusere faren for overskridelser. At kostnadsbevisstheten for kapitalbruk på sokkelen øker, kan også virke dempende på todelingen av norsk økonomi.

Det foreslås en overgangsregel for investeringer som er omfattet av plan for utbygging og drift (PUD) eller plan for anlegg og drift (PAD) mottatt i Olje- og energidepartementet før 5. mai 2013. Overgangsregelen gjelder også for investeringer som er omfattet av søknad om fritak for eller skriftlig underretning (søknad) om vesentlig avvik fra PUD eller PAD mottatt i OED før 5. mai 2013. Overgangsregelen gjelder likevel bare kostnader som er pådratt senest i året for produksjonsstart for petroleumsforekomsten eller driftsstart for innretningen. Anslagsvis vil noe under halvparten av avskrivbare investeringer være omfattet av overgangsregelen i 2014. Andelen vil gradvis reduseres over tid.

SPØRSMÅL NR. 1368

Innlevert 27. mai 2013 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 5. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvilke konkrete tiltak som er iverksatt for å sikre midler slik at alle landets kommuner har tilstrekkelig antall fysioterapeuter til å møte utskrivningsklare pasienter med behov for f.eks. lymfødembehandling, sett i lys av samhandlingsreformen?»

BEGRUNNELSE:

Helseministeren svarer på spørsmål om helsetilstander i Norge med at helsetjenestens bærende verdier er likebehandling, og viser videre til hvor dette er nedfelt i ulike lover og forskrifter. Flere eksempler vi ser i media, viser at dette ikke nødvendigvis utarter seg slik i virkeligheten for landets pasienter. Tilbakemeldinger vi får viser at dette er svært avhengig av hvor dem bor. Spørsmålet mitt er derfor ikke på om vi har nok lover og regler, jeg etterlyser handlekraft i

håndtering av disse mange utfordringene vi står ovenfor blant annet rundt lymfødem, som ofte oppstår etter ulike inngrep.

Etter at samhandlingsreformen trådte i kraft får vi tilbakemeldinger på at dette antallet har økt betraktelig. St. meld 47 om Samhandlingsreformen, sier at «kommunene skal ikke pålegges nye oppgaver uten at de blir gitt de nødvendige ressursmessige forutsetninger for dette».

Vi kjenner til at pasienter skrives ut veldig fort etter sykdom. Eksempler på dette, er at pasienter kommer hjem til kommunene med dren fra operasjonssåret, og urinposer på magen dagen etter inngrepet, fordi pasientene er kostbare for sykehusene, som igjen sender dem hjem til kommunene. Dette er pasienter med behov for både pleie og omsorg, men også opplysninger om for eksempel lymfødem som flere opplever å få i etterkant av inngrep.

Ulike former for inngrep kan føre til lymfødem: Kreft, benbrudd, plastiske operasjoner, ulike syndrom som Aagenæs, medfødte lidelser med mer. I Norge er det gjerne fysioterapeuter med videreutdanning innen lymfødem som behandler disse pasientene, i Danmark sykepleiere.

Siden flere mennesker blir operert og behandlet for disse lidelsene, må vi anta at muligheten for økende behov av lymfødembehandling og lymfedrenasje også være tilstede i fremtiden.

Antall årsverk fysioterapi pr 10 000 innbyggere er redusert fra 2010 til 2011, og Fremskrittspartiet er bekymret for at ventetidene for fysioterapi øker ytterligere med tanke på den viktige jobben de gjør også ute i kommunene.

Svar:

Å utvikle de kommunale tjenestene er et prioritert område for denne regjeringen og et kjerneelement i samhandlingsreformen. Samhandlingsreformen handler om å sentralisere det man må og desentralisere det man kan. Det innebærer blant annet å styrke tilbudet av tjenester og kompetanse nærmere der pasienten bor.

Kommunene fikk i 2012 tilført omlag 560 mill. kroner fra sykehusenes rammer for utskrivningsklare pasienter. Dette er ingen ny oppgave for kommunene, men det er nytt at de har fått midler fra staten til å utføre den. Midlene kan kommunene bruke til å etablere et kommunalt tilbud til pasienter som er ferdigbehandlet i spesialisthelsetjenesten. Alternativt kan de betale 4000 kroner per døgn til sykehuset for at pa-

sienten oppholder seg der. Det er en lokal betalingsordning som ligger til grunn for ordningen, der sykehuset sender regning til kommunen.

Denne regjeringen har styrket kommuneøkonomien betraktelig. Veksten i frie inntekter er på over 5 mrd. kroner i 2013. Reformen gir kommunene incentiver til å sette i gang tiltak for å redusere kommunenes faktiske utgifter til medfinansiering.

I tillegg har regjeringen bevilget 30 mill. kroner til en tilskuddsordning for kommuner i 2013 for å utvikle modeller for å organisere effektive og kvalitativt gode oppfølgingstilbud i kommunene til pasienter med kroniske sykdommer.

Den kommunale helse- og omsorgstjenesteloven tydeliggjør kommunenes overordnede ansvar for helse- og omsorgstjenester, samtidig som kommunene ikke pålegges bestemte måter å organisere tjenestene på. Dette gir mulighet for lokal tilpasning med hensyn til organisering av tjenestene og støtter tjenesteytelse på tvers av fagprofesjoner, samt legger til rette for et tettere samarbeid mellom tjenestene i kommunen.

I tidligere kommunehelsetjenestelov var blant annet fysioterapitjenester lovfestet, men omfanget var ikke presisert nærmere enn at innbyggerne skulle få nødvendig helsehjelp av forsvarlig kvalitet. Den nye kommunale helse- og omsorgstjenesteloven er profesjonsnøytral, men kravet til at innbyggerne skal tilbys nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester er videreført. For mange pasienter/brukere vil for eksempel ergoterapi eller kiropraktikk være fullgode alternativer til fysioterapi. Lovfesting av profesjonstjenester vil kunne hindre kommunene i å selv organisere det totale tjenestetilbudet på en hensiktsmessig måte. For øvrig har det vært en økning i fysioterapeuter i kommunene fra 3994 i 2005 til 4296 i 2011, og vi vil følge denne utviklingen over tid.

Samhandlingsreformen er en retningsreform. Departementet følger utviklingen nøye, slik at vi eventuelt kan justere virkemiddelbruken om dette skulle vise seg nødvendig. Reformen følges bl.a. gjennom bredt anlagt følgeforskning i regi av Norges forskningsråd og et forvaltningsmessig følge-med-apparat i regi av Helsedirektoratet. Det er etablert et tett samarbeid med KS og andre sentrale aktører for å følge utviklingen. Departementet har dialog med brukere og pasientorganisasjoner og med ansattes organisasjoner. Folkehelseinstituttet har utviklet folkehelseprofiler på kommunenivå som er et viktig hjelpemiddel når kommunene planlegger sine tjenester.

SPØRSMÅL NR. 1369**Innlevert 27. mai 2013 av stortingsrepresentant Janne Fardal Kristoffersen****Besvart 5. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Har statsråden tenkt å endre på kravene fra Husbanken, slik at kommunene/regionene kan få tilskudd til å bygge de lokalitetene de faktisk trenger for å kunne tilby øyeblikkelig hjelp døgntilbud, og hvordan kan det ha seg at veilederen fra Helsedirektoratet sier at man kan gi tilskudd til ombygging for å få på plass øyeblikkelig hjelp døgntilbud, mens Husbanken utelukkende forholder seg til regelverk for sykehjemsplasser?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med samhandlingsreformen, jobber flere av landets regioner aktivt for å få på plass øyeblikkelig hjelp døgntilbud. For flere regioner er det slik at de har tilgang på gamle lokaler (for eksempel nedlagte lokalsykehus), men disse må moderniseres og tilrettelegges før de kan tas i bruk. I veilederen for Helsedirektoratet står det at Husbanken kan gi tilskudd til slik utbygging.

Det er da svært underlig at Husbanken legger til grunn krav i forhold til sykehjemsplasser, når regionene søker om midler til å bygge om for øyeblikkelig hjelp døgntilbud. Da vil man i realiteten aldri nå frem med en søknad. Behovet på et akuttmottak hvor flere pasienter ligger på overvåkning/observasjon, er naturlig nok et helt annet enn på sykehjem, hvor kravene sier at pasientene skal ha enerom og eget bad. Det kan virke som om det er dårlig kommunikasjon mellom Helsedirektoratet som utarbeider veilederen og det departementet som styrer Husbanken og regelverket. Samhandlingsreformen er underfinansiert og skal regionene ha mulighet til å bygge ut øyeblikkelig hjelp døgntilbud, så må de kunne forholde seg til et tydelig og klart regelverk og ordninger som fungerer i praksis.

Svar:

Som en del av samhandlingsreformen tas det sikte på å innføre plikt for kommunene til å etablere øyeblikkelig-hjelp-døgntilbud fra 2016. Tilbudet skal innføres over tid, og plikten trer i kraft når tilbudet er bygget ut. Midler overføres gradvis fra spesialisthelsetjenesten til kommunene slik at etablering av tilbud fullfinansieres. 1,1 mrd. kroner skal overføres over en 4 års periode. Kommuner får tilskuddsmidler fra direktoratet ved søknad og fra HF/RHF når tilbudet er etablert. Helsedirektoratet har utarbeidet informa-

sjonsmaterieell som skal hjelpe kommuner og helseforetak i etableringen av tilbudet.

Som en del av utredningen forut for innføringen av ordningen, ble det gjennomført en kostnadsberegningssak i tråd med konsultasjonsordningen mellom Regjeringen og KS. I materialet presiseres at investeringsstilskuddet til heldøgns omsorgsboliger og sykehjemsplasser også kan ”benyttes av kommuner som ønsker å bygge ut sin kapasitet av heldøgns plasser for ø-hjelpstilbud så lenge prosjektene for øvrig er i samsvar med ordningens krav, som for eksempel universell utforming, tilpasset mennesker med demens og kognitiv svikt mv.”

Formålet med investeringsordningen er som kjent å dekke kommunenes behov for heldøgns omsorgsplasser gjennom nybygging eller renovering. Slike plasser kan brukes både til korttids- og langtidsopphold i sykehjem og omsorgsboliger. Dette er plasser med lang levetid (minimum 30 år), som kan bli brukt til mange ulike formål og mange ulike brukergrupper i løpet av denne perioden.

Det har siden handlingsplan for eldreomsorg ble lansert, vært et mål at alle som ønsker skal kunne tilbys enerom, og tilsvarende at mennesker som ønsker å bo sammen, skal få mulighet til det. Den såkalte ”eneromsreformen” har stått og står høyt på den politiske dagsorden. Kvalitetsforskriften og verdighetsgarantien legger til grunn at brukerne skal tilbys enerom. Det er imidlertid ikke et krav i investeringsordningen om at alt som bygges skal være enerom. Dermed kommunen har behov for å bygge rom for flere, kan de gjøre det.

For tildeling av investeringsstilskudd skal ordningens kriterier følges. Et kriterium er at de heldøgns omsorgsplasser som bygges skal være tilpasset personer med demens og kognitiv svikt i tråd med Demensplan 2015. Dette innebærer små avdelinger og bofellesskap med rom for aktiviteter og tilgang til tilpasset uteareal. Det forutsettes i ordningen at et prosjekt har funksjonell og god standard, slik at det blir et godt sted å bo og en god arbeidsplass.

Mange ø-hjelpsplasser vil bli bygget i, eller i tilknytning til, allerede eksisterende bygningsmasse hvor kommunene står fritt til å disponere plassene som både langtids- og korttids plasser. Det må videre legges til grunn at ø-hjelpsplassene også vil bli brukt av pasienter med demens og kognitiv svikt. Departementet ser det derfor ikke som hensiktsmessig å stille andre krav til ø-hjelpsplasser enn for andre korttids plasser, som for eksempel rehabiliteringsplasser.

Helse- og omsorgsdepartementet viser til at investeringskostnadene ved etablering av ø-hjelpsplasser er fullfinansiert fra staten, dersom kommunene i tillegg til å benytte ø-hjelpstilskuddet også mottar investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser fra Husbanken. Kommunene er ikke forpliktet til å følge investeringsordningens kriterier ved etablering av ø-hjelpsplasser, dersom ø-hjelpsplassene finansieres uten investeringstilskudd. Kommunene står altså fritt til å etablere ø-hjelpsplasser med enklere utforming som finansieres med det statlige ø-hjelpstilskuddet,

eller ø-hjelpsplasser i tråd med investeringstilskuddets kriterier.

Jeg kan også opplyse at forskriften om investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser nylig er endret. Med endringen åpnes det for at også helseforetak kan disponere plasser dersom tilbud om heldøgns helse- og omsorgstjenester ved disse plassene skjer i samarbeid med kommuner. Det forutsettes at det er en klar fordeling av ansvar for plassene mellom partene, og at helseforetaket forplikter seg til å finansiere driften av plassene de har ansvaret for.

SPØRSMÅL NR. 1370

Innlevert 27. mai 2013 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen

Besvart 4. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden beskrive dagens situasjon i fengslene, er den i tråd med vedtatte planer fra 2008?»

BEGRUNNELSE:

Daværende Justisminister Storberget presenterte stortingsmelding 37 om kriminalomsorg "Straff som virker", ved Oslo fengsel 26. september 2008. Tilstede var også statsrådene Tora Aasland, Magnhild Meltveit Kleppa og Trond Giske.

FrPs medlemmer i Justiskomiteen har fra ansatte i Kriminalomsorgen fått gjentatte bekymringsmeldinger. Kriminalomsorgen virker å være underbudsjettert og flere fengsler har måtte ta med seg ett merforbruk fra forrige budsjettår, som har gjort ressurs-situasjonen prekær.

Mange fengsler sliter økonomisk og man ser seg nødt til å benytte mye ufaglært arbeidskraft for å få daglige skift/turnuser til å gå opp.

Videre ser vi at antall voldshendelser mot ansatte har økt, en utvikling vi tar svært alvorlig. Vi mener at stortingsmeldingen i for lite grad blir fulgt opp og ønsker derfor statsrådets svar på hvorfor det nå har gått snart 6 år med flertallsstyre, uten at viktige problemområder har blitt løst.

Svar:

Regjeringen har, som lovet i Soria Moria-erklæringen, styrket kriminalomsorgen betydelig. Siden 2006 er bevilgningen økt med over to mrd. kroner, blant annet til økt kapasitet, mer bemanning og bedre innhold i straffegjennomføringen.

1) Kapasitet

Det er opprettet 657 nye fengselsplasser, og innføring av straffegjennomføring med elektronisk kontroll har gitt en kapasitetsøkning tilsvarende 237 plasser. I perioden fra 2007-2012 er det etablert 13 rusmestringsenheter med til sammen 148 plasser.

2) Bemanning og innhold

Siden 2011 er det tilsatt 27 tilbakeføringskoordinatorene som gjennom styrket samarbeidet med andre etater, som helsetjeneste, skole, NAV mv. skal gjøre tilbakeføring til samfunnet lettere. Det er et mål at alle innsatte skal ha et aktivitetstilbud. Derfor har vi blant annet sørget for at Oslo fengsel åpner et nytt aktivitetsbygg i 2013.

Kapasitetsutvidelsene har ført til raskere iverksettelse av straff og varetekt. Samtidig har større politiskraft økt behovet for fengselsplasser, både til varetekt og til domssonning. Domssonere og varetektinnsatte sitter også lengre en tidligere. Dette gir et stort press på kapasitetsutnyttelsen, som hittil i år har ligget på over 96 pst. Høy kapasitetsutnyttelse gir mindre fleksibilitet i den daglige fengselsdriften og gir tilsatte en mer krevende arbeidshverdag.

Bruken av vikarer uten etatsutdanning i kriminalomsorgen er høy. For å gjøre alle tilsatte bedre rustet til å håndtere konfliktsituasjoner er det bl. a. satt i gang opplæring av vikarer i bruk av tvangsmidler. Etatsutdannet personell er imidlertid viktig for å sikre en god straffegjennomføring i tråd med ambisjonene i St. meld. nr. 37 (2007-2008). For å styrke bemanningen har Regjeringen sørget for ekstra klasse-

opptak til den toårige etatsutdanningen. Disse vil bli uteksaminert i 2015.

Regjeringen arbeider målrettet for å møte utfordringene i kriminalomsorgen, og for å utvikle norsk

straffegjennomføring i tråd med ambisjonene i Stortingsmeldingen.

SPØRSMÅL NR. 1371

Innlevert 27. mai 2013 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen

Besvart 5. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere om politiet bør ha det helhetlige ansvaret for personer som lever under "kode 6", slik at man får samlet all kompetanse, ressurser og ansvar på en plass, og mener statsråden at det er en sammenheng mellom økt innvandring og økningen av antallet som lever under en konstant trussel, såkalt "kode 6"?»

BEGRUNNELSE:

Adressesperre gradert "strengt fortrolig" såkalt "kode 6" (hjemlet i Beskyttelsesinstruksen) i folkeregisteret har lenge vært ett av flere beskyttelsestiltak politiet kan få iverksatt for å beskytte trusselutsatte. Tidligere kunne trusselutsatte henvende seg direkte til Skattedirektoratet for å søke direkte om kode 6. Nå har politiet overtatt dette ansvaret, noe som gir en bedre vurdering av sikkerhetsbildet overfor den enkelte.

Når det gjelder barnevernssaker, så henvender disse seg fremdeles direkte til Skattedirektoratet, noe som vanskeliggjør å se helheten for de ulike etatene.

Videre har det vært en markant økning av antall personer som lever under "kode 6" fra 866 personer frem til 01.04.2010 til 961 02.10.2012, uten at barnevernssakene er med i disse tallene.

Innen krisesentrene ser vi at det er en majoritet av personer uten norsk statsborgerskap som oppsøker disse. Dette kan synes som om behovet for beskyttelse er større innen denne gruppen, av sikkert ulike grunner.

Svar:

1. november 2012 ble beslutningsmyndigheten for å innvilge adressesperre i folkeregisteret overført fra Skattedirektoratet til politiet. Begrunnelsen for overføringen er først og fremst at alle trusselutsatte, gjennom obligatorisk møte med lokalt politi, skal bli ivaretatt sikkerhetsmessig på en bedre måte. Politiet råder over en rekke lokale beskyttelsestiltak som kan

iverksettes. I tillegg vil politiet gi trusselutsatte råd om egen sikkerhet.

I motsetning til Skattedirektoratet, kan politiet innhente informasjon om trusselutøver/trusselbildet og således være bedre i stand til å vurdere hvilke beskyttelsestiltak som er hensiktsmessige. I forbindelse med overføring av ordningen er det også etablert et nasjonalt kontaktpunkt for adressesperre på Kripos.

I gruppen av personer som lever med sperret adresse «kode 6», er det flere barn. De fleste av barna lever på sperret adresse fordi en eller begge av barnets foreldre/omsorgspersoner er utsatt for trusler. Disse barna omfattes av adressesperren som gjelder omsorgspersonen, og inngår i de sakene der politiet nå har beslutningsmyndighet.

Det finnes imidlertid også saker der barn har adressesperre grunnet vedtak fra barnevernet. I saker omhandlende omsorgsovertakelse der fylkesnemnda har bestemt at foreldrene ikke skal ha rett til å vite hvor barnet er, vil barnets nye adresse være sperret i folkeregisteret. Slike saker tilligger barnevernstjenesten og disse barna vil i motsetning til trusselutsatte som ivaretas av politiet, sjelden ha behov for beskyttelsestiltak ut over adressesperre. Jeg ser det derfor ikke som hensiktsmessig å overføre disse sakene til politiet.

Kvinner utsatt for trusler av tidligere partnere utgjør en kategori blant personer som lever på sperret adresse. I tillegg finner vi både kvinner og menn som har brutt med sine familier etter press om å gifte seg mot sin vilje eller har vært utsatt for annen æresrelatert vold, ansatte i politiet, personer som har vitnet i alvorlige straffesaker og andre som av ulik årsak for en kortere eller lengre periode har behov for å leve i skjul. Hvor mange av disse som har etnisk minoritetsbakgrunn og hvorvidt andelen har økt i takt med innvandringen er ikke kartlagt. Spørsmålet om hvorvidt det foreligger en sammenheng mellom økt innvandring og antallet personer som lever under konstant trussel, lar seg derfor vanskelig besvare uten at det gjennomføres et eget forskningsprosjekt.

SPØRSMÅL NR. 1372**Innlevert 27. mai 2013 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn****Besvart 5. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvorvidt ofrene etter Thalidomide-skandalen skal tilkjennes noen form for erstatning av skadene de ble påført i Norge?»

BEGRUNNELSE:

På 1950- og 1960 tallet ble gravide kvinner tilskrevet legemiddelet Thalidomide som blant annet var kvalmestillende for morgenkvalme. Andre igjen fikk det utskrevet som sovemedisin. I tidsrommet slutten av 1950- og begynnelsen av 1960 tallet, ble det født omkring 10 000 thalidomide barn i verden. Det ble i Norge anerkjent 13 rammede, 12 av disse lever i dag.

Disse barna fra er i dag i 50-årene, og vi vet at enkelte lider med kropper som de selv oppgir til å fungere som om de er 70- 80 år. Jeg har blitt fortalt at de fleste av disse Thalodimide rammede har levd et liv i smerter.

Vi har blitt informert om at blant annet land som Storbritannia, Tyskland, Italia og Sverige har fått kompensasjon for skadene de ble påført.

Svar:

Innledningsvis vil jeg gi uttrykk for min dype medfølelse med de personene som må leve sitt liv med skader etter bruk av thalidomidholdige legemidler som deres mødre benyttet under svangerskapet.

Når det gjelder erstatning til disse personene, ble det i 1969 inngått et forlik mellom legemiddelfirmaet Astra og saksøkerne (mødrene til de thalidomidram-

mede) om endelig skadeoppgjør (erstatning). Ifølge forliket forpliktet Astra seg til å utbetale et årlig indeksregulert bidrag til et norsk thalidomidfond. Bidragene utbetales til de bidragsberettigede fra et livrentefond (A-fondet) og et bidragsfond (B-fondet). Fra A-fondet utbetales det automatisk en sum til hver av de nå 12 berettigede, fastsatt avhengig av den enkeltes skadegrad. Fra B-fondet har det blitt bevilget midler til de berettigede etter søknad, basert på gjeldende behov til enhver tid. Fra 2013 er B-fondet avviklet, og det er nå bare ett fond. Fondet forvaltes fra 2013 av en forretningsfører og et råd bestående av to personer.

Den Norske Thalidomide Forening har, uavhengig av utbetalingene fra fondet, ønsket en særskilt erstatning til de thalidomidrammede i Norge. I den forbindelse har foreningen også vist til at Sverige, Tyskland, Italia og Storbritannia har utbetalt slike erstatninger. I Norge har man ikke gått inn for en særskilt erstatningsordning for de thalidomidrammede.

I St. meld. nr. 44 (2003-2004) om erstatningsordning for krigsbarn og erstatningsordninger for romanifolk/tatere og eldre utdanningskadelidende samer og kvener, var hovedkonklusjonen at det bør vises tilbakehold med opprettelse av særskilte billighetsbaserte erstatningsoppgjør, og at alle former for rimelighetsbaserte erstatningskrav for fremtiden bør kanaliseres gjennom billighetserstatningsordningen. I Innst. S. nr. 152 (2004-2005) sluttet justiskomiteen seg til at oppretting av flere særskilte erstatningsordninger er lite hensiktsmessig. Dette sluttet også Stortinget seg til ved sin behandling av meldingen.

SPØRSMÅL NR. 1373**Innlevert 27. mai 2013 av stortingsrepresentant Michael Tetzschner****Besvart 5. juni 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Hvor mange innsigelsessaker ligger for tiden til avgjørelse i Miljøverndepartementet, hvor lenge har de ulike sakene ligget, og om lag hvor mange boliger omhandler hver av disse sakene?»

BEGRUNNELSE:

I perioden 2007-2010 er det fremmet innsigelse til mellom 42 % og 54 % av kommuneplanens arealdel/kommunedelplaner. Medregnet varsel om innsigelse i planprosessen, som også fører til stans av saksbehandlingen, og innsigelse som fremmes ved høring og offentlig ettersyn, ble det brukt innsigelse i nær alle kommuneplanprosessene for perioden 2007-2010. Av 140 kommuner som har revidert kommuneplanen eller utarbeidet kommunedelplaner i perioden oppgir 137 at det ble varslet eller fremmet innsigelse i planprosessen.

Uenighet om arealbruk er den klart viktigste innsigelsesårsaken både til kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner. Miljø og jordvern er de interesse- ne det oftest er knyttet innsigelse til.

Innsigelse fører til økt tidsbruk i planprosessene. I gjennomsnitt oppgir kommunene 10 måneder lengre prosess for kommuneplanprosesser, noe som må anses som mye for en prosess som normalt bør ta rundt 2 år. Men en forsinkelse i en byggesak er ikke en forsinkelse i den forstand at boligene kommer, bare senere. Tidsbruken i seg selv påfører prosjektene usikkerhet som blir prissatt. Risikopremien blir belastet boligkjøperne hvis boligene bygges, men usikkerhet fører også til problemer for finansiering eller at utbygger ikke tar sjansen på å bygge.

Andre konsekvenser for reguleringsplaner er at det blir vanskeligere å gjennomføre kommunens arealpolitikk og økte kostnader ved utbygging, også for kommunen.

Samtidig ser vi at flere av disse sakene blir over- sendt til Miljøverndepartementet for endelig avgjørelse, men blir liggende på vent i lange perioder. I enkelte tilfeller blir sakene liggende urørt hos statsråden i flere år.

Svar:

Miljøverndepartementet har per i dag 21 innsigelsessaker til behandling i departementet.

9 av disse sakene er kommuneplaner som viser hele kommunens arealbruk og resten er kommunedelplaner og reguleringsplaner. I 12 av sakene er innsigelser knyttet til boliger og leiligheter helt eller delvis grunnen til at saken er sendt til Miljøverndepartementet for endelig avgjørelse.

Kommuneplanen for Trondheim kommune er nylig oversendt departementet. I denne planen gjenstår det 8 områder knyttet til utvikling av boliger, og innsigelsesgrunnene er jordvern/dyrket mark, for dårlig kollektivdekning og kulturminneinteresser.

For flere av planene omhandler innsigelsene få boliger eller leiligheter, og begrunnelsen for innsigelsene varierer fra støyhensyn og frisiktlinjer fra Statens vegvesen til jordvernens hensyn fremmet av fylkesmennene ved landbruksavdelingene. I de større boligområdene i Sandnes, Trondheim, Sola, Vadsø og Gvarv er jordvern innsigelsesgrunnen.

Fra rapporteringen til KOSTRA (Kommune-Stat-Rapportering), framgår at 227 kommuneplaner ble sendt på høring i 2011. Av disse ble 118 planer møtt med innsigelse. 2003 reguleringsplaner ble sendt på høring samme året, hvorav innsigelse ble fremmet til 650 av disse. Med tanke på hvor mange planprosesser som pågår i alle landets kommuner for å komme frem til gode arealløsninger, viser den vedlagte statistikken at det er svært få saker som kommer til Miljøverndepartementet for endelig avklaring. Det er også få saker som omhandler boligprosjekter av en viss størrelse, når man ser det store antall planer som utarbeides hvert år.

I den vedlagte statistikken fremgår også når saken er kommet inn til Miljøverndepartementet. I alle saker avholdes møte og befaring, og berørte departementer og direktorater avgir høringsuttalelser. Det er også ofte behov for tilleggsutredninger og drøftingsmøter fordi sakene reiser kompliserte problemstillinger.

Vedlegg til svar:

Statistikk over innsigelsessaker til behandling i Miljøverndepartementet.

INNSIGELSESSAKER (kommuneplaner og reguleringsplaner) TIL BEHANDLING I MILJØVERNDEPARTEMENTET
 Per 31. mai 2013 er det 21 saker til behandling, 12 av disse omhandler helt eller delvis boliger/leiligheter.

Saker innkommet 2011

Kommune	Plantype, navn, formål innsigelsen knytter seg til	Innsigelsesorgan, begrunnelse	Dato inn til MD	Antall boliger og innsigelsesgrunn
Lier (Buskerud)	R – reg.plan, K = kommuneplan, KDP = kommunedelplan	FM=fylkesmann, FK=f.kommune, SV=Statens vegvesen REIN=reindriftsforvaltningen JV=Jernbaneløst RA=Riksanstikvaren	2.5.11	To områder; Klinkenberghagan planlagt 120 boenheter i strid med samordnet areal- og transport og Lierstranda med 700 dekar byggeområde og 1500-2000 boenheter. Strid med overordnede prosesser – innsigelse fra Jernbaneløst, FM og Statens vegvesen.
Nausdøl og Askvoll (S&F)	R – rutilitutvinning Engdebøfjellet	FM (miljø og landbruk), JV, Kystv, SV; 5 gjenstående innsigelser til planen – kjøpesenter/nasj politikk, skole/landskap, næring/båndlagt veitrase/KVU havn/jernbane, RPR ATP, viltkorridor, næring/landbruk Fiskeridir: Sjødeponi i Førdefjorden – strid med nasjonale interesser knyttet til marine miljøet (gytefelt for kysttorsk og ål). Manglende utredninger og kunnskapsgrunnlag.	23.6.11	

Kommune	Plantype, navn, formål innsigelsen knytter seg til	Innsigelsesorgan, begrunnelse	Dato inn til MD	Antall boliger og innsigelsesgrunn
Tromsø (Troms)	R- Prostneset	RA: Nytt terminalbygg, hotell og cruiseterminal – i strid med nasjonale kulturminneinteresser.	6.10.11	
Aurskog- Høland (O & A)	K – 2011-2022	FM: miljø+landbruksavd: Boliger, hytter og camping i strid med jordvern hensyn, naturmangfoldloven og vassdrags hensyn	24.11.11	2 boligområder, totalt 150-200 boliger i strid med areal- og transport hensyn og jordvern

Saker innkommet 2012

Kommune	Plantype, navn, formål innsigelsen knytter seg til	Innsigelsesorgan, begrunnelse	Dato inn	Antall boliger og innsigelsesgrunn
Lærdal (S&F)	KDP – Tønjum-Ljøsne (E16)	SV: Innsigelse til noen traséalternativer og alle tunnellalternativer, hhv lite utbedring og tilhørmet samme kostnad, skredfare og store kostnader og negativ samfunnsøkonomisk nytte.	19.4.12	
Sandnes (Rogaland)	K- Sandnes	Forsvarsbygg – Våne leir – feil bruk av arealformål, FM og FK – næringsområde i strid med jordvern, uklarhet om langsiktig grense mot landbruk, naust i 100-metersbeltet, boliger vs markagrense og Sola kommune – næring vs boligområde (totalt 9 innsigelser)	8.6.12	Område Austrått – 114 dekar avsatt til lokalsenter og boliger med høy tetthet – strid med jordvern
Nesodden (O&A)	R- Spro havn og K- Nesodden	FM: Kommuneplan: kombinert formål ferdsel, småbåthavn og friluftsliv, Reg.plan: manglende etablering og sikring av grøntbelte langs sjøen, etablering av bryggeanlegg og manglende sikring	12.7.12	

Kommune	Plantype, navn, formål innsigelsen knytter seg til	Innsigelsesorgan, begrunnelse	Dato inn	Antall boliger og innsigelsesgrunn
	R=reg.plan, K=kommuneplan, KDP=kommunedelplan	FM=fylkesmann, FK=f.kommune, SV=Statens vegv. REIN=reindriftsforvaltningen JV=Jernbaneverket RA=Riksansiktivaren		
		av tilfredsstillende støyforhold.		
Vågan (Nordland)	R – Osen hyttefelt, Digermulen	FM: Hytter i strid med landskapsensyn og allmenn ferdsel, nasjonal strandsonepolitikk	7.9.12	
Averøy (M&R)	R- Uran	SSV: Tilrettelegging for bolig- og naustområder i strid med siktlinjer/avkjørsel med mer. Fylkesvei.	26.10.12	Innsigelse til 6 boliger begrunnet i siktlinjer og farlige avkjøringer fra fylkesvei
Neset (M&R)	K-Kommuneplan for Nesset 2012 – 2020	FM: Apinanlegg, Område for turisme/næring, i strid med verneplan og FDP Dovrefjell. FK: Boligfelt, mangler begrunnelse; jordvern, 100 m belte, våtmarker, manglende sentrums-/boligstrategi. Nabokommune: Akvakulturanslegg i konflikt med nærhet til nasjonal lakseelv.	19.11.12	22 dekar på Langset avsatt til boligformål i strid med jordvern
Vågan (Nordland)	KDP Svolvær	Kystverket: Endring av havneområde til boliger/tjenesteyting/kontor	20.11.12	15 leiligheter i strid med Kystverkets ønske om statlig fiskerihavn
Melhus (Sør-Trøndelag)	KDP- E6 Håggåttunellen - Skjerdingstad	FM, etablering av nytt kryss på E6: konflikt med landbruk og nærhet til vernet vassdrag.	30.11.12	

Kommune	Plantype, navn, formål innsigelsen knytter seg til	Innsigelsesorgan, begrunnelse	Dato inn	Antall boliger og innsigelsesgrunn
Vadsø (Finnmark)	R=reg.plan, K=kommuneplan, KDP=kommunedelplan K-Vadsø 2012-2024	FM=fylkesmann, FK= f.kommune, SV=Statens vegv. REIN=reindriftsforvaltningen JV=Jernbaneverket RA=Riksantikvaren	11.12.12	Boligområde på 224 dekar, ca 120 boenheter i strid med landbrukshensyn
Kvalsund (Finnmark)	R – Ulveryggen og Nussir	REIN: Oppstart av gruve – i strid med beite og kalvingsland, trekk- og flyttleier Sametinget: Plan gir for dårlig beslutningsgrunnlag for reindriften	12.12.12	
Sola (Rogaland)	K- 2011-2022 og KDP fritidsbebyggelse	FM: For dårlig kartgrunnlag, samt hytteørrelser – arealpress for landbruk, friluftsliv- og naturinteresser	10.12.12	3 boliger i strid med jordvern

Saker innkommet 2013

Kommune	Plantype, navn, formål innsigelsen knytter seg til	Innsigelsesorgan, og begrunnelse	Dato inn	Antall boliger
	R=reg.plan, K=kommuneplan, KDP=kommunedelplan	FM=fylkesmann, FK=f.kommune, SV=Statens vegv. REIN=reindriftsforvaltningen JV=Jernbaneverket RA=Riksantikvaren		
Oslo (O&A)	Reguleringsplan Ammerudveien 19-21	SV: Støyhensyn – boliger, forretning, kontor og bevertningsbygg	24.2.13	6550 kvm i et totalbygg på 8550 kvm avsatt til leiligheter i strid med støykrav
Sauherad (Telemark)	KDP Gvarv	FM: 2 boligområder i strid med landbruksinteresser, naturvern og friluftsliv	11.3.13	Årnes ca 35 boliger – strid med jordvern Gvarv bygge – 20 leiligheter i strid med friluftsliv
Stokke (Vestfold)	R- Stokke sentrum	FK: sentrumsbygging – hensyn til historisk kulturmiljø/kirke	19.4.13	
Lillehammer (Oppland)	K + R Rosenlund bydelssenter	FM, FK, SV: omfang av varehandel	6.5.13	
Sande (M&R)	R - Storehaugen	FK: Boligbygging – automatisk fredete kulturminner (steinalderbosetting)	8.5.13	Ca 45 boligromter i strid med kulturminneinteresser

Kommune	Plantype, navn, formål innsigelsen knytter seg til	Innsigelsesorgan, og begrunnelse	Dato inn	Antall boliger
Trondheim (Sør- Trøndelag)	R=reg.plan, K=kommuneplan, KDP=kommunedelpla n	<p>FM=fylkesmann, FK=f.kommune, SV=Statens vegv. REIN=reindriftsforvaltningen JV=Jernbaneverket RA=Riksantikvaren</p> <p>FM, RA og Malvik kommune: områder for boligbygging i strid med jordvern, areal- og transporthensyn (mangelfull kollektivdekning) og kulturmiljø.</p>	22.5.13	Totalt 8 boligområder på totalt 1080 dekar og ca 4750 boliger. Strid med jordvern/dyrket mark, kollektivdekning og kulturminner. Alle områder i den langsiktige boligreserven som skal bygges ut fra 2025.

SPØRSMÅL NR. 1374**Innlevert 27. mai 2013 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 3. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Flere, blant annet Redd Barna, har tatt til orde for at det er unaturlig skille at overgrep mot barn mellom 14 og 16 år straffes mildere enn overgrep mot barn under 14 år.

Hva er statsrådets oppfatning av dette aldersskillet og er hun innstilt på å vurdere forandringer?»

Svar:

Den seksuelle lavalderen i Norge er 16 år. Dette innebærer at det er straffbart å ha seksuell omgang med barn under 16 år. Det innebærer også at barn under 16 år ikke kan gi straffriende samtykke til seksuell omgang.

I straffeloven skilles det imidlertid mellom overgrep mot barn under 14 år og barn mellom 14 og 16 år. Strafferammene for seksuell omgang med barn under 14 år er videre enn for seksuell omgang med barn mellom 14 og 16 år. I tillegg er det satt en minstestraft på tre år der den seksuelle omgangen var samleie og fornærmede er under 14 år.

I straffeloven 2005 er all seksuell omgang og kvalifisert seksuell handling med barn under 14 år definert som voldtekt av barn, jf. straffeloven 2005 § 299. I Ot.prp. nr. 22 (2008-2009) fremgår det at flere av betraktningene som lå bak endringen har relevans også for seksuell omgang med barn mellom 14 og 16 år, men at de veier tyngre i saker om barn under 14 år. Det ble derfor foreslått å begrense karakteristikken voldtekt til overgrep mot denne gruppen. Justiskomiteen ga sin tilslutning til forslaget, jf. Innst. O. nr. 73 (2008 – 2009) punkt 7.2, og lovforslaget ble

deretter vedtatt av Stortinget, jf. Besl. O. nr. 88 (2008–2009).

Regjeringen har nå på høring forslag om å gjennomføre tilsvarende endringer i gjeldende straffelov. I sin høringsuttalelse til dette forslaget har Redd Barna kommet med synspunkter på skillet mellom overgrep mot barn over og under 14 år.

Mitt viktigste anliggende er å sikre at overgrep mot barn slås hardt ned på. Bakgrunnen for skillet mellom barn over og under 14 år er et ønske om å markere at overgrep mot barn under 14 år er særlig alvorlig. Dette betyr selvsagt ikke at overgrep mot barn mellom 14 og 16 år ikke er alvorlig. Det kan imidlertid være andre forhold som typisk gjør seg gjeldende i slike saker enn i saker som berører yngre barn, og som innebærer at bl.a. bestemmelsen om minstestraft ikke passer like godt. Når det er satt en minstestraft for samleie med barn under 14 år, er dette et uttrykk for at en slik straff stort sett alltid er relevant i slike saker. I saker om samleie med barn mellom 14 og 16 år, er straffutmålingen i større grad overlatt til rettens skjønn. I tilfeller der fornærmede så vidt har fylt 14 år eller snart fyller 16 år, vil dette kunne vektlegges ved straffutmålingen. Det er også slik at bestemmelsen om seksuell omgang med barn under 16 år, fortsatt vil kunne anvendes sammen med voldtektsbestemmelsen, der dette er relevant. I slike tilfeller blir strafferammen høyere.

Vi vil se på innspillet fra Redd Barna som ledd i arbeidet med å følge opp endringsforslagene i høringsnotatet.

SPØRSMÅL NR. 1375**Innlevert 27. mai 2013 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 6. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I et hett boligmarked har flere, blant annet Forbrukerrådet, tatt til orde for at budfristen blir utvidet. Konkret er det foreslått at budfristen bør utvides med et ekstra døgn sammenlignet med dagens situasjon.

Det relativt store antallet tvister i eiendomsoverdragelser kan tyde på at dagens ordning ikke gir god nok tid til å foreta tilstrekkelige vurderinger i kjøpsprosessen.

Hvordan stiller finansministeren seg til et slikt forslag?»

Svar:

Bestemmelsen i eiendomsmeulingsforskriften om minste akseptfrist for bud som formidles av eiendomsmegler ble innført med virkning fra 1. januar 2007. Fristen var opprinnelig 24 timer etter siste annonserte visning. Den såkalte 24-timersregelen førte imidlertid til at budrunder ofte foregikk på kveldstid, noe som blant annet gjorde det vanskelig for eiendomsmegler å kontrollere om kjøpers finansiering var i orden.

Etter at bestemmelsen hadde vært i kraft en stund, ba departementet i brev 4. desember 2007 Finanstilsynet om å vurdere den i lys av erfaringer fra tilsyn. Departementet presiserte at reguleringen måtte videreføre hensynet til at forbrukere skal gis tilstrekkelig tid til å områ seg i en kjøpsituasjon.

På denne bakgrunn utarbeidet Finanstilsynet et høringsnotat 26. mars 2008 med utkast til endring av bestemmelsen, slik at minste akseptfrist for bud som formidles gjennom eiendomsmegler, skulle være kl. 12 første virkedag etter siste annonserte visning.

Departementet sendte forslaget på alminnelig høring 2. april 2008, med høringsfrist 4. juli 2008. Forslaget ble støttet av et flertall av høringsinstansene. Barne- og familiedepartementet, Forbrukerombudet og Forbrukerrådet mente imidlertid at fristen burde være lengre.

Etter en gjennomgang av høringsuttalelsene og en avveining av de ulike hensynene som gjør seg gjeldende, herunder hensynet til at forbrukere skulle gis tilstrekkelig tid til å områ seg, endret departementet bestemmelsen i samsvar med høringsutkastet. Endringen trådte i kraft 1. juli 2010.

Jeg mener det ikke er tilstrekkelig grunn til å vurdere dette spørsmålet på nytt nå.

SPØRSMÅL NR. 1376

Innlevert 28. mai 2013 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 5. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hvilket nivå av uavhengighet og samfunnsdeltakelse ser helseministeren for seg at funksjonshemmede skal kunne oppnå, med en brukerstyrt personlig assistanse (BPA) som man ikke kan ta med seg på eksempelvis tjenestereiser, jobbintervju, hytteferie eller familieselskap i en annen kommune enn der hun bor?»

BEGRUNNELSE:

Høringsnotatet om BPA refererer til hvordan BPA har utviklet seg fra en ide i Independent Living-bevegelsen og funksjonshemmedes ønske om uavhengighet, selvbestemmelse og samfunnsdeltakelse.

Brukerstyrt personlig assistanse er, slik ordningen har utviklet seg, en alternativ organisering av praktisk og personlig bistand for funksjonshemmede, både i og utenfor hjemmet. BPA handler om retten til å bestemme når, av hvem, til hva og hvor assistansen skal ytes, og om at man selv har ansvaret for organisering og innhold av ordningen. Brukerstyring er et middel til bedre ressursutnyttelse, fleksibilitet og kvalitetssikring. Målet er at funksjonshemmede med assistansebehov får et aktivt og mest mulig uavhen-

gig liv. Tjenesten skal knyttes til personen, ikke til boligen, og skal ikke være en særordning for bestemte grupper (Ref. Rundskriv I-20/2000).

Høringsnotatet tar utgangspunkt i helse- og omsorgstjenesteloven, som sier at kommunen skal sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester til de som oppholder seg i kommunen. Ifølge brukere har departementet bekreftet at forslaget som nå er på høring, ikke vil la retten til BPA gjelde utenfor kommunegrensene. Samfunnsdeltakelsen vil begrenses til egen kommune.

Svar:

Stortinget har i sitt anmodningsvedtak bedt regjeringen komme med forslag om rettighetsfesting av brukerstyrt personlig assistanse (BPA) for brukere med stort behov innenfor den samme økonomiske rammen som gjelder i dag. Helse- og omsorgsdepartementet har sendt forslag til slik rettighet på høring.

Forslaget som er på høring, endrer ikke på BPA-ordningen. Som det fremgår av høringsnotatet, er kommunene forpliktet til å ha tilbud om BPA etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-8. Denne plikten

vil opprettholdes uavhengig av den foreslåtte rettighetsbestemmelsen.

Kommunen tildeler BPA med et visst antall timer basert på behov. Brukeren avgjør selv innenfor rammen av kommunens vedtak, når og hvordan assistent(e) skal utføre arbeidet og gi dem opplæring i dette. Som arbeidsleder må brukeren også følge arbeidsmiljølovens bestemmelser for assistent(e). Selv om ordningen med BPA har sitt historiske utspring i Independent Living-bevegelsen, er ordningen i Norge avgrenset av det sørge-for-ansvaret som helse- og omsorgstjenesteloven pålegger kommunene og gir ikke rett til flere tjenester enn det andre tjenestemottakere med tilsvarende behov har krav på.

Det går fram av rundskriv I-20/2000 Brukerstyrt personlig assistanse at også tiltak utenfor hjemmet er inkludert. Det er intet i veien for at assistent(e) og brukeren reiser på kino eller familiebesøk i nabokommunen, eller at de sparer opp timer til ferie så lenge dette er omfattet av kommunens vedtak.

Kommunen skal sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester, herunder BPA, til de som oppholder seg i kommunen. Det som ligger i begrensningen ”oppholder seg i kommunen”, er at den enkelte kommune ved beregning av tjenestebehov ikke er pålagt å beregne behov for særskilt bistand når brukeren oppholder seg mer enn på punktvis besøk i annen kommune. I høringsforslaget om en rett til BPA er det ikke endret på dette.

Bestemmelsen i formålsparagrafen i helse- og omsorgstjenesteloven om at kommunen skal bidra til å sikre et aktivt og meningsfylt liv i samvær med an-

dre, gjelder både for mottakere av tjenester organisert av kommunen og BPA-brukere. Det er intet i veien for at assistenten og brukeren reiser på kino eller på familiebesøk i nabokommunen dersom det ligger innenfor kommunens vedtak. Bostedskommunen har imidlertid ikke plikt til å sørge for bistand til ferie utenfor kommunen, verken for de som har vanlig praktisk bistand fra kommunen eller til de som har tjenesten organisert som BPA. Personer som er avhengig av kommunale helse- og omsorgstjenester og personer som har BPA, kan ha behov for bistand når de er på ferie i en annen kommune. De kan søke oppholds-kommunen om slik bistand. Det kan da bli aktuelt å finne løsninger hvor BPA-brukere har med egne assistenter så langt det er forenlig med arbeidsmiljølovens bestemmelser. Dette er heller ikke endret i forslaget som er ute på høring.

Det går fram av rundskriv I-20/2000 at brukerstyrt personlig assistanse ikke er ment å omfatte perioder hvor man befinner seg innenfor annen organisert virksomhet slik som skole, arbeid, mv. I høringsforslaget om rett til BPA er ikke dette endret.

I høringsnotatet er det lagt fram et forslag om når en rett til å velge BPA skal gjelde. Som sagt ovenfor, vil en bestemmelse om rett til BPA komme i tillegg til pliktbestemmelsen om BPA i helse- og omsorgstjenesteloven. Det har vært nødvendig med avgrensninger for at forslaget om en rett skal være i samsvar med Stortingets anmodningsvedtak, dvs. at rettigheten skal gjelde personer med stort behov innenfor den samme økonomiske rammen som gjelder i dag.

SPØRSMÅL NR. 1377

Innlevert 28. mai 2013 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 5. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Jeg viser til regjeringens høringsnotat om fremtidig rett til brukerstyrt personlig assistent (BPA).

Hvordan forklarer helseministeren at personer som blir tiltrodd og tar på seg arbeidslederansvaret for assistentene sine med alt det innebærer (Arbeidsmiljøloven, HMS, arbeidsplaner, timelister osv.), ikke samtidig forventes å kunne ta ansvar for sin egen helse, medisiner og andre rutiner?»

BEGRUNNELSE:

BPA krever at personen med assistansebehovet, eller en nærstående der hovedpersonen er barn eller utviklingshemmet, selv tar ansvar for sitt eget liv og sin egen assistanse. BPA forutsetter at man må ville det, lære det, og gjøre det. Man må styre assistansen sin selv, man må lære å være en god arbeidsleder, og en må omsette dette i praksis, slik at en skaper en god arbeidsplass for assistentene sine.

I høringsnotatet om rettighetsfesting av BPA skriver helse- og omsorgsdepartementet at en rettig-

hetsbestemmelse må avgrenses til "praktisk bistand og opplæring", og at "helsetjenester" følgelig må holdes utenfor rettigheten. Dette begrunnes bl.a. med assistentenes status som ufaglærte, og det hevdes at det er kommunen som må ha ansvar for å lære opp nødvendig personell, og ikke personen med assistansebehovet.

Praksis i dag er at personlige assistenter bistår med helserelaterte oppgaver som mennesker uten assistansebehov utfører på egenhånd. Den funksjonshemmede har selv ansvaret men trenger hjelp i utførelsen, for eksempel å løfte en tablett til munnen. Det vil være feil å trekke på helseressurser til dette, helseressurser som er mangelvare. Funksjonshemmede med BPA er selvstendige, friske mennesker med et behov for personlig og praktisk bistand. De har ikke behov for at andre tar ansvar for deres liv.

Svar:

La meg først tilkjennegi min enighet med stortingsrepresentant Dávøy i at personer som blir tiltrodd og tar på seg arbeidslederansvaret i en BPA-ordning, samtidig må kunne forventes å ta ansvar for sin egen helse, medisiner og andre rutiner. Når rett til å få tjenester organisert som BPA er avgrenset til "praktisk bistand og opplæring" – med den konsekvens at helsetjenester er holdt utenfor – så bunner det overhode ikke i noen mistillit til tjenestemottakerne. Avgrensningen er foretatt ut fra hensynet til ryddighet i ansvarsforholdene.

Kommunene er gjennom helse- og omsorgstjenesteloven pålagt å sikre at alle som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Av lovens § 4-1 fremgår at tjenestene som ytes skal være forsvarlige og at tjenesten skal være tilrettelagt slik at personellet som utfører tjenestene blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter, og at det er sikret tilstrekkelig fagkompetanse i tjenesten. Uavhengig av om kommunen velger å yte tjenesten selv, eller om kommunen velger å kjøpe disse tjenestene av private aktører, så er det et kommunalt ansvar å sikre at forvarlighetskravet til enhver tid er oppfylt.

Det følger av ovennevnte at det å yte kommunale helsetjenester krever at kommunen har sikret at tjenesteutøveren har fått nødvendig opplæring. Forsvarligheten med å la ufaglærte assistenter utføre helsetjenester må derfor vurderes individuelt og egner seg dermed ikke i en rettighet.

Avslutningsvis har jeg lyst til å påpeke at mange kommuner i dag velger å trekke inn tjenester som for eksempel hjemmesykepleie i BPA-ordningen. I de tilfeller kommunen har valgt å gjøre dette, er dette ut fra en hensiktsmessighetsvurdering og en vurdering av at den kommunale tjenesten ytes forsvarlig innenfor aktuelle BPA-ordning. Selv om helsetjenester og hjemmesykepleie faller utenfor den foreslåtte rettigheten, er det ingenting i veien for at kommunene fortsatt organiserer helsetjenester og hjemmesykepleie i en BPA-ordning, dersom dette i det enkelte tilfelle vurderes som hensiktsmessig og faglig forsvarlig.

SPØRSMÅL NR. 1378

Innlevert 28. mai 2013 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 5. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hvorfor legger helseministeren i høringsnotatet om brukerstyrt personlig assistent (BPA), opp til en fragmentering av tjenestene til funksjonshemmede, når støttekontakt, udefinerte helsetjenester, avlastning, punktvis assistanse på natt osv., skal holdes utenfor retten til BPA?»

BEGRUNNELSE:

I tillegg til helsetjenester holdes også fritidsaktiviteter mm utenfor timeberegningen for å oppnå retten til BPA, i forslaget som nå foreligger.

En av fordelene med å organisere kommunale tjenester som BPA, er at man unngår fragmentering av tjenestene, og funksjonshemmede med assistentbehov får færre personer å forholde seg til.

Det er lett å forstå at når man trenger assistanse til svært private og intime ting, og kanskje må være sammen med assistentene store deler av dagen, er det viktig at man har så få personer som mulig som skal slippe innenfor intimsfæren.

Det er også lett å forstå at når man har mange forskjellige tjenester og enda flere personer å bistå seg, blir det umulig å leve et aktivt liv i samhandling med

andre - utenfor hjemmet. Planlegging av hverdagen og tiden blir også svært vanskelig.

Svar:

Stortingets anmodningsvedtak krever at en rett til brukerstyrt personlig assistanse (BPA) ikke skal medføre kostnader utover dagens økonomiske rammer. I høringsnotatet har vi gjort rede for at en rett til å velge BPA for de med stort behov da må avgrenses. Det går fram av høringsnotatet at det vil medføre økte kostnader å gi en rett til egne assistenter til punktvis hjelp om natta og til å fungere som støttekontakt.

For den enkelte kommune vil det være rimeligere å organisere punktvis hjelp om natten ut fra egen personellbase. Enkelte brukere kan imidlertid ha et så omfattende hjelpebehov at de vil være avhengige av kontinuerlig bistand gjennom natten. Kommunen må da sikre en-til-en bemanning i forhold til brukeren. Begrunnelsen for å avgrense rettigheten mot nattjenester kan dermed falle bort i disse tilfellene. Det går fram av høringsnotatet at disse brukerne derfor vil kunne ha rett til å organisere også nattjenester som BPA.

Det er ikke riktig at assistanse til aktiviteter utenfor hjemmet skal holdes utenfor timeberegningen for å vurdere retten til BPA. BPA er en alternativ måte å organisere tjenesten praktisk bistand på. Praktisk bistand og BPA kan, etter individuell vurdering av behov, omfatte bistand til å delta i aktiviteter utenfor hjemmet. Det går fram av formålsparagrafen til lov om kommunale helse- og omsorgstjenester og av rundskriv

I-20/2000 Brukerstyrt personlig assistanse. Støttekontakt er en mer avgrenset form for bistand i fritida. En time støttekontakt er gjennomsnittlig betydelig billigere enn en time praktisk bistand. Dette medfører at dersom en time støttekontakt konverteres til en time praktisk bistand organisert som BPA, vil departementet bryte med Stortingets føringer om å holde seg innenfor dagens økonomiske ramme.

Når det gjelder helsetjenester, vil jeg vise til at kommunene gjennom helse- og omsorgstjenestelo-

ven er pålagt å sikre at alle som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Av lovens § 4-1 fremgår at tjenestene som ytes skal være forsvarlige, og at tjenesten skal være tilrettelagt slik at personellet som utfører tjenestene blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter, og at det er sikret tilstrekkelig fagkompetanse i tjenesten. Uavhengig av om kommunen velger å yte tjenesten selv, eller om kommunen velger å kjøpe disse tjenestene av private aktører, så er det et kommunalt ansvar å sikre at forvarlighetskravet til enhver tid er oppfylt. Det følger av dette at det å yte kommunale helsetjenester krever at kommunen har sikret at tjenesteutøveren har fått nødvendig opplæring. Forsvarligheten med å la ufaglærte assistenter utføre helsetjenester må derfor vurderes individuelt og egner seg dermed ikke i en rettighet.

BPA-ordningen etter rettighetsbestemmelsen vil fortsatt være en god ordning med tanke på at den gjør det mulig å redusere antall tjenesteytere den enkelte må forholde seg til. Slik skal det fortsatt være innenfor det som er mulig å få til, uten å bryte bestemmelser i arbeidsmiljøloven. Forskning viser imidlertid at BPA-brukere selv i stor utstrekning velger å ha flere assistenter på små deltidsstillinger og som tilkallingsvikarer. Flere assistenter på deltid gir BPA-brukeren større fleksibilitet. Dette kan på den annen side skape utfordringer for assistentenes inntektsmuligheter.

Avlastning er et tilbud til pårørende med omfattende omsorgsoppgaver og er dermed i utgangspunktet ikke et tilbud til brukeren. Brukerstyrt personlig assistanse kan imidlertid ha gode avlastende effekter for pårørende.

For ordens skyld vil jeg til slutt minne om at det går tydelig fram av høringsnotatet at forslaget til en rett til BPA for brukere med stort behov innenfor dagens økonomiske ramme, kommer i tillegg til dagens bestemmelse i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-8 om en plikt for kommunen til å ha tilbud om BPA, også til tjenestemottakere som faller utenfor rettighetsbestemmelsen.

SPØRSMÅL NR. 1379**Innlevert 28. mai 2013 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 4. juni 2013 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Inga Marte Thorkildsen****Spørsmål:**

«Hvor mange fedre er det som pr. 30. mai 2013 ikke har rett til å ta ut foreldrepenger, og hva er årsaken til at regjeringen ikke ønsker å gi alle fedre mulighet til å ta ut foreldrepenger?»

BEGRUNNELSE:

Far tjener opp rett til foreldrepenger hvis han er yrkesaktiv. Han har altså selvstendig opptjeningsrett. Han kan imidlertid ikke ta ut foreldrepenger hvis ikke mor har opptjent rett til foreldrepenger og heller ikke går ut i aktivitet etter fødselen. Fedre uten opptjening til foreldrepenger får dermed ingenting. I flere valgkamper har stortingspolitikere både fra SV og Ap gått ut med krav om at fedre skal opptjene selvstendige rettigheter til fødselspenger. Da de dannet regjering i 2005, ble dette programfestet i den såkalte «Soria-Moria-erklæringen».

Svar:

Formålet med foreldrepenger er å sikre inntekt for foreldre i forbindelse med svangerskap, fødsel og adopsjon. Det må altså først og fremst foreligge et behov for stønaden på grunn av omsorg for barn. Om man har opptjent rett til foreldrepenger avhenger av yrkesaktivitet og inntekt i tiden forut for barnet kommer til. Reglene for uttaksrett er også slik at de ser foreldrene i sammenheng, slik at fars rettigheter i noen grad avhenger av hva mor gjør. Dersom begge foreldre har opptjent rett til foreldrepenger, har far rett til fedrekvote. Far kan ta ut fedrekvoten uavhengig av hva mor gjør. Dersom bare far har opptjent rett til foreldrepenger, er hans uttaksrett betinget av at mor etter fødselen går ut arbeid eller utdanning eller er for syk til å ta seg av barnet.

Dersom mor er hjemme og kan ta seg av barnet ønsker man ikke å gi far rett til å ta ut foreldrepenger utenom fedrekvoten (dobbeltomsorgsprinsippet). Det er derfor et krav om at mor må være i aktivitet som utløser et omsorgsbehov, dersom far skal ta ut

foreldrepenger som ikke er fedrekvote. Det innebærer at en del fedre med egen opptjening ikke får mulighet til å ta ut foreldrepenger.

Departementet anslår at det er om lag 6 000 fedre som etter dagens regelverk ikke har mulighet til å ta ut opptjente foreldrepenger fordi mor ikke har opptjent rett før fødselen og heller ikke oppfyller aktivitetskravet etter fødselen. Anslaget er basert på tidligere beregninger der man har tatt utgangspunkt i antall kvinner som mottar engangsstønad. Det finnes ikke statistikk på fedre som ikke mottar foreldrepenger.

I Soria Moria II-erklæringen fremgår det at regjeringen vil sikre flere fedre selvstendige opptjeningsrettigheter til fedrekvote. Regjeringen har de siste årene gjort flere lovendringer for at fedre kan ta ut foreldrepenger også når mor er i en annen form for aktivitet enn jobb eller studier. Etter lovendring i 2009 kan far ta ut foreldrepenger når mor deltar på introduksjons- eller kvalifiseringsprogram. Fra 2011 kan far ta ut foreldrepenger tilsvarende fedrekvoten når mor mottar uførepensjon.

Etter lovendring i 2010 gir arbeidsavklaringspenger grunnlag for opptjening av foreldrepenger. Det betyr at flere kvinner og menn opptjener rett til foreldrepenger og at flere fedre har rett til fedrekvote. Samme år ble også kravet om at mor må ha opptjent rett til foreldrepenger i minst 50 prosent stilling for at far skal ha rett til fedrekvote, fjernet. I alle tilfeller der både mor og far har opptjent rett til foreldrepenger, har far nå rett til fedrekvote.

Regjeringen har ikke ønsket å fravike aktivitetskravet når far skal ta ut foreldrepenger som ikke er fedrekvote. Å fjerne aktivitetskravet vil ha en negativ innvirkning på kvinners yrkesaktivitet i småbarnsperioden. Det vil være uheldig. Fjerning av aktivitetskravet vil også bryte med dobbeltomsorgsprinsippet. Regjeringen har derimot gitt flere fedre rett til å ta ut foreldrepenger ved lovendringene om hvilke aktiviteter for mor som oppfyller aktivitetskravet.

SPØRSMÅL NR. 1380**Innlevert 28. mai 2013 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 6. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Årets flom og bildene fra de mest flomutsatte områdene har nok en gang vist oss naturkreftenes kraft. Det er noen mennesker som i løpet av noen få år har opplevd at deres hjem er ødelagt av flom og ras, gjentatte ganger. Forståelig nok ønsker de da ikke å bygge opp igjen på samme tomt og det bør heller ikke samfunnet være.

Vil statsråden ta initiativ til å endre instruks til hvordan naturskadepoolen kan benyttes, eller til en støtteordning som gjør det mulig heller å bygge opp nytt hus på ny tomt i stedet for den gamle?»

BEGRUNNELSE:

Naturskadepoolen dekker i dag kostnaden ved å bygge opp nytt hus på gammel tomt og også til re-etablering av hageanlegg på inntil 5 da ved naturskade. Dersom skadelidte ikke ønsker å bygge opp igjen på samme tomt, men flytte til ny tomt, dekkes ikke ny tomt av naturskadepoolen. Dette er til dels ulogisk og ikke i tråd med det som både kan være i samfunnets interesse og i den enkeltes interesse.

SPØRSMÅL NR. 1381**Innlevert 29. mai 2013 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen****Besvart 3. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Ifølge statsborgerloven kan norsk statsborgerskap tilbakekalles dersom man ikke er løst fra et annet lands statsborgerskap eller dersom vedtaket om statsborgerskap er ugyldig. Men det synes ikke å være noen automatikk for at tredjelands borgere som har ervervet norsk statsborgerskap og fått dette tilbakekalt, kan utvises fra landet.

Er dette korrekt og mener statsråden det er rimelig at folk som har løyet seg til statsborgerskap skal få permanent oppholdstillatelse i Norge?»

Svar:

Naturskadeforsikringsloven bestemmer at alle bygninger som forsikres mot brannskader automatisk blir forsikret mot naturskader. Naturskadeloven (Landbruk- og matdepartementet) regulerer erstatning for naturskader i de tilfeller hvor det ikke er adgang til å forsikre seg mot skaden ved en alminnelig forsikring (for eksempel dyrket mark, veier og broer).

Naturskadeforsikringsordningen er innrettet med tanke på gjenoppbygging av bygninger som har vært gjenstand for naturskade, og ikke relokalisering av bebyggelse. Naturskadeforsikringen regulerer ikke eventuell erstatning for tomtebortfall. I tidligere tilnærmet like hendelser har dette funnet en løsning i samarbeid mellom forsikringsselskapet og kommunen. Jeg mener det kan være behov for å se nærmere på denne problemstillingen og er, sammen med andre berørte statsråder, i dialog med forsikringsbransjen om hvordan dette bør vurderes nærmere.

BEGRUNNELSE:

På Utlendingsdirektoratet (UDI) sine hjemmesider fremkommer det at norsk statsborgerskap kan tilbakekalles av to grunner: 1. Hvis personen som er innvilget statsborgerskapet ikke løser seg fra annet lands statsborgerskap eller 2. Dersom vedtaket om statsborgerskap er ugyldig.

Spøreren ønsker å få klarhet i følgende: En person er blitt innvilget norsk statsborgerskap og har imøtekommet statsborgerskapslovens bestemmelser om erverv av statsborgerskap etter søknad, og har levert inn dokumentasjon på at vedkommende er løst fra statsborgerskap, eller er blitt gjort unntak, i henhold til statsborgerlovens § 10, første ledd. Det fremkommer i ettertid at vedkommende har gått uriktige

opplysninger, f.eks. at man har oppgitt uriktig navn og/eller statsborgerskap som man søker seg løst fra.

Slik spørderen forstår statsborgerloven og statsborgerforskriften, kan vedkommende persons norske statsborgerskap tilbakekalles, men vedkommende skal gis permanent oppholdstillatelse, med mindre vedkommende er nordisk borger eller er borger i et EØS/EFTA-land.

Spørderen ønsker klarhet i om en person som har fått sitt norske statsborgerskap tilbakekalt, som ovenfor skissert, også kan miste permanent oppholdstillatelse og utvises fra landet.

Svar:

Det stemmer at tilbakekall av norsk statsborgerskap kan gjøres av to grunner; ved manglende løsning fra et annet lands statsborgerskap eller at vedtaket om statsborgerskap er ugyldig.

Norsk statsborgerskap som er innvilget på betingelse av at søkeren løser seg fra annet statsborgerskap innen ett år, skal normalt tilbakekalles dersom vedkommende ikke løser seg som forutsatt. Når norsk statsborgerskap tilbakekalles på grunn av manglende løsning, skal vedkommende gis permanent oppholdstillatelse, jf. statsborgerforskriften § 10-1. Dette gjelder ikke personer som har nordisk statsborgerskap eller personer som hadde tillatelse etter utlendingsloven kapittel 13 (EØS-borgere).

Norsk statsborgerskap kan også tilbakekalles dersom vedtaket er bygget på uriktige eller ufullstendige opplysninger. Et tilbakekall forutsetter at søkeren mot bedre vitende har gitt uriktige opplysninger eller har fortiet forhold av vesentlig betydning for vedtaket, jf. statsborgerloven § 26 annet ledd. Ved tilbakekall av norsk statsborgerskap på grunn av ugyldig vedtak har vedkommende ikke rett til permanent oppholdstillatelse. Vedkommende har da ikke en gyldig oppholdstillatelse i Norge, og må eventuelt søke om ny midlertidig tillatelse etter utlendingsloven.

I tilfeller hvor det blir oppdaget at statsborgerskapet er innvilget på uriktig identitet og at vedkommende selv er å laste for dette, er utgangspunktet at det norske statsborgerskapet tilbakekalles. Å oppgi uriktig identitet er også en grov overtredelse av utlendingsloven, og Utlendingsdirektoratet vil etter et tilbakekall vurdere om utlendingen skal utvises etter utlendingsloven § 66. Det skal alltid foretas en konkret vurdering av om utvisning er et forholdsmessig tiltak, jf. utlendingsloven § 70. I denne vurderingen skal forholdets alvor veies opp mot utlendingens tilknytning til Norge.

Dersom norsk statsborgerskap er gitt på bakgrunn av uriktige opplysninger, er dermed utgangspunktet at man mister det norske statsborgerskapet og blir vurdert utvist fra Norge.

SPØRSMÅL NR. 1382

Spørsmålet ble trukket.

SPØRSMÅL NR. 1383

Innlevert 29. mai 2013 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 11. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at overskridelsene og mangelen på sjåfører ikke skal ramme pasientbehandlingen i Helse Midt-Norge?»

BEGRUNNELSE:

Et flertall i styret i Helse Midt-Norge har tvunget gjennom en overtagelse av private og velfungerende

ambulansetjenester i regionen fra årsskiftet 2012/13. Dette til tross for advarsler fra mange hold om at dette ville medføre store kostnader og uro. Nå viser det seg etter et kvartal at kostnadene har oversteget budsjettet med 32 millioner kroner. Det ser også ut til at de sliter med å skaffe nok ansatte og vikarer.

Svar:

Jeg mener at vi ikke får et bedre ambulansetilbud i Midt-Norge ved å flytte beslutninger fra Stjørdal til Oslo. Styret for Helse Midt-Norge RHF vedtok i desember 2011 at et nytt helseforetak, Ambulanse Midt-Norge HF, skulle overta driften av ambulansetjenesten fra 1. januar 2013.

Utvikling av medisinsk teknologi har gjort at moderne ambulanser kan tilby avansert akuttmedisinsk behandling på ulykkesstedet eller i hjemmet til den enkelte pasient. Dette sammen med målet om tettere samarbeid i den akuttmedisinske behandlingsskjeden, der både primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten inngår, tilsier at ambulansetjenesten bør være integrert med den øvrige helsetjenesten.

Strukturen for ambulansestasjoner har ikke blitt endret etter omorganiseringen, og målet har vært å heve kvaliteten og styrke beredskapen ved den enkelte stasjon. Ambulanse Midt-Norge HF har blant annet gått til innkjøp av 60 nye ambulanserbiler og har nå totalt sett en bilpark i god stand. Fra 2015 er planen at ambulansetjenesten skal overføres til, og bli en

integrert del av regionens tre etablerte helseforetak for sykehusvirksomhet.

Den samordningen som nå har skjedd gjennom å samle driften av ambulansetjenesten i Midt-Norge, har gjort det mulig å lage en felles IKT-plattform for hele tjenesten. Dette gjør det blant annet mulig å ta i bruk elektronisk pasientjournal i ambulansen og gir nye muligheter for dokumentasjon, informasjonsdeling og bedre samhandling rundt den enkelte pasient.

Helse Midt-Norge RHF mener at samlingen av ambulansetjenesten i egen virksomhet har gitt et godt utgangspunkt for en samordning og kvalitetsforbedring som vil komme pasienter og befolkningen i Midt-Norge til gode. Tidligere hadde Helse Midt-Norge RHF store underskudd blant annet fordi det forrige stortingsflertallet ikke bevilget midler knyttet til aktivitetsvekst. Siden 2005 har de regionale helseforetakene hatt en realøkning i sine basisrammer på 12 milliarder kroner og kommet i økonomisk balanse. Denne regjeringen mener at styringen av budsjettet for Helse Midt-Norge RHF bør skje i regionen og jeg føler meg trygg på at det regionale helseforetaket vil løse oppdraget til det beste for innbyggerne i landsdelen.

SPØRSMÅL NR. 1384

Innlevert 30. mai 2013 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 5. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Hva vil justis- og beredskapsministeren gjøre for å bringe ressursituasjonen i Haugaland- og Sunnhordland politidistrikt opp på et akseptabelt nivå?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til en rekke spørsmål fra undertegnede om den svært vanskelige ressursituasjonen ved Haugaland- og Sunnhordland politidistrikt, noe som bl.a. medførte at man ikke kunne rykke ut ved flere alvorlige hendelser.

Ressursituasjonen er siden blitt noe bedre bl.a. som følge av at nyutdannede politistudenter fra politihøgskolen er tilført politidistriktet.

Situasjonen er imidlertid fortsatt ikke tilfredsstillende blant annet som følge av at manglende fengselsplasser i distriktet legger beslag på store politiresurser til flytting og fremstilling av fengslede.

Politidistriktet er fortsatt blant de lavest bemannede i landet, og ligger langt unna den bemanning som regjeringen selv har hatt som målsetting.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet fordeler årets budsjettmidler til Politidirektoratet, som igjen fordeles til det enkelte politidistrikt og særorgan etter gitte prinsipper.

Haugaland og Sunnhordland politidistrikt har fått 10 av de nye årsverkene i 2013. Politidistriktet fikk også tildelt midler til 10 nye politistillinger i 2012. Budsjettet for 2013 er økt med 7 % (13,2 mill. kr) fra 2012. Den gjennomsnittlige økningen til politidistriktene for øvrig var på 5,3 %. Politidirektoratet opplyser at politimesteren i Haugaland og Sunnhordland ikke er kjent med at alvorlige hendelser ikke har blitt prioritert, slik spørsmålsstilleren antyder i sin begrunnelse.

SPØRSMÅL NR. 1385**Innlevert 30. mai 2013 av stortingsrepresentant Inger Johanne Bjørnstad****Besvart 7. juni 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Er det riktig at staten ikke vil gå inn og sikre strandarealer der det står bebyggelse, og hvordan vil i så fall statsråden bidra til at mer areal i strandsonen blir åpent for allmennheten i de delene av landet hvor det er forholdsvis lite friområder og hvor folketallet vil øke mest?»

BEGRUNNELSE:

Norge har en lang kystlinje. Ikke alt er like gjestmildt og tilgjengelig for de som vil ut i naturen. I den delen av landet der det bor flest folk og det fra naturens side er ganske gjestmildt, er den tilgjengelige delen av strandsonen i stor grad nedbygget. Dette gjelder særlig rundt hele Oslofjorden. I dette området har det vært og ventes fortsatt en stor befolkningsøkning. I følge prognoser fra SSB vil befolkningen her i 2030 øke til nesten 2,5 millioner i Oslofjordfylkene og til 1,5 millioner i Oslo og Akershus alene. Dette er en vekst på over 500 tusen mennesker i Oslofjorden i forhold til dagens nivå.

Staten har i mange år søkt å sikre arealer med tanke på tilrettelegging for friluftsliv; «Statlig sikrede områder». Dette har i liten grad skjedd ved Oslofjorden, og særlig i indre Oslofjord. Nesten halvparten av de sikrede friområdene finnes i Agderfylkene samt Rogaland og Hordaland. Oslo og Akershus har til sammenlikning bare 5 prosent av de statlige sikrede friområdene. Strandsonen i Oslofjorden er nå så nedbygget at det er vanskelig å finne nye arealer som egner seg til friluftsmål og som ikke er bebyggt. I Prop. S. 1 for Miljøverndepartementet er det en bevilgning til sikring av friområder (kap. 1427 post 30). Her fremgår at friområder nær tettbygde områder vil prioriteres. Dette hjelper lite ved Oslofjorden så lenge man ikke er villig til å sikre eiendommer som er bebyggt.

Svar:

Ei rekkje naturperler har vorte varig sikra sidan ordninga med statleg sikring av friluftsområde vart oppretta i 1958. Det er i dag sikra ca. 1900 område rundt i heile landet med statleg medverknad. Rundt 88 prosent av områda som er sikra ligg innanfor 100 metersbeltet mot sjø. Ordninga har i stor grad vore brukt til å sikre viktig friluftareal i strandsona, område som er eigna for ferdsel, bading, fiske, båtut-fart og strandbaserte aktivitetar. Fylka på strekninga frå Østfold til og med Hordaland er dei områda som

har flest statleg sikra friluftsområde. Dette er på grunn av stort utbyggingspress på strandsonareala på denne strekninga, og fordi område i strandsonen har vore prioritert i sikringssamanheng. Ein annan viktig faktor er det arbeidet som kommunane og dei interkommunale friluftsråda har utført på denne strekninga, og etableringa av Skjærgårdsparker frå Telemark til Vest-Agder.

Sikringsordninga fungerer slik at det er kommunen eller friluftsråd som tek initiativ til søknad om middel til sikring av eit friluftsområde. Staten tek normalt ikkje sjølv initiativ til å sikre friluftslivsområde. Det er difor ein føresetnad at kommune eller friluftsråd sjølv ynskjer og tek initiativ til å sikre friluftslivsområde, og søker staten om bistand til dette. I nokre område, som blant anna Indre Oslofjord, har det kome få søknader om statleg økonomisk bidrag til sikring av friluftslivsområde.

Staten sikrar normalt ikkje område med busetnad, då bygningar i friluftslivsområde kan gje eit privatisert inntrykk av områda og i praksis redusere ålmenta si bevegelsesfridom på områda. Eksisterande bygningar og anlegg som finst i område som blir sikra skal i utgangspunktet anten rives eller teke i bruk til allmennyttige formål som kan tene nytta av området (servicefunksjonar). I unntakstilfelle kan det likevel vere aktuelt å la eksisterande bygningar bli ståande, til dømes av omsyn til kulturminne interesser. Ei anna viktig årsak til at det normalt ikkje blir sikra busette eigedomar er at dei ofte er svært kostbare. Regjeringa har difor i hovudsak prioritert å bruke midla til staten til sikring av friluftslivsområde utan bygningar. Då oppnår ein at eit større mengd område kan sikrast årleg, og ikkje ei svært avgrensa mengd dyre eigedomar. Denne prioriteringa har medført at ein i 2012 fekk sikra 30 nye friluftslivsområde, fordelt over heile landet.

Regjeringa ynskjer i utgangspunktet heller ikkje å bruke dei årlege midla til opparbeiding og tilrettelegging av friluftslivsområde til kostbare tiltak på bygningar, som kanskje òg har eit avgrensa verd for nytta av områda.

I nokre tilfelle kjøper likevel kommunane eller friluftsråda friluftslivsområde med busetnad, og fraskiller og sel sjølv busetnaden. Staten kan i slike tilfelle dekke heile eller deler av nettokostnadane for kjøpet av friluftsområdet.

Regjeringa ynskjer at dei areala som blir sikra med statleg medverking skal kunne brukast av flest mogleg og dermed generere mest mogleg friluftsak-

tivitet. Difor blir område i og ved byar og tettstader prioritert, og landfaste område i kystsonen. Regjeringa ynskjer at sikringsordninga skal vere eit viktig bidrag i arbeidet med blant anna å ivareta strandsoneareal for ålmenta som kan brukast av mange, og at ordninga er innretta mest mogleg hensiktsmessig for å oppnå dette.

Eg vil òg vise til at ålmenta har tilgjenge til store dele av privat åtte strandareal, og at kommunane har

eit ansvar for å sikre dette tilgjenget gjennom planlegginga si etter plan- og bygningsloven. I mange kommunar blir det no gjort viktig arbeid for å fjerne ulovlege stengsel i strandsona. Kommunane i heile landet har ansvar for å sikre ålmenta tilgjenge til strandsoneareala gjennom sin arealplanlegging. Det er gjeve eigne statlege planretningslinjer for dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1386

Innlevert 30. mai 2013 av stortingsrepresentant Ida Marie Holen

Besvart 6. juni 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

«Bør ikke den enkelte brukers behov for Inn på Tunet (IPT)-tjenester være avgjørende for om tiltaket bør videreføres og ikke økonomi?»

BEGRUNNELSE:

Landbruket tilbyr et tjenestetilbud innenfor konseptet Inn på Tunet (IPT). Pr. i dag er det ca. 1100 IPT-tilbud rundt om i landet. IPT-tjenestene er innen godkjenningsordningen for gardsbruk administrert av stiftelsen Matmerk og inngår som en del av kvalitetssystemet i landbruket. IPT tilbyr tjenester innenfor bl.a. arbeidstrening for personer som av ulike årsaker er marginalisert i arbeidslivet, så som personer med rusproblem. Jeg er kjent med at vellykkede tiltak for å få personer med rusproblem tilbake til samfunnet og ordinært arbeid har blitt avsluttet. Dette fordi prosjektet manglet midler til videreføring. Jeg er også kjent med at flere IPT-tjenestetilbydere har søkt prosjektmidler for å videreføre en tjeneste uten å vinne fram. Denne praksis vil i verste fall føre til at allerede sårbare personer kan falle tilbake til et liv i rus. Jeg håper at det blir gjort de avgjørende grep for at

gode tiltak kan videreføres til beste for den enkelte bruker.

Svar:

Landbruks- og matdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet la i februar 2012 fram Nasjonal strategi for Inn på tunet. Den nasjonale strategien ble forutsatt fulgt opp med en handlingsplan. Det er i løpet av våren utarbeidet flere undersøkelser som skal legges til grunn for utforming av handlingsplanen. Blant annet er det utarbeidet en markeds- og aktøranalyse, en status for forsknings- og kompetansebehov, samt en undersøkelse i fylkesmannsembetene om aktivitet og samarbeid omkring Inn på tunet.

Landbruks- og matdepartementet har hatt løpende dialog med Kommunal- og regionaldepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Arbeidsdepartementet og Kunnskapsdepartementet, samt kommunesektoren ved KS og Fylkesmennene om utarbeidelsen av grunnlagsmaterialet for handlingsplanen. Arbeidet har tatt noe lengre tid enn først forutsatt, men etter planen skal handlingsplanen for Inn på tunet nå ferdigstilles høsten 2013.

SPØRSMÅL NR. 1387**Innlevert 30. mai 2013 av stortingsrepresentant Torgeir Dahl****Besvart 5. juni 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Spørsmålet gjelder konsekvenser ved feilaktig avkryssing i søknad til Lånekassa. I Romsdals Budstikke 28.05. omtales en elev som feilaktig krysset for at han bodde hjemme under studier på Borgund Folkehøgskule. Feilen ble oppdaget da Lånekassa kom med nedbetalingsplanen, og eleven ikke fikk borteboerstipend. Feilen koster eleven kr 30 000, og Lånekassa avviser endring med begrunnelse fristbrudd.

Synes statsråden dette er rimelig sakshåndtering?»

Svar:

Jeg er opptatt av at alle elever og studenter skal få den utdanningsstøtten de har rett til etter regelverket. I den aktuelle saken forstår jeg at eleven opplever det som urimelig av Lånekassen at de ikke kan gi ham stipendet.

Det er bare studenter som ikke bor sammen med foreldrene sine som har rett til utdanningsstipend etter gjeldende regelverk. Om søkeren bor sammen med sine foreldre eller ikke (bostatus), er dermed en meget viktig opplysning i saksbehandlingen av søknader om utdanningsstøtte. Lånekassen benytter seg i stor grad av opplysninger som finnes i andre registre når de behandler søknader. Opplysninger som viser om en student bor sammen med foreldrene sine under utdanningen, finnes imidlertid ikke i andre registre. Lånekassen er dermed avhengig av opplysninger fra søkeren selv om dette.

I søknaden om utdanningsstøtte, som nå er en ren nettsøknad, blir søkeren bedt om å oppgi om han/hun bor sammen med foreldrene eller ikke. Lånekassen informerer klart om betydningen av dette spørsmålet for retten til utdanningsstipend. Opplysningene om bostatus blir gjentatt i oppsummeringen av søknaden som søkeren presenteres for før den sendes inn.

I vedtaket om støtte blir studenter som har krysset av for at de bor sammen med foreldrene, opplyst om at dette betyr at de ikke vil få utdanningsstipend. De blir også informert om at dersom opplysningene om bostatus likevel ikke er riktige, må de melde fra til Lånekassen innen en bestemt frist som er fastsatt i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte.

De som søker om utdanningsstøtte har ansvaret for å gi riktige opplysninger i søknaden. Lånekassen på sin side har ansvaret for å utforme gode nettsøknader, informere klart og tydelig om betydningen av opplysningene, utforme gode vedtak som gjør at søkerne forstår grunnlaget for det vedtaket de har fått og informere om frister som kan ha betydning for studenten. Jeg har ikke opplysninger som tilsier at Lånekassen ikke har oppfylt sine plikter som forvaltningsorgan i denne saken. Det kan også nevnes at Sivilombudsmannen i 2008 vurderte en tilsvarende sak, uten å finne grunn til kritikk av Lånekassens saksbehandling.

Jeg ser at resultatet likevel kan oppleves som urimelig for de som går glipp av et stipend. Spørsmålet er dermed om rettede opplysninger fra søkeren skal kunne føre til en ny behandling selv om fristen for retting er gått ut. Jeg vil se nærmere på dette.

SPØRSMÅL NR. 1388**Innlevert 30. mai 2013 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 7. juni 2013 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Når ble statsråden kjent med at rettighetshaverens valg av konsept for utbygging av Johan Castbergfeltet utelukker en løsning med kraft fra land, og vil

statsråden nå sørge for at også andre aktuelle konsepter som åpner for elektrifisering legges til grunn for konsekvensutredningen i tråd med forskrift til lov om petroleumsvirksomhet og klimameldingen?»

BEGRUNNELSE:

Det vises tidligere spørsmål om saken i Dokument nr. 15:868 (2012-2013), og statsrådets svar.

12. februar 2013 offentliggjorde Statoil og partene konseptvalg for utbygging av Skrugard-feltet i Barentshavet. Konseptet omfatter flytende produksjonsenhet med rør til land og anlegg for mottak av olje fra Skrugard på Veidnes utenfor Honningsvåg i Finnmark. Feltet skal etter planen starte opp i 2018.

På dagen for offentliggjøring av konseptvalget ble det ikke opplyst fra rettighetshaver at konseptvalget innebærer at en går bort fra en løsning med kraft fra land. Dette fremkommer imidlertid av rettighetshavernes forslag til program for konsekvensutredning som ble sendt på høring 21. februar 2013, hvor det står:

"Høy tiltakskost og manglende teknologi for overføring av kraft fra land til flyter, har derfor gjort at Skrugard feltutviklingsprosjekt har gått bort fra en løsning med kraft fra land."

Det er grunn til å tro at statsråden var kjent med dette da han besvarte undertegnede spørsmål om saken 1. mars 2013. Da svarte statsråden følgende:

"Departementet har ikke mottatt plan for utbygging og drift (PUD) for Skrugard/Havis. Denne planlegges innsendt fra rettighetshaverne i 2014. Spørsmålet om kraft fra land vil være omhandlet i utbyggingsplanen, i tråd med etablert praksis."

Klif har i sin høringsuttalelse til rettighetshavernes forslag til program for konsekvensutredning uttalt at det er uheldig at operatøren tilsynelatende har tatt beslutningen om valg av konsept før konsekvensutredningen er utarbeidet og behandlet. Klif anser det som viktig at vesentlige kontraktsmessige forpliktelser ikke inngås eller byggearbeider påbegynnes før PUD er godkjent. Klif legger til grunn for sin uttalelse at Plan for utbygging og drift (PUD) av Johan Castberg-feltet skal behandles og godkjennes av Stortinget selv om rettighetshaverne og OED offentlig har valgt utbyggingsløsning.

I forskrift til lov om petroleumsvirksomhet paragraf 22a står det at en konsekvensutredning blant annet skal beskrive alternative utbyggingsløsninger som rettighetshaver har undersøkt og begrunne valg av utbyggingsløsning og utvinningsstrategi, redegjøre for kriteriene for det valg som er gjort, samt be-

skrive eventuelle påfølgende utbyggingstrinn, tilknytning til andre felt og landanlegg og eventuell samordning av petroleumsvirksomhet.

Det vises også til Meld. St. 21 (2011–2012) Norsk klimapolitikk og klimaforliket i Stortinget, hvor det står:

"Regjeringen har som mål å øke bruken av kraft fra land ved nye større utbygginger ved å kreve at selskapene før konseptvalg informerer Oljedirektoratet om de alternativene som utredes, slik at konseptvalg ikke fordyrer eller på annen måte reduserer sannsynligheten for en løsning med kraft fra land."

Rettighetshavernes konseptvalg for Johan Castberg synes å være i strid med dette.

Svar:

Den 12. februar 2013 annonserte Statoil og rettighetshaverne at de planlegger en utbygging av Castberg-prosjektet som inkluderer en halvt nedsenkbar, flytende installasjon og ilandføring av olje til en landterminal på Veidnes i Nordkapp kommune.

Den 25. februar mottok Olje- og energidepartementet et forslag til konsekvensutredningsprogram etter petroleumsløven for Castberg-prosjektet. Der framgår det at Statoil har utredet muligheten for tilførsel av elektrisk kraft fra land til Castberg, men at høy tiltakskostnad og manglende teknologi for overføring av kraft fra land til en flytende innretning har gjort at prosjektet har gått bort fra en løsning med kraft fra land.

Departementet vil fastsette det endelige programmet for konsekvensutredningen på bakgrunn av forslaget til utredningsprogram, høringsuttalelsene og operatørens merknader til disse. Det videre arbeidet med en kraft fra land-løsning til feltet vil være et viktig tema i den forbindelse. Deretter vil operatøren for utbyggingen utarbeide konsekvensutredningen som en del av plan for utbygging og drift.

Myndighetene vil ta stilling til spørsmålet om kraft fra land i forbindelse med behandlingen av plan for utbygging og drift (PUD).

Til informasjon har Statoil i pressemelding den 5. juni i år gjort kjent at de anbefaler rettighetshavergruppen å utsette investeringsbeslutningen for Castberg-prosjektet og ta seg mer tid til å arbeide videre med å modne ressursbasen og utviklingsplanene for prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 1389**Innlevert 30. mai 2013 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 7. juni 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Stortingsmelding 33 om klimatilpasning i Norge baserer seg på estimater av havnivåstigning i norske kystkommuner utarbeidet av Bjerknæssenteret for DSB i 2009, hvor man legger til grunn ganske betydelig stigning i havnivået. I Kartverkets rapport fra 2012 er det derimot mer moderate estimater, som også Bjerknæssenteret i ettertid har tilnærmet seg. Regjeringen har dog sett bort fra disse mer moderate anslag.

Hva ligger til grunn for regjeringens valg om ikke å referere til Kartverkets rapport i sin melding til Stortinget?»

Svar:

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Bjerknæssenteret ga i 2008 ut en rapport om framtidig havnivåstigning i norske kystkommuner. Rapporten ble revidert i 2009 etter innspill fra Statens kartverk og er basert på tilgjengelig kunnskap på det tidspunktet da rapporten ble utarbeidet. Det er stor usikkerhet knyttet til hvor fort havet vil stige. Kun-

skapen er i rask utvikling og det er viktig at de rådene som myndighetene gir oppdateres jevnlig.

Siden 2009 har det blitt publisert en rekke studier nasjonalt og internasjonalt som samlet bidrar til økt kunnskap om framtidig havnivåstigning. Kunnskapen vil bli sammenfattet av FNs klimapanel. Den første delrapporten som blant annet vil ta for seg kunnskapen om havnivåstigning vil bli publisert i slutten av september. Når denne rapporten foreligger vil det bli vurdert om anslagene for framtidig havnivåstigning i norske områder skal oppdateres. Den aktuelle rapporten fra Statens kartverk vil være en del av grunnlaget for denne vurderingen.

Som det framgår av Meld. St. 33 (2012-2013) har Statens kartverk ansvaret for overvåking av havnivået i norske områder. Dette omfatter blant annet tidevannsmålinger langs hele kysten. Kartverket har også kompetanse som er relevant for modellering av framtidige endringer i havnivået, blant annet knyttet til variasjon i jordas tyngdefelt (gravitasjon) og landheving etter siste istid. Kartverket vil fortsette å styrke sin kompetanse for å kunne gi bidrag til norsk og internasjonal klimaforskning.

SPØRSMÅL NR. 1390**Innlevert 30. mai 2013 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 11. juni 2013 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Er det statsrådets vurdering at Fylkesmannen i Telemark har opptrådt korrekt i henhold til habilitetsreglene i saken om fiskesperren i Telemarkskanalen, og vil hun se nærmere på forholdene, særlig med tanke på den uheldige dobbeltrollen som er belyst av avisen Kanalen i saken?»

BEGRUNNELSE:

Telemarkskanalen er et av fyrtårnene for reiselivet i Telemark, med ca. 60 000 reisende i 2012. Etter en kjemisk behandling i oktober 2011, ble en elektrisk fiskesperre nedenfor Kjeldal sluse satt i funksjon i mai i 2012 for å forhindre spredning av gjedde

i Telemarksvassdraget. Direktoratet for naturforvaltning bidro med finansiering og fylkesmannen i Telemark stod som utbygger og eier av sperren.

Fylkesmannen i Telemark oppnevnte en prosjektleder som drev prosjektet frem og hadde all formell kontakt på vegne av fylkesmannen. 30. mai fremgår det i avisen Kanalen at samme person som er Fylkesmannen i Telemarks prosjektleder i saken, også har agentur på innførsel av samme type fiskesperre i Norge gjennom sitt firma. Prosjektlederen er daglig leder i bedriften Naturpartner AS, som ble registrert 15.08.2012. Samtidig har han ledet evalueringsarbeidet av fiskesperren, hvor han leverte en evalueringsrapport til direktoratet for naturforvaltning i 25.09.2012. Han har også levert en annen evalue-

ringsrapport til henholdsvis Nome kommune og Telemark fylkeskommune som er behandlet i utvklingsutvalget i Nome kommune i mai i år.

På direktoratets hjemmesider 27.12.2012 kunne vi lese:

"Det er første gang vi bruker en elektrisk fiskeperre av dette slaget i Norge. Hvis de gode resultatene fortsetter, kan dette bli et verdifullt nytt verktøy mot spredning av fremmede arter i norske vassdrag."

Svar:

Jeg er opptatt av at forvaltningen har høy legitimitet i befolkningen. Dette betyr blant annet at spørsmålet om habilitet må vies oppmerksomhet, og uheldige dobbeltroller må unngås. I denne saken, slik den framkommer i avisartikkelen, er jeg enig i at det er grunnlag for å stille spørsmål om habilitet.

Jeg har innhentet informasjon fra fylkesmannen i Telemark som opplyser at saken har to faser. Den første fasen er arbeid med prosjektering og bygging av den elektriske fiskeperren i Telemarkskanalen. I denne forbindelse gjennomførte fylkesmannen i Telemark en anbudskonkurranse for å få bistand til arbeidet. Firmaet Øverbyskog AS ble tildelt oppdraget, og en av firmaets ansatte ble prosjektleder. På dette tidspunktet forelå det ingen kjent interessemessig forbindelse mellom prosjektlederen og leverandør av

fiskeperren, og dermed heller ingen habilitetsproblematikk.

Den andre fasen er evaluering av tiltaket. Nome kommune stilte som vilkår for byggetillatelsen at det ble gjort en særskilt evaluering av tiltaket og den effekten sperren hadde. Kommunen er bestiller av evalueringen, og sluttrapporten skal sendes dit når arbeidet er ferdig. Evalueringsarbeidet startet rundt årsskifte 2012/13 og utføres av en evalueringsgruppe. Fylkesmannen inngikk i desember 2012 etter en tilbudskonkurranse en avtale med Naturpartner AS om evaluering av prosjektet. Naturpartner skulle etter avtalen også ivareta sekretærfunksjon for evalueringsgruppen.

Fylkesmannen opplyser at den næringsmessige forbindelsen mellom sekretæren for evalueringsgruppen og leverandøren av fiskeperren først ble kjent for dem i mars i år. Med bakgrunn i opplysningene som forelå mente fylkesmannen at sekretæren var inhabil og ikke kunne fortsette i evalueringsarbeidet. Fylkesmannen underrettet derfor Nome kommune om at sekretæren var løst fra det videre arbeidet med evalueringen.

Jeg ser at dette var helt nødvendig og jeg legger til grunn at fylkesmannen i Telemark har oppmerksomheten rettet mot mulige habilitetskonflikter for å unngå dobbeltroller som kan så tvil om forvaltningens uavhengighet.

SPØRSMÅL NR. 1391

Innlevert 30. mai 2013 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 7. juni 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Er det statsrådets vurdering at fiskeperren ved Kjeldal sluse i Telemarkskanalen fungerer tilfredsstillende etter intensjonene, og at hensynet til liv og helse er ivaretatt på en god måte?»

BEGRUNNELSE:

Telemarkskanalen er et av fyrtårnene for reiselivet i Telemark, med ca. 60000 reisende i 2012, både ved rutebåter, småbåter og kano.

Etter en kjemisk behandling i oktober 2011, ble en elektrisk fiskeperre nedenfor Kjeldal sluse satt i funksjon i mai 2012 for å forhindre spredning av gjedde i Telemarksvassdraget. Direktoratet for naturforvaltning bidro med finansiering og fylkesmannen

i Telemark stod som utbygger og eier av sperren. Fiskeperren skulle skremme fisken bort ved at fisken skulle føle ubehag og svømme vekk fra spenningsfeltet. Det har fremkommet motstridende informasjon til kommunen, fylkeskommunen og allmenheten hva gjelder risiko for mennesker vedrørende den elektriske sperren. Informasjon har gått fra lammelse i hele kroppen og drukning, til prikking i huden. Risikoanalysen fra Fortuna peker på denne risikoen. Flere mener prosessen var preget av hastverk, og det ligger inne klager til fylkesmannen på vedtaket som ennå ikke er behandlet. Det ble ikke gjennomført noen konsekvensanalyse eller vurderinger av sikkerhet i forkant av byggingen, til tross av at dette var den første fiskeperren av sitt slag i Norge. I Telemark-avisa 29.5.2013 kan vi lese at det er funnet over 50

døde fisk i spenningsfeltet, samt at det er strøm i vannet utenfor sikkerhetsgjerdene i det vi går inn i en ny turistsesong.

Svar:

Intensjonen med fiskesperren er å hindre spredning av gjedde. Det er så langt ikke bekreftede funn av gjedde ovenfor sperren, og jeg har fått informasjon om at det ikke er grunn til å tro annet enn at sperren fungerer etter intensjonen. Det er for øvrig planlagt overvåking av strekningen ovenfor Kjeldal sluse årlig de nærmeste tre årene.

I en periode vinteren 2012/2013 har fiskesperren gitt noe fiskedød på nedsiden av anlegget. Fiskesperren skal imidlertid ikke drepe fisk, og dette forholdet vil bli rettet. Den kanadiske leverandøren har vært på stedet, og er i gang med å rette mulige feil og å tilpasse strømnivået etter forholdene. En rapport om tiltak er ventet de nærmeste dagene. Firmaet som har levert og montert fiskesperren er for øvrig verdensledende når det gjelder denne teknologien. Fiskesperren i Telemarkskanalen var den 50. fiskesperren som dette firmaet har montert rundt om i verden. Det er ikke meldt om alvorlige episoder knyttet til disse fiskesperrene.

SPØRSMÅL NR. 1392

Innlevert 30. mai 2013 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 6. juni 2013 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Regjeringen har godtatt å gjeninnføre bonusordningen i innenlands luftfart. Ordningen ble stoppet i 2002 fordi dette skulle forbedre konkurransen innen luftfart i Norge. Som kjent ble dette vellykket, og passasjerene har fått et betydelig prisfall på flybilletter. Nå frykter ett av flyselskapene at de må legge ned ruter i distriktsnorge som følge av bonusordningen, og viser særlig til Nord-Norge.

Vil statsråden vurdere å unnta bonusordninger for flyreiser til/fra Nord-Norge?»

Svar:

Jeg er i likhet med stortingsrepresentant Ivar Kristiansen opptatt av at det skal være god konkurranse i luftfarten. Bonusforbudet har vært viktig for å oppnå dette, men jeg mener at det nå var riktig å oppheve forbudet og falle tilbake på de alminnelige virkemidlene i konkurranseloven.

Vi har i dag to store aktører i norsk luftfart. Begge nå tilbyr bonusprogram til sine reisende innen-

lands. På ruter hvor den ene aktøren kan anses som dominerende, må selskapet påse at deres bonusprogram ikke utformes slik at det begrenser konkurransen fra mindre aktører i strid med konkurranselovens § 11 om forbud mot misbruk av dominerende stilling.

For å sikre en fortsatt god konkurranse i innenriks luftfart, har departementet bedt Konkurransetilsynet om å følge luftfartsmarkedet nøye. Vi har bedt om at tilsynet rapporterer tilbake dersom markedet utvikler seg slik at det kan være nødvendig å innføre nye offentlige tiltak for å fremme konkurransen. Videre har vi bedt om at tilsynet vurderer om det er behov for å pålegge aktørene en særskilt opplysningsplikt etter krrl. § 24 for å sikre tilstrekkelig informasjonstilfang m.m.

På denne bakgrunn er det derfor ikke aktuelt nå å innføre et forbud mot bonusprogrammer på enkelte strekninger til Nord Norge. Dersom Konkurransetilsynet finner at markedsutviklingen går i en uheldig retning, vil det bli vurdert om det er behov for å innføre nye tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1393**Innlevert 30. mai 2013 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen****Besvart 7. juni 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at skadevoldende ulv blir tatt ut, og derfor åpne opp for lengre og mer hensiktsmessige tidsrom, for eksempel gjennom hele beitesesongen, for fellingstillatelser?»

BEGRUNNELSE:

Status pr. 29.05.13 i Bødal i Gausdal Kommune er at det etter de siste dagers blodbad er funnet rundt 25 ulveskada dyr. Disse er så lemlesta at de blir avlivet forløpende. Skadene går på avrevne deler av hoder/øyne og bittskader rundt på kroppen forøvrig. Noen av disse dyrene blir funnet og avlivet, andre gjemmer seg unna i ulendt skogsmark og får en lang og pinefull død. Hvor mange dyr som er drept vet vi ikke før sankinga er over i høst. Hovedtyngden er lam, og dette medfører at mora i noen tilfeller får jurbetennelse og dør, eventuelt overlever og kan berges til slakt, men er ubrukelig som videre avlsdyr. Dette fører til store økonomiske tap, men det verste for den enkelte dyreeier er det psykiske rundt dette. Området skal være en ulvefri sone, og det gis fellingstillatelser for 3-4 dager. Da er ulven som regel forsvunnet igjen.

Nå har beitebrukere i området fått melding fra Mattilsynet om at dyrene ikke kan slippes på utmarksbeite. Dette går utover hjemmebeite og fører til at rundballer må kjøpes inn, noe som har en økonomisk side og en praktisk side. Når innmarksbeitet blir brukt opp, noe som skjer rimelig fort etter som lammene vokser til, så er det vanskelig og nesten håpløst å få søyene til å gå over til å spise rundball igjen, noe som resulterer i at søya mister melkeproduksjonen og den kommer ikke tilbake på nytt, noe som igjen går utover tilveksten på lammene.

Svar:

Rovviltforliket i Stortinget i 2011 viderefører den todelte målsettingen i rovviltforliket fra 2004 om å ivareta både rovvilt og beitenæring. I praksis betyr det at beitenæring og rovvilt vektlegges forskjellig i ulike geografiske områder. For ulv innebærer det at vi skal ha ynglende ulv i Norge, men kun innenfor det

fastsatte forvaltningsområdet for ulv. Utenfor dette området skal det ikke være ynglinger. Det innebærer imidlertid ikke at det ikke skal kunne være ulv utenfor forvaltningsområdet.

Forvaltningen av rovvilt i Norge skal skje i overensstemmelse med naturmangfoldloven, som igjen bygger på konvensjonen av 19. september 1979 vedrørende vern av ville europeiske planter og dyr og deres naturlige leveområder (Bernkonvensjonen). Loven åpner for uttak av rovdyr blant annet for å avverge alvorlig skade på husdyr dersom det ikke er noen annen tilfredsstillende løsning og uttaket ikke vil være skadelig for bestandens overlevelse. Det er innenfor disse rammene forvaltningen må vurdere om det skal gis tillatelse til felling av rovdyr i et gitt område. Naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen legger begge til grunn at det er det eller de skadevoldende individene som skal tas ut, ikke et hvilket som helst individ. Da er det nødvendig å sette vilkår for hvor og når uttak skal kunne skje. Dette gjør det etter min mening ikke mulig å gi en skadefellingstillatelse for så lang tid om en hel beitesesong. For hvor lang tid en fellingstillatelse skal gis, må vurderes i hvert enkelt tilfelle.

For å kunne iverksette felling så raskt som mulig når det oppstår skade, eller fare for skade, gis det årlig såkalte betingede skadefellingskvoter. Det er også nå gjennom noen år gitt kvoter for lisensfelling av ulv. Lisensfelling er en skademotivert bestandsregulering og vil ha en forebyggende effekt i forhold til framtidig skadenivå.

Når det gjelder den konkrete saken i Gausdal kommune, har jeg fått opplyst at Direktoratet for naturforvaltning, på bakgrunn av de første skadene, umiddelbart gav tillatelse til skadefelling. På grunn av ytterligere skader, ble tillatelsen forlenget to ganger. Ulven ble sist sett i skadeområdet 29. mai og de siste skadene er fra 31. mai. Fellingstillatelsen er nå gått ut, og det er stille i området. Fylkesmannen i Oppland, som overtok myndigheten til å gi skadefelling fra 1. juni, vil vurdere ny tillatelse til skadefelling dersom det oppstår nye skader.

SPØRSMÅL NR. 1394**Innlevert 30. mai 2013 av stortingsrepresentant Inger Johanne Bjørnstad****Besvart 10. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Mener statsråden at det er riktig at kollektivfremmende tiltak lokalt skal straffes med økt merverdiavgift?»

BEGRUNNELSE:

Fredrikstad kommune innførte fra 1. januar 2013 gratis ferge i Fredrikstad, i egen kommunal regi og drift. Nylig ble det avduket en ny ferge for å øke fergekapasiteten i Glomma, som start på en elvemetrolinje. Planen er at det skal være kjernen i transportsystemet i byen. Jeg vil også minne om at før bilrevolusjonen på 60-tallet var det et antall ferger som holdt byen sammen.

Miljøvernminister Bård Vegar Solhjell har vært og sett på prosjektet. Han skrøt av dette som et fremtidsrettet og riktig tiltak.

Skatt Øst vil ikke lenger gi momskompensasjon til byfergene etter at billettinntektene falt bort. Det øker den kommunale utgiften med 2,5 millioner kroner årlig og svekker muligheten til ytterligere utvidelse av tilbudet.

Svar:

Saken stortingsrepresentanten viser, til gjelder rekkevidden av den generelle merverdiavgiftskom-

pensasjonsordningen for kommunesektoren. Det nærmere spørsmål synes å være retten til kompensasjon for merverdiavgift når det ikke tas vederlag for en ellers merverdiavgiftspliktig tjeneste. Jeg har forstått det slik at det har vært kontakt mellom Fredrikstad kommune og Skatteetaten om dette spørsmålet. Siden dette gjelder en konkret sak kan jeg som ellers ikke gå inn i denne.

Den generelle kompensasjonsordningen for merverdiavgift er basert på at de kompensasjonsberettigede fremmer sine krav for Skatteetaten etter at grunnlaget for kravet er kontrollert og attestert av revisor. Kompensasjonskravene er ikke gjenstand for en inngående kontroll med mindre Skatteetaten bestemmer seg for å se nærmere på kravet. Utbetaling av kompensasjon skal skje innen 3 uker etter at fristen for å sende inn kompensasjonsoppgave er utløpt. Selv om kompensasjon har blitt utbetalt, kan Skatteetaten fremdeles kontrollere grunnlaget for kravet. Dersom Skatteetaten mener at det er utbetalt kompensasjon i strid med regelverket, skal det uriktige beløp tilbakebetales. Det treffes i så fall vedtak av skattekontoret. Et slikt vedtak kan påklages til overordnet forvaltningsorgan, i dette tilfellet Skattedirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 1395**Innlevert 31. mai 2013 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 5. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Ved Åna fengsel står gårdsdriften i fare for å bli lagt ned grunnet innsparinger.

Hva vil statsråden gjøre for å hindre at det viktige, og lønnsomme, tilbudet med arbeidstilbud på gården ved Åna fengsel blir lagt ned, og vil statsråden vurdere å gjøre Åna til landsbyfengsel i tråd med egen vedtatt stortingsmelding?»

BEGRUNNELSE:

Gårdsbruket på Åna er en av Norges største gardar med litt over 3000 daa og en besetning på 250 storfe. Arbeid med dyr er svært positivt for de innsatte. Gjennom et meningsfullt arbeid får de gode rutiner og kommer inn i en normal døgnrytme. Når en arbeider med dyr får en mestringfølelse og det passer godt for noen av de innsatte som trenger et lavterskeltilbud.

I St.meld. Nr. 37 (2007–2008) "Straff som virker - mindre kriminalitet - tryggere samfunn" løftes landsbyfengsel frem som noe en ønsker å forsøke. Disse kan ha en arbeidsdrift som driver kommersielle virksomheter rettet mot kunder i og utenfor "landsbyen".

Svar:

Regjeringens mål er at arbeidsdriften i fengslene skal gi innsatte mulighet til kvalifisering til arbeidslivet. Det skal legges til rette for et tett samarbeid mellom arbeidsdrift og skole. I tillegg skal arbeidsdriften aktivisere flest mulig innsatte. Dette er ambisjoner som er nedfelt i St.meld. nr. 37 (2007-2008) Straff som virker. Dagens gårdsdrift ved Åna oppfyller ikke disse formålene på en god måte. Gårdsdriften bidrar i liten grad til god kvalifisering for arbeidslivet.

Åna fengsel har 164 soningsplasser, hvorav 140 er plasser med høy sikkerhet. De fleste innsatte ved Åna soner på plasser på høyt sikkerhetsnivå noe som ikke er forenelig med aktivisering gjennom gårdsdrift. En analyse fra februar 2012 som ble gjennomført av konsultantselskapet Rokade, viser at gårdsdriftens sysselsetting av innsatte kun tilsvarer om lag 18 årsverk i dag. Samtidig er 13 årsverk tilsatt i gårdsdriften. Gårdsdriften er heller ikke lønnsom. Kostnadene overstiger inntektene med ca. 3,9 mill. kroner, i følge Rokade-rapporten. Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) har derfor gitt Kriminalomsorgen region sørvest samtykke til at gårds- og fjødsdriften ved fengselet kan avvikles.

Innsatte ved Åna skal ha aktivisering som gir mulighet for kvalifisering til arbeidslivet. KSF og regionen arbeider derfor for å utvikle fengselet og aktivitetstilbudet i tråd med målene i stortingsmeldingen.

SPØRSMÅL NR. 1396

Innlevert 31. mai 2013 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 11. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hva vil bli gjort på kort og lang sikt for å øke operasjonskapasiteten innen nevrokirurgi ved OUS?»

BEGRUNNELSE:

Det er klare tegn på en alt for lav operasjonskapasitet innen nevrokirurgi ved OUS. Det fremkommer hvis en sammenlikner aktiviteten ved andre helseregioner og de lange ventetidene. Samtidig opplever disse pasientene en strykprosent på henholdsvis 22 prosent på OUS Rikshospitalet og 15 prosent på OUS Ullevål. Aktiviteten ligger så langt i 2013 på 3 % under 2012. Situasjonen har stadig forverret seg, og ventetiden har økt for mange operasjoner fra 6 måneder i 2010, til 12 måneder i 2013.

Svar:

Oslo Universitetssykehus (OUS) er nærmest til å styre egen virksomhet, og ledelsen og styret ved sykehuset arbeider for å øke kapasitet innenfor ramme av Stortingets bevilgninger.

Jeg har i forbindelse med spørsmålet innhentet en redegjørelse fra Helse Sør-Øst RHF om operasjonskapasiteten innen nevrokirurgi ved OUS.

I redegjørelsen fremgår det at antall operasjoner innen nevrokirurgi ved OUS har økt gjennom hele 2000-tallet og frem til og med 2011. Deretter har det vært en utflatning i 2012 og hittil i 2013.

OUS vurderer nå en fullstendig gjennomgang av fagområdet nevrokirurgi ved bruk av eksterne fagpersoner fra Skandinavia. En slik gjennomgang vil være et grunnlag for å sikre god ressursutnyttelse, riktig kapasitet og hensiktsmessig organisering.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at OUS allerede arbeider med flere konkrete tiltak som på kort og lang sikt vil bedre kapasiteten på området. Kortsiktige tiltak er planlegging for operasjoner på kveldstid og gjennomgang av operasjonsprogrammene for å sikre bedre forløp og reduksjon av antall avlysninger. I tillegg ser OUS nærmere på operasjonsstuefordelingen ved Rikshospitalet med tanke på å gi nevrokirurgi høyere prioritet.

På lengre sikt vil nytt akuttbygg som reises på Ullevål gi økt operasjonsstuekapasitet og intensivkapasitet. Nytt bygg vil være ferdig sommeren 2014. Ved Rikshospitalet pågår det prosjekter for etablering av to nye operasjonsstuer og seks nye postoperativ/ intensivplasser. Prosjektene er omtrent ferdig detaljprosjektert, men søknad til kommunal bygningsmyndighet gjenstår. Det forventes at de nye operasjons-

stuene og postoperativ/intensivplassene er etablert sommeren 2014. OUS vurderer i tillegg å sette i gang et prosjekt for etablering av en tredje operasjonsstue ved Rikshospitalet, men dette prosjektet er ennå ikke fastsatt tidsmessig.

Jeg legger til grunn at OUS tar utfordringene innenfor nevrokirurgi på alvor og gjør de nødvendige

tiltakene for å bedre kapasiteten. Det nye stortingsflertallet har siden 2005 økt bevilgningene med 12 mrd. kroner og alle regioner er nå i balanse. Det gir økt mulighet til investeringer og forbedringer i pasientbehandlingen.

SPØRSMÅL NR. 1397

Innlevert 31. mai 2013 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 12. juni 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ser statsråden for seg at Regjeringen vil finansiere et nytt Veksthus på Tøyen og bidra økonomisk til områdesatsningen på Tøyen, slik Oslo bystyre inviterer til?»

BEGRUNNELSE:

Denne uken ble det kjent at det er oppnådd flertall i Oslo bystyre for et nytt Munch-museum i Bjørvika. Partiene som utgjør flertallet har samtidig inngått en avtale som blant annet innebærer et områdeløft for Tøyen som finansieres med 25 millioner kroner hvert år fra kommunen. Bystyret vil invitere staten til å bidra med et tilsvarende beløp, slik staten og kommunen tidligere har samarbeidet om Oslo-sørsatsningen og Groruddalssatsningen. Pengene skal gå til å bedre levekårene i bydelen og forvaltes av de lokalt folkevalgte i samarbeid med frivillige organisasjoner. Som en del av samme avtale vil flertallet vedta å etablere et Vitensenter i forbindelse med det planlagte Veksthuset på Tøyen. Kommunen stiller med tomt til Vitensenteret, men finansieringen av Veksthuset er en statlig oppgave som følge av ansvaret staten har for høyere utdanning. Universitetet offentliggjorde nylig at de vil utlyse en ny arkitektkonkurranse for et billigere bygg, fordi det 15 år etter den forrige konkurransen ikke er bevilget penger til å realisere det etterlengtede prosjektet.

Svar:

Det ble gjennomført en arkitektkonkurranse for et veksthus på Tøyen i 1998.

Kunnskapsdepartementet har etter dette arbeidet sammen med Universitetet i Oslo og Statsbygg for å få realisert et nytt utstillingsveksthus på Tøyen. Etter et omfattende og grundig arbeid har Statsbygg ferdigstilt et forprosjekt med tilhørende kostnadsramme som er godkjent av Finansdepartementet i august 2012.

Universitetet i Oslo har nå likevel funnet at en ikke ønsker det eksisterende forprosjektet realisert. Dette er meddelt i et brev fra universitetet datert 24. mai 2013, hvor Kunnskapsdepartementet blir bedt om at arbeidet med det godkjente prosjektet blir avsluttet. Universitetet ønsker samtidig at det blir satt i gang en ny arkitektkonkurranse som legger nye botanikkfaglige og miljømessige krav til grunn.

Fra departementets side har vi gjennom hele prosjekteringsfasen hatt som ambisjon å få til en realisering av et utstillingsveksthus som kan imøtekomme universitetets behov. Når universitetet nå har endret standpunkt til det foreliggende forprosjektet, må jeg selvsagt ha respekt for det.

Jeg vil umiddelbart be Universitetet i Oslo om en grundig faglig begrunnelse for deres henvendelse. Deretter vil jeg så raskt som mulig sørge for at regjeringen får et grunnlag for å ta en beslutning om hvorvidt det skal utlyses en ny arkitektkonkurranse eller om det foreliggende prosjektet skal realiseres.

Oslo kommune har nå omfattende planer for å utvikle Tøyenområdet. Veksthuset på Tøyen vil forsterke denne satsingen og være et viktig bidrag. Den videre prosess i saken vil ikke dreie seg om hvorvidt det skal bygges et veksthus på Tøyen, men om hvilket konsept som skal velges.

SPØRSMÅL NR. 1398**Innlevert 31. mai 2013 av stortingsrepresentant Anders B. Werp****Besvart 11. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Hvorfor ble FOV (Videoovervåkingen) ved Fellesoperativ seksjon ved Oslo politidistrikt nedlagt våren 2011, og hvilke følger har denne nedleggelsen hatt for forebygging og avdekking av kriminalitet?»

BEGRUNNELSE:

Det er blitt opplyst at FOV ble nedlagt våren 2011, etter å ha vært en viktig enhet for å forebygge og avdekke alvorlig kriminalitet i Oslo. FOV hadde frem til nedleggelsen mulighet til å koble seg på videoovervåking av blant annet regjeringskvartalet.

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Politidirektoratet, som igjen har innhentet uttalelse fra politimesteren i Oslo.

Direktoratet opplyser at fjernsynsovervåking (FOV) ble startet opp mens det var store ordensmessige utfordringer knyttet til områdene rundt Oslo sentralbanestasjon. Prosjektet var en suksess og de seks kameraene politiet disponerte ble brukt aktivt i proaktivt politiarbeid. Sammen med andre politioperati-

ve tiltak oppnådde man en bedre kontroll med utfordringer i området.

Oslo politidistrikt har nå en strategi med aktiv tilstedeværelse av uniformert politi i det samme området. Som ett av syv innsatsområder startet man 27.06.11 satsningen ”åpne rusmiljøer”, basert på en helhetlig plan med Oslo kommune. Oslo politidistrikt er av den oppfatning at tiltaket bidrar til god forebygging. Totalt sett har man gjennom dagens helhetlige satsning meget gode resultater i aktuelle område. Politidistriktet har derfor valgt å redusere aktiv overvåking gjennom FOV, men bildene er fortsatt tilgjengelige ved operasjonssentralen og på politiposten ved Oslo S.

Ansvar for overvåking av regjeringskvartalet er tillagt Departementenes servicesenter (DSS). FOV og operasjonssentralen kan få overført video fra regjeringskvartalet. Oslo politidistrikt gjennomfører ikke kontinuerlig fjernsynsovervåking av regjeringskvartalet. En overføring av fjernsynsovervåking fra DSS til FOV gjøres i dag kun ved spesielle behov, f.eks. benyttet man dette som et operativt tiltak da USAs president Obama besøkte Norge.

SPØRSMÅL NR. 1399**Innlevert 31. mai 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 12. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Posten sin leveringsplikt skal sikre at alle husstander får levert post. I 2009 laget PT og Posten nye regler for unntak fra leveringsplikten for husstander og virksomheter. Et av kriteriene er at det er færre enn 3 husstander i gjennomsnitt pr. km. Har departementet undersøkt omfanget av unntakene, og hvorvidt dette er i tråd med regjeringen og stortingets ønske om at folk skal kunne bo i hele landet.

Vil statsråden se på denne problemstillingen, og vurdere å endre retningslinjer for plassering av postkasser i konsesjonen?»

Svar:

Postens regler for utleveringssted er en del av Konesjon til Posten Norge AS. Reglene har vært en del av konsesjonen siden 2006 og var før det en del av Retningslinjer for plassering av postkasser, utarbeidet i fellesskap mellom Posten og Post- og teletilsynet i 2000. Disse retningslinjene var igjen i stor grad en videreføring av de rutiner som fantes den gang Posten var en forvaltningsbedrift. Det medfører således ikke riktighet at reglene for postkasseplassering først kom i 2009. Reglene for postkasseplassering har eksistert lenge og innebærer en videreføring av det servicenivået som har eksistert i flere tiår.

Posten gis frihet til å organisere sin virksomhet innenfor de rammer konsesjonen gir. I utgangspunktet bestemmer postmottakerne plassering av postkassen. Posten anmoder om flytting av kassen dersom dette er hensiktsmessig. Den vanligste årsaken til anmodningen er trafikksikkerhet eller andre HMS-hensyn og kassene plasseres da nær bopel. Muligheten til å kreve endret postkasseplassering ut fra kriteriet om minst tre husstander per km åpner for en plassering lengre unna bopel, men blir ikke nyttet dersom det ikke vil spare Posten for kostnader å flytte kassen (for eksempel hvis budruta likevel går forbi huset).

Etter at reglene for postkasseplassering ble tatt inn i Postens konsesjon, har Posten rapportert omfan-

get av avvikende postkasseplassering i den årlige konsesjonsrapporten. 2807 norske husstander fikk i 2012 utlevert posten til en postkasse plassert i henhold til regelen om færre enn tre husstander per km vei. Dette utgjør 0,12 prosent av husholdningene. I årene fra 2000 og frem til 2012 har antall husstander omfattet av unntaksregelen variert mellom 2800 og 3200.

Regjeringens postpolitikk bygger på en videreføring av den nåværende konsesjonen. Dersom en rettslig avklaring av konsesjonsvilkårene skulle tilsi at unntaket må oppheves, vil Regjeringen vurdere hvilke virkninger dette vil måtte få for Postens konsesjon.

SPØRSMÅL NR. 1400

Innlevert 31. mai 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 10. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad

Spørsmål:

«Bobiler over 3500 kg må til EU-kontroll hvert år. Alle har forståelse for at det er bra med jevnlig kontroll av biler og tyngre kjøretøy, men for mange virker det svært urimelig at man må kontrollere bobilen som kanskje går 8-10 000 km i løpet av et år. Samtidig som privatbiler kan gå både 40-50 000 i året uten at de kontrolleres. Dette viser tydelig at det ikke er trafikksikkerhet som krever årlige kontroller av bobiler over 3500 kg.

Vil statsråden åpne for at EU- kontrollen av bobiler over 3500kg blir samme som på bil?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis påpeke at jeg generelt er opptatt av å unngå uforholdsmessige kostnader og ulemper for kjøretøyeiere, som en følge av unødvendige periodiske kontroller.

Jeg har fått opplyst at en viktig årsak til at det i sin tid ble innført et krav om årlig kontroll av kjøretøy over 3500 kg, herunder bobiler, er at tyngre kjøretøy generelt har lengre bremserekning enn lette kjøret-

øy. Videre opplyser Vegdirektoratet at kjøretøy med lav årlig kjørelengde, og som bare benyttes deler av året, vil kunne få tekniske problemer blant annet i bremsesystemet som følge av lengre tids lagring. Faren for teknisk svikt er ikke utelukkende knyttet til antall kjørte kilometer.

I tidligere samferdselsminister Kleppas svar til representanten i 2011, ble det likevel varslet at Vegdirektoratet ville vurdere kontrollintervallet for ulike kjøretøygrupper på nytt. Jeg viser i denne forbindelse til at EU kommisjonen sommeren 2012, la frem forslag til nye regler for periodisk kjøretøykontroll, hvor det blant annet foreslås endringer av kontrollintervallene for ulike kjøretøygrupper. Vegdirektoratet har på bakgrunn av dette valgt å avvente å gjøre endringer i det norske regelverket inntil det er klart hvilke felleseuropeiske krav som blir vedtatt. Forslaget forventes ferdigbehandlet i løpet av 2013. Vi har fra norsk side på generelt grunnlag jobbet for at kontrollene ikke må bli for omfattende når det gjelder kontrollintervall for ulike kjøretøygrupper.

SPØRSMÅL NR. 1401**Innlevert 31. mai 2013 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 11. juni 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Statsråden har sagt ja til bygging av kraftlinje i naturvernområde i dispensasjonssaken vedrørende Sordalen Naturreservat ifm. 420 kW linjetrase i Bremanger kommune - Sordalen naturreservat.

Kan undertegnede få innsyn i eventuell skriftlig kommunikasjon mellom Miljøverndepartementet og Olje-Energidepartementet om denne saken/området fra før Olje- og energidepartementet gjorde sin beslutning 21.12.2011?»

Svar:

Olje- og energidepartementet ga i klagevedtak 21. desember 2011 konsesjon til ny 420 kV kraftledning fra Ørskog til Sogndal. Vedtatt tidligere omsøkte trasé mellom Dauremålsvatnet og Sordalsvatnet innebærer at kraftledningen går gjennom Sordalen naturreservat. Førsteinstansvedtaket fra NVE 1. juni 2009 innebar ikke inngrep i dette verneområdet, og det var derfor ikke søkt om dispensasjon fra vernebestemmelsene for verneområdene fra Statnett før Olje- og energidepartementets avgjørelse i klagesaken. I søknad av 10. desember 2012 søkte Statnett dispensasjon fra vernebestemmelsene for fremføring av 420 kV ledning og kabling av eksisterende 66 kV ledning gjennom Sordalen naturreservat. Fylkesmannen avslo dispensasjonssøknaden i vedtak 19. februar 2013. Statnett påklaget avslaget, og Miljøverndepartementet tok klagen til følge i vedtak 29. mai 2013.

Som ledd i den avsluttende klagebehandlingen etter energilovgivningen i 2011 var det som for alle større kraftledningsanlegg nødvendig med avklaringer med berørte departementer knyttet til Olje- og energidepartementets konsesjonsvedtak 21. desember det året. Slike avklaringer var blant annet av avgjørende betydning for å fastsette rammene for de pålegg, vilkår og forutsetninger som inngår i ethvert vedtak for slike store kraftledningsanlegg, og som også kan gjøre det nødvendig med behandling etter annet lovverk.

Jeg har foretatt en vurdering etter offentleglova § 15 første ledd annet punktum jf. § 15 første ledd første punktum. Det følger av § 15 første ledd at det kan gjøres unntak fra offentlighet når det er nødvendig for å sikre forsvarlige interne avgjørelsesprosesser. Det er i forarbeidene til offentleglova vist til at det i denne vurderingen er relevant å se hen til om innsyn kan skade fremtidige interne saksbehandlingsprosesser. Dette som følge av at organer som samarbeider tett vil kunne bli tilbakeholdne med å utveksle syns-

punkter skriftlig dersom det gis innsyn i slike vurderinger. Dette hensynet tilsier at det også kan gjøres unntak fra innsyn etter at en sak er ferdig behandlet. I ”Rettleiar til offentleglova” fremkommer følgende om denne vurderingen:

”Der det er omsynet til moglege skadeverknader på framtidige avgjerdsprosessar som gir grunnlag for å gjere unntak, vil det ikkje ha noko å seie om den konkrete saka dokumentet er ein del av er avslutta eller ikkje.

Det avgjerande for vurderinga av om det er naudsynt med unntak vil dermed ofte vere om dokumentet har eit innhald eller ein karakter av ein bestemt type eller er oversendt i ein bestemt type samarbeidssituasjon. Vilkåret om at unntak må vere naudsynt vil såleis kunne vere oppfylt der det er eit tett samarbeid mellom avsenderorganet og mottakerorganet. Til dømes vil det i tilfelle der organa utvekslar utkast til ei endeleg avgjerd eller eit endeleg utkast for å få merknader og innspel ofte vere høve til å gjere unntak. Dersom ein skriv merknader og innspel direkte inn i slike utkast vil dette gjelde nokså gjennomgåande.”

I rettleidingen er det vidare uttalt følgende om vilkåret om at unntak er nødvendig for å sikre forsvarlige fremtidige saksbehandlingsprosesser:

”Når det gjeld vilkåret om at unntak må vere naudsynt for å sikre forsvarlege interne avgjerdsprosessar, vil vilkåret likevel i praksis oftare vere oppfylt for korrespondanse mellom departement enn for dokument frå underordna til overordna organ. Dette er av di det er eit svært tett samarbeid mellom departementa i mange saker, og dei i stor grad handterer saker som er ein del av politiske prosessar.”

Etter min vurdering er det i denne saken hjemmel til unntak fra offentlighet. Innsyn vil kunne være til hinder for videre forsvarlige interne saksbehandlingsprosesser. Jeg har derfor av den grunn kommet til at det bør gjøres unntak fra offentlighet for de aktuelle dokumenter.

Jeg har også vurdert meroffentlighet etter offentleglova § 11. Hensynene som taler for å unnta dokumentene veier i dette tilfellet tyngre enn behovet for offentlighet. Jeg viser her til at offentliggjøring vil kunne lede til at en langt større del av den interdepartementale kommunikasjonen føres muntlig, hvilket vil være uheldig av hensyn til en betryggende saksbehandling. Dette vil også være betenkelig av hensyn til at det i ettertid skal være mulig å dokumentere grunnlaget for en beslutning.

På bakgrunn av ovenstående er jeg kommet til at det ikke gis innsyn i de aktuelle dokumentene, jf. offentleglova § 15 første ledd annet punktum jf. § 15 første punktum.

SPØRSMÅL NR. 1402**Innlevert 31. mai 2013 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 24. juni 2013 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«I regjeringens forslag til endringer i tariffing i Gassled står Petoro og andre eiere i fare for å tape store beløp, mens oljeselskaper som har liten eierposisjon vil få gevinst. Det er uheldig for skattebetalerens interesse.

I sin vurdering, vil olje- og energiministeren justere forslaget sitt slik at regimet forblir forutsigbart og samtidig fjerner den oppståtte politiske risiko slik at det fortsatt vil være vilje og tillit fra kapitalmiljøer til å investere i slik gassinfrastruktur i Norge?»

BEGRUNNELSE:

I januar 2013 sendte Olje- og energidepartementet et utkast til nye tariffene for bruk av gassrørledninger og annen infrastruktur ut på høring. Departementets forslag skapte sterke reaksjoner blant aktører som nylig hadde investert flere titalls milliarder i Gassled i tillit til at disse investeringene ville gi en langsiktig, moderat avkastning. Beregninger viste også at Petoro kunne få en betydelig ekstraregning, og derved svekkes skattebetalerens interesser i dette. Forslaget ble også møtt med kritiske kommentarer fra bl.a. Finans Norge og Folketrygdfondet.

En konsekvens av høringssaken var at de internasjonale ratingbyråene nedgraderte obligasjonslån i flere av selskapene i Gassled noe som igjen bidro til forsterket negativ oppmerksomhet om Norge som investeringsland.

Jeg er kjent med at statsråden har gitt seg selv noe mer tid til å vurdere de høringsuttalelser som er kommet inn. Det er viktig at tariffene innrettes slik at de optimaliserer ressursforvaltning men at det skjer på en måte som opprettholder tilliten til Norge som et godt sted å gjøre investeringer.

Vi må vokte oss vel for at kapitaleiere plutselig ser sine verdier forvitret som følge av politiske endringer.

Svar:

Formålet med endringen i tarifforskriften er å legge til rette for god ressursforvaltning på norsk kontinentalsokkel. Lave tariffene i infrastrukturen er et viktig virkemiddel for å oppnå dette. For å fremme ressursforvaltningshensyn er avkastningen i gass-transportsystemene derfor regulert.

Hovedprinsippet i reguleringen er at merfortjenesten fra olje- og gassvirksomheten skal tas ut på feltene og ikke i transportleddet og at tariffene skal gi en rimelig avkastning på investeringene. Dette har kommet til uttrykk i forbindelse med godkjenning av planer for anlegg og drift av gasstransportssystemer, i meldinger og proposisjoner til Stortinget og ved godkjenning av overdragelser av eierandeler i Gassled. Tarifforslaget er i samsvar med dette og jeg mener lovens krav til rimelig fortjeneste og ressursforvaltningsmessige hensyn er oppfylt. Slik sett burde forslaget om å redusere tariffene ikke komme som en overraskelse på aktørene. Jeg tar imidlertid til etterretning at noen aktører har gitt uttrykk for at tariffendringen var uventet.

Jeg er enig med Solvik-Olsen at det er viktig at reguleringen av gassinfrastrukturen er forutsigbar, skjer på en måte som optimaliserer ressursforvaltningen og opprettholder tilliten til Norge som et godt sted å gjøre investeringer. Departementet er ikke ferdig med behandlingen av endringene i tarifforskriften, men arbeider med sikte på at endringer skal tre i kraft 1. juli 2013.

SPØRSMÅL NR. 1403**Innlevert 3. juni 2013 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 10. juni 2013 av statsminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at ministre avlegger embetsed før innsettelse og i overensstemmelse med gjeldende lovverk, og hvilke konkrete tiltak har statsråden iverksatt for å følge opp kontrollkomiteens anmodning av 24. januar 2013?»

BEGRUNNELSE:

Vi har den siste tiden sett flere statsråder som har blitt innsatt uten avleggelse av gyldig embetsed. Eksempelvis ble Inga Mart Thorkildsen utnevnt til statsråd den 23. mars 2012, og signerte ikke embetseden før den 12. april samme år. Bård Vegar Solhjell ble utnevnt til statsråd den 23. mars 2012. Embetsed undertegnes ikke før den 30. mars. Tilsvarende utnevnes Heikki Holmås til statsråd den 23. mars 2012, og embetsed foreligger ikke for den 16. april.

Etter spørsmålsstillers oppfatning er det særdeles viktig at korrekt saksbehandling opprettholdes ved utnevnelsen til statsapparatets høyeste stillinger, ikke minst for å ivareta befolkningens tillit til forvaltningen.

Spørsmålsstiller ønsker å minne om at Kontrollkomiteen tok opp denne problemstillingen i møte den 24. januar 2013:

«Komiteen har valgt å be Statsministerens kontor sørge for at disse rutineene blir fulgt opp av departementene, og at en ikke lenger glemmer viktige deler av de formelle sidene ved utnevning til embeter i staten.»

Det minnes også om at embetslovens § 3 presiserer at embetsed skal avlegges i forkant av tiltredelse.

Svar:

Statsministerens kontor gjennomgikk høsten 2012 rutineene for undertegnelse av embetsed eller forsikring når nye statsråder utnevnes. Rutinen som er innført er at embetsed eller forsikring skal undertegnes umiddelbart etter at statsråd er avholdt og før statsråden tiltrer sitt embete.

Jeg legger til grunn at drøftelsene i kontroll- og konstitusjonskomiteens møte 24. januar 2013 henviser til komiteens merknader i Innst. 168 S (2012-

2013) om statsrådets protokoller for perioden 1. januar 2012-30. juni 2012.

Komiteen uttaler på side 3-4:

"Komiteen har i den senere tid mottatt en rekke henvendelser som gjelder praktiseringen av bestemmelsene om embetsed. Etter Grunnloven § 21 skal embetsmenn avlegge embetsed eller embetsforsikring.

Det følger av lov om embetsed § 3 at ved utnevning i embete må ed eller forsikring etter Grunnloven § 21 være gitt før embetsbrev blir utferdiget og før vedkommende tiltrer embetet. Dersom ed eller forsikring ikke er gitt innen en frist som departementet fastsetter, faller utnevnelsen bort.

Det følger av heftet "Om statsråd" at etter utnevnningen i et embete må det enkelte fagdepartement straks innhente embetsed/forsikring. Embetsmannen har ikke anledning til å tiltre stillingen før embetsed er innhentet. Undertegnet embetsed/forsikring sendes Statsministerens kontor så raskt som mulig, slik at vedkommende embetsmann kan få utstedt bestallingsdokument (utnevningssdokument) og gis anledning til å tiltre stillingen.

Det følger videre at i foredraget til embetsutnevninger skal det tas inn en formulering om at utnevnningen skjer med forbehold om at søkeren senere undertegner embetsed eller forsikring.

Komiteen har ved sin gjennomgang merket seg at det i enkelte til/eller ikke er inntatt en slik formulering i statsrådsforedraget.

Komiteen ber Statsministerens kontor sørge for at rutineene blir fulgt opp av departementene."

Komiteens merknader er fulgt opp i brev fra Statsministerens kontor til departementene 11. februar 2013.

Statsministerens kontor ber her departementene om å merke seg uttalelsen i innstillingen, og skriver videre:

"Statsministerens kontor ber om at departementene sørger for at rutineene knyttet til innhenting av embetsed følges. Vi vil særlig minne om at undertegnet embetsed/forsikring må sendes Statsministerens kontor så raskt som mulig etter utnevnelsen, slik at vedkommende embetsmann kan få utstedt bestallingsdokument (utnevningssdokument) og gis anledning til å tiltre stillingen. Det er videre viktig at departementene sørger for at det i statsrådsforedraget tas inn forbehold om at søkeren senere undertegner embetsed eller forsikring i de tilfellene hvor dette ikke er gjort tidligere."

SPØRSMÅL NR. 1404**Innlevert 3. juni 2013 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen****Besvart 6. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hva konkret har blitt gjort for disse thalidomide-ofrene fra myndighetenes side og hvilke erstatningsordninger vil statsråden vurdere?»

BEGRUNNELSE:

På slutten av 50-tallet og begynnelsen av 60-tallet ble det født rundt 10 000 thalidomide-barn i verden. I Norge ble 13 anerkjent som rammet, 12 lever i

dag. Disse er nå i 50-årene, og sliter med både fysiske smerter og psykisk påkjenning. I andre land vi gjerne sammenligner oss med, så som Storbritannia, Tyskland, Sverige osv. har de rammede fått kompensasjon fra sine lands myndigheter.

Svar:

Jeg vil vise til mitt svar på tilsvarende spørsmål 1372.

SPØRSMÅL NR. 1405**Innlevert 3. juni 2013 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 12. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Rv2 rett nord for Kongsvinger er stengt på andre uka etter flom. Dette er en helt sentral strekning for både person- og godstransport. Omkjøring finnes, men skaper utfordringer mht. totalvekt og reisetid etc.. Det forundrer at en så sentral strekning som ligger på flat og fin mark ikke lar seg åpne raskere. Flommen har trukket seg tilbake for lengst. Stengingen kan raskt bli en parodi over norsk vegstandard.

Hva vil statsråden ta initiativ til for at årets situasjon kan brukes til å fokusere på framtidige forbedringer?»

Svar:

Riksveg 2 ble oversvømt av Glomma mellom Kongsvinger og Roverud om lag kl. 03:00 natt til 24. mai. Vannstanden i Glomma sank under kjørebanelivå i løpet av fire døgn, men vannet på innsida av vegen, som er bygget uten gjennomløp, holdt seg høyt i vegoverbygningen uten å synke mer enn om lag 0,2 meter i løpet av tre døgn. Det antas at dyrkamarka på innsida av vegfyllingen er så full av slam at vannet ikke dreneres vekk på naturlig vis. I samarbeid med NVE og GLB (Glommens og Laagens Brukseierforening) ble det besluttet å suge ut vannet ved bruk av hevert. Bassenget ble tappet ned 0,8-1,0 meter,

150.000 m³, i løpet av 36 timer. Det ble da avdekket store skader på vegoverbygningen som måtte utbedres før riksveg 2 kunne åpnes. Vegen åpnet 4. juni kl. 18:00.

For å bli bedre rustet for framtidige konsekvenser av klimaendringene dimensjonerer Statens vegvesen nå nye veger basert på 200-årsflom, og legger på en klimafaktor/sikkerhetsmargin på 1 meter. Tidligere dimensjonerte man for 100-årsflom. Dette betyr at nye veger vil bli vesentlig mer robuste.

Det kan likevel skje igjen at viktige eksisterende riksveger blir stengt på grunn av flom, utglidning eller ras. Det er da viktig at det finnes akseptable omkjøringsveger i fylkesvegnettet, ikke minst for å ivareta tungtransportens behov. I denne sammenhengen vil jeg nevne at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett (Prop. 149 S (2012-2013)) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2012-2013, har foreslått å avsette midler til å kartlegge og beregne tåleevnen for transporter på inntil 24 meter og totalvekt 60 tonn på fylkesvegnettet. Selv om siktemålet med dette først og fremst er å bedre fremkommeligheten for tunge tømmervogntog, noe som er særlig viktig i Hedmark, vil det også kunne gi bedre omkjøringsmuligheter.

SPØRSMÅL NR. 1406**Innlevert 3. juni 2013 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 12. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Flomstenging av rv2 nord for Kongsvinger har medført midlertidig betydelig trafikkøkning over Brandval bru. Brua er nå lysregulert og envegskjørt, men det har tidligere ikke vært andre begrensninger på antall kjøretøy på brua samtidig. 3-4 vogntog kunne i prinsippet være ute på brua samtidig. Det har sikkert også skjedd. Nå har skilt kommet opp om at kun ett vogntog kan passere om gangen, men totalvekta er ikke oppjustert.

Begrenset antall er fornuftig, vil statsråden ta initiativ til at totalvekta da oppjusteres?»

Svar:

Brandval bru ligger på fylkesveg 370. Samferdselsdepartementet kan derfor ikke ta initiativ til oppjustering av totalvekten. Det er Hedmark fylkeskommune som vegmyndighet som må dokumentere at brua kan klassifiseres for en høyere totalvekt basert på de kjørerestriksjoner som er innført. Dersom fylkeskommunen legger fram slik dokumentasjon kan Statens vegvesen Region øst i henhold til Vegtrafikkloven vurdere å øke tillat totalvekt.

SPØRSMÅL NR. 1407**Innlevert 3. juni 2013 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen****Besvart 7. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Vil statsråden vurdere muligheten for å overta ansvaret for søkemotoren/nettstedet "Ettersøkt"?»

BEGRUNNELSE:

For å bekjempe vinningskriminalitet må alle ha mulighet til å kontrollere og undersøke i et lett tilgjengelig tyveriregister. Først da gjør vi det vanskelig for tyvene å omsette tyvgodset videre. Helere ønsker ikke å kjøpe gjenstander som er spor/søkbare, fordi sjansen for å bli tatt øker vesentlig. Det er en kjent sak at mye av tyvgodset forsvinner ut av Norge og Norden, derfor er det behov for en søkemotor som er språklig tilrettelagt for den som søker. Tyverimeldinger som inneholder serienummer, rammenr., annen id og gjerne foto i tillegg, vil være mest hensiktsmessig. Videre vil en slik søkemotor lette arbeidet for politiet som kan frigjøre ressurser til annet politiarbeid. I dag finnes det ikke et slikt verktøy i offentlig regi, noe som har blitt påpekt en rekke ganger. Firmaet "Norsk Ettersøking AS" har over mange år gjort en formidabel jobb med å spore opp gjenstander som har blitt meldt tapt eller stjålet. Tjenesten har vært drevet på non-profit basis og har vært gratis å bruke både for politi, forsikringsvesen og privatpersoner. Kripos og andre or-

ganer benytter seg av dette nettstedet jevnlig. Nå ønsker eieren at andre tar over søkemotoren da den ellers vil bli lagt ned, samt at det ikke er private som kostnadsfritt for brukeren skal måtte bruke tid og krefter på å drifte noe det er et stort behov for.

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Politidirektoratet som opplyser at politiet tidligere har vurdert et fremsatt tilbud om, gjennom kjøp, å overta eierskap til dette nettstedet. Politiet, i dette tilfellet Kripos, fant det ikke formålstjenlig å overta «Ettersøkt». Grunnen er at politiet allerede sitter på mye av det datagrunnlaget som nettstedet formidler. Kripos har ukentlig sendt informasjon til «Ettersøkt».

Politidirektoratet arbeider nå med å utvikle og ta i bruk elektroniske tjenester som skal imøtekomme det behovet som danner grunnlaget for «Ettersøkt». Det skal etableres en helhetlig dataløsning for straffesaker. En hensiktsmessig håndtering av stjalne gjenstander vil måtte sees i denne sammenheng. Presentasjon av slike opplysninger på politiets nettsider hører inn her.

Jeg ser det derfor ikke som aktuelt å ta initiativ til at politiet overtar ansvaret for dette nettstedet.

SPØRSMÅL NR. 1408**Innlevert 4. juni 2013 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal****Besvart 12. juni 2013 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Regjeringen har avvist å lovfeste nettolønnsordningen for norske sjøfolk på norske skip samt avvist å fjerne eller regulere taket på ordningen.

Hvilke tiltak vil regjeringen iverksette for å videreføre norske maritime kompetansemiljøer og sikre norske sjøfolk på norske skip når man ikke vil styrke nettolønnsordningen?»

BEGRUNNELSE:

Nettolønnsordningen for norske sjøfolk på norske skip ble innført etter mange år med manglende rekruttering til maritime yrker og etter at mange sjøfolk hadde tapt i konkurransen med utenlandske sjøfolk.

Manglende rekruttering medførte også at norske maritime kompetansemiljøer det hadde tatt flere tiår å bygge opp, ble svekket.

Nettolønnsordningen har virket bra, norske sjøfolk er blitt mer konkurransedyktige og den maritime næringsklyngen er styrket.

Det hersker imidlertid stor usikkerhet rundt ordningen da den ikke er lovfestet, og taket på ordningen har stått stilt siden 2008.

Det var derfor gledelig at representanter for regjeringspartiene i vinter tok til orde både for å lovfeste ordningen og regulere taket.

I svar på mine spørsmål (Dokument 15:796 (2012-2013) og Dokument 15:915 (2012-2013)) avviser imidlertid nærings- og handelsministeren at dette blir aktuelt.

Svar:

Regjeringens mål er at Norge skal være en verdensledende maritim nasjon. Næringen opplever at det under den rødgrønne regjeringen er etablert ro og stabilitet i refusjonsordningen, og satser på grunnlag av dette på rekruttering og opplæring av norske mannskaper. Dette gjenspeiles i økningen av antall sjøfolk i ordningen. I følge de siste tallene fra Sjøfartsdirektoratet (fra juni) for første termin 2013 oversteg antallet sjøfolk i refusjonsordningen for første gang 12 000 sjøfolk. En vesentlig økning kan også observeres i de senere års søkertall til både høyere maritim utdanning og i det totale antallet på opplæringsplasser på skip.

Nettolønnsordningen bidrar til viktige opplærings- og rekrutteringstiltak, fordi den forutsetter at rederiene innbetaler til et kompetansefond. Regjeringen ser ordningen som et viktig virkemiddel for å sikre norske arbeidsplasser og veksten i den maritime næringen, og å sikre det maritime næringsmiljøet på land tilgang på praktisk maritim kompetanse. Dette er avgjørende for næringens konkurransedyktighet i fremtiden.

Bevilgningen til tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk, herunder nettolønnsordningen, er den største enkeltposten på Nærings- og handelsdepartementets budsjett. Vurdering av ordningens innretning inngår i departementets arbeid med statsbudsjettet, der også hensynet til den samlede budsjettbalansen skal ivaretas. I forbindelse med regjeringens kommende maritime strategi vurderes behovet for eventuelle justeringer i virkemidlene for å styrke Norges maritime kompetanse.

SPØRSMÅL NR. 1409**Innlevert 4. juni 2013 av stortingsrepresentant Lars Myraune****Besvart 11. juni 2013 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Avinor og Forsvaret har over lengre tid vært i forhandlinger om overtakelse av eiendomsgrunn ved flyplassene Flesland og Værnes uten å ha kommet til enighet. Årsaken skal, etter det jeg har skjønnet, være mangel på enighet om pris. Dette gjør det vanskelig for Avinor å planlegge forestående utbygginger av disse flyplassene.

Hva vil statsråden foreta seg for å få løst denne konflikten?»

Svar:

Avhending av fast eiendom i statlig eie skal skje etter fullmakt fra Stortinget. Avhendingsinstruksen, gitt ved kgl. res. av 19. desember 1997, gir nærmere retningslinjer for avhending av statlig eiendom. Hovedprinsippet i instruksen er at avhending skal skje til markedspris i det åpne markedet.

Instruksen har samtidig ingen eksplisitte bestemmelser om direktesalg til statseide aksjeselskaper. Samarbeidsavtalen mellom Forsvaret og Avinor AS, om flyplass- og flysikringsvirksomhet, som ble un-

dertegnet i februar 2011, omhandler bl.a. mulig direkte overdragelse av luftfartskritiske arealer fra forsvarssektoren til Avinor AS. I avtalen er partene enige om at slike arealer kan verdsettes gjennom et «rettslig avtaleskjønn». Når det gjelder Flesland, er det et pågående arbeid om utarbeidelse av et slikt skjønn, et arbeid som ventes avsluttet i løpet av året.

Arbeidet med å fastsette vederlag for overdragelse av disse arealene har tatt mye tid, men det må nødvendigvis gjøres på forsvarlig vis og iht. regelverket. Forsvarsbygg sin oppfatning er at manglende enighet om fastsettelse av vederlag for disse arealene hverken hemmer den daglige drift eller planleggingsvirksomheten knyttet til Flesland og Værnes.

Jeg har tillit til at samarbeidet mellom Avinor AS og Forsvaret skjer på en god måte. Den detaljerte oppfølgingen av den nevnte samarbeidsavtalen er krevende, og det er viktig at partene følger avtalte spilleregler for å søke avklaringer.

Når det rettslige avtaleskjønnet mellom partene foreligger, vil en eventuell sak om direktesalg bli fremmet for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1410**Innlevert 4. juni 2013 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 12. juni 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden foreta seg for å fjerne aldersdiskrimineringen i arbeidslivet, som blant annet medfører at kompetente lærere blir satt ut av sitt yrke utelukkende fordi de har oppnådd en alder på 70 år?»

BEGRUNNELSE:

Den offentlige debatten er i stor grad preget av argumentasjon for hvordan vi skal klare å få befolkningen til å stå lengst mulig i arbeid. Likevel er det slik at mange opplever å bli ekskludert fra arbeidslivet fordi man oppnår en viss alder. Et eksempel på dette er lærere i den offentlige skolen som har en øvre aldersgrense som gjør at de kan bli sagt opp mot sin

vilje med alder som eneste begrunnelse. Skolen trenger faglige sterke lærere uavhengig av alder. Jeg forstår godt at mange opplever dette som aldersdiskriminering satt i system.

Svar:

Aldersdiskriminering i arbeidslivet er forbudt, og skal ikke finne sted. Forskjellsbehandling på grunn av alder er likevel tillatt dersom det er nødvendig for å oppnå et saklig formål og ikke er uforholdsmessig inngripende. En aldersgrense på 70 år er ansett for å være en slik lovlig forskjellsbehandling, og er derfor ikke ulovlig aldersdiskriminering.

Regjeringen er imidlertid opptatt av å øke avgangsalderen fra arbeidslivet og at folk skal stå len-

gre i arbeid. Vi lever lenger, har bedre helse og vi har et økende behov for arbeidskraft. Selv om en grense på 70 år ikke er i strid med lovens diskrimineringsforbud, kan det derfor spørres om tiden er moden for å fjerne, heve eller endre aldersgrensene. Regjeringen er allerede i gang med å utrede arbeidsmiljølovens aldersgrenser. Dette gjelder både 70-årsregelen og muligheten for lavere bedriftsfastsatte grenser. Partene i arbeidslivet er involvert i arbeidet gjennom en referansegruppe. Arbeidet skal være ferdig i 2014.

I offentlig sektor er det andre reguleringer, herunder lavere særaldersgrenser, med ulikt hjemmelsgrunnlag. Som jeg orienterte Stortinget om i brev til Arbeids- og sosialkomiteen 24. mai vedrørende representantforslag 124 S (2012-2013), tar jeg sikte på å starte opp en gjennomgang av særaldersgrensene også i offentlig sektor. En slik gjennomgang må ses i sammenheng med øvrige deler av regelverket og bør håndteres i samråd med partene i arbeidslivet.

SPØRSMÅL NR. 1411

Innlevert 4. juni 2013 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 11. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Hva er begrunnelsen for at såkalt særalderspensjon, som sjømannspensjon, ikke er fradragsberettiget etter sktl. § 16-1 (1), og hvilke andre typer særpensjoner gjelder dette?»

BEGRUNNELSE:

Det ønskes besvart hvorvidt andre yrkesgrupper med lav pensjon, som eksempelvis polititjenestemenn og ballettdansere, har rett til fradraget, og hva som eventuelt er den prinsipielle begrunnelsen for forskjellsbehandlingen.

Svar:

Skattereglene for alderspensjonister ble endret fra 1. januar 2011 for å tilpasse reglene til den nye pensjonsreformen som trådte i kraft samtidig.

Etter de nye reglene er det innført et skattefradrag for alderspensjonister. Det nye skattefradraget erstatter skattebegrensningsregelen og deler av særfradraget for alder, som nå er opphevet. Skattefradraget utgjør maksimalt 30 300 kroner (2013) og nedtrappes med en sats på 15,3 prosent av pensjonsinntekt mellom 170 750 og 259 800 kroner, og med en sats på 6 prosent av pensjonsinntekt på 259 800 kroner eller høyere. Ved uttak av gradert alderspensjon skal skattefradraget og beløpsgrensene reduseres tilsvarende pensjonsgraden. Skattefradraget fastsettes årlig av Stortinget, og settes slik at de som bare har pensjonsinntekt tilsvarende litt over folketrygdens minstepensjon for en enslig pensjonist å leve av, ikke betaler skatt av pensjonsinntekten.

Det er kun alderspensjon fra folketrygden og avtalefestet pensjon (AFP) som gir rett til det nye skattefradraget. Bakgrunnen for at kun disse pensjonsytelsene gir rett til skattefradraget, er at fradraget erstatter skattebegrensningsregelen som også kun gjaldt for disse gruppene. Skattebegrensningsregelen innebar i hovedtrekk at en inntekt tilsvarende minstepensjon var skattefri, men regelen hadde en uheldig effekt ved at den kunne gi høyere marginalsatt på arbeid for pensjonister med lave og middels inntekter enn for lønnstakere. Man kunne også i noen tilfeller redusere skatt på arbeidsinntekter ved å ta ut litt pensjon. Ved å erstatte skattebegrensningsregelen med skattefradraget for pensjonsinntekt, har det blitt mer lønnsomt å arbeide ved siden av pensjonen, noe som er ett av pensjonsreformens hovedmål.

Pensjonsytelser fra andre pensjonsordninger enn folketrygden og dagens AFP-ordninger, slik som offentlige og private tjenestepensjoner, ny AFP i privat sektor, sjømannspensjon og andre typer særpensjoner, gir ikke selvstendig rett til skattefradrag. Men mange av disse ordningene stiller krav om samtidig uttak av alderspensjon fra folketrygden. Mottakere vil derfor ha rett til skattefradrag på dette grunnlaget. For øvrig skattlegges alle pensjonsytelser, som tidligere, med lav trygdeavgift og lavt minstepensjon.

Jeg vil også nevne at sjømannspensjonen er tilpasset fleksibel alderspensjon fra 2011. Tilpasningene innebærer at man kan ta ut alderspensjon fra folketrygden samtidig med sjømannspensjon, og at sjømannspensjon kan kombineres med arbeidsinntekt uten at pensjonen avkortes.

SPØRSMÅL NR. 1412**Innlevert 4. juni 2013 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 10. juni 2013 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Ifølge oppslag i Sunnmørsposten av 4. juni fremkommer det at den rapporten som er utarbeidet av Kystverket, på oppdrag fra departementet, vedrørende den forliste tråleren Krasnoselsk er unntatt offentlighet. Det sier seg selv at kommunens ledelse har et ønske om å få innsyn i rapportens innhold slik at de kan få mest mulig informasjon om vrakets tilstand.

Vil statsråden medvirke til at rapporten gjøres kjent for kommunens ledelse?»

Svar:

Dokumentet som Sykkylven kommune har bedt om innsyn i, er et brev fra Kystverket til Fiskeri- og kystdepartementet (departementet). Dokumentet ble utarbeidet på bakgrunn av et møte som ble avholdt mellom embetsverket i departementet, Kystverket, Fylkesmannen i Møre og Romsdal og Sykkylven kommune 9. november 2013. Som en oppfølging av møtet, ba departementet Kystverket om en redegjørelse for den dialog etaten har med ansvarlig forurenser, status for forurensningssituasjonen, samt en vurdering

av vrakets plassering sett i forhold til skipstrafikken i området, og mulighetene for å få dekket kostnadene ved videre oppfølging. Kystverkets innspill er det dokument som Sunnmørsposten refererte til 4. juni i år.

Etter offentleglova § 15 første ledd, kan dokumenter som er innhentet fra et underordnet organ, og som skal brukes til saksforberedelsen i det overordnede organet, unntas fra offentlighet dersom det er ”nødvendig for å sikre forsvarlege interne avgjerdsprosesser”. Hensynet bak offentleglova § 15 er at det offentlige skal kunne ha en intern sfære for diskusjon om hvordan saker bør håndteres. På det tidspunkt det ble bedt om innsyn, var ikke dokumentet ferdigbehandlet fra departementets side. For å sikre forsvarlige interne avgjørelsesprosesser, ble det derfor vurdert som nødvendig å unnta dokumentet fra offentlighet.

Innspillet er nå ferdigbehandlet fra departementets side. Fagavdelingen har på denne bakgrunn foretatt en fornyet vurdering, og kommet til at det bør gis merinnsyn i dokumentet, jf. offentleglova § 11. Dokumentet ble sendt Sykkylven kommune og Fylkesmannen i Møre og Romsdal 7. juni 2013.

SPØRSMÅL NR. 1413**Innlevert 4. juni 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 11. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«I TA 3.6.13 kan vi lese om en ung kvinne som er brutalt overfalt, og slått helseløs. Gjerningsmannen blir tatt, timer etterpå er han ute igjen. I følge politiet er det ikke fare for gjentakelse, bevisforspillelse eller unndragelsesfare. Den fornærmede og mange andre reagerer kraftig på at mannen blir løslatt så raskt. Kan håndteringen skyldes mangel på varetektsplasser. Man skal jo også ta hensyn til allmenn rettsoppfatning.

Mener statsråden at denne håndteringen ivaretar offeret på en god måte?»

Svar:

Spørsmålet relaterer seg til en straffesak fra Telemark politidistrikt om en hendelse natt til lørdag 1. juni d.å. der en 26 år gammel kvinne ble overfalt. Gjerningsmannen ble pågrepet, men løslatt av politiet etter kort tid. Jeg har fått opplyst at riksadvokaten har bedt Vestfold og Telemark statsadvokatembeter, som overordnet påtalemyndighet i den aktuelle region, om å følge opp politiets håndtering av saken, herunder vurdere riktigheten av løslatelsen.

Resultatet av denne oppfølgingen foreligger ikke, men påtalemyndigheten vil på denne måten forsøke at den videre håndteringen av saken skjer i henhold til gjeldende regelverk, herunder riksadvokatens rundskriv nr. 1/2013 om prioritering av alvorlige forbrytelser som setter liv og helse i fare.

SPØRSMÅL NR. 1414**Innlevert 4. juni 2013 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 11. juni 2013 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for Konkurransetilsynets tilsyn og kontroll av konkurransesituasjonen innen meierisektoren, herunder oppfølging av dominerende markedsaktør Tine SA, og forholdet til øvrige konkurrenter, med hensyn til fastsatte målsetninger og resultatoppfølging?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til artikkel i Aftenposten tirsdag 4. juni 2013 under overskriften "Q-Meieriene vurderer å saksøke staten".

Bakgrunnen for saken er at staten i forrige uke la frem nye rammevilkår for meierisektoren, herunder kutt i støtten til melketransport. Konsekvensen kan fort bli at Q-Meieriene taper om lag 150 mill. kroner ved at staten kutter tilskuddet fra 60 til 50 øre pr liter melk.

Distribusjonstilskuddet ble innført som en del av melkeforliket i 2007.

En rapport fra Statens landbruksforvaltning (SLF), utarbeidet på bestilling av Konkurransetilsynet, konkluderte med at melkeforliket fra 2007 bidro til økt konkurranse.

Svar:

Stortingsrepresentant Torgeir Trældal viser i sitt spørsmål til de nylige vedtatte endringene i prisutjevningsordningen for melk. Endringene innebærer at:

- Satsen for differensierte avgifter og tilskudd blir 27 øre (mot 25 øre).
- Satsen for særskilt distribusjonstilskudd til Q-meieriene reduseres med 10 øre til 50 øre, mens volumgrensen øker med 20 millioner liter til 100 millioner liter. Ordningen skal fremdeles være begrenset til Q-meieriene.

Det er landbruks- og matministeren som har ansvaret for prisutjevningsordningen, og Statens landbruksforvaltning som administrerer den.

Ordningen har blitt evaluert av Statens landbruksforvaltning på oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet. Rapporten er dermed ikke bestilt av Konkurransetilsynet slik stortingsrepresentant Torgeir Trældal viser til i begrunnelsen for sitt spørsmål. For ytterligere spørsmål knyttet til prisutjevningsordningen for melk viser jeg til landbruks- og matministeren.

Konkurransetilsynets oppfølging av konkurransen innenfor meierisektoren skjer på ulike måter. Konkurransetilsynet etablerte 1. januar 2008 en overvåkningsordning for pris- og marginutviklingen i markedene for meieriprodukter. Dette skjedde som følge av at den såkalte etterregningsordningen i prisutjevningsordningen for melk ble opphevet med virkning fra 1. juli 2007. Etterregningsordningen innebar en kontroll med at Tines marginer på meieriledet sto i forhold til den råvareprisen for melk som Tines konkurrenter måtte betale ved kjøp av melkeråvare fra Tine. Ordningen bidro til at Tines marginer ikke ble satt så lavt at det ble for vanskelig for andre meieriselskap å overleve.

Gjennom overvåkningsordningen beregner Konkurransetilsynet Tines marginer. Dette gir et godt grunnlag for å vurdere eventuelle klager på Tines prisingsatferd. Resultatene fra overvåkingen kan eventuelt også gi grunnlag for at tilsynet på eget initiativ undersøker nærmere om Tines prisatferd kan være i strid med konkurranselovens forbud mot misbruk av dominerende stilling. Tilsynet har så langt ikke funnet grunnlag for inngrep mot Tine.

Foruten overvåkningsordningen fører Konkurransetilsynet tilsyn med konkurransen i gjennom håndhevingen av konkurranseloven i dette markedet på lik linje med andre markeder.

SPØRSMÅL NR. 1415**Innlevert 4. juni 2013 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 11. juni 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvor mange som anses som bønder pr. dags dato, samt hvor mange av disse som henter 100 pst. av inntekten sin fra landbruket, dvs. som anses som heltidsbønder, oppgitt i tall og prosent?»

Svar:

Som jeg orienterte representanten Trældal om i spørsmål nr. 1011 til skriftlig besvarelse den 21. mars i år, så gjør verken forvaltningen eller SSB noe formelt skille mellom det som kan kalles heltids- eller grader av deltidsbønder/-bruk. Det er jordbruksforetakene som er mottakere av tilskudd. Det bor ofte fle-

re yrkesaktive på et gårdsbruk, og det gjøres mange ulike tilpasninger mhp. deling av arbeid på bruket og innleie av arbeidskraft og tjenester. Ulike nærings- og yrkeskombinasjoner har alltid preget norsk jordbruk. I 2013 regner Budsjettnemnda for jordbruket med at det er 43.770 jordbruksbedrifter i Norge.

Både inntekt fra bruket og arbeid på bruket kan deles mellom flere personer. Om lag 95 prosent av jordbruksforetakene er personlig drevne. De øvrige har annen organisasjonsform. Av de personlig drevne hadde 12,7 prosent av de registrerte hovedbrukerne mer enn 90 prosent av sin inntekt fra næringsinntekt jordbruk i 2011. Vel 30 prosent hadde mer enn halvparten fra jordbruk.

SPØRSMÅL NR. 1416**Innlevert 4. juni 2013 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 12. juni 2013 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Kommuneloven § 9 nr. 4, trekker opp hvilke muligheter/begrensninger en ordfører har i et utvalg han/hun ikke er valgt medlem av. Vedkommende har ikke forslagsrett men kan be om ordet i møter og argumentere for sitt syn.

Skal dette forstås som at lovverket her er absolutt, for å sikre at man unngår rolleblanding samt å sikre at utvalgets medlemmer fremmer og stemmer over egne forslag, samt de som kommer fra administrasjonen?»

BEGRUNNELSE:

At denne avgrensingen forefinnes er positivt slik undertegnede ser det. Grunnen for henvendelsen er en henvendelse der det kom fram at en ordfører i et utvalg, han selv ikke er medlem av, likevel fikk fremme og stemt over sine forslag. Det oppfatter jeg et brudd på den ovennevnte lovtekst. Dersom det skulle være slik at ordfører også hadde forslagsrett ville det kunne føre til at de valgte medlemmene kunne oppleve å bli "overkjørt". Jeg oppfatter at avgrensningen

sørger for å ivareta utvalgets integritet på en god og fornuftig måte.

Jeg ser derfor fram til statsrådets syn på nevnte lovtekst og forståelsen av denne.

Svar:

Kommuneloven § 9 nr. 4 første punktum lyder:

Ordfører og fylkesordfører har møte- og talerett i alle andre kommunale eller fylkeskommunale organer unntatt kommune- og fylkesråd og organer under disse, men har bare stemmerett og forslagsrett hvis han eller hun er valgt medlem.

Etter min mening er lovens ordlyd klar. Ordfører har bare forslagsrett hvis han eller hun er valgt medlem av utvalget. Ifølge lovforarbeidene innebærer dette at ordfører ikke har rett til å kreve votering over sine forslag (se Ot.prp. nr. 42 (1991-1992) s. 267). Det kan likevel være grunn til å presisere at bestemmelsen ikke synes å være til hinder for at ordfører gjennom bruk av sin talerett tilkjennevir sitt syn på hva slags utfall saken bør ha, og at medlemmer av utvalget på den bakgrunnen fremmer forslag til votering.

Departementet har i en tolkningssak tidligere konkludert med at vedtak om å gi ordføreren forslagsrett i komiteer som han/hun ikke er valgt medlem av, er i strid med kommuneloven § 9 nr. 4. I saken ble det påpekt at hensynet bak regelen er å sikre at ordføreren får informasjon om arbeidet i alle kommunens organer, og å legge til rette for god kommunikasjon mellom ulike kommunale organ og nivå. Det ble videre påpekt at en utvidet forslagsrett etter

departementets oppfatning ville gi ordføreren større myndighet enn det han/hun er tiltenkt etter kommuneloven.

Lovforarbeidene framhever ikke det å unngå rolleblanding og sikre at utvalgets medlemmer fremmer og stemmer over egne forslag, som selvstendige hensyn bak regelen. Jeg ser imidlertid betydningen av slike reelle hensyn, og mener at de harmonerer godt med lovbestemmelsen.

SPØRSMÅL NR. 1417

Innlevert 4. juni 2013 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 13. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Viser til statsrådets svar på tidligere spørsmål. Hvor Helsedirektoratet hevder: "At det ikke foreligger vitenskapelig dokumentasjon for bruk av funksjonell MR for å påvise eventuelle båndskader og instabilitet i nakken". I mitt spørsmål henviser jeg til AANS som WHO anbefaler, Den Norske Legeforening, og guider fra WHO. Disse internasjonale medisinske databaser beskriver behandling og diagnostisering objektivt og ikke subjektivt.

Hvilken dokumentasjon forholder Helsedirektoratet seg til?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har dokumentert mine spørsmål med spørsmål og henvisninger til hvilke metoder WHO anbefaler sine medlemsland. Norge er medlem og har ratifiserte avtaler med WHO. Allikevel så hevder statsråden (for det er statsråden jeg må forholde meg til og som er den ansvarlige) at WHO's retningslinjer for behandling og diagnostisering ikke er å betrakte som vitenskapelige dokumentasjoner for bruk av funksjonell MR for å påvise leddbåndskader og instabilitet i nakken.

Det er slik jeg ser alvorlig at statsråden skjuler seg bak et Helsedirektoratet som ikke har noe vitenskapelig grunnlag å støtte seg til foruten WAD systemet som Stortinget har forkastet gjennom sitt vedtak av 16. juni 2009. Det er også forunderlig at mange av de svarene som er blitt gitt i saken, ikke henviser til WHO's ICD-10 koder, men til WAD systemet flere år etter vedtak fattet av Stortinget.

Hvem skal rydde opp slik at personer med nakkeskader kan forholde seg til et system (WHO). I dag

blir altfor mange med nakke og kjeveskader en kasteball og står fullstendig uten rettigheter i det hele tatt.

Svar:

Jeg mener at denne type faglige spørsmål ivaretas bedre av fagpersoner enn av departementet. Jeg har derfor forelagt spørsmålet fra stortingsrepresentant Fredriksen for Helsedirektoratet, som bl.a. opplyser: Om bruk av bildediagnostikk ved traumer mot nakke/hode utga American Association of Neurological Surgeons (AANS) i 2001 "Guidelines for the management of acute cervical spine injuries". Der anbefales CT-undersøkelse, eventuelt konvensjonell røntgen dersom CT ikke er tilgjengelig. MR-undersøkelse anbefales dersom dette er tilgjengelig. AANS' retningslinjer ble oppdatert i 2013. Der videreføres de grunnleggende retningslinjene fra 2001. Det legges imidlertid mer vekt på at MR-undersøkelser kan gi informasjon om ligamentskader der CT eller funksjonell røntgen ikke viser tilsvarende forandringer. Dokumentasjonen er usikker, og MR-undersøkelser er forbundet med en stor andel falske positive funn. Funksjonell MRI (MR-undersøkelse ved ulike bevegelsesutslag) omtales ikke i AANS-rapportene.

I WHO's "Guidelines for essential trauma care" fra 2003 omtales diagnostikk av nakkeskader. Konvensjonell røntgen blir fortsatt brukt av de fleste spesialister. CT og MRI har stor nytte i håndteringen av pasienter med ryggskade. Imidlertid vil høy pris for disse undersøkelsene hindre at de anses som essensielle. Funksjonell MRI omtales ikke i WHO's retningslinjer.

Helsedirektoratets vurdering er at det ikke foreligger sikker dokumentasjon for at funksjonell MRI vil ha avgjørende betydning for diagnostikken. Direktoratet legger også vekt på at funksjonell MRI ikke er omtalt i de faglige retningslinjene fra AANS og WHO.

Den internasjonale klassifikasjonen av sykdommer og helseproblemer (ICD-10) har vært i bruk i somatisk spesialisthelsetjeneste i Norge fra 1999. Data fra Norsk pasientregister viser en stabil tendens for årene 2008-2011 når det gjelder bruken av ICD-10-koder for ulike former for nakkeskader.

SPØRSMÅL NR. 1418

Innlevert 4. juni 2013 av stortingsrepresentant Tom Staahle

Besvart 12. juni 2013 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«I spørretimen 22. mai utfordret jeg arbeidsminister Anniken Huitfeldt på en Afghanistan-veterans kamp for erstatning, som nå har pågått i seks år. Dette står i grell kontrast til forsvarsministeren som har sagt «med ivaretagelse av veteraner, menes ikke minst at de som får problemer i etterkant får rett hjelp til riktig tid».

Mener forsvarsministeren at denne og andre veteraner ivaretas med rett hjelp og til riktig tid når de må vente så lenge som denne soldaten har gjort?»

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra stortingsrepresentant Tom Staahle av 4. juni 2013 knyttet til ivaretagelsen av veteraner som har blitt skadet under deltakelse i internasjonale operasjoner.

Personell fra Forsvaret, som deltar i internasjonale operasjoner, gjør det på vegne av den norske stat. Ivaretagelsen av dette personellet er svært viktig for meg, og noe jeg har vært opptatt av siden jeg ble forsvarsminister første gang i 2005. Regjeringen la våren 2011 frem en handlingsplan for ivaretagelse av personell før, under og etter utenlandstjeneste. Det er en klar målsetting for arbeidet på området at man skal

gjøre samfunnet bedre i stand til å ta i mot veteraner som har tjenestegjort i en internasjonal operasjon.

Det er Statens pensjonskasse som behandler alle erstatningskrav mot staten fra soldater som har skadet seg under tjenestegjøring i en internasjonal operasjon. Statens pensjonskasse er underlagt Arbeidsdepartementet. Det er derfor ikke riktig av meg å si noe om enkeltsaker som er til behandling der.

Erstatningssaker generelt kan være omfattende. For unge mennesker som skader seg, kan det ta tid frem til et endelig oppgjør skjer. Erstatninger som utbetales skal dekke det økonomiske tapet som oppstår etter at man har fastsatt en sannsynlig varig arbeidsuførhet. Slike saker kan kompliseres av at det kan foreligge usikkerhet knyttet til å avklare unge menneskers fremtidige arbeidsevne og økonomiske utsikter.

Regjeringen har i løpet av de siste årene fått på plass tiltak på tvers av sektorer, som skal bidra til å ivareta veteranene etter endt tjeneste. Dette er en del av regjeringens krafttak for å styrke samfunnets anerkjennelse og ivaretagelse av veteranene. Vår klare målsetting er at veteraner som blir skadet ved deltakelse i en internasjonal operasjon, blir fulgt opp på en best mulig måte.

SPØRSMÅL NR. 1419**Innlevert 4. juni 2013 av stortingsrepresentant John Thune****Besvart 12. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre at overskuddsmasser fra bygging av Follobanen benyttes på en best mulig samfunnsnyttig måte uten store trafikale problemer ved transport til valgt mottaker?»

BEGRUNNELSE:

Follobanetunnelen vil være det største enkeltprosjektet i realisering av IC Oslo-Halden, og det er et mål å velge gode miljøløsninger i alle faser av utbyggingen.

I 2012 ble det lyst ut på DOFFIN (www.doffin.no) mulige tilbydere for mottak av overskuddsmasser fra tunnelbyggingen, i størrelsesorden masser på 10-11 mill. tonn. Det er gjort kjent i media at det har vært flere store og små interessenter i bildet som mulige mottakere, herunder Oslo havn og Moss havn. Moss Havn har tilkjennegitt et stort byutviklingsprosjekt i Moss sentrum som skal kunne vitalisere både havna og sentrumsområdene rundt på en samfunnsnyttig måte. Transport skal i stor grad kunne gå på sjø til Moss. Prosjektet i Oslo med ny øy i Bunnefjorden synes å være skrinlagt.

Svar:

Masser fra og transport i forbindelse med byggingen av det nye dobbeltsporet mellom Oslo S og Ski skal håndteres på en miljøvennlig og samfunnsnyttig måte. Det skal tas hensyn til påvirkning i nærområder og til trafikale forhold.

I 2012 utlyste Jernbaneverket et oppdrag knyttet til massehåndtering fra utbyggingen av Follobanen. Formålet med utlysningen var bl.a. å identifisere løsninger for massehåndtering som kunne gi best mulig miljø- og samfunnsmessig utnyttelse. Jernbaneverket har senere forhandlet med de mest aktuelle aktørene. I forhandlingene er det lagt vekt på samfunnsnytte, miljø, tidsplan, trafikk/transport og økonomi.

Tunnelen på nye Follobanen skal i hovedsak drives med fire tunnelboremaskiner (TBM). Utgangspunktet vil være et stort anleggsområde på Åsland, ved den midtre delen av den framtidige traséen. Derfra skal to maskiner gå i retning Oslo og to i retning Ski. Med denne løsningen for tunnelbyggingen, skal om lag 90 prosent av overskuddsmassene tas ut på Åsland. Fra dette området er det verken miljømessig eller økonomisk hensiktsmessig å legge til rette for sjøtransport. Jernbaneverket har vurdert å bygge en tunnel for massetransport fra Åsland til Bunnefjorden ved Ljansbruket. Det har vist seg at dette er en tidkrevende og kostbar løsning.

Jernbaneverket vektlegger at massene får kortest mulig transportvei fram til gjenbrukssted eller deponi. Om lag 1/3 av overskuddsmassene som tas ut på Åsland er nå planlagt omfordelt og mellomlagret på Åsland. En del av dette skal brukes til produksjon av betong som er nødvendig for bygging av Follobanen. Den resterende delen kan brukes til oppfylling for en mulig, framtidig boligutbygging i området Gjersrud-Stensrud. Dette kan bli en ny bydel sør i Oslo. Når det gjelder de øvrige massene som tas ut på Åsland, er Jernbaneverket i dialog med interessenter i nærliggende områder. Ved å velge mottakere i nærområdet blir de samlede ulempene fra massetransporten minst mulig.

Sjøtransport blir vurdert som den mest hensiktsmessige transportløsningen for masser som skal tas ut fra den nordligste delen av den 19,5 km lange tunnelen. Disse massene, som utgjør om lag 10 prosent av overskuddsmassene totalt, planlegges transportert med skip fra Oslo Havn. I den sammenheng har Jernbaneverket dialog med flere interessenter med aktuelle gjenbruksplaner.

Jernbaneverkets strategi skal bidra til å nå målet om en samfunnsnyttig og miljøvennlig gjenbruk av overskuddsmassene fra Follobaneutbyggingen. Samtidig ivaretas hensynet til trafikksikkerhet og økonomi.

SPØRSMÅL NR. 1420**Innlevert 4. juni 2013 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 11. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Vil statsråden sikre seg at Oslo Politidistrikt og dets ledelse garanterer for Amal Adens og andre skeive muslimers sikkerhet under Paraden under Skeive dager, og med det markerer at vold og trusler mot homofile, uansett etnisk eller religiøs tilhørighet, er totalt uakseptabelt?»

BEGRUNNELSE:

I år feirer vi stemmerettsjubileum. Norge kåres ofte til verdens mest likestilte land. Som en del av stemmerettsjubileet markerer man også moderne norsk homokamp. Senere i juni avholdes den årlige paraden under Skeive dager. Enkelte har i media uttalt at "homokampen er over" og at paraden ikke lenger er relevant. Mon det. Den norsk-somaliske forfatteren, foredragsholderen og vinneren av årets Amnesty-pris, Amal Aden utsettes jevnlig for trusler og trakassering på grunn av sine meninger. Hun er utstyrt med voldsalarm og kan ikke gå alene i Oslos gater. Ifølge tilgjengelige opplysninger kan hun erfaringsmessig ikke delta i årets parade fordi politiet ikke kan garantere for hennes sikkerhet. Dette på bakgrunn av at hun f.eks. tidligere ikke kunne stille i debatt i Oslo om egen bok fordi det ifølge politiet ikke var trygt. Andre deltakere fra organisasjonen Skeiv Verden frykter på basis av episoder som under fjorårets parade at de skal utsettes for angrep. Amal Aden er et symbol på hvorfor vi i det hele tatt har en parade, på troen på at demokratiet verner minoriteter og en personifisering av den likestillingskampen vi skal markere den 11. juni under stemmerettsjubileet. Hvis ikke norske myndigheter kan sørge for at hun trygt deltar for å markere sitt engasjement for å sikre alle mennesker bosatt i Norge universelle menneskerettigheter, så vil det være et gedigent knefall for

voldsmenn og holdninger hentet fra den mørkeste middelalder.

Det mest oppsiktsvekkende til nå er den øredøvende tausheten om temaet fra en rekke av samfunnets aktører som til daglig er svært så tydelige i likestillingsspørsmål som handler om barnehageplass, kvotering eller fordeling av arbeid mellom mann og kvinne i hjemmet.

Det er noe av et paradoks. Jeg vet at statsråden er like engasjert i dette spørsmålet som undertegnede og stiller derfor følgende spørsmål i håp om at alvoret i situasjonen siger inn over Oslo politidistrikt.

Svar:

All bruk av vold og trusler er uakseptabelt og det er vårt ansvar å bidra til å forebygge vold ovenfor alle grupper i befolkningen. Vold og trusler som retter seg mot personer med utgangspunkt i hvem de er eller hvordan de ser ut, rammer ikke bare den enkelte utsatte, men skaper også redsel og utrygghet hos andre med samme bakgrunn. Paraden er for mange høydepunktet under Skeive dager og det er viktig at arrangementet kan gjennomføres uten slike hendelser.

Gjennom Politidirektoratet har jeg fått opplyst at Oslo politidistrikt har et tett samarbeid med arrangøren av Skeive dager om gjennomføringen av arrangementet. Sikkerheten til deltakerne i arrangementet er ett av temaene som blir gjennomgått.

Oslo politidistrikt vil ha en tilstedeværelse med uniformerte og sivile mannskaper under gjennomføringen av Paraden under Skeive dager. I tillegg vil arrangøren stille med et antall egne vakter. Det legges selvfølgelig opp til at paraden skal kunne gjennomføres uten uønskede hendelser.

SPØRSMÅL NR. 1421**Innlevert 5. juni 2013 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 13. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Da regjeringens forslag til NTP ble fremlagt i april skulle Rogfast få et statlig bidrag på 1 mrd. kr, mens de øvrige 9 mrd. skulle bompengefinansieres. Til Aftenbladet.no 04.06.13 sier prosjektleder for Rogfast, Tor Geir Espedal, at kostnadsanslagene er økt til 12,2 mrd. kr. Statens bidrag er 2,7 milliarder og merverdiavgiften er beregnet på 2,4 milliarder. Netto bidrag er 0,3 mrd. kr.

Kan statsråden bekrefte om dette er korrekte tall, og i klartekst si hva som er statens netto økonomiske bidrag til bygging av Rogfast?»

Svar:

I Meld. St. 26 (2012-2013) Nasjonal transportplan 2014-2023 er det lagt til grunn et kostnadsanslag/styringsramme for prosjektet E39 Rogfast på 12 200 mill. kr i 2013-prisnivå, inkl. kompensasjon for økt merverdiavgift. Av dette er 11 950

mill. kr forutsatt finansiert i perioden 2014-2023, herav 2 450 mill. kr i statlige midler og 9 500 mill. kr i annen finansiering/bompenger. Ut fra forventet framdrift for prosjektet er resten av finansieringen forutsatt etter 2023. Restbehovet på 250 mill. kr er forutsatt finansiert med statlige midler. Følgelig stemmer det at samlet statlig bidrag til prosjektet er på 2,7 mrd. kr.

Det var også noe merverdiavgift på vegbygging før opphevingen av vegfritaket fra 1. januar 2013. Økningen i merverdiavgiftskostnader som følge av opphevingen av dette fritaket er forutsatt dekket fullt ut med statlige midler, jf. bl.a. Prop. 1 S (2012-2013), side 38. Det statlige bidraget til prosjektet E39 Rogfast ekskl. kompensasjonen for økt merverdiavgift er på om lag 1 mrd. kr. Statens bidrag til Rogfast er med andre ord uendret som følge av oppheving av vegfritaket.

SPØRSMÅL NR. 1422**Innlevert 5. juni 2013 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 13. juni 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«I noen kommuner har lokal ledelse tolket målsætningen om tilgang til friarealer og allmenn ferdsel i den retning at kommunen skal overta eierskap til aktuelle arealer for å kunne sikre måloppnåelse. Undertegnede kan ikke se at det på noen måte er ønsket eller en forutsetning fra sentrale myndigheters side, spesielt ikke når grunneiere er positive til å samarbeide om å gjøre friområder tilgjengelig for ferdsel.

Mener statsråden at nasjonale mål om friområder skal tolkes som at eiendommer helst skal være i kommunalt eie?»

BEGRUNNELSE:

Tilgang til friluftsområder og trygging av allemannsretten er viktig. I de fleste kommuner sikres dette i samarbeid med private grunneiere og på of-

fentlig eid grunn. Men en del historier i media viser at noen kommuner har valgt en helt annen tilnærming, hvor de overtar eierskap av eiendommene på mer og mindre galant vis. Dette skaper et enormt konfliktnivå, rammer mange enkeltmennesker og påfører mange aktører et økonomisk tap som er tungt å bære. Slik bør det ikke være.

Rogalands Avis har over tid omtalt to grunneiere som har mistet store deler av sine gårder til kommunen under begrunnelse at man skal sikre friarealer. I Stavanger Aftenbladet 01.06.13 var det reportasje om huseieren som ble truet med ekspropriasjon om han ikke solgte branntomten på Buøy fordi kommunen på sikt ønsket å gjøre område til et friområde. I Finansavisen samme dag var det en større artikkel som tilsvarende problemstillinger i flere kommuner.

Undertegnende ser ikke at det skal være nødvendig at man skal ta eiendom fra grunneierne for å si-

kre friområder og allmenn ferdsel, all den tid slike hensyn kan og blir ivaretatt gjennom lovverket.

Svar:

De aller fleste friluftslivsområder for allmennheten sikres gjennom frivillige avtaler med private grunneiere – enten om offentlig overtakelse eller avtale om tilrettelegging og bruk av privat grunn. Vi har mange positive erfaringer fra privateide friluftslivsområder som er stilt til allmennhetens disposisjon gjennom avtaler mellom kommuner og private grunneiere.

Staten oppfordrer til frivillige avtaler i veiledningsmateriell og annen dialog med kommunene. I en del tilfelle vil kommunen vurdere det som hensiktsmessig med offentlig eierskap, for eksempel ved anlegg av turveger i bynære områder der det kan være en lang rekke private grunneiere som berøres. Offentlig eierskap vil også kunne forenkle driften av områdene. Dersom kommunen ønsker at staten skal medvirke til fysiske tilretteleggingstiltak i et friluftslivsområde, forutsettes at det enten inngås frivillig avtale med grunneier med varighet i minst 40 år, eller at det offentlige erverver arealet.

Det er kommunene selv som vurderer hva som er hensiktsmessig i det enkelte tilfelle.

SPØRSMÅL NR. 1423

Innlevert 5. juni 2013 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 13. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at dette betyr at det vil finnes kompetanse ved Haukeland som gjør at kjeveskadde vil få operasjon i Norge fra august av, eller vil det kun være diagnostisering som kan føre til at pasienter fremdeles vil måtte reise utenlands for egen regning for selve operasjonen?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har ved flere anledninger påpekt utfordringer kjeveskadde møter i norsk helsevesen og gleder meg nå over at Helsedirektoratet på bakgrunn av dette, viser at man omsider tar disse pasientene på alvor og starter opp et tilbud ved Haukeland Sykehus i Bergen, med de første pasientene i august.

I mars i fjor tok jeg opp spørsmålet med daværende helseminister, og svaret jeg fikk var "Som strakstiltak har departementet gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å iverksette tiltak for å styrke tilbudet om utredning og behandling av personer med invalidiserende kjeveleddsdysfunksjon. De regionale helseforetakene skal med støtte fra Helsedirektoratet sørge for å ha dette på plass innen utgangen av 2012".

TV2 har nylig vist til at pasienter likevel har måttet reise utenlands og betale hundretusener av kroner for nødvendig operasjon av egen lomme, på tross at dette skulle være på plass.

Svar:

Først vil jeg understreke at disse pasientene har rett til å bli vurdert og få behandling for sin tilstand på lik linje med alle andre. Helsedirektoratet har uttalt at dagens behandlingstilbud ikke er godt nok. Det norske helsevesen har kompetanse til å behandle pasienter med TMD, men det har vist seg å være utfordringer knyttet til samhandling og pasientflyt for en del av disse pasientene. Jeg er derfor i likhet med representanten Kari Kjønås Kjos glad for at det tverrfaglige utredningstilbudet ved Helse Bergen HF (Haukeland universitetssykehus) nå starter opp. Tilbudet ved Haukeland sykehus er et av tiltakene som vil bidra til å løse disse utfordringene.

Da spørsmålet dreier seg om det faglige innholdet i tilbudet til pasienter med alvorlig grad av denne lidelsen, har jeg forelagt dette for Helsedirektoratet som har gitt følgende opplysninger:

”Helse Vest RHF og de andre helseregionene skal samarbeide med hensyn til pasientgruppen for å kunne gi adekvate tilbud, basert på individuell vurdering. Utredningsteamet ved Haukeland universitetssykehus består av kjevekirurg, bittfysiolog, kjeveortoped, radiolog og smertelege, og henvisning skjer gjennom pasientens fastlege. I forkant av utredningen vil relevant medisinsk informasjon innhentes etter pasientens samtykke. Ved konsultasjonen vil det først bli vurdert om pasienten har behandlingskrevende tilstander i det aktuelle området. Andre medisinske spesialiteter utover de representerte i teamet blir konsultert ved behov.

Dersom det ikke er indikasjon for invasiv/irreversibel behandling, som kirurgi, vil pasienten samme dag få den første av tre konsultasjoner ved Seksjon for smertebehandling og palliasjon. Ytterligere to konsultasjoner blir avtalt med rundt to ukers intervall. Avslutningsvis møter hele utredningsteamet pasienten for en gjennomgang av funn og vurderinger.

Pasient, fastlege og tannlege får en skriftlig rapport om utredningen i etterkant. Fastlegen vil være koordinator for tiltak som kan utføres i nærheten av der pasienten bor. Nødvendig behandling vil i utgangspunktet utføres der kompetanse finnes nær pasientens hjemsted. Dersom det blir skissert et behandlingsopplegg for pasienten som ikke er tilgjengelig i pasientens

region, vil et aktuelt opplegg etableres ved Helse Bergen HF eller hvor Helse Bergen HF henviser pasienten.”

Når det gjelder offentlig dekning av utgifter til behandling i utlandet, gjelder de samme reglene for disse pasientene som for alle andre pasienter. Søknad må fremsettes for det regionale helseforetaket der pasienten bor. Hver søknad vurderes individuelt. Avslag kan påklages til Klagenemnda for behandling i utlandet.

SPØRSMÅL NR. 1424

Innlevert 5. juni 2013 av stortingsrepresentant Bjørn Lødemel

Besvart 13. juni 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Eg viser til svar på skriftlig spørsmål nr 1347.

Kva tiltak har departementet sett i verk for å motverke språkskifte frå nynorsk til bokmål frå 2005 og fram til i dag, korleis har desse tiltaka virka, og kva nye tiltak vil regjeringa no sette inn for å motverke dette språkskifte?»

Svar:

Skoleåret 2009 – 2010 hadde 13,2 pst. av elevane i grunnskolen nynorsk som hovudmål. Talet har gått ned dei siste åra, frå noko over 15 prosent i 1999 – 2000. I vidaregåande opplæring velgjer elevane målform individuelt, og talet på nynorskelevar går ytterlegare ned når elevane byrjar i vidaregåande skole. På studieførebuande utdanningsprogram hadde 6,7 prosent av eksaminandane på Vg3 nynorsk som hovudmål våren 2011. I 2008 var tallet 7,7 prosent.

Tendensen til målbytte varierer i ulike delar av landet. Data fra prosjektet Målstreken viser blant anna at berre 5 prosent av elevane ved Firda vidaregåande skole (Sandane i Sogn og Fjordane) som har hatt nynorsk i grunnskolen bytter til bokmål på vidaregåande. Tilsvarende tall for elevar ved Valdres vidaregåande skole (Fagernes i Oppland) er imidlertid 75 prosent. I ei vurdering av årsakene til målbytte og kva for tiltak som bør setjast i verk for å motverke denne tendensen, er det viktig å ta hensyn til regionale forskjeller. Det er også viktig å ha med seg at målbytte som skjer i skolen ikkje berre heng saman med

opplæringa, men også må sjåast i samanheng med den generelle samfunnsutviklinga.

Når det er sagt, er skolen ein av dei viktigaste plassane i samfunnet der vi skal arbeide for å hindre målbytte. Nynorsk skal vere eit levande språk i opplæringa. Det er eit behov for å styrkje innsatsen slik at fleire elevar held fast ved nynorsk som hovudmål gjennom heile opplæringa. Motivasjon, haldningar, kultur og kompetanse er alle viktige element som kan medverke til å nå dette målet.

Nasjonalt senter for nynorsk i opplæringa (Nynorsksenteret) vart skipa 1. januar 2005. I mandatet ligg det at senteret skal bidra til auka kvalitet i arbeidet med nynorsk i barnehagen og grunnopplæringa. Senteret skal mellom anna ta initiativ til og gjennomføre kvalitetsutviklingstiltak knytte til fagdidaktisk verksemd i samarbeid med skuleeigarar og UH-sektoren/lærarutdanninga.

I Stortingsmelding nr 23, Språk bygger broer (2007 – 2008), står det at departementet vil styrkje nynorsk i opplæringa gjennom ei tiltaksplan knytt til Nynorsksenteret med mellom anna desse hovedområda:

- Nynorsk i kvardagen for barn og unge i barnehage og skole
- Nynorskopplæring som er motiverande og gjev bedre læringsutbytte
- Kompetanseutvikling i nynorsk for lærarar og førskolelærarar
- Betre kunnskapsgrunnlag om nynorskopplæringa gjennom statistikk og forskning

Dette var bakgrunnen for at Nynorsksenteret fekk ansvaret for å utarbeide og gjennomføre Tiltaksplan for nynorsk i opplæring (2009 – 2012). Tiltaksplanen hadde tiltak for barnehagen, barnetrinnet, ungdomstrinnet og vidaregåande skole, yrkesfag, språklege minoritetar og UH-sektoren. Eit av tiltaka var eit prosjekt med vekt på skriving i alle fag for elevar med nynorsk som hovudmål. Prosjektet har vore treårig og vart gjennomført i fleire område med nynorsk som hovudmål. Nynorsksenteret er i ferd med å gjere ferdig ein rapport om denne tiltaksplanen i desse dagar.

Kunnskapsdepartementet oppretta våren 2012 ei ressursgruppe for nynorsk som hovudmål. I mandatet til gruppa står det mellom anna at gruppa skal drøfte

og kome med forslag til korleis vi kan få meir kunnskap om årsak til målbytte i grunnskolen og særleg i overgangen til den vidaregåande skolen og korleis kan vi hindre at slikt målbytte skjer. Rapporten vil komme med innspel til korleis styresmaktene for utdanning kan arbeide for å hindre at mange elevar bytter frå nynorsk hovudmål til bokmål hovudmål under opplæringa. Departementet vil motta rapporten innan 21. juni 2013.

Dei to rapportane som kjem før sommaren vil kunne gje oss betre kunnskap om kva som kan vere med å motverke målbytte, og gje forslag til nye tiltak til vidare arbeid. Eg ser fram til å sjå kva resultat tiltaksplana har ført til og kva forslag ressursgruppa vil foreslå.

SPØRSMÅL NR. 1425

Innlevert 5. juni 2013 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 11. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Mener statsråden at politiets interne kjøreregler som norske politiledere skal følge når de uttaler seg i media er en god måte å sikre mer åpenhet i politiet?»

BEGRUNNELSE:

I VG kunne vi 4. juni 2013 lese at politiet har utarbeidet et nytt regelverk for politiledere som skal uttale seg i media. I saken kan vi lese av flere politisjefer føler seg «kneblet av en toppstyrt info-strategi».

Undertegnede viser til Kontroll- og konstitusjonskomiteens behandling av statsministerens og justis- og beredskapsministerens redegjørelse i Stortingets møte 28. august 2012 om regjeringens oppfølging av rapporten fra 22. juli-kommisjonen. I Innst. 210 S (2012–2013) kan vi lese at:

«Komiteen slutter seg til kommisjonens vurderinger når det gjelder kultur- og ledelsesutfordringene som en sentral årsak til myndighetssvikten 22. juli (...)

Komiteen har merket seg at justis- og beredskapsminister Grete Faremo i kontrollhøringen 26. november 2012 uttalte at hun tar tak i ledelsesutfordringen. Komiteen mener at det er viktig å ikke bare endre ledelsesstruktur, men også ledelseskultur. Komiteen mener ledere i staten har vært for opptatt av å bestemme og for lite opptatt av å lede.»

Komiteen uttalte videre at:

«ledelseskultur henger sammen med hva slags kultur det er for å kritisere og varsle i det offentlige. Komiteen viser til at varsling er et tema som har fått økende interesse i det norske samfunnet. Varsling er når en arbeidstaker opplever kritikkverdige forhold på arbeidsplassen og sier formelt ifra om dette. Komiteen viser til at Norge har et lovverk for å beskytte varslere, men at en stor andel arbeidstakere fortsatt unnlater å varsle på grunn av usikkerhet. Komiteen vil understreke at dersom en uheldig kultur innen offentlig sektor skal endre seg, må det legges bedre til rette for kritikk og varsling.»

Under høringen til kontroll- og konstitusjonskomiteens behandling av 22. juli-redegjørelsene stilte undertegnede flere i politiet spørsmål om åpenhet, om varsling og om det er en kultur preget av frykt for uenighet. Undertegnede blir ikke beroliget av de nye retningslinjene, selv om Politidirektør Odd Reidar Humlegård sier til VG at de ønsker debatt.

Svar:

Som kjent er det Politidirektoratet som leder og samordner arbeidet i politidistrikt og særorgan, og det er også direktoratet som har ansvar for å legge til rette for helhetlig kommunikasjon i etaten. Politidirektoratet opplyser at hensikten med kjørereglene som VG omtalte 4. juni 2013, er å legge forholdene til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale. De

opplyser videre at rådene ikke skal hindre debatt, men legge til rette for at man internt i politiet blant annet informerer hverandre om hvilke medieinitiativ som tas.

Jeg har tillit til at landets politiledere viser åpenhet overfor media og publikum for øvrig. God kommunikasjon er en grunnleggende forutsetning for å skape tillit mellom innbyggerne og politiet.

SPØRSMÅL NR. 1426

Innlevert 5. juni 2013 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 13. juni 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

«Dyr som tas fra eier på grunn av mishandling/vanskjøtsel blir i følge Mattilsynet avlivet hvis ikke frivillige tilbyr gratis midlertidig fosterhjem. Hvis dyrevernloven skal følges opp bør avlivning unngås hvis dyret kan få et godt liv hos en ny eier.

Vil statsråden kvalitetssikre dyrevernarbeidet og sørge for øremerkede midler til midlertidig fosterhjem, eller synes statsråden at dagens praksis er tilfredsstillende?»

BEGRUNNELSE:

I følge Mattilsynet blir dyr avlivet når de tas fra eiere hvis de ikke finner gratis oppstalling eller gratis midlertidige fosterhjem. Det kan ikke kalles godt dyrevern når Mattilsynet, som skal beskytte dyr mot overgrep ikke har midler til annet enn å avlive dyrene. Det er uforståelig og urimelig at Mattilsynet skal være avhengig av frivillige og dyrevernorganisasjoner som i stor utstrekning må klare seg på innsamlede midler og frivillig innsats for å fylle sin oppgave. Organisasjonene kan bidra med tilleggssytelser, og bistå mot betaling, men i hovedsak er deres oppgave å ta seg av viktig dyrevernarbeid som ikke Mattilsynet er ansvarlig for. De skal være et supplement til det Mattilsynet har ansvaret for. På et seminar hvor blant annet Mattilsynet deltok fremkom det at de ikke får bevilget øremerkede midler i budsjettet til å betale for oppstalling/midlertidige fosterhjem til dyr som tas fra eiere som følge av mishandling eller vanskjøtsel. Budsjettet gir store begrensinger i dyrevernarbeidet, og de er derfor avhengig av frivillig innsats for å oppfylle et viktig punkt i dyrevernloven som sier at: «Dyr har egenverdi». Et dyr som har egenverdi må få livets rett selv om det har vært utsatt for dårlig behandling fra sin eier. Jeg mener også det er grunn til å vurdere endringer i dagens lov som lar eieren som blir fratatt dyret på grunn av grov mishandling eller vanskjøtsel rett til å bestemme over dyrets videre

skjebne. Hvert år avdekkes for mange dyreverntragedier for sent, og mørketallene på mishandling og vanskjøtsel er alt for høye. Dyrevernarbeidet kan forbedres ved å forebygge dyretragedier, og ved å styrke tilsynsordningen, men det bør også avsettes øremerkede midler i budsjettet til oppstalling/fosterhjem til dyr som tas fra eierne.

Samarbeidet med de frivillige organisasjonene kan og bør styrkes, men det offentlige må avsette midler til det de har ansvaret for. De frivillige organisasjonene er viktige bidragsytere i dyrevernarbeidet, og bør få dekket sine utgifter når de stiller seg til rådighet for Mattilsynet.

Svar:

I følge dyrevelferdsloven kan Mattilsynet ta dyr i midlertidig forvaring for å ivareta dyrevelferden i en akutt fase. Forvaringen skal vare den tiden det tar for å avklare om dyret skal returneres til eier, om det skal avlives eller omplasseres. Kostnader ved slike tiltak kan kreves refundert av eier. Dersom refusjonskrav ikke blir forelagt eier, vil Mattilsynet dekke kostnadene for den midlertidige forvaringen. Det finnes flere eksempler på at Mattilsynet har betalt til dels betydelige beløp i en slik avklaringsfase.

Dersom dyret ikke kan tilbakeføres til eier, og det foreligger nødvendig samtykke til omplassering, vil Mattilsynet forsøke å få dyret omplassert dersom det finnes noen til å overta det.

I henhold til loven skal dyret avlives dersom det ikke foreligger samtykke til omplassering og dyret ikke kan tilbakeføres til eier. Lovens forarbeider omtaler følgende om dette:

«Ansvarsoverdragelse til tilsynsmyndigheten i forbindelse med vedtak om midlertidig forvaring innebærer ikke at eiendomsretten til dyret overføres. Departementet mener derfor at tilsynsmyndigheten ikke kan gis anledning til å selge eller omplassere dyr uten eiers samtykke. Der eier ikke samtykker til eien-

domsoverdragelse og er ute av stand til å ivareta dyret, vil avliving derfor være nødvendig.»

Loven skal bidra til at dyr har det godt mens de lever og at avliving, når det skal skje, utføres på en forsvarlig måte.

Dyrevernorganisasjoner og andre frivillige gjør en dedikert innsats for å ta vare på og omplassere dyr. Jeg tror imidlertid ikke det er hensiktsmessig at det offentlige tar på seg økonomisk ansvar utover det

som følger av gjeldende dyrevelferdslov, for å ta vare på dyr som tidligere eier ikke kan eller vil ivareta selv.

Å omplassere dyr uten eiers samtykke, vil kreve at loven endres. Loven er forholdsvis ny, og temaet ble grundig drøftet i forbindelse med utarbeidelsen. Jeg ser derfor ikke at det er aktuelt å sette i gang et lovendringsarbeid om dette temaet nå.

SPØRSMÅL NR. 1427

Innlevert 5. juni 2013 av stortingsrepresentant Bente Thorsen

Besvart 14. juni 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Dessverre så ser vi at det skjer en del drukningsulykker i forbindelse med barnehage og skoleturer. For å unngå dette så er det viktig at lærere og barnehagepersonell som deltar på slike aktiviteter har gode svømme- og livredningskunnskaper. Spørsmålet er om regelverk for opplæring i livredningskunnskaper er gode nok.

Hvordan blir det kontrollert at ansatte kan dette, og hvordan blir skole og barnehage kontrollert at de følger regelverk?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg si at en drukningsulykke i skoler og barnehager, er en drukningsulykke for mye. Samtidig er det slik at drukningsulykker i skoler og barnehager forekommer relativt sjeldent. Det er uansett viktig å arbeide målrettet på alle nivåer for å forhindre slike ulykker.

Spørsmålet retter seg mot både skole- og barnehagesektoren. Etersom regelverket på dette området ikke er likt for de to sektorene besvarer jeg spørsmålet separat nedenfor.

Skole

Forskrift til opplæringsloven gir regler om ansvar for elevers sikkerhet og krav til ansvarlig voksen tilsynsperson ved svømming. For det første slås det fast at tilsynet med elevenes sikkerhet må være forsvarlig i forhold til risikoen for at skade eller ulykke kan skje. Dette gjelder i alle situasjoner der skolen er ansvarlig for elevenes sikkerhet, herunder skoleturer. I tillegg til denne hovedregelen er det gitt detaljerte re-

gler om tilstedeværelse av voksenperson som kan livredning. Forskriftsbestemmelsen slår fast at det skal være en tilsynsansvarlig voksenperson tilstede i situasjoner der grunnskolen er ansvarlig for svømming og bading. Dersom gruppen skolen har ansvaret for overstiger 15 elever, slår regelverket fast at to voksenpersoner skal være tilstede. De tilsynsansvarlige voksne må kunne livredning og ha gode evner i svømming og dykking. Når hensynet til sikkerhet gjør det nødvendig skal tilsynet økes ytterligere.

Skoleeier har ansvaret for at kravene i opplæringsloven med forskrifter etterleves og skal ha et forsvarlig system for å vurdere dette. Fylkesmannen fører statlig tilsyn med at skoleeier oppfyller de pliktene de er pålagt i opplæringsloven.

Når det gjelder regelverket for svømmeopplæring og sikkerhet vil jeg særskilt trekke frem at Utdanningsdirektoratet inneværende år skal gjennomføre et nasjonalt tilsyn med skolens svømmeopplæring og livredningsopplæring knyttet til kompetansemålene i læreplanverket. I tillegg til tilsyn med selve svømmeopplæringen og livredningsopplæringen skal det også kontrolleres at kravene til sikkerhet ved denne opplæringen etterleves. Når resultatet av tilsynet foreligger vil jeg vurdere om det er behov for justeringer i regelverket.

Barnehage

Barnehageeier har ansvar for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk, jf. barnehageloven § 7 første ledd. I forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler er det krav om at virksomheten skal planlegges og drives slik at skader og ulykker forebygges, jf. forskriften § 14. Det er

også krav om at barnehagen må ha rutiner og utstyr for håndtering av ulykkes- og faresituasjoner. Barnehagen må ha førstehjelpsutstyr i tilstrekkelig mengde, og virksomhetens eier - skal sørge for at alle ansatte er kjent med hvordan utstyret oppbevares og hvordan førstehjelp ytes”, jf. forskriften § 15. Det stilles også krav om at barnehagen må ha et internkontrollsystem for å sikre at kravene i forskriften overholdes, jf. forskriften § 4.

Det stilles dermed krav til at enhver av barnehagens aktiviteter, for eksempel utflukt til svømmehall, badested eller andre steder hvor det vil kunne være fare for drukningsulykker, skal planlegges og gjennomføres på en slik måte at eventuelle skader og ulykker forebygges.

Kommunen som barnehagemyndighet fører tilsyn etter barnehageloven. Tilsynsansvaret etter forskrift om miljørettet helsevern, som ligger under Helse- og omsorgsdepartementet, er også tillagt kommunen. Kommunen vil blant annet kunne føre tilsyn

med hvorvidt barnehagen har utviklet rutiner for håndtering av ulykkes- og faresituasjoner, samt kontrollere at ansatte har fått opplæring i hvordan førstehjelp ytes.

Regjeringen har vedtatt en Nasjonal strategi for å forebygge ulykker som medfører personskader (2009-2014). Som en del av dette arbeidet er det under utarbeidelse en tverrfaglig veileder for kommunene i lokalt ulykkesforebyggende arbeid.

Utdanningsdirektoratet fikk i fjor i oppdrag å utarbeide og fremme forslag om et nasjonalt system for registrering og oppfølging av hendelser og ulykker som medfører skader på barn i alle barnehager. Dronning Mauds Minne Høyskole fikk som ledd i dette i oppdrag å gjennomføre en kartlegging av ulykker og skader i barnehager. Rapporten avdekket at det forekommer få skader totalt sett. En alvorlig ulykke i barnehagen, er en alvorlig ulykke for mye. Jeg har derfor gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å følge opp dette videre.

SPØRSMÅL NR. 1428

Innlevert 5. juni 2013 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 18. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad

Spørsmål:

«Regjeringen sier i NTP 2014-2023, side 277, at neste trinn i utviklingen av Vestfoldbanen etter at sammenhengende dobbeltspor er ferdig til Tønsberg i 2024, er å bygge kapasitet slik at det kan bli halvtimesfrekvenser videre til Skien. Det må derfor bygges kryssingsspor eller dobbeltsporparsell mellom Tønsberg og Larvik og at det skal være ferdig i 2026.

Kan statsråden bekrefte eller avkrefte at dette innebærer en målsetting om at det bygges dobbeltspor på hele strekningen innen 2026?»

Svar:

Regjeringens strategi for utbyggingen av IC-strekningene er å bygge sammenhengende dobbeltspor til Tønsberg, Hamar og Seut i Fredrikstad innen

2024. Dette vil gi redusert reisetid for alle IC-reisende (også reisende mellom Oslo og byene utenfor indre IC) og flere avganger.

Regjeringen legger videre opp til en utbygging som gjør det mulig å tilby halvtimesavganger til Sarpsborg og Skien, samt mer godskapasitet på Dovre- og Østfoldbanen innen 2026. For å kunne tilby halvtimesfrekvens til Skien gjennom hele driftsdøgnet før det er bygget ut sammenhengende dobbeltspor mellom Tønsberg og Larvik, skal det bygges kryssingsspor eller dobbeltsporparsell på strekningen.

Regjeringen legger i utgangspunktet til grunn at den videre planlegging av InterCity-strekningene til Halden, Lillehammer og Skien skal ta sikte på ferdigstilling i 2030.

SPØRSMÅL NR. 1429**Innlevert 5. juni 2013 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 12. juni 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at når det tillates isole-
ring av naust uten at det anses som bruksendring, så
er det også tillatt å innrede med varmekilde/ildsted?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til Planjuss 1/2007 fra Miljøverndepartementet januar 2007, saksnummer 05/4421. Henvendelsen gjaldt utarbeiding av veiledningsmateriell om grensegangen mellom uthus og fritidsbolig.

I Miljøverndepartementets svar antar departementet "at det ikke kan fastsettes reguleringsbestemmelser med forbud mot isolering av naust".

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet er det vist til Miljøverndepartementets brev 29. mars 2006 som er inn-
tatt i heftet Planjuss 1/2007. Følgende setning er sitert:

"Departementet antar at det ikke kan fastsettes reguleringsbestemmelser med forbud mot isolering av naust".

Den gjengitte setningen gjelder reguleringsbestemmelser, mens spørsmålet om hva som er lovlig

bruksendring er kommentert tidligere i brevet. Der står det:

"I utgangspunktet er det rimelig klart hva som er forskjellen på sjøbod eller båthus og en fritidsbolig. Sjøboden eller båthuset skal brukes til oppbevaring av båter med tilhørende utstyr, og skal ikke benyttes til beboelse og overnatting. Spørsmålet om det er foretatt bruksendring må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Hvordan bygningen framstår og brukes vil være avgjørende. Bygningens utforming og innredning vil være viktige momenter i vurderingen.

Spørsmålet om bruksendring er seinere tydeliggjort i forskrift om byggesak som ble vedtatt 26. mars 2010. I forskriften § 2-1 bokstav a står det at bruksendring er søknadspliktig dersom byggverk eller del av byggverk tas i bruk til eller blir tilrettelagt for annet enn det som følger av tillatelse eller lovlig etablert bruk.

I nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister fastsatt 1. juli 2009 er det presisert at naust er uthus for oppbevaring av båt, utstyr for båt og fiskeredskap.

På denne bakgrunn vil jeg presisere at tiltak i naust, for eksempel isolering og innredning med peis vil kunne være tiltak som innebærer en ulovlig bruksendring, ut fra en konkret vurdering i det enkelte tilfellet.

SPØRSMÅL NR. 1430**Innlevert 5. juni 2013 av stortingsrepresentant Steinar Reiten****Besvart 13. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Vil statsråden etablere en støtteordning der kommuner kan søke om kompensasjon for utbedring av ekstra slitasje på kommuneveger i forbindelse med tømmeruttak?»

BEGRUNNELSE:

I et oppslag den 5. juni i år forteller Sunnmørsposten om en gårdbruker og skogeier fra Ørsta, som har bestemt seg for å la 300 kubikkmeter grantømmer

råtne i skogen i stedet for å drive det fram. Orkanen Dagmar herjet stygt med skogen i Ørsta, og tømmeret til skogeieren er i all hovedsak vindfall fra denne naturkatastrofen i julehelga 2011.

Grunnen til at han har gitt opp å få tømmeret ut av skogen, er en pågående konflikt mellom ham og Allskog på den ene siden og Ørsta kommune på den andre, om hvordan tømmeret skal fraktes ut av skogteigen og videre langs det kommunale vegnettet. En sentral problemstilling er at Ørsta kommune ved tidligere anledninger har registrert betydelig slitasje på

kommuneveger i forbindelse med uttak av tømmer. Dette har påført kommunen betydelige kostnader til utbedring av skadene som har oppstått. På grunn av dårlig økonomi vil kommunen ha en dialog med Allskog om hvordan transporten kan skje på en skånsom måte, og hvem som skal ta kostnadene ved skader og slitasje på kommunevegene der tømmeret skal transporteres.

Avdelingsleder Svein Silseth i Ørsta kommune ga en orientering til formannskapet om saken den 4. juni i år. Da uttalte han blant annet - sitat:

"Det manglar ikkje på vilje frå vår side. Men faktum er at vi ikkje har ei einaste krone å setje av til reparasjon av vegar som har vorte øydelagde av tømmertransport."

Konflikten er fastlåst, og vegdirektoratet har nå fått tilsendt saken for å vurdere om det eventuelt kan gis dispensasjoner. Imens fortviler skogeieren som må la verdifullt grantømmer ligge hulter til bulter og råtne i det som historisk sett er den fremste skogreisingskommunen i Møre og Romsdal.

Tidligere i vår lanserte regjeringen sin tiltakspakke som skal hjelpe skognæringen i en vanskelig periode. Den samlede rammen for bebudede tiltak er på 750 mill. kr. I Innst. 368 S til dokument 8:93 S (2012-2013), bemerker regjeringsfraksjonen i næringskomiteen at 90 mill. kr av tiltakspakken er satt av til bedre framkommelighet for tømmertransporter. Penge-

ne skal brukes over samferdselsdepartementets budsjett.

Det synes opplagt at en god bruk av noen av disse midlene ville være å opprette en støtteordning der kommuner kan søke om kompensasjon for ekstra slitasje på kommuneveger i forbindelse med uttak og transport av tømmer. I det nevnte tilfellet i Ørsta kommune i Møre og Romsdal ville en slik støtteordning langt på veg løst problemet for alle parter.

Svar:

Regjeringen er svært opptatt av å legge til rette for treforedlingsindustrien, og har foreslått en tiltakspakke for denne næringen i revidert nasjonalbudsjett 2013.

I tillegg til statlige bevilgninger, er det selvsagt også viktig at den enkelte vegmyndighet tar ansvar innenfor sitt vegnett. I denne saken er det i tillegg en dimensjon av lokal næringsutvikling. Den enkelte kommune må derfor selv vurdere hvor viktig det er å legge til rette lokalt, for uttak av tømmer ved bruk av det kommunale vegnettet.

Samferdselsdepartementet kjenner til at det foreligger en søknad fra Allskog om tillatelse til bruk av tømmervogntog med 22 meter lengde og 56 tonn totalvekt på et stort antall vegger i Møre og Romsdal. Saken er til behandling i Vegdirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 1431

Innlevert 6. juni 2013 av stortingsrepresentant Karin Yrvin

Besvart 13. juni 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Hva er kommunenes rolle i klimaarbeidet, og hvordan kan deres funksjon styrkes?»

BEGRUNNELSE:

Halvparten av verdens befolkning bor i dag i byer. Byene er allerede den desidert største forbrukeren av energi og står for 80 prosent av alle utslipp av drivhusgasser i verden. I Norge bor opp mot 80 prosent av befolkningen i byer og tettsteder. Hvis byene, som Oslo, klarer å redusere sine utslipp, vil det med andre ord utgjøre en stor forskjell. Selv om byene er sentrale i klimaarbeidet, vil det også i de øvrige kommunene være viktig å få ned utslippene. I klimaforliket er den viktige rollen til kommunene fremhevet.

Svar:

Klimaproblemet er blant de aller største utfordringene verden står overfor. Klimautfordringen gir konsekvenser og krever handling både globalt, nasjonalt og lokalt. Norge fører en aktiv nasjonal klimapolitikk, og bruker et bredt sett av virkemidler for å redusere de nasjonale utslippene. Generelle virkemidler, som kvoter og avgifter står sentralt i dette arbeidet.

I det lokale klimaarbeidet spiller kommunene en viktig rolle, og er gitt en rekke oppgaver og virkemidler som gir mulighet til å påvirke kilder til betydelige utslipp av klimagasser. Kommunene er både politiske aktører, tjenesteytere, myndighetsutøver, innkjøpere, eiendomsbesittere og ansvarlige for planlegging

og tilrettelegging for gode levesteder for befolkningen.

Kommunen innehar en svært viktig rolle som ansvarlig for arealplanleggingen. Alle beslutninger om lokalisering og utforming av næringsvirksomhet, boliger og infrastruktur vil påvirke energibruk og utslipp fra transport og bygninger i lang tid fremover. Det er derfor avgjørende at kommunene benytter sin myndighet på dette området til å drive en klimasmart planlegging for fremtiden.

Som vist til i spørsmålet, bor de fleste i byer og tettsteder og utslippene av klimagasser er derfor særlig store her. Det forventes også sterk urbanisering i årene som kommer.

Gjennom klimaforliket er det enighet om et mål om at all ny persontransport i byområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange. For å bidra til å nå målet, foreslår Regjeringen i Nasjonal Transportplanen for perioden 2014-2023, at det innføres et nytt system for helhetlige bymiljøavtaler. Bymiljøavtalene skal inneholde mål og virkemidler som øker andelen reisende med kollektivtransport, sykkel og gange, tiltak for redusert bilbruk og overordnede arealføringer som bygger opp under miljøvennlig transport. I forhandlingene om bymiljøavtaler vil staten være pådriver for at lokale myndigheter vedtar ambisiøse mål både på kort og lang sikt.

Som virksomhetseier kan kommunen påvirke klimagassutslippene gjennom å ta i bruk fornybar energi i egne bygg, samt bidra til økt utbredelse av lavenergibygging og passivhus i tilfeller hvor kommunen er utbygger, grunneier eller selger av areal. Tilsvarende kan kommunen velge å ta i bruk lavutslippkjøretøy i egen virksomhet, samt legge til rette for bruk av slike kjøretøy gjennom etablering av ladestasjoner i kommunen. Et godt eksempel her er Oslo kommune som har satt som mål at kommunens bilpark innen 2015 skal være basert på nullutslippsteknologi, samt har etablert flere hundre ladestasjoner på offentlige parkeringsplasser.

Som gjennomgangen viser har kommunen en viktig rolle i klimaarbeidet, og eksemplene er mange på kommuner som jobber aktivt på dette området og som har satt ambisiøse mål og gjennomført konkrete tiltak. Regjeringen ser imidlertid fortsatt et potensiale for ytterligere å styrke klimaarbeidet i kommunene, gjennom bl.a. å utarbeide nye statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging. De nye retningslinjene vil bygge videre på retningslinjene fra 1993, men samtidig fange opp endringer i politikkområder som klima, sentrumsutvikling, jordvern og transportplanlegging.

SPØRSMÅL NR. 1432

Innlevert 6. juni 2013 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 14. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Personer som er blitt innvilget norsk statsborgerskap kan miste dette dersom vedtaket om å innvilge statsborgerskap er bygget på uriktige eller ufullstendige opplysninger, forutsatt at søkeren mot bedre vitende har gitt uriktige opplysninger eller fortiet forhold av vesentlig betydning for vedtaket.

Kan statsråden redegjøre for hvordan dette stiller seg for familiemedlemmer som slike personer har vært referanseperson for, og om de kan miste statsborgerskapet og eventuelt kan utvises fra Norge?»

BEGRUNNELSE:

Spørteren viser til sitt skriftlige spørsmål Dok. 15:1381 (2012-2013). Spørteren merker seg at statsråden i sitt svar skriver at norsk statsborgerskap som

er innvilget på betingelse av at søkeren løser seg fra annet statsborgerskap innen ett år, normalt skal tilbakekalles dersom vedkommende ikke løser seg som forutsatt. Statsråden skriver videre at når norsk statsborgerskap tilbakekalles på grunn av manglende løsning, skal vedkommende gis permanent oppholdstillatelse, jf. statsborgerforskriften § 10-1. Dette gjelder ikke personer som har nordisk statsborgerskap eller personer som hadde tillatelse etter utlendingsloven kapittel 13 (EØS-borgere).

Statsråden skriver videre at norsk statsborgerskap også kan tilbakekalles dersom vedtaket er bygget på uriktige eller ufullstendige opplysninger. Et tilbakekall forutsetter at søkeren mot bedre vitende har gitt uriktige opplysninger eller har fortiet forhold av vesentlig betydning for vedtaket, jf. statsborgerloven § 26 annet ledd. Ved tilbakekall av norsk stats-

borgerskap på grunn av ugyldig vedtak har vedkommende ikke rett til permanent oppholdstillatelse. Vedkommende har da ikke en gyldig oppholdstillatelse i Norge, og må eventuelt søke om ny midlertidig tillatelse etter utlendingsloven.

Statsråden skriver videre at det i tilfeller hvor det blir oppdaget at statsborgerskapet er innvilget på uriktig identitet og at vedkommende selv er å laste for dette, er utgangspunktet at det norske statsborgerskapet tilbakekalles. Å oppgi uriktig identitet er også en grov overtredelse av utlendingsloven, og UDI vil etter et tilbakekall vurdere om utlendingen skal utvises etter utlendingsloven § 66. Det skal alltid foretas en konkret vurdering av om utvisning er et forholdsmessig tiltak, jf. utlendingsloven § 70. I denne vurderingen skal forholdets alvor veies opp mot utlendingens tilknytning til Norge.

Statsråden konkluderer med at dersom norsk statsborgerskap er gitt på bakgrunn av uriktige opplysninger, er dermed utgangspunktet at man mister det norske statsborgerskapet og blir vurdert utvist fra Norge.

Spøreren ønsker klarhet i om hvordan dette stiller seg når en person som har ervervet norsk statsborgerskap, og vedkommende har vært referanseperson for familiemedlemmer som er innvilget oppholdstillatelse i Norge og senere statsborgerskap, mister sine norske statsborgerskap og kan bli vurdert utvist fra Norge.

Svar:

Innledningsvis vil jeg opplyse at det er Barne- likestillings- og inkluderingsministeren som er ansvarlig for statsborgerlovgivningen. Svaret på spørsmålet er derfor utarbeidet i samråd med Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Et tilbakekall av statsborgerskap etter statsborgerloven § 26 annet ledd kan i første omgang få konsekvenser for den enkelte personen i saken. Ugyldigheten får virkning fra tidspunktet det norske statsbor-

gerskapet ble innvilget. Vedkommende anses dermed som aldri å ha vært norsk. Et tilbakekall kan i utgangspunktet også få virkninger for vedkommendes familiemedlemmer. Eventuelle barn av vedkommende som er født etter at det norske statsborgerskapet ble innvilget og som dermed ble norske ved fødselen, anses heller ikke å ha vært norske.

Grunnlaget for barnets norske statsborgerskap svikter når det er basert på et ugyldig vedtak om å innvilge mor eller far norsk statsborgerskap. Ved vurderingen av om barnets statsborgerskap skal tilbakekalles, må barnets situasjon vurderes konkret. Dersom en av foreldrene forblir norsk, selv om den andre forelderens får statsborgerskapet tilbakekalt, vil det ikke være adgang til å tilbakekalle barnets statsborgerskap i henhold til Europarådskonvensjonen av 1997 artikkel 7 nr. 2.

Også andre familiemedlemmer som har fått innvilget norsk statsborgerskap på grunnlag av oppholdstillatelse i familiegjennforening med en person som senere får tilbakekalt sitt statsborgerskap på grunn av uriktige opplysninger om identitet, kan som utgangspunkt få tilbakekalt sitt norske statsborgerskap på grunn av ugyldig vedtak. Familiemedlemmer som ikke er norske statsborgere, men har hatt oppholdstillatelse i familiegjennforening med personen, vil som hovedregel få tilbakekalt sine oppholdstillatelser. Grunnlaget for oppholdstillatelsene anses da aldri å ha vært til stede. Tilbakekall følger da av alminnelige forvaltningsrettslige regler, jf. utlendingsloven § 63.

Etter tilbakekall av statsborgerskapet vil vedkommendes fortsatte opphold i Norge bero på om de fyller vilkårene for en ny oppholdstillatelse etter utlendingsloven. Dersom de ikke gjør det, plikter de å forlate Norge. Familiemedlemmer som har fortiet eller gitt uriktige opplysninger av vesentlig betydning i forbindelse med sin søknad om oppholdstillatelse og også i sin søknad om statsborgerskap, kan i tillegg bli utvist.

SPØRSMÅL NR. 1433**Innlevert 6. juni 2013 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen****Besvart 14. juni 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Avviket mellom bosattregistrerte barn i grunnskolealder og barn registrert i grunnskolen i skoleåret 2008/2009 var ifølge befolkningstall fra SSB og tall fra Grunnskolens informasjonssystem (GSI) slik: I Oslo kommune manglet 1852 elever og på landsbasis manglet 3 877 elever.

Kan statsråden gi en oversikt for årene siden, og kan statsråden vise til hva som konkret er gjort i denne regjeringsperioden for å følge opp disse barna som ikke befinner seg i den norske grunnskolen, men som likevel er registrert bosatt her?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Oslo kommunes egne tall har antallet barn/unge som skulle vært elever i Oslo-skolene, men som er fraværende, økt fra 137 personer i skoleåret 2000/2001 til 1 340 personer i skoleåret 2008/2009. Dette utgjør en økning på 878 prosent på syv skoleår. Samtidig viser SSBs offisielle statistikker at det mangler enda flere barn/unge i Oslo-skolene enn det som Oslo kommune selv har fanget opp. I forhold til bosattregistrerte barn og unge i Oslo var det 1 852 flere enn det som var elever i grunnskolen i Oslo i skoleåret 2008/09.

På landsbasis var diskrepansen den gang på 3 877 elever, viser rapporten "De glemte barna – om barn og unge som ikke er i den norske grunnskolen" (2009), utarbeidet av Human Rights Service (HRS).

Det er godt kjent at denne og tidligere regjeringer ikke har hatt kontroll på hvor barn i grunnskolealder faktisk får sin skolegang eller om de i det hele tatt får en skolegang. Dette handler om at foreldre velger å holde barna i opprinnelseslandet i kortere eller lengre perioder. I HRS-rapportene "Ute av syne, ute av sinn. Norske barn i utlandet" (2004), og "De glemte barna – om barn og unge som ikke er i den norske grunnskolen" (2009) fremkommer følgende bilde:

Myndighetene har ingen oversikt over hvem barna som er registrert bosatt i Oslo og Norge er, men som ikke befinner seg på skolebenken her, knyttet til kjønn, alder, foreldres nasjonale opphav, hvilke land de befinner seg i, deres omsorgs- og menneskerettslige situasjon, om de får skolegang og om den i så fall korresponderer med kravene i opplæringsloven, eller hvilke eventuelle integreringsmessige problemer disse barna kan få som voksne.

Spørteren mener dette er en fullstendig uholdbar situasjon. Vi registrerte at i Soria Moria-erklæringen til Stoltenberg 2-regjeringen heter det at regjeringen

vil "bedre samordningen av arbeidet for å følge opp norske barn i utlandet". Spørteren ønsker å få oversikt over hva som konkret er blitt gjort for å følge opp disse barna.

Svar:

Alle barn som er bosatt i Norge har rett og plikt til grunnskoleopplæring iht. opplæringsloven § 2 - 1. Det er foreldre eller andre som har omsorg for eleven som har ansvaret for å påse at barna får den pliktige grunnopplæringen, jfr. opplæringsloven § 2-1 femte ledd og barneloven § 30 annet ledd. Det er kommunen som har ansvaret for å oppfylle retten til offentlig grunnskoleopplæring for alle barn som er bosatt i kommunen, jfr. opplæringsloven § 13–1. Dersom en elev uten å ha rett til det er borte fra den pliktige opplæringen kan foreldrene eller andre som har omsorg for eleven på visse vilkår straffes med bøter. Problemet for mange kommuner er at en del foreldre ikke sier i fra til skolen eller melder fra til folkeregisteret når de flytter/reiser til utlandet for å oppholde seg der en lengre periode. Resultatet blir da at skolen og kommunen må bruke tid og ressurser på å lokalisere elever som ikke møter opp på skolen.

Representanten viser til at det er et avvik mellom antall barn i skolepliktig alder og antall barn som er registrert som skoleelever på ulike skoler. Det kan være flere årsaker til dette, for eksempel helsemessige grunner, permisjoner, eller at barnet oppholder seg i utlandet. Hvert år opplever mange kommuner at noen elever ikke møter på skolen uten at de kjenner årsaken. Antall elever som ikke har møtt opp til pliktig grunnskoleopplæring ved skolestart og som fortsatt er utenfor opplæring pr. 1. oktober, registreres i Grunnskolens informasjonssystem (GSI). Det er imidlertid kun de med udokumentert fravær som registreres (dvs. hvis skolen finner eleven i Norge uten opplæring, eller de ikke finner eleven). Dersom skolen har fått bekreftet at eleven ikke oppholder seg i Norge (og derfor ikke omfattes av opplæringslovens rett og plikt til grunnskoleopplæring), registreres eleven ikke. For skoleåret 2012-2013 er det registrert 183 elever. 57 av disse er registrert i Oslo. I 2011-2012 var de tilsvarende tallene 185 i hele landet og 38 i Oslo. Skoleåret 2011-2012 var det første året dette ble registrert i GSI.

Videre stiller representanten spørsmål om hva som konkret er gjort i denne regjeringsperioden for å følge opp disse barna som ikke befinner seg i den norske grunnskolen, men som likevel er registrert bo-

satt her. Etter regelverket i dag er det skoleeier dvs. kommunen som har ansvaret for dette. Kommunene og skolene vet hvor mange barn som skal møte til skolestart, og det er viktig at de lokalt følger opp disse elevene. Jeg vil vise til at nasjonale myndigheter allerede har iverksatt flere tiltak for å veilede bla. skoleeier, foreldre og foresatte med sikte på å redusere problemet. Utdanningsdirektoratet ga i 2007 ut veilederen: "Minoritetsspråklige barn og ungdom på skole i foreldrenes opprinnelsesland" til foreldre, lærere, rådgivere og ledere i skole og barnehage. Veilederen gir informasjon om hva som må gjøres før avreisen fra Norge. Blant annet informeres det om foreldrenes forpliktelse til å melde fra til folkeregisteret og eventuelt andre instanser om utenlandsopphold. Veilederen er gitt ut på flere språk: norsk, engelsk, urdu, somali og tyrkisk.

At barn ikke møter til skolestart eller har langvarig fravær mener jeg er alvorlig. Ansvaret for å følge disse elevene ligger på kommunene. Det er viktig at alle kommuner som er berørt av problemet har gode rutiner for dette. Utdanningsdirektoratet ga derfor i 2011 ut en veileder for hvordan skoleeier systematisk kan håndtere problemstillingen med barn som ikke møter på skolen. Hensikten med denne veilederen er å bidra til at kommuner behandler saker likt, og å sikre at barn i opplæringspliktig alder får oppfylt sin rett og plikt til grunnskoleopplæring. Utdanningsdirektoratet har også utarbeidet forslag til konkrete rutiner som skoler og kommuner kan følge. Veilederen er for øvrig utarbeidet i samarbeid med Politidirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 1434

Innlevert 6. juni 2013 av stortingsrepresentant Bjørn Lødemel

Besvart 14. juni 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Då Stortinget 21. mars handsama Dok. 8 15 LS om motorferdsel i utmark viste statsråden til at han i november 2012 såg på mulighetene for å gje kommunane større myndigheit til å bestemme om dei vil opne for etablering av snøscooterløyper til rekreasjon. I debatten denne dagen uttalte statsråden at regjeringa ville føreslå endringar som ville opne for noko meir lokal styring, og at han tok sikte på å sende ut forslag på høyring kort tid etter påske.

Når blir desse forslaga sendt på høyring, og kva går dei ut på?»

GRUNNGJEVING:

Denne saka har vore tema heilt tilbake til 2000 då det varte sett i gang prøveprosjekt med utvida lokalt sjølvstyre for 8 kommunar. Prøveordninga skulle evaluerast, og erfaringane skulle danne grunnlaget for å ta ei endelig avgjerd om utvida lokalt sjølvstyre slik at kommunane kunne legge til rette for snøscootertrasear til turistløyper og rekreasjonsløyper.

Denne saka har blitt systematisk trenert frå regjeringa si side heilt frå regjeringsskifte i 2005. Prøveordninga som skulle danne grunnlaget for ei permanent ordning som kunne gjelde alle kommunane har blitt evaluert, men det har ikkje blitt fremja noko

framlegg frå regjeringa om å følgje opp prøveprosjektet og evalueringa med konkrete endringar i lova. Fleire framlegg frå opposisjonspartia om lokalt sjølvstyre med snøscooterløyper har blitt avvist. Det ser ikkje ut til at statsråden har kome lenger enn han var i november 2012 med å opne opp for større lokalt råderett over snøscootertrasear. I debatten 21. mars viste statsråden til at han tok sikte på å sende ut forslag på ei høyring kort tid etter påske. Dette har heller ikkje skjedd. Dette skaper stor frustrasjon både blant forsøkskommunane som ikkje veit om dei får halde fram med sitt regelverk og blant dei andre kommunane som ikkje har fått tilgang til auka lokalt sjølvstyre.

Svar:

Eg er glad for å kunne svare at eg allereie har sendt eit slikt forslag på høyring. Dette gjorde eg 30. mai i år. Høyringsfristen er 27. juni.

I høyringsbrevet foreslår eg blant anna ei opning for at grensekommunar skal kunne etablere løyper som leier til løyopenett i naboland. I tillegg foreslår eg utvida adgang til å etablere løyper frå reiselivsverksemder i Nord-Troms og Finnmark til det opne løyopenettet.

I høyringsbrevet inviterar eg også kommunar som ligg i det distriktpolitiske verkeområdet til å søke om å delta i ei forsøksordning med etablering av snøscooterløyper gjennom arealplanlegging etter

plan- og bygningslova. Ordninga skal omfatte inntil 40 kommunar og gjelde for perioden 2014 til 2018.

Fristen for å søke om å delta i prøveordninga er 1. september 2013.

SPØRSMÅL NR. 1435

Innlevert 6. juni 2013 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 17. juni 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Når et barn blir syk og legen ikke kan stille en diagnose, men kun registrere at allmenntilstanden er svekket så rammes en hel familie økonomisk. Barnet er avhengig av foreldrenes fysiske og psykiske omsorg, og familiens opprettholdelse av inntekt. I dag innvilges det pleiepenger basert på diagnose og ikke på tilstand.

Vil statsråden vurdere om pleiepenger kan innvilges basert på helseerklæring og anbefaling fra lege?»

BEGRUNNELSE:

I dag opplever en rekke foreldre som har syke barn at de står maktesløse siden de med dagens regler ikke har rett til pleiepenger basert på barnets tilstand. Men dagens regelverk legger opp til at retten til pleiepenger kun gis basert på diagnose. Når et barn blir sykt er det opplagt at en av foreldrene blir hjemme da barnet er avhengig av foreldrenes fysiske og psykiske omsorg. Det finnes flere sykdommer som gjør at tilstanden til barn er så dårlig at de trenger pleie. Når foreldre selv blir syke utbetales sykepengene når lege anser tilstanden så dårlig at vedkommende i perioder ikke kan fungere i yrkeslivet. Dette på tross av at det ikke er stilt en konkret diagnose, men basert på tilstanden til den enkelte. Men når barn opplever samme legemeldt tilstand er det ofte en hel familie som rammes økonomisk. For de familier dette gjelder blir det en meget tung belastning og de føler seg maktesløse. Håper statsråden ser at denne type problemstilling virker urimelig og derfor tar dette på alvor.

Svar:

Retten til pleiepenger ved barns sykdom er hjemlet i folketrygdloven § 9-10 (pleiepenger til et medlem med omsorg for barn som er innlagt i helseinstitusjon) og § 9-11 (pleiepenger til medlem med omsorg for et alvorlig sykt barn).

Regelverket om pleiepenger stiller ikke krav til at det må foreligge en diagnose hos barnet for at foreldrene skal få rett til pleiepenger. Hvert tilfelle må vurderes konkret ut fra sakens medisinske opplysninger og tilstanden til barnet.

Dersom et barn under 12 år har vært innlagt i helseinstitusjon eller er behandlet poliklinisk ved sykehus, kan det gis rett til pleiepenger fra 8. dag, jf. folketrygdloven § 9-10. Det er et vilkår at barnet har behov for kontinuerlig tilsyn og pleie. Pleiepenger etter § 9-10 i hjemmet kan bare ytes i de tilfeller der det er oppstått et kontinuerlig pleie- og tilsynsbehov i etterkant av en innleggelse på helseinstitusjon eller en poliklinisk behandling. Dersom barnet er kronisk sykt eller funksjonshemmet, gjelder retten til barnet fyller 18 år.

For pleiepenger etter § 9-11 første ledd første punktum, lyder lovteksten som følger:

”Til et medlem som har omsorg for barn under 18 år som har en livstruende eller annen svært alvorlig sykdom eller skade, ytes det pleiepenger.”

I lovteksten er det ikke oppstilt spesielt krav til diagnose. Det avgjørende er om barnet har en livstruende eller annen svært alvorlig sykdom eller skade.

Kravet til sykdom er nærmere gjort rede for i Arbeids- og velferdsetatens retningslinjer:

”Vilkåret om svært alvorlig sykdom innebærer at det bare er de mest alvorlige sykdomstilfellene hos barn som gir rett til pleiepenger. Om den medisinske tilstanden til barnet er alvorlig nok til å utløse rett til pleiepenger, beror på skjønn. Stønadsretten er begrenset til perioder hvor sykdommen eller skaden er livstruende eller svært alvorlig. Hvis situasjonen stabiliserer seg vil det vanligvis ikke lenger kunne ytes pleiepenger etter § 9-11. Stønad vil da kunne ytes etter § 9-10 dersom vilkårene for stønad etter § 9-10 er oppfylt, herunder aldersvilkåret.”

Det framgår videre av retningslinjene at det ikke kan

”... gis noen uttømmende oppstilling av sykdommer eller diagnoser som gir eller ikke gir rett til pleiepenger. Arbeids- og velferdsdirektoratet har i samarbeid med medisinsk miljø likevel utarbeidet en liste over noen sykdommer som kan gi rett til pleiepenger etter § 9-11. Beskrivelsene i listen nedenfor er ment som en rettesnor i forhold til hvilken alvorlighetsgrad som kreves for å fylle sykdomsvilkåret i § 9-11. Listen nedenfor er ikke uttømmende og det kan gis rett til pleiepenger også ved andre livstruende og svært alvorlige sykdommer. Diagnose i seg selv er ikke avgjørende, man må se på den medisinske tilstanden og funksjonen til barnet. Sakene skal forelegges rådgivende lege ved tvil om sykdomskravet er oppfylt.”

Som det framgår av etatens retningslinjer, må hvert tilfelle vurderes konkret. Det stilles altså ikke krav til at det må foreligge en bestemt diagnose for rett til pleiepenger etter § 9-11. Det står derimot eksplisitt at diagnose i seg selv ikke er avgjørende, men at man må se på den medisinske tilstanden og funksjonen til barnet. Jeg ser derfor ikke at det er behov for å endre regelverket.

Jeg vil for øvrig vise til mitt svar til arbeids- og sosialkomiteen i forbindelse med representantforslag 136 S (2011–2012) hvor det ble foreslått automatisk innvilgelse av pleiepenger ved framleggelse av helseerklæring og anbefaling fra legespesialist. I mitt svar redegjorde jeg for behandlingen av pleiepengesaker. Krav om pleiepenger framsettes til Arbeids- og velferdsetaten. Søknadene blir behandlet av egne fylkesvise forvaltningsenheter (NAV Forvaltning),

og hver sak vurderes konkret opp mot de ulike vilkårene i regelverket. Legeerklæring fra den sykehusavdeling som har ansvaret for behandlingen av barnet, er det sentrale grunnlaget for vurderingen av om de medisinske vilkårene er oppfylt. Erklæringen må redegjøre for barnets situasjon og behovet for foreldrenes nærvær. Som i alle saker som gjelder krav om ytelse fra Arbeids- og velferdsetaten på grunn av sykdom, framlegger etaten av og til pleiepengesaker for rådgivende lege.

I tillegg til medisinske vilkår må også vilkår om medlemskap i trygden, opptjeningstid (forutgående arbeid i minst fire uker) og tilstrekkelig inntektsgrunnlag være oppfylt, jf. folketrygdloven §§ 9-1 til 9-4. Deretter skal pleiepenger beregnes på grunnlag av innsendte inntekts- og skatteopplysninger fra arbeidsgiver, eventuelt på grunnlag av gjennomsnittlig pensjonsgivende årsinntekt de tre siste årene for selvstendig næringsdrivende og frilansere. Det er således flere vilkår utover de rent medisinske som må være oppfylt for rett til pleiepenger. Dette gjelder for pleiepenger som for de andre helserelaterte ytelsene i folketrygdloven.

Det er Arbeids- og velferdsetaten som har beslutningsmyndigheten i pleiepengesaker, og som beregner og utbetaler pleiepenger. Som i andre stønadsoordninger, som sykepenger, uførepensjon og arbeidsavklaringspenger, er heller ikke pleiepenger kun basert på helseerklæring og anbefaling fra lege.

SPØRSMÅL NR. 1436

Innlevert 7. juni 2013 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 14. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Landsstyremøtet i Den Norske Legeforening har vedtatt at fastleger, på gitte premisser, bør kunne reservere seg i spørsmål som angår liv og død. Konkret vil dette dreie seg om f.eks. henvisning til abort. Når nå foreningen for den yrkesgruppen som er mest berørt av myndighetenes nye forståelse av fastlegeforskriften har kommet med et slikt vedtak, regner jeg med at dette viktige etiske spørsmål vil få en fornyet vurdering av statsråden.

Kan statsråden bekrefte at det vil skje?»

Svar:

Samvittighetsfrihet er et grunnleggende gode i samfunnet vårt. Jeg mener det er viktig at flertallet

har respekt og toleranse for ulike livssyn og overbevisninger. Jeg ser at det kan være krevende for en lege som opplever at det strider mot hans eller hennes overbevisning å skulle henvise til en behandling han eller hun selv er imot.

I spørsmålet om fastleger skal kunne reservere seg mot å henvise til abort eller assistert befruktning må imidlertid hensynet til legenes overbevisning veies opp mot hensynet til pasientenes rett til likebehandling og tilgang på helsehjelp. At legenes interesseorganisasjon ønsker en reservasjonsmulighet etter mitt syn ikke avgjørende.

Det avgjørende for meg i dette spørsmålet er pasientenes behov for helsehjelp. Jeg mener det er riktig at en lege først og fremst tar hensyn til pasientens behov for, og rett til helsetjenester. Jeg ønsker ikke at

kvinner eller jenter skal havne i en situasjon der de må ta en diskusjon med sin lege, når storsamfunnet har tatt et valg og tillatt abort. Kvinner som kan være i en vanskelig og sårbar situasjon, skal ikke risikere å møte en moralsk fordømmelse fra fastlegen og en belastende avvisning, etter å ha tatt et vanskelig valg. Det er viktig at jenter eller kvinner som kommer til sin lege, føler trygghet for at de får hjelp.

Lesbiske par som ønsker assistert befruktning har krav på å bli møtt på samme måte som heterofile par. De skal ikke forskjellsbehandles på grunnlag av fastlegens syn på deres seksuelle legning eller samlivsform.

Fastlegene har en viktig funksjon i vårt helsevesen. De har ansvar for å yte nødvendige allmennlegetjenester til befolkningen og henviser videre til andre helsetjenester dersom pasienten har behov for det. Det er nødvendig at fastlegetjenesten, som er pasientenes dør inn i helsetjenesten, møter dem med en enhetlig stemme. Det helsetilbudet fastlegen gir skal

være det tilbudet pasienten har rett til å motta, ikke det fastlegen sympatiserer med.

I mange kommuner er det få fastleger og lange avstander. Det er derfor ikke uproblematisk å si at kvinnen eller paret kan bytte fastlege eller henvises videre for å få hjelp av en annen lege. Det kan blant annet være belastende for unge kvinner å føle at "alle" vet at de har byttet til en "mer liberal" fastlege i en annen kommune.

Spørsmålet om fastlegene skal kunne reservere seg mot å henviser til abort og assistert befruktning er én problemstilling. Etter hvert kan samme spørsmål gjøre seg gjeldende også for andre oppgaver innen helsetjenesten. I en tid med mange verdimeslige konflikter, er det viktig at vi er tydelig på hvor grensen går for en som jobber for det offentlige.

Dersom Legeforeningens vedtak skulle følges opp, ville dette krevd en endring i fastlegeforskriften. Jeg har ingen planer om å foreslå det.

SPØRSMÅL NR. 1437

Innlevert 7. juni 2013 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 14. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Mener statsråden at Bivirkningsgruppen for odontologiske biomaterialer fungerer etter hensikten, og er han trygg på at pasienter som opplever å ha fått helseplager som følge av kvikksølvlekkasje fra amalgamfyllinger får et riktig og optimalt helsetilbud i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Bivirkningsgruppen for odontologiske biomaterialer (BVG) ble opprettet i 1992 av Helsedirektoratet som en prosjektgruppe under Det odontologiske fakultet, Universitetet i Bergen (UiB). Utgangspunktet var den pågående amalgamdebatten. 1. januar 1999 ble gruppen permanent med finansiering over statsbudsjettet. Siden starten har BVG mottatt over 57 millioner kroner + prosjektmidler. Ingen av de 1116 pasientene som har vært henvist til BVG har fått påvist at deres helseplager skyldes amalgam. Utfordringen er at kvikksølvforgiftning som følge av kvikksølv frigitt fra amalgamfyllinger ikke er anerkjent som diagnose verken nasjonalt eller internasjonalt.

Til tross for det er det en rekke mennesker som opplever at de får helseplager som følge av lekkasje av kvikksølv fra sine amalgamfyllinger. Det rapporteres om tretthet, depresjon, nedsatt hukommelse, plager fra mage og tarm og i muskler og ledd. Noen får sanert fyllingene og blir kvitt sine helseplager mens andre fortsatt har plager etter sanering, noe som kan skyldes at kvikksølv har blitt lagret i kroppen. Norge er et av få land som nå har forbudt amalgam i tannfyllinger som følge av en erkjennelse av at kvikksølv er et meget giftig tungmetall. Det er knapt noen andre kroppsfremmede materialer som har så langvarig kontakt med organismen som materialer til tannbehandling. Det er derfor ikke overraskende at det dukker opp mange spørsmål, bekymring og usikkerhet omkring mulige skadevirkninger av materialene. Foreløpig er kontaktallergi den eneste bivirkningen ved amalgam som er dokumentert i følge BVG, men vi vet fra saken med tannpleierne som hadde blitt eksponert for kvikksølv gjennom fremstilling av fyllingsmateriale, at de var blitt påført meget alvorlige helseplager som en konsekvens.

Svar:

Bivirkningsgruppen for odontologiske materialer (BVG) har som hovedoppgave å utrede henviste pasienter, drive informasjon og forskning på bivirkninger relatert til odontologiske biomaterialer, samt registrere innsendte bivirkningsrapporter. Rapporter sendes inn fra leger og fra tannhelsepersonell. Informasjonen i rapportene systematiseres og gjøres tilgjengelig for relevante helsepersonell. Bivirkningsgruppens aktiviteter og resultatene av disse gjøres også kjent i årsrapporter, som er tilgjengelig på deres hjemmeside; www.bivirkningsgruppen.no.

Årsrapportene gir detaljerte beskrivelser av resultatene av virksomheten siste år, sammenstilt med data fra samtlige år tilbake til 1993. Det gjelder både bivirkningsregistreringer og resultater av klinisk utredning av pasienter. I tillegg gis sammendrag av forskningsprosjekter og henvisning til vitenskapelige artikler BVG har fått publisert i anerkjente tidsskrifter. Jeg viser i den sammenheng til redegjørelse av Bivirkningsgruppens virksomhet som min forgjenger, statsråd Anne-Grethe Strøm-Erichsen, ga i brev av 14. mai 2012 til Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite. En evaluering av BVGs virksomhet utført av Statskonsult i 2004/2005, konkluderte med at BVG frem til den tid i hovedsak hadde oppfylt sitt oppdrag. BVGs virksomhet er unikt i verdenssammenheng, og etter min vurdering fungerer den etter hensikten.

Jeg er godt kjent med at det er reist kritikk mot BVGs virksomhet når det gjelder utredning av pasienter som setter sine plager i sammenheng med amalgamfyllinger. Den kliniske utredningen ved BVG utføres i henhold til Helsedirektoratets retningslinjer for utredning og behandling ved mistanke om bivirkninger fra odontologiske biomaterialer (IS-1481). Helsedirektoratets veileder er blant annet basert på en bred litteraturgjennomgang av internasjonal litteratur angående mulige skadevirkninger av amalgam som tannfyllingsmateriale. Helsedirektoratet har konkludert med at det verken nasjonalt eller internasjonalt foreligger anerkjente diagnostiske tester som kan be-

krefte eller avkrefte at kvikksølv fra amalgamfyllinger gir generelle helseplager hos enkeltpersoner. Samtidig sies det at det ikke kan utelukkes at amalgam kan utløse eller medvirke til generelle symptomer i undergrupper i befolkningen. Av direktoratets retningslinjer går det frem at hensikten med klinisk utredning av pasienter som setter sine symptomer og plager i forbindelse med amalgamfyllinger, i første omgang er å utelukke at symptomene skyldes alvorlige sykdommer som kan diagnostiseres og behandles. Hvis det i utredningssammenheng fattes mistanke om slike sykdommer, vil pasienten også få en medisinsk undersøkelse, og hvis nødvendig bli henvist til spesialisthelsetjenesten for videre utredning og eventuell behandling.

Min konklusjon er at Bivirkningsgruppens kliniske utredningsvirksomhet foregår i henhold internasjonalt anerkjente medisinske og odontologiske prinsipper og til kunnskapsgrunnlaget for slike utredninger.

Med dette som utgangspunkt kan det sies at det ikke eksisterer nødvendig kunnskapsgrunnlag for å kunne avgjøre hva som er ”...et riktig og optimalt helse tilbud i Norge” for pasienter som har opplevd å ha fått helseplager som følge av kvikksølvlekkasje fra amalgamfyllinger. Dermed er det heller ikke forutsetninger til stede for at helsemyndighetene kan anbefale eller organisere særskilte behandlingstilbud til disse personene.

Helsedirektoratet er gitt i oppdrag å organisere et større forskningsprosjekt som har som formål å fremskaffe ny kunnskap om mulige effekter, og å bedre livskvaliteten for de som mener at deres helseplager skriver seg fra amalgamfyllinger. Dette gjøres gjennom utprøving av ulike behandlingsformer. Prosjektet er godkjent av regional komité for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk. Prosjektet gjennomføres i et samarbeid mellom fagmiljøer i tannhelsetjenesten og i øvrig helsetjeneste. Prosjektet er unikt i internasjonal sammenheng. Utprøving av behandlingsformer starter i 2013.

SPØRSMÅL NR. 1438**Innlevert 7. juni 2013 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 17. juni 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil kunnskapsministeren sikre at elever i grunnskolen får tilgang til nøytrale og balanserte læreverk i faget «Mat og helse», der matens klima- og miljøpåvirkning innarbeides, og der dyrevelferd får en mer sentral plass?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til debatten vedrørende at 90 pst. av norske elever på mellomtrinnet har benyttet og benytter undervisningsmaterieell fra Opplysningskontoret for egg og kjøtt i form av «Kokeboka mi».

En gjennomgang fra organisasjonen Framtiden i våre hender viser at «Kokeboka mi» inneholder uforholdsmessig mange oppskrifter der kjøtt er hovedingrediens, inkludert grønnsakssuppe med kylling. Det presenteres knapt noen oppskrifter uten kjøtt eller egg.

Helsedirektoratet slår fast at nordmenn spiser mer kjøtt enn de anbefalte kostholdsradene. Kjøttproduksjon står dessuten for omkring 20 prosent av de samlede klimagassutslippene i verden. I tillegg innebærer dagens industrielle kjøttproduksjon dyrevelferdsmessige utfordringer.

Det er skolene selv som har ansvaret for å gjøre den faglige vurderingen av hvilke læremidler de mener er egnet som til bruk i undervisningen, innenfor rammen av loven. Skoleeier har plikt til å sørge for at elevene ikke utsettes for uønsket reklame og påvirkning, men det fremgår av forarbeidene til loven at skolen gis anledning til å bruke ulike læremidler og å samarbeide med ulike parter i næringslivet.

Undertegnede mener slikt samarbeid er positivt, men mener også at det er uheldig om gratis undervisningsmaterieell fra en aktør blir for dominerende. Undertegnede mener videre at det er viktig at norske elever blir presentert for balanserte syn.

Undertegnede er kjent med at Opplysningskontoret for egg og kjøtt vil tilby norske skoler nytt og oppdatert undervisningsmaterieell f.o.m. høsten, men undertegnede ønsker uansett en prinsipiell vurdering fra statsråden i dette spørsmålet.

Svar:

Jeg støtter stortingsrepresentant Trine Skei Grandes syn på at det må finnes gode læreverk og læremidler tilgjengelig i et fag som Mat og helse, men departementet har ikke lenger en egen godkjenningssordning av lærebøker. Denne ordningen ble avskaffet

av Stortinget allerede i 2003. Det er forlagene i samarbeid med forfatterne som utarbeider læremidler i tråd med læreplaner og kompetansemål i de enkelte fag. I tillegg er det en rekke interesseorganisasjoner og statlige organer som utarbeider læringsressurser og undervisningsopplegg.

Det følger av opplæringsloven § 9-3 at det er skoleeiers ansvar å sørge for at skolene har tilgang til nødvendige læremidler. Dette betyr at det er skoleeiers ansvar å sørge for at de læremidlene som brukes i undervisningen er egnet, sett i lys av aktuelle læreplaner og kompetansemål i de enkelte fag. Det er igjen en del av lærerens profesjonsutøvelse å velge blant tilgjengelige læremidler og materieell, og gjennom valg av metode og fagstoff å sørge for at elevene kan få god måloppnåelse i faget som helhet. Kunnskap om mat og helse kan også ivaretas i flere av de nye valgfagene, slik som Fysisk aktivitet og helse, Produksjon av varer og tjenester og Levende kulturarv.

Stortingsrepresentant Grande er opptatt av at undervisningsmaterieellet som anvendes i skolen må være av en nøytral karakter. Skoleeier har etter bestemmelsen i opplæringsloven § 9-6 en plikt til å sørge for at elever ikke utsettes for reklame som er egnet til å skape kommersielt press eller som i stor grad kan påvirke deres holdninger, atferd og verdier. Enkelte reklamebudskap vil likevel være tillatt etter bestemmelsen i § 9-6. Det er derfor nødvendig for skoleeier å utøve skjønn innenfor de grensene loven og lovens intensjon trekker opp. Utdanningsdirektoratet har utarbeidet en veileder til bestemmelsen for å gi skoleeier og skoleleder et grunnlag for å gjøre vurderinger i tråd med opplæringsloven. Ansvaret for å gjøre denne vurderingen er i loven klart og tydelig lagt til skoleeier. Det er derfor den enkelte kommune, eller enkelte skole hvis oppgaven er delegert, som skal gjøre denne vurderingen.

Departementene lanserte i 2007 en felles handlingsplan for et bedre kosthold i befolkningen, "Oppskrift for et bedre kosthold". I denne handlingsplanen ble det lansert et tiltak for å utgi en grunnleggende kokebok til hverdagsbruk i befolkningen, en grunnleggende kokebok til elever på ungdomstrinnet og utvikling av nettbasert undervisningsopplegg til bruk i faget Mat og helse i grunnskolen. Det er Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektoratet som har hatt ansvaret for disse tiltakene. Utdanningsdirektoratet har også utviklet en faglig veileder til lokalt arbeid med læreplanen Mat og helse. Den inneholder flere gode undervisningsopplegg. Fiskeri- og kystde-

partementet har i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet og Norsk sjømatråd årlige kampanjer

for å bidra til at barn og ungdom får tilgang til kunnskap om sjømatens ernæringsmessige fordeler.

SPØRSMÅL NR. 1439

Innlevert 7. juni 2013 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 18. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Mange bønder har fått økt eiendomsskatten på sine boliger med opptil flere 100 prosent. Dette skjer overalt i landet og også i Hedmark.

Har statsråden forståelse for at mange bønder følger dette som svært urimelig for å få omgjort sine gårdshus til bolighus?»

Svar:

Jeg finner ikke å kunne kommentere de konkrete sakene fra Hedmark som det er vist til i spørsmålet. Nedenfor vil jeg imidlertid på generelt grunnlag si noe om eiendomsbeskatning av våningshus på jordbrukseiendom.

Jord- og skogbrukseiendom har vært underlagt særlige fritaksregler siden lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova) ble vedtatt. Opprinnelig hadde kommunestyret adgang til å fatte vedtak om helt eller delvis fritak for eiendomsskatt for «Eigedom som vert driven som gardsbruk eller skogbruk.»

Det framgår imidlertid av forarbeidene, Ot.prp. nr. 44 (1974-75), at våningshus ikke er omfattet av fritaket. Jeg viser til merknaden til § 7, der det er uttalt at:

«Det er elles føresetnaden at kommunestyret skal kunna gjera vedtak om fritak for eigedomsskatt med heimel i bokstav d i denne paragrafen for eigedomar som vert nytta til jord- eller skogbruk, bortsett frå våningshus med høveleg tuft og område som går inn under ein vedteken reguleringsplan.»

Våningshus skulle altså inngå i grunnlaget for utskrivning av eiendomsskatt også i de tilfeller hvor kommunen hadde valgt å fritta jord- og skogbrukseiendom.

Fra 2007 ble eigedomsskattelova endret ved at det ble gitt adgang til å utskrive eiendomsskatt i hele kommunen, og ikke bare i tettbygde strøk mv. Samtidig ble bestemmelsen i eigedomsskattelova § 7 om kommunens adgang til å fritta jord- og skogbrukseiendom fra eiendomsskatt erstattet med en bestemmelse i eigedomsskattelova § 5 h om obligatorisk fritak for slik eiendom. I forarbeidene til lovendringen, Ot.prp. nr. 77 (2005-2006), er det i den sammenheng uttalt følgende:

«Våningshus er ikkje omfatta av fritaket og må difor takserast både når det vert skrive ut eiendomsskatt i heile kommunen, og etter alternativet med utbygd på byvis når dei ligg innanfor slikt område.»

I proposisjonen er det i den forbindelse vist til et brev av 10. mars 2006 fra Finansdepartementet til Norges Bondelag om eiendomsbeskatning av våningshus.

Her peker departementet på at jordbrukseiendom normalt vil være underlagt konsesjonsplikt og delingsforbud. Dette utgjør tyngende offentligrettslige plikter som markert påvirker markedsverdien. Etter departementets syn må slike restriksjoner hensyntas ved verdsettelsen. Videre er det vist til at Landbruks- og matdepartementet har fastsatt retningslinjer for prisfastsettelsen ved omsetting av jordbrukseiendom. Finansdepartementet legger til grunn at en prisvurdering i henhold til disse utgjør markedsverdi for denne typen eiendom. Takseringen av våningshus på gårdsbruk vil derfor måtte baseres på retningslinjene. Det understrekes imidlertid at det er de lokale eiendomsskattemyndighetene som skal foreta disse vurderingene i forbindelse med takseringen.

Avslutningsvis bemerker jeg at den eiendoms-skattepliktige har adgang til å påklage utskrivningen av eiendomsskatten til kommunen, jf. eigedomsskattelova § 19.

SPØRSMÅL NR. 1440**Innlevert 7. juni 2013 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 17. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Reduserte tømmerpriser, høye driftskostnader og volumbehov for å få en driftsavtale, gjør det vanskelig for gårdsskogbruket.

Hva vil statsråden bidra med for å få redusert det særnorske kostnadsnivået herunder skatte- og avgiftsnivået?»

Svar:

Norsk økonomi går godt, og fastlandsøkonomien trekkes opp av en sterk vekst i etterspørselen fra oljevirkomheten. Høy lønnsvekst og gradvis styrking av kronen har løftet kostnadsnivået i Norge. Det gjør mange eksportbedrifter sårbare i en situasjon med svak etterspørsel ute.

For å dempe todelingen av norsk økonomi har Regjeringen foreslått skattetiltak for næringslivet i Fastlands-Norge og en forbedring av petroleumsskatte-tereglene. Regjeringen vil gjennomføre tiltak fra 2014 som bedrer konkurransekraften, øker lønnsomheten og styrker investeringene i fastlandsbedriftene. Regjeringen vil foreslå å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt for upersonlige skattytere (aksjeselskaper mv.) fra gjeldende sats på 28 til 27 pst. Regjeringen vil redusere skatten på næringsinntekt for personlig næringsdrivende tilsvarende som for selskaper. Reduksjonen vil derfor også komme

gårdsskogbruket til gode. I tillegg vil skogbruket nyte godt av innføring av startavskrivning på 10 pst. for maskiner og andre driftsmidler i saldogruppe d.

Det generelle skatte- og avgiftsnivået i Norge reflekterer godt utbygde offentlige velferdsordninger. Å sikre inntekter til fellesskapet og å bidra til rettferdig fordeling er hovedmål for Regjeringens skatte- og avgiftspolitik. Også skattleggingen av skog må ses i lys av disse målene. Skogbruksnæringen har likevel en rekke skattefordeler, hvor de viktigste er skogfondsordningen, gjennomsnittsligning, direkte utgiftsføring av skogsveiinvesteringer og lav faktor ved verdsetting av skog i formuesskatten. I tillegg til å utvide skogfondsordningen har Regjeringen sikret ytterligere lettelse til skognæringen gjennom å redusere skogfaktoren ved fastsettelse av ligningsverdien av skog og ved å innføre et ubetinget skattefritak på gevinst ved vern av skog.

Regjeringen tar utfordringene til skognæringen på alvor og fører en aktiv skog- og industripolitikk. Regjeringen har derfor både i 2012 og 2013 fremmet forslag til tiltakspakker for skogsektoren på henholdsvis 100 mill. kroner og 250 mill. kroner. De foreslåtte tiltakene i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2013 vil bidra til å senke transportkostnadene for skogindustrien og stimulere til innovasjon og nyskaping.

SPØRSMÅL NR. 1441**Innlevert 7. juni 2013 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 13. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Utstedelse av pass er en sivil forvaltningsoppgave som også andre offentlige etater kan utføre, vil statsråden vurdere dette?»

BEGRUNNELSE:

Politiet opplyser at juni, juli og august er den travleste tiden for politiet når det gjelder utstedelse av pass. Publikum opplever mange steder i landet å

stå timevis i kø på politistasjoner og lensmannskontorer. Det ser også ut til at mange sendes hjem igjen med uforrettet sak. Det er grunn til å spørre seg om politiet har kapasitet til å ta seg av pass-kundene, og om dagens system fungerer tilfredsstillende.

Svar:

Regjeringen nedsatte i november 2012 et utvalg som skal analysere og vurdere politiets ressursbruk, prioriteringer, kompetanse, ledelse og organisering.

Den vil også komme med forslag til endringer som kan bidra til at politiets oppgaver kan løses bedre og mer effektivt. Utvalget skal levere sin utredning nå i juni 2013. Dette arbeidet vil gi et godt grunnlag for å vurdere hvilke oppgaver som politiet skal ha ansvaret

for, herunder også spørsmålet om noen av de oppgavene som politiet i dag har ansvaret for kan legges til andre. Utstedelse av pass vil være en av de oppgavene som vil bli vurdert i denne sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 1442

Innlevert 7. juni 2013 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke

Besvart 14. juni 2013 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Inga Marte Thorkildsen

Spørsmål:

«Norske og utenlandske myndigheter krever i økende grad at de som skal adoptere har gått forberedende kurs. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), som har ansvar for kursene, har for tiden ikke kapasitet til å holde nok kurs. De dekker ikke etterspørselen, og dette kan føre til forsinkelse av adopsjonsprosessen i 6-12 måneder.

Vil statsråden ta grep for å sikre nok kurskapasitet slik at adopsjonsprosessen ikke forsinkes unødvendig av kapasitetsproblemer hos Bufdir?»

BEGRUNNELSE:

Lange ventetider og avslag på søknader om deltakelse på Bufdirs adopsjonsforberedende kurs tyder på utilstrekkelig kapasitet for adopsjonsforberedende kurs. Det vises til at høstens kurs ble annonsert kl. 12.00 tirsdag 4. juni, og etter 48 timer var alle kurs fulltegnet. Nå risikerer nye adopsjonssøkere å ikke få et tilbud før over nyttår 2014, noe som kan forsinke adopsjonsprosessen for noen søkere med ett år.

Det ble ikke opprettet noen venteliste for søkere som ikke kom med på kurs i vårhalvåret.

Svar:

Jeg er opptatt av at de som søker om å adoptere barn fra utlandet skal delta på adopsjonsforberedende kurs, og jeg er kjent med at stadig flere opprinnelsesland stiller krav om deltakelse på slike kurs. Adopsjonsforberedende kurs vil sikre at alle adoptivsøkere mottar nødvendig informasjon for å være så godt forberedt til å ta imot barnet som mulig. Kurset bør etter min mening være obligatorisk for førstegangssøkere. Dette er grunnen til at regjeringen i Prop. 171 L (2012-2013) Endringer i adopsjonsloven mv. går inn for at det gis en hjemmel i adopsjonsloven til å fastsette i forskrift en ordning med obligatorisk adop-

sjonsforberedende kurs ved søknad om adopsjon av barn fra utlandet.

Jeg har vært i kontakt med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) som er ansvarlig for å arrangere de adopsjonsforberedende kursene, og jeg har fått nærmere informasjon om Bufdirs kapasitet når det gjelder å tilby kurs.

Bufdir opplyser at antall søknader om adopsjon av barn fra utlandet og antall barn som adopteres fra utlandet har gått markant ned de siste årene. Bufdir har imidlertid avsatt midler til å gjennomføre 12 kurs i 2013. Høstens kurs ble fulltegnet på svært kort tid. At interessen for kurs denne gangen har vært større enn tidligere, mener Bufdir skyldes at det i tillegg til førstegangssøkere, har vært flere flergangssøkere som ønsker kurs. Flere opprinnelsesland stiller nå krav om kurs også overfor familier som har adoptert tidligere. Dette innebærer at familier som oppfylte alle krav opprinnelseslandet stilte da søknaden ble sendt fra Norge, likevel må gjennomføre adopsjonsforberedende kurs for å få fullført prosessen. Selv familier som allerede har fått tildelt et barn, og som om kort tid skal gjennomføre hentereisen, må nå gå på kurs.

Bufdir opplyser at det siste av høstens kurs ennå ikke er blitt publisert. Direktoratet opplyser videre at de familiene det haster mest for, vil få plass på dette kurset. Utvelgelse av hvem som skal kunne delta vil skje i samråd med de tre adopsjonsorganisasjonene. Ingen av disse familiene vil i følge Bufdir oppleve store forsinkelser i adopsjonsprosessen.

Måten Bufdir organiserer arbeidet med adopsjonsforberedende kurs på, innebærer at enkelte familier må vente til første halvår 2014 med å gå på kurs. Dette vil blant annet gjelde familier som ønsker å starte adopsjonsprosessen til høsten. Det er imidlertid ingenting i veien for å få søknaden om forhåndssamtalke fra norske myndigheter avgjort før søkerne gjennomfører adopsjonsforberedende kurs. Tatt i be-

traktning den tiden det nå tar å adoptere et barn fra utlandet, vil alle disse familiene få tilbud om å gå på kurs i god tid før adopsjonen kan gjennomføres. Bufdir opplyser at disse familiene ikke vil bli forsinket i sin adopsjonsprosess. Bufdir regner videre med at situasjonen vil normalisere seg i 2014.

Inntil departementet får hjemmel til å innføre obligatoriske kurs, legger jeg til grunn at direktoratet

følger med på behovet for kurs og sørger for å arrangere et tilstrekkelig antall, innenfor de økonomiske rammene som er tildelt formålet. Jeg forutsetter også at direktoratet ved utvelgelse av deltakere til kursene foretar vurderinger som gjør at søknadsprosessen for den enkelte ikke forlenges unødvendig.

SPØRSMÅL NR. 1443

Innlevert 10. juni 2013 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 17. juni 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Er statsråden kjent med om det forekommer tilfeller hvor bønder som er trygdet fremdeles driver næringsvirksomhet, i hvilket omfang, samt eventuelt om de mottar produksjonstilskudd samtidig som de mottar trygdeytelser?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er blitt underrettet om tilfeller hvor det foreligger mistanke om trygdejuks fra bønder som offisielt skal være trygdet, men likevel driver utstrakt næringsvirksomhet.

Det stilles også spørsmål om hvorvidt disse også mottar produksjonstilskudd for sin virksomhet i landbruket samtidig som de mottar trygdeytelser.

Svar:

Jeg vil først påpeke at trygdesvindler er alvorlig økonomisk kriminalitet og svindel med fellesskapets penger. Det arbeides målrettet for å styrke arbeidet med å bekjempe trygdesvindler. Som kjent vedtok Stortinget i april lovforslag fra regjeringen som gir flere verktøy for å avdekke og forebygge svindel med velferdsordninger. I tillegg er Arbeids- og velferdsetaten styrket i sitt arbeid med å forebygge og avdekke trygdesvindler senest med 5 millioner kroner i budsjettet for 2013.

Hovedregelen er at dersom en person er hundre prosent sykmeldt, ufør, arbeidsledig eller permittert, så vil vedkommende på gitte vilkår ha rett til hundre prosent ytelse. I utgangspunktet kan vedkommende da ikke ha inntekt ved siden av ytelsen, uten at dette har konsekvenser for hvor mye vedkommende skal få utbetalt fra folketrygden.

Personer som mottar ytelse fra folketrygden på grunn av nedsatt arbeidsevne kan i noen tilfeller i likhet med andre borgere delta i næringsvirksomhet; som eier, leder eller ansatt. Når en person mottar en ytelse fra folketrygden, vil imidlertid vilkåret om manglende arbeids- eller inntektsevne begrense en næringsdrivendes mulighet for å kunne oppebære en slik ytelse.

Etter gjeldende regler for uførepensjon er det et fribeløp på 1G som det er tillatt å tjene ved siden av full uførepensjon, uten at det har konsekvenser for utbetalt uførepensjon. Dersom personen får pensjonsgivende inntekter ut over det fastsatte fribeløpet, har imidlertid vedkommende plikt til å melde fra om slike inntektsendringer. Hvis en person ikke overholder denne meldeplikten, kan forholdet bli avdekket ved den årlige registerkontrollen, mot inntektsopplysninger fra Skattedirektoratet. Dersom en bruker arbeider ved siden av en trygdeytelse uten å oppgi inntektene til Skatteetaten (svart arbeid), vil heller ikke Arbeids- og velferdsetaten avdekke dette forholdet i inntektskontrollen. I slike tilfeller vil svindel oftest avdekkes gjennom tips fra publikum, eller ved at skattemyndigheten og/eller Arbeids- og velferdsetaten ut fra en vurdering av risiko og vesentlighet gjør særskilte undersøkelser av en bransje.

Arbeids- og velferdsetaten har informert meg om at Arbeids- og velferdsetaten i 2012 anmeldte syv tilfeller, der bønder har mottatt en trygdeytelse samtidig som vedkommende har hatt inntekt eller høyere inntekt enn tillatt. Ytelsene som ble utbetalt var sykepenger, arbeidsavklaringspenger, uføreytelser og dagpenger. Dette ble avdekket dels ved tips, gjennom registerkontroll/inntektskontroll, dels ved at det ble tatt mistanke under saksbehandlingen.

SPØRSMÅL NR. 1444**Innlevert 10. juni 2013 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 17. juni 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for Mattilsynets avlivingspraksis av dyr, herunder blant annet fremgangsmåte, eventuelle krav til dokumentasjon, eventuelle krav om vedtak samt eventuelle krav til personell som utfører avliving på vegne av Mattilsynet?»

BEGRUNNELSE:

Det følger av lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd (dyrevelferdsloven) § 12 at:

"avliving av dyr og håndtering i forbindelse med avlivingen skal skje på dyrevelferdsmessig forsvarlig måte".

Svar:

Mattilsynet opplyser at avlivingspraksis av dyr avhenger av forløpet til behovet for avlivingen. Det er også avhengig av hvilke dyrearter det dreier seg om og hvilke muligheter for bistand som foreligger.

I utgangspunktet utfører ikke Mattilsynet avliving av dyr selv. Mattilsynet fører tilsyn og fatter vedtak etter dyrevelferdsloven og matloven med forskrifter. Mattilsynet skal normalt ikke utføre aktiviteter som omfattes av de pliktregler som følger av disse lovene, med mindre dette framkommer tydelig. Mattilsynet har normalt ikke med seg utstyr for å avlive dyr når de er ute på ordinært tilsyn.

Som oftest vil det være dyreeier eller dyreholder (så lenge disse er kjent) som blir pålagt å avlive dyr.

Dette gjøres i form av et enkeltvedtak, varslet eller ikke varslet. Eier/dyreholder kan normalt velge på hvilken av flere lovlige måter dette skal gjøres.

I de tilfellene dyreeier unnlater å gjennomføre avlivingen, eller dersom saken haster på grunn av dårlig velferd hos dyrene, kan Mattilsynet etter dyrevelferdsloven § 32 fjerde ledd gjennomføre vedtaket på eiers regning.

Dette gjøres normalt gjennom å kontakte kompetent personale som får i oppdrag å utføre avlivingen. Dette kan være privatpraktiserende veterinærer eller personer fra slakteri. Veterinærens kompetanse til å avlive anses å være dokumentert gjennom utdanning. Slakteripersonale har kompetanse gjennom opplæring og praktisering på de arter som avlives på slakteriet. Også andre kan ha tilstrekkelig kompetanse, alt etter hva som skal gjøres og hvorfor.

Metodene som lovlig kan benyttes til bedøving og avliving, varierer. Det finnes flere forskrifter som regulerer dette for de forskjellige dyrearter.

Dersom dyr lider og det ikke er mulig å få tak i annet kompetent personell, vil tilsynet ha mulighet til å gjennomføre avlivingen selv på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte.

I de tilfeller Mattilsynet avliver dyr, vil fremgangsmåten bero på hvilket utstyr/medikament(er) som er tilgjengelig når behovet inntreffer. Dersom slikt ikke er tilgjengelig på stedet, blir dyret fraktet til et sted der slikt finnes.

SPØRSMÅL NR. 1445**Innlevert 10. juni 2013 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 17. juni 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«På hvilken måte vil kunnskapsministeren bidra til å sikre tverrfaglig kunnskap om miljøkonsekvenser av gruvedrift, og da særlig sett i forhold til spørsmål om bruk av sjødeponi for lagring av gruveavfall?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til pågående prosesser knyttet til etablering og utvidelse av gruvedrift, blant annet Engebø-prosjektet i Naustdal kommune.

En rekke av disse prosjektene har det til felles at de ligger i direkte tilknytning til sjø og fjorder, og både lokalbefolkning, Havforskningsinstituttet og

Norges fiskarlag har ytret alvorlig bekymring om miljøkonsekvensene av storskala dumping av gruveavfall i sjø.

Konsekvensutredninger i denne forbindelse skal i utgangspunktet bygge på kjent kunnskap, men det eksisterer nesten ingen tverrfaglig og nøytral kunnskap om utslipp av gruveavfall og prosesskjemikalier i sjø og fjorder. Effekter av gruvedrift er heller ikke omtalt i forskingsmeldingen. Undertegnede mener dette er kunnskapshull som må tettes.

Svar:

Utvinning av metaller og mineraler innebærer miljøutfordringer. Det foreligger allerede i dag mye kunnskap om miljøkonsekvenser av gruvedrift. Dette fremgår blant annet i en rapport Klima- og forurensningsdirektoratet i 2010 fikk utarbeidet om status, miljøutfordringer og kunnskapsbehov ved bergverk og avgangsdeponering. Det er etablert en betydelig erfaringsdatabase om både design av utslippsarrangementer, konsekvensutredninger og overvåkning av sjødeponi. Imidlertid er det også identifisert en rekke sentrale kunnskapsbehov. For sjødeponering er det

særlig behov for god kunnskap om stedsspesifikke naturforhold.

I strategi for mineralnæringen som ble lagt frem i mars i år varslet regjeringen flere tiltak på området. Det vil blant annet igangsettes et nytt faglig satsningsområde ved Framsenteret i Tromsø. Formålet er å utvikle et sterkt fagmiljø som gjennom varig, målrettet FoU-virksomhet skal bygge opp kompetanse og fremskaffe kunnskap om miljø og miljøkonsekvenser av petroleums- og gassvirksomhet, gruvedrift og annen ny næringsvirksomhet i nord.

Det skal videre gjennomføres et toårig forskningsprosjekt for å styrke kunnskapen om ulike sider ved sjødeponi, og det skal opprettes en møteplass mellom mineralnæringen, sjømatnæringen, miljøorganisasjonene og myndighetene.

Regjeringen har som mål at norsk mineralnæring skal være blant verdens mest miljøvennlige og aktivt søke fremtidsrettede løsninger. Samtidig må vi finne en god balanse mellom miljøhensyn, næringsmessige hensyn og andre interesser. Jeg er opptatt av at kunnskapsgrunnlaget i disse sakene skal være så godt som mulig før beslutninger fattes og imøteser den skisserte kunnskapsinnhenting som vil være et viktig bidrag på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1446

Innlevert 10. juni 2013 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 12. juni 2013 av olje- og energiminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

«Det vises til statsrådets svar på Dokument nr. 15:1366 (2012-2013). Statsråden kommenterer ikke om skatteøkningen skal redusere aktivitetsnivået på norsk sokkel. SVs Lars Egeland er derimot svært tydelig i at det var hensikten. På sin blogg står det "Endringene i avskrivingsreglene for oljeindustrien vil gjøre det litt mindre lønnsomt å bygge ut såkalte marginale felter. Det vil bidra til å redusere presset på økonomien samtidig med at det er god klimapolitikk."»

Er statsråden enig i at det er hensikten?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til følgende blogginnlegg fra rød-grønt medlem av Energi- og miljøkomiteen, SVs Lars Egeland: <http://larsegeland.wordpress.com/2013/06/05/verdens-miljodag-5-juni-ja-til-olje-fra-lofoten/>

Svar:

Statens inntekter fra petroleumsvirksomheten er en viktig kilde til finansiering av velferd. Det er derfor viktig at petroleumsskatten er godt utformet. En viktig egenskap med en riktig utformet petroleumsskatt er at lønnsomme prosjekter før skatt også er lønnsomme etter skatt.

Den justeringen i de investeringsbaserte fradragene for petroleumsprosjekter som regjeringen foreslo i revidert nasjonalbudsjett vil, alt annet likt, føre til en noe lavere lønnsomhet for selskapene ved investeringer i nye prosjekter i petroleumssektoren. Som en konsekvens av justeringen vil også oljeselskapene bære en større del av kostnadene og risikoen for overskridelser, noe som vil kunne stimulere til større kostnadsbevissthet.

Regjeringen vil forene rollen som stor energiproducent med en ambisjon om å være ledende i miljø-

og klimapolitikken gjennom å fortsette å utnytte petroleumsressursene samtidig som arbeidet med å effektivisere aktiviteten på kontinentalsokkelen skal videreføres. Virksomheten på kontinentalsokkelen skal være best også når det gjelder energieffektiv olje- og gassproduksjon. Virkemiddelbruken i sektoren

legger til rette for iverksetting av tiltak og utvikling av nye og mer effektive løsninger.

Også etter justeringen vil det fortsatt være et investeringsvennlig skatteregime for petroleumsaktiviteten på norsk kontinentalsokkel. Jeg forventer at aktivitetsnivået i næringen blir, historisk sett, høyt også i årene som kommer.

SPØRSMÅL NR. 1447

Innlevert 10. juni 2013 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 17. juni 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Jeg viser til spørretimen 28.11.2012 der undertegnede stilte spørsmål vedr. forskjellsbehandling ved tildeling av nasjonalparkforvalterressurs til Reisa nasjonalpark. Etter at saken ble tatt opp i spørretimen er det avholdt møte i Miljøverndepartementet med representanter fra Reisa nasjonalparkstyre. Det er en realitet at nyere og mindre nasjonalparker enn Reisa har fått 100 pst. forvalter, mens Reisa må dele med landskapsvernområder i Kvænangen.

Hva er status for forvalterressurs for Reisa nasjonalpark?»

Svar:

Innan utgangen av 2013 vil det vere etablert nasjonalpark-/verneområdestyre for alle nasjonalparka-

ne og dei større landskapsvernområda, jf. Prop. 1 S (2009-2010) Miljøverndepartementet. Totalt vil det då vere etablert 42-43 styre som alle har eit sekretariat med ansvar for saksførebuing m.m. Det har skjedd eit formidabelt løft når det gjeld ressursar til forvaltning av våre nasjonale naturperler, men til tross for det har det ikkje vore rom for å tilsette ein forvaltar for alle nasjonalpark-/verneområdestyra. Ut frå eksisterande ressursar, vil det når alle forvaltarane er på plass i 2013, vere seks forvaltarar som har sekretariatsansvar for to nasjonalpark-/verneområdestyre. Departementet vil på bakgrunn av erfaringar med forvaltninga i dei einskilde verneområda vurde-re om det eventuelt er behov for å auke ressursane til forvaltning. Dette vil skje når forvaltningsmodellen er implementert.

SPØRSMÅL NR. 1448

Innlevert 10. juni 2013 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 17. juni 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Kan statsråden legge fram en oversikt over hvor mange brukere som har kommet over i det ordinære arbeidslivet etter endt kurs, og om statsråden har til hensikt å gjennomgå kvaliteten og innholdet i hva som tilbys av kurs og tiltak til ressurssterke brukere med høy utdanning og god arbeidserfaring, slik at og-

så disse får den individuelle oppfølgingen de har krav på?»

BEGRUNNELSE:

Overgangen fra midlertidige uføreytelser til arbeidsavklaringspenger har ført til at mange brukere som har medisinsk legeerklæring om at de ikke kan

være i arbeid, og må søke om uføretrygd, ikke får dette innvilget av Nav. Begrunnelsen er at arbeidsavklaring ikke er utprøvd. I denne gruppen er det også mange med høy utdannelse. Det disse brukerne ofte opplever, er at de ikke får utprøvd sin arbeidsevne ut i fra at de har en utdannelse, men i stedet blir henvist til tiltak i vernede bedrifter med oppgaver, som ikke fører til en arbeidsavklaring med sikte på å komme tilbake i arbeidslivet. Det å henstille godt utdannede brukere til samme type kurs som er ment som et lavterskeltilbud for brukere med lav eller ingen utdanning, eller som ikke har norskkunnskaper, viser at det er på tide å gjennomgå kvaliteten og innholdet i arbeidsmarkedstiltakene, samt en kompetanseheving i førstelinjen i Nav. Det foreligger ennå ikke en oversikt eller statistikk over antallet brukere, som har kommet i ordinært arbeid etter endt kurs, slik både Frp og Høyre har etterspurt. Hensikten med arbeidsmarkedstiltak er å få brukere ut i arbeid eller i aktivitet som fører til arbeid. Dette fører til at mange som kunne fått en grundig og god oppfølging ikke får det, og at de heller ikke kommer seg ut av en trygdetilværelse, fordi de blir truet med at de mister trygdeytelsen dersom de ikke fullfører. Jeg viser til en kronikk i Klassekampen 3. juni 2013, der en høyt utdannet kvinne, som hadde fullt skår på alle arbeidsevnevurderingstester, blir henstilt til å sy puter når hun i stedet skulle fått et helt annet tilbud, der hun kunne få avklart sin arbeidsevne ut i fra sine erfaringer og skoleing. Når det ikke skilles mellom de ulike brukergruppene, og alle blir henstilt til samme kurs og opplæring, da synes det klart for meg at hensikten med arbeidsmarkedstiltakene ikke fungerer etter intensjonen. Jeg er klar over at dette ikke er et enkeltstående tilfelle, og stiller meg undrende til at det som teller mest er pene statistikker og måltall. Kvantitet og systemtenkning går foran kvalitet og individ, derfor blir brukere kasteballer i Nav.

Svar:

For å nå regjeringens mål om arbeid til alle er jeg opptatt av at vi bruker de riktige virkemidlene til riktig person. Menneskene er ulike og dette betyr at vi må ha et sett med ulike arbeidsmarkedstiltak, og vi må vite noe om hvordan disse fungerer. Jeg er opptatt av at vi skal ha god kunnskap om bruken og effekten av tiltakene. Da er det flere forhold som må på plass, ikke bare effektmålinger eller vurderinger, men også skikkelige grunnlagsdata.

For å sikre tilstrekkelige grunnlagsdata har departementet i tilknytning til tildelingsbrevet for 2013 bedt direktoratet utarbeide statistikk for personens status (arbeidstaker, arbeidssøker, nedsatt arbeidsevne, annet) 6 og 18 måneder etter avsluttet tiltak, for både arbeidssøkere og personer med nedsatt arbeids-

evne. Foreløpig har vi bare fått slik statistikk for helt ledige som avsluttet tiltak i hhv mars 2009 og mars 2010. I gjennomsnitt var 40 pst. av de som avsluttet tiltak i mars 2010 i jobb 6 måneder senere, og denne andelen økte til om lag 50 pst. 18 måneder etter avsluttet tiltak. Det er selvsagt variasjon både innen det enkelte tiltak og mellom tiltak. Lønnstilskudd er det tiltaket som gir høyest overgang til jobb (om lag 70 pst.). For de øvrige større tiltakene er det mindre variasjon i gjennomsnittlig overgang til jobb, og andelen er om lag 50 pst. 18 måneder etter slutført tiltak.

En slik statistikk vil likevel ikke innebære en effektmåling av arbeidsmarkedstiltakene. Å lage opplegg som gir faglig gode effektmålinger er administrativt og forskningsmessig krevende, blant annet fordi de som deltar på et tiltak kan ha andre egenskaper enn de som ikke deltar. Jeg er opptatt av at vi må bli flinkere til å måle effekten på en kvalitativt god måte. Dette blir fulgt opp ved at både departementet og direktoratet initierer og finansierer en betydelig forskningsbasert evalueringsvirksomhet. Det innebærer forsøk der en på mer systematisk måte gjør bruk av kontrollgrupper for bedre å kunne fange opp effekten av ulike tiltak. Slik kunnskap vil være nyttig kunnskap for etatens praktiske bruk av tiltak. For eksempel er det under planlegging eller igangsetting forsøk som tar for seg hvordan ulike oppfølgingsmetoder av personer med nedsatt arbeidsevne fungerer. Dette gjelder blant annet et forsøk med Supported Employment (en bestemt metode for individuell oppfølging), forsøk med individuell jobbstøtte (IPS) og forsøk med redusert ventetid for å få tiltak.

Gode behovs- og arbeidsevnevurderinger, og riktig utvelgelse av deltakere til de ulike tiltakene, har stor betydning for at tiltakene skal få den ønskede effekten. Veilederne ved NAV-kontorene skal avklare behovet for arbeidsrettede tiltak i samråd med brukere. Evalueringene av arbeidsevnevurderinger i NAV viser at etaten har et stykke å gå før en kan si seg fornøyd. Det er for stor variasjon i kvaliteten og mange av vurderingene har for lav kvalitet. Arbeids- og velferdsdirektoratet arbeider med å bedre kvaliteten.

Jeg er opptatt av å utvikle bedre systemer for å måle resultater av tiltaksarbeidet. Arbeids- og velferdsdirektoratet er bedt om å sette i gang et utviklingsarbeid for å bedre kvaliteten på de arbeidsrettede tiltakene. Arbeidet inkluderer blant annet en gjennomgang av rutiner for å henvise og følge opp tiltaksdeltakere, og system for å følge opp og kontrollere innhold og resultater av tiltakene. Arbeidsdepartementet vil i 2013 også undersøke hvilke virkninger det har hatt å innføre en sertifiseringsordning for de skjermede virksomhetene (EQUASS).

SPØRSMÅL NR. 1449**Innlevert 10. juni 2013 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 18. juni 2013 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Norske leger og helseeksperter advarer i dagens VG flere befolkningsgrupper mot å spise oppdrettslaks.

Hva vil fiskeriministeren foreta seg for å skape trygghet for befolkningen ved å spise oppdrettslaks, og for at norsk lakseeksport ikke skal tape noe av sitt omdømme internasjonalt som et sunt, rent og godt næringsalternativ, noe som igjen kan ha store konsekvenser for hele oppdrettsnæringen og dens fremtid?»

Svar:

Jeg er opptatt av at vi skal sikre befolkningen trygg og sunn sjømat. Innholdet av fremmedstoffer i oppdrettsfisk overvåkes av Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES) på vegne av Mattilsynet. Nivået er lavt sammenlignet med internasjonale grenseverdier for mattrygghet der slike fin-

nes. I situasjoner hvor sjømattryggheten blir satt under tvil, er det viktig for næringens omdømme at myndighetene går bredt ut med tilgjengelig kunnskap på området.

De siste dagene har Mattilsynet og NIFES delt sin kunnskap på dette feltet. Målet har vært å sørge for at kunnskapen når ut til befolkningen. Det er også lagt ut informasjon på relevante nettsider, blant annet hos Mattilsynet og hos NIFES.

Kunnskap og dokumentasjon er viktig for å ivareta sjømattryggheten. I tillegg til å overvåke fremmedstoffinnhold i villfisk, oppdrettsfisk, fôrråvarer og fôr, arbeider våre fagetater med å få mer og bedre kunnskap om mattrygghet, helseeffekter av sjømatkonsum og om eventuelle utfordringer knyttet til nye fôrråvarer. Disse forskningsområdene har prioritet, slik at vi også i fremtiden skal kunne ivareta sjømattryggheten.

SPØRSMÅL NR. 1450**Innlevert 10. juni 2013 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 17. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Sommeren er en hektisk tid for mange, ikke minst for firmaer som legger asfalt. For å sikre seg selv og at oppgavene utføres riktig, har de mannska-per som bl.a. sikrer at trafikantene kan passere på en forsvarlig måte.

Må politiet, som alle andre, forholde seg til at sikkerheten til asfaltleggere skal ivaretas i henhold til de regler som gjelder, herunder respektere sikkerheten til dem som regulerer trafikken, eller kan politiet se helt bort fra dette?»

BEGRUNNELSE:

I forrige uke hadde avisa Nordland en sak om en sivil politibil som jaktet på en mulig fartsovertreder. I saken kom det frem at politiet ikke overholdt de reguleringer som var satt i forbindelse med asfaltleg-

gingen. Dette førte til at politiet nå er anmeldt. Jeg går ut fra at statsråden er opptatt av at alles sikkerhet ivaretas i trafikken og at politiet skal utføre sine oppgaver på en måte som ikke rammer andre som også er en del av trafikkbildet.

Svar:

I representantens begrunnelse for spørsmålet er det vist til en situasjon som skal ha vært omtalt i avisen Nordland, og opplyst at politiet i det aktuelle tilfellet er anmeldt. Jeg går ikke inn på noen konkret sak i dette svaret, men gir en fremstilling på generelt grunnlag.

Politiet er som andre underlagt vegtrafikkloven og regler gitt i medhold av denne. For kjøring i utrykningssituasjoner og enkelte andre situasjoner, gir trafikkreglene visse særregler (forskrift 21. mars 1986 nr. 747 om kjørende og gående trafikk § 2 nr. 4). Etter

disse reglene kan reglene i eller i medhold av vegtrafikkloven §§ 4-9 (trafikkregler, skiltregler, fartsregler med videre) fravikes av blant annet fører av utrykningskjøretøy og fører av annet kjøretøy i politiets tjeneste når dette er nødvendig eller til vesentlig lette i tjenesten. For øvrig nevner jeg at Politidirektoratet har gitt en instruks for utrykningskjøretøy og forfølgelse av kjøretøy. Av denne fremgår blant annet at grunnreglene for trafikk i vegtrafikkloven § 3 gjel-

der, og det er uttalt at enhver skal ferdes hensynsfullt og være aktpågivende og varsom så det ikke kan oppstå fare eller voldes skade, og slik at annen trafikk ikke unødig blir hindret eller forstyrret. Det er også nevnt at det skal vises hensyn overfor dem som bor eller oppholder seg ved veien. Om det i et gitt tilfelle kan reises kritikk mot politiets kjøring, vil naturlig nok måtte vurderes etter omstendighetene.

SPØRSMÅL NR. 1451

Innlevert 10. juni 2013 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 18. juni 2013 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«I VG 10.06.13 står det at miljøgifter som er påvist i oppdrettslaks har en negativ effekt på hjerneutviklingen, er assosiert med autisme, AD/HD og redusert IQ, og at de kan påvirke andre organsystemer i kroppen som immunsystemet og stoffskiftet.

Vil statsråden endre kravene til fiskeforet og samtidig styrke forskningen på dette området, eller det som står skrevet kun grunnløse påstander?»

BEGRUNNELSE:

Helsespesialister viser til de såkalte persistente organiske miljøgiftene (POP-er), som laksen føres med i oppdrettsanlegget, og mener disse er skadelig for unge kroppor - spesielt spedbarn.

Spesiallege Anne-Lise Bjørke Monsen ved klinisk institutt på Haukeland Universitetssykehus i Bergen, er en av seks uavhengige helseeksperter VG har snakket med.

Hun fraråder flere grupper å ha oppdrettslaks i sitt kosthold overhodet, og mener det er høyst usikkert hvor mye miljøgifter det er i laksen og hvordan giftstoffene påvirker barn, unge og gravide.

"Vi må ta slike opplysninger til etterretning", sier direktør for helse og kvalitet i Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening (FHL), Henrik Stenwig, som tilføyer at de har ikke kompetanse til å vurdere de funnene opp mot alle andre funn, som på sin side sier at mangel på sjømat under graviditeten gir dårligere utvikling hos fosteret.

Miljøgifter finnes overalt, og i nesten all mat, men det må være mulig å unngå tilsetningsstoffer som kan gi alvorlige helseskader i oppdrettsfôr.

Etter min mening bør det vurderes om det er nødvendig å innta en føre-var-holdning når anerkjente helsefagpersoner advarer mot at det som regnes som sunn mat kan gi alvorlige helseskader, og det må også forskes mer på mattrygghet.

Folk ønsker å ta vare på egen helse, og det er trendy å spise sunt, men det er et politisk ansvar å sørge for at maten som produseres og selges er fri for farlige gifter, og at eventuelle helseskader opplyses til forbruker.

Svar:

Forskning på mattrygghet, helseeffekter av sjømat og utfordringer knyttet til nye fôrråvarer er en prioritert oppgave for Fiskeri- og kystdepartementet.

Jeg støtter meg på forskning og dokumentasjon fra blant annet Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES). Denne dokumentasjonen viser at nivåene av fremmedstoffer i feit fisk som sild, makrell og oppdrettslaks er lave, og at oppdrettslaksen faktisk ligger lavest av disse artene.

Norge følger EUs regelverk for fremmedstoffer i mat og fôr. EUs grenseverdier er fastsatt på bakgrunn av risikovurderinger gjennomført av uavhengige vitenskapelige komiteer som Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM) og European Food Safety Organisation (EFSA). Kunnskapen som genereres i Norge spilles inn til EU og blir en del av beslutningsgrunnlaget ved utformingen av mattrygghetsregelverket. Næringen i Norge følger dette regelverket og Mattilsynet fører tilsyn med at det overholdes. Innholdet av fremmedstoffer i oppdrettslaksen er generelt sett lavt sammenlignet med EUs øvre grenseverdier der slike

finnes, og det vurderes som trygt å spise oppdrettsfisk.

Nivåene av miljøgifter i fiskefôret henger sammen med mengden av fiskeolje som brukes i fôrproduksjonen. I Norge er det ikke funnet overskridelser av grenseverdier for fremmedstoffer i fiskefôr.

De siste årene har mengden fiskeolje i fôret gått ned og dermed har også nivåene av enkelte miljøgifter gått ned samtidig som plantevernmidler kan gi nye utfordringer. Mattilsynet har styrket overvåkingen av fiskefôr, og myndighetene vil følge utviklingen nøye.

SPØRSMÅL NR. 1452

Innlevert 10. juni 2013 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 13. juni 2013 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

«Hvordan vil utenriksministeren følge opp utfallet av konferansen om de humanitære konsekvensene av atomvåpen?»

BEGRUNNELSE:

I begynnelsen av mars i år arrangerte Utenriksdepartementet en internasjonal konferanse i Oslo om de humanitære konsekvensene av atomvåpen.

At nærmere 130 land valgte å delta på konferansen, viser at diskusjonen om de faktiske konsekvensene av atomvåpen har global interesse og relevans.

Betoningen humanitære konsekvenser under ikkespredningsavtalens forberedende komité i Genève i mai, og Mexicos planer om å arrangere et oppfølgingsmøte til konferansen i Oslo til neste år, viser at det humanitære perspektivet i stadig større grad preger den internasjonale debatten om atomvåpen.

Høyre har programfestet at atomvåpen medfører uakseptable humanitære lidelser, og vil støtte utviklingen av nye humanitærrettslige instrumenter for å styrke eksisterende nedrustningsavtaler.

I revidert nasjonalbudsjett vedtok regjeringen å redusere post 72 i kapittel 164, "Utvikling og nedrustning", med 40 millioner - nærmere 23 %. Da det i stor grad er denne budsjettposten som har muliggjort Norges arbeid i å fremme det humanitære perspektivet i den internasjonale atomvåpendebatten, er det grunn til å spørre hvordan regjeringen ser for seg Norges fremtidige pådriverrolle i denne debatten.

Svar:

Budsjettlinjen som representanten Skovholt Gitmark viser til, Kapittel/post 164.72, omfatter flere formål innen nedrustning og ikke-spredning og sikkerhetssektorreform. Oppfølgingen av Oslo-konferansen er prioritert og reduksjonen i bevilgningen på

40 millioner kroner i revidert nasjonalbudsjett vil ikke ramme arbeidet med kjernevåpennedrustning. Regjeringen tok initiativet til Oslo-konferansen om humanitære konsekvenser av kjernevåpen som en direkte oppfølging av målsettingene i vår regjeringsplattform. Regjeringen har tidligere vist at vi følger opp våre målsettinger om å ta en pådriverrolle i dette spørsmålet, slik vi har gjort i en rekke tidligere spørsmål. Jeg mener vi gjennomgående har vist at vi bidrar til konkrete resultater i internasjonale prosesser. Det skal derfor ikke herske noen tvil om at vi vil fortsette vår pådriverrolle også når det gjelder å peke på de humanitære konsekvensene av kjernevåpen.

Slik jeg understreket i mitt svar på interpellasjonen til representanten Chaudry 25. oktober i fjor, var formålet med Oslo-konferansen å bidra til en faktabasert diskusjon om et tema stadig flere stater og aktører er opptatt av. Det lyktes vi svært godt med. Jeg ledet selv konferansen, der 128 land deltok sammen med et titalls FN-organisasjoner, Den Internasjonale Røde Kors – komitéen, Røde Kors – bevegelsen og en rekke sivilsamfunnsaktører.

Alle NPTs (Nuclear Non-Proliferation Treaty) statsparter deler erkjennelsen av at enhver detonasjon av kjernevåpen vil ha katastrofale humanitære konsekvenser, jfr. sluttdokumentet fra Tilsynskonferansen i 2010. Den internasjonale Røde Kors/Røde Halvmåne – bevegelsen tok også opp dette spørsmålet i en enstemmig resolusjon på Røde Kors-konferansen i 2011.

Oslo-konferansen bekreftet i detalj at konsekvensene av enhver detonasjon av kjernevåpen ville være meget alvorlige og omfattende. Den understreket at verdenssamfunnet ikke ville være i stand til å yte meningsfull humanitær bistand i en slik situasjon. Den brede deltakelsen og diskusjonene viste tydelig at konsekvensene av kjernevåpendetonasjoner er et anliggende for alle land og at de humanitære og utvi-

klingsmessige perspektivene må inkluderes i videre diskusjoner om kjernevåpen på en ny måte.

Den humanitære innfallsvinkelen er et nytt og viktig spor i arbeidet for kjernefysisk nedrustning, ikke-spredning og kjernefysisk sikkerhet, som ofte blir behandlet som rent sikkerhetspolitiske spørsmål. Oslo-konferansen lyktes i å formidle et perspektiv og skape en arena som gjør det mulig å diskutere de reelle konsekvensene av kjernefysiske detonasjoner.

Regjeringen prioriterer oppfølgingen av denne konferansen høyt. I april i år støttet vi et felles innlegg om humanitære konsekvenser under det forberedende møtet for NPTs neste tilsynskonferanse. Over 80 stater stilte seg bak et tydelig humanitært hovedbudskap.

I disse dager er en delegasjon fra Utenriksdepartementet på feltbesøk i Kazakhstan i samarbeid med UNDP for å innhente førstehåndskunnskap om konsekvensene av de mange sovjetiske detonasjonene på prøvesprengningsfeltet Semipalatinsk.

Senere i sommer vil vi i samarbeid med Mexico delta på et arrangement under FNs økonomiske og sosiale råd (ECOSOC) der vi presenterer konklusjonene fra konferansen og forberedelsene til neste års konferanse i Mexico.

Høynivåmøtet om nedrustning under den kommende generalforsamlingen i FN blir en annen viktig mulighet for å manifestere engasjementet vårt og trekke enda flere land med i arbeidet.

Det viktigste møtepunktet i månedene fremover blir likevel oppfølgingskonferansen Mexico har tillyst tidlig neste år. Den vil ta for seg mer langsiktige konsekvenser, slik som strålingsskader, utviklingskonsekvenser, miljø- og klimaeffekter, ødeleggelser av infrastruktur, samt flyktning- og migrasjonsutfordringer. Vi vil støtte Mexico i forberedelsene.

Det er også svært viktig for oss å fortsette arbeidet med å involvere humanitære aktører og utviklingsorganisasjoner i dette arbeidet. Problemstillingene knyttet til humanitære konsekvenser av kjernefysiske detonasjoner er relevante for mange av disse organisasjonenes virkeområder. Flere sentrale FN-organisasjoner og Røde Kors, nasjonalt og internasjonalt, har allerede engasjert seg tydelig i arbeidet. Dette vil vi følge opp, i tillegg til å støtte opp om det fornyede og sterke engasjementet fra sivilsamfunnsorganisasjoner. Et slikt bredt engasjement er viktig i seg selv, og vi ser støtte til sivilsamfunnsorganisasjoner og andre som arbeider målrettet for kunnskapsutvikling og mobilisering som et viktig politisk virkemiddel.

SPØRSMÅL NR. 1453

Innlevert 10. juni 2013 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 13. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«TV2 har avslørt og satt fokus på pensjonerte politipersoners involvering i overvåkning for amerikanske myndigheter. Saken har mange sider. Inntektene som de involverte mottok ble ikke oppgitt og skattemyndighetene har nå besluttet at de involverte blir ilagt vanlig skatt pluss straffeskatt på 30 %. Av mange betraktes dette som særdeles mildt og flere har hevdet at andre skattytere ikke ville ha sluppet så lett.

Vil statsråden gå inn i saken og sikre seg at likebehandling ligger til grunn for beslutningene?»

BEGRUNNELSE:

Vårt velferdssamfunn er bygget på at skattesystemet og skattemyndighetene har sterk legitimitet i befolkningen. Alle må behandles likt og når straffeskatt blir ilagt må også dette gjøres ut ifra en filosofi om at

samme alvorlighetsgrad skal ilegges samme straffeskattenivå. Noe annet vil raskt kunne undergrave tilliten til hele systemet og svekke skattemoralen. Det er en styrke ved Norge at vi har en høy skattemoral.

Denne saken er nå så offentlig og det er sådd så mye tvil om behandlingen av den at all tvil mht. behandlingen må ryddes av veien. I TV2s innslag søndag 9.6. ville ingen av de involverte kommentere saken og det er derfor naturlig at statsråden ser på saken for å sikre skattesystemets legitimitet.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at spørsmålet retter seg mot konkrete enkeltsaker som har vært behandlet i Skatteetaten. Det er et viktig prinsipp at verken politiske myndigheter eller departementet skal gå inn i Skatteetatens saksbehandling i enkeltsaker. Jeg viser

imidlertid til mitt tidligere svar på skriftlig spørsmål 15. oktober 2012 fra stortingsrepresentant Geir Ketil Hansen om skatteamnestiordningen, hvor jeg uttalte at omtalen denne saken hadde fått i media gjorde at jeg fant grunn til å be Skatteetaten om en redegjørelse for saken. Videre viser jeg til det samme svaret hva gjelder taushetspliktens betydning for begrensningen i hvilken informasjon som kan gis om de konkrete sakene.

Det er i spørsmålet ditt vist til at Skatteetatens håndtering av sakene kan gi grunnlag for forskjellsbehandling av en gruppe skattytere. Skatteetaten anmeldte 27. januar 2011 de såkalte ambassadesakene til politiet på bakgrunn av mistanke om skattesvik. Anmeldelsene var i tråd med interne retningslinjer for hvordan saker av denne karakter skal følges opp, og er den strengeste reaksjonsform Skatteetaten har for skattesvik.

Påtalemyndigheten henla som kjent de anmeldte sakene med henleggelsesgrunnen "intet straffbart forhold bevist". Skatteetaten har i en pressemelding 12. juni 2013 gitt uttrykk for at med den kunnskap de i ettertid fikk om politiets manglende etterforskning, skulle vedtaket om henleggelse ha blitt påklaget. Slik saken nå står, er jeg enig i at det er uheldig at dette ikke skjedde.

Ved den administrative etterfølgende behandlingen av sakene i Skatteetaten er det, som Skatteetaten uttaler i pressemeldingen, tatt hensyn til at sakene er

henlagt av påtalemyndigheten med begrunnelsen "intet straffbart forhold bevist". Når påtalemyndigheten henlegger saker på dette grunnlaget, uttaler Skatteetaten at de har praksis for å ilegge tilleggs-skatt med maksimalt 30 prosent. Direktoratet viser til at

"i slike situasjoner må reaksjonen overfor skattyter vurderes opp mot våre forpliktelser i forhold til Den Europeiske Menneskerettskonvensjonen (EMK)".

I ettertid er det blitt kjent at sakene feilaktig ble henlagt av påtalemyndigheten. Ved påtalemyndighetens behandling og henleggelse av sakene, ble ikke de interne retningslinjer for samarbeid med Skatteetaten fulgt. Jeg finner dette uheldig.

Videre viser jeg til at det fremkommer av pressemeldingen fra Skatteetaten at Oslo Statsadvokatembete har kritisert Østfold politidistrikt for manglende etterforskning av sakene. Jeg er også kjent med at Oslo Statsadvokatembete har iverksatt tiltak overfor Østfold politidistrikt for å sikre at fremtidige saker behandles i samsvar med de interne rutineene som skal sikre effektivt samarbeid mellom Skatteetaten og påtalemyndigheten.

En eventuell videre forfølgning med skjerpet tilleggs-skatt i saker hvor det foreligger endelig vedtak om alminnelig tilleggs-skatt vil være å starte en ny forfølgning. Dette vil være i strid med forbudet mot gjentatt straffefølgning etter EMK.

SPØRSMÅL NR. 1454

Innlevert 10. juni 2013 av stortingsrepresentant Sylvi Graham

Besvart 18. juni 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Hjelpemiddelsortimentet har de siste to årene blitt innskrenket, noe som ifølge de funksjonshemmedes organisasjoner blant annet har ført til at deres medlemmer har fått avslag på hjelpemidler de har behov for for å klare seg i hverdagen og i arbeidslivet.

Mener statsråden at omleggingen av hjelpemiddelsortimentet har vært hensiktsmessig?»

BEGRUNNELSE:

I Prop. 1 S (2011-2012) fra Arbeidsdepartementet, side 17 kunne man lese følgende:

"Grensesnittet mellom hva som defineres som et hjelpemiddel og hva som er vanlige kommersielle

produkter rettet mot allmennheten endrer seg stadig, bl.a. som følge av prisutvikling, teknologisk utvikling og økte krav til universell utforming. En del mindre hjelpemidler som ikke krever spesialtilpasning har etterhvert blitt vanlige i befolkningen og også rimeligere å anskaffe. Dette er utstyr som etterhvert kan ses på som ordinært utstyr som den enkelte selv bør ta ansvar for å kjøpe ved behov. Ovennevnte er utstyr som i dag fås kjøpt i ordinær handel. Regjeringen foreslår å fjerne rimelig og universelt utformet utstyr i husholdningen til å lage mat, spise og drikke, samt utstyr til renhold og personlig hygiene fra sortimentet."

Svar:

Representanten viser i begrunnelsen til spørsmålet til Prop. 1 S (2011-2012) fra Arbeidsdepartementet, der det ble foreslått å fjerne rimelig og uni-

verselt utformet utstyr i husholdningen til å lage mat, spise og drikke, samt utstyr til renhold og personlig hygiene fra hjelpemiddelsortimentet.

Et hjelpemiddel i folketrygdlovens forstand er et produkt som er egnet til direkte å avhjelpe/erstatte/kompensere for en funksjonssvikt. Det vil si at et hjelpemiddel i utgangspunktet er utstyr som er spesiallaget eller spesialtilpasset for funksjonshemmede. Hva som til enhver tid defineres som hjelpemidler etter folketrygdloven endrer seg over tid. Det skal foretas en løpende vurdering av hvilke produkter som er vanlige også for personer som ikke har nedsatt funksjonsevne, og som det derfor ikke kan gis stønad til. Eksempelvis ble det tidligere gitt stønad til garasjeportåpner og elektrisk tannbørste som et hjelpemiddel, men disse produktene har etter hvert blitt vanlige og er å få kjøpt i ordinær handel. I dag betraktes dette dermed som ordinært utstyr som faller utenfor folketrygdens ansvarsområde.

I 2012 ble rimelig og universelt utformede produkter til bruk i husholdningen fjernet fra hjelpemiddelsortimentet. Eksempler på hjelpemidler som ble tatt ut er kniver og andre redskaper med tykke grep for tilberedning av mat, boks- og flaskeåpner, kopper, glass, sugerørholder, tallerkener, skohorn, sko-

lisser, vaskeklut, klesklyper og sakser. Dette er utstyr som brukere for en rimelig pris antas å kunne skaffe selv. Selv om det ikke lenger gis stønad til småhjelpemidler, skal hjelpemiddelsentralene fortsatt gi råd og veiledning om hvilke produkter og hjelpemidler som kan være nyttige og gi god effekt for brukerne. Det er opp til brukerne om de vil skaffe seg disse hjelpemidlene selv.

Jeg har fått informasjon fra brukere og deres organisasjoner om at denne endringen har hatt særlig stor effekt overfor enkelte brukere som har behov for mange av disse produktene. Jeg har på denne bakgrunn bedt Arbeids- og velferdsdirektoratet om å følge med på utviklingen som følge av innstramningen som ble gjort i 2012.

Selv om departementet i budsjettssammenheng presiserer at en del utstyr ikke lenger kan sies å defineres som et hjelpemiddel, er dette også en oppgave etaten løpende må håndtere i behandlingen av søknader om ulike typer hjelpemidler. Etersom hjelpemiddelbegrepet er i stadig endring i takt med utviklingen i samfunnet, er det etter mitt syn både nødvendig og hensiktsmessig å vurdere jevnlig hva som til enhver tid skal defineres som et hjelpemiddel under folketrygdens ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 1455

Innlevert 10. juni 2013 av stortingsrepresentant Afshan Rafiq

Besvart 18. juni 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hva har regjeringen i løpet av de siste åtte årene gjort for å få på plass en bedre ordning for godkjenning av utenlandsk utdanning i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Mange mennesker har problemer med å få godkjent sin utenlandske utdanning og yrkespraksis i Norge. Det er på høy tid å få til et effektivt godkjenningssystem for utenlandsk utdanning og yrkespraksis, slik at den kompetansen som allerede finnes i landet kan dokumenteres og tas i bruk. Situasjonen på dette område hittil er sløsing med menneskelige ressurser som Norge ikke har råd til.

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra stortingsrepresentant Afshan Rafiq om hva har regjeringen i løpet av de

siste åtte årene gjort for å få på plass en bedre ordning for godkjenning av utenlandsk utdanning i Norge.

Regjeringen har en klar målsetning om at innvandreres kompetanse skal bli brukt bedre. Vi la i høst frem en Stortingsmelding om integreringspolitikk. I denne meldingen har vi varslet at Regjeringen vil legge fram en handlingsplan i 2013 for bedre bruk av innvandreres kompetanse i arbeidslivet.

I 2011 fastsatte Kunnskapsdepartementet Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR). Dette er en samlet, systematisk og nivådelt beskrivelse av formelle kvalifikasjoner som kan oppnås på alle nivåer innenfor vårt formelle utdanningssystem. Arbeidet med NKR er en nasjonal videreføring av internasjonale prosesser. Kvalifikasjonsrammeverkene er gode verktøy i arbeidet med godkjenning av utenlandsk utdanning, som blant annet skal kunne bidra til å belyse innholdet i ulike utdanninger

og gi grunnlag for vurdering av utdanning i det enkelte land.

I grunnopplæringen er ordningen i dag at fylkesmennene, om nødvendig med bistand fra fylkeskommunene, gir uttalelser i saker hvor noen med utenlandsk fagutdanning ber denne vurdert og sammenlignet med tilsvarende norsk fagutdanning. Det er formelt sett ikke godkjenninger som gis, men uttalelsene tillegges stor og i praksis avgjørende vekt.

Jeg mener det bør tilrettelegges for godkjenning av utenlandsk utdanning på videregående nivå for alle utdannelser. I Meld. St. 20 (2012-2013) På rett vei – Kvalitet og mangfold i fellesskolen – tar Kunnskapsdepartementet opp spørsmålet om det bør opprettes en egen sentral instans for godkjenning av ikke-regulerte fagutdanninger med utenlandsk fagbrev. Det vurderes her også hvem som i så fall bør ha ansvaret for en slik godkjenningsordning. Hvis en slik sentral godkjenningsinstans blir opprettet, er det i så fall meningen at denne skal erstatte de fylkesvise uttalelsene som gjøres i dag.

Godkjenning av utenlandsk grunnopplæring kan sees i sammenheng med vurdering av realkompetanse. Vox har ansvaret for å utvikle et helhetlig tilbud om realkompetansevurdering. Alle som har rett til videregående opplæring, har rett til å få sin realkompetanse vurdert, og fylkeskommunene har ansvaret for tilbudet om realkompetansevurdering inn mot videregående opplæring.

På fagskolenivå er det i dag ingen formell ordning for godkjenning. Det er få land som har utdanning som tilsvarer norsk fagskoleutdanning, men saken er viktig for dem det gjelder. Departementet vurderer derfor om det skal innføres en hjemmel i fagskoleloven for godkjenning av utenlandsk fagskoleutdanning.

Innenfor høyere utdanning er det NOKUT som gir generell godkjenning av utenlandsk utdanning. Denne godkjenning gir grunnlag for videre studier eller for å jobbe innenfor yrker som ikke er lovregulerte.

Regjeringen har de seneste årene iverksatt en rekke tiltak for å effektivisere og forbedre ordningene for godkjenning av utenlandsk høyere utdanning. I 2010 ble det opprettet et nytt informasjonssenter; INVIA, som en del av NOKUT. Senteret gir brukerne rask og oversiktlig informasjon om godkjenningsordninger og om ulike veier til godkjenning av utenlandske kvalifikasjoner. Her kan søkere få tilpasset veiledning avhengig av om de ønsker videre studier eller arbeid i Norge. Videre kan arbeidsgivere få informasjon om hvordan prosessen er for å håndtere arbeidsøkere med utenlandske kvalifikasjoner.

En viktig betingelse for at innvandrere skal kunne bruke sin medbragte kompetanse er rask og god saksbehandling og at vedtakene er grundige og riktige

slik at arbeidsgivere kan feste lit til dem. Her har det vært en utfordring at NOKUT over flere år har opplevd en stor vekst i antall søknader om generell godkjenning. Antallet søknader har steget hvert år fra 2006 da antallet søknader var 2288. I 2013 anslår NOKUT at de vil motta 6400 søknader. Med økt arbeidsinnvandringen til Norge vil denne utviklingen trolig fortsette flere år fremover.

For å bedre på denne situasjonen fikk NOKUT i 2012 en tilleggsbevilgning på 3 mill. kroner, og i statsbudsjettet for 2013 fikk de utvidet sin årlige tildeling med 10 mill. kroner. Disse pengene skal blant annet gå til å følge opp den økende etterspørselen etter godkjenning og til informasjon om godkjenningsordningene.

NOKUT har påpekt overfor Kunnskapsdepartementet at de har behov for å fornye saksbehandlings-systemet sitt for å kunne korte ned tiden på behandling av søknader og forbedre kvaliteten på godkjenningsvedtak og informasjonen til søkere. NOKUT fikk derfor i 2012 en tilleggsbevilgning på 1 mill. kr til et prosjekt for utredning av innføring av nytt IKT-system.

NOKUT gir også veiledning til universiteter og høyskoler når de skal gi faglig godkjenning av utenlandsk utdanning som grunnlag for videre studier. Det eksisterer i dag en nasjonal godkjenningsdatabase (NAG) som gir informasjon om tidligere godkjenningsvedtak. Denne fungerer som et saksbehandlingsverktøy for universiteter og høyskoler når de fatter vedtak om faglig godkjenning av utenlandsk utdanning. Jeg har satt i gang et arbeid med å videreutvikle og modernisere denne databasen. Når den moderniserte databasen tas i bruk mot slutten av 2013, vil den bidra til å bedre kvaliteten og effektiviteten på godkjenningsarbeidet ved universiteter og høyskoler.

Mange flyktninger som kommer til Norge, kan ikke dokumentere utdanningen sin på grunn av forhold i hjemlandet. Til nå har flyktninger med mangelfull dokumentasjon av sin kompetanse måttet henvende seg til universiteter og høyskoler for å få godkjenning. Universiteter og høyskoler har ingen plikt til å gjennomføre denne typen godkjenning, og mange av søkerne har fått avslag på søknad om vurdering, fordi universiteter og høyskoler mener at det er for arbeids- og kostnadskrevende. Jeg ga derfor NOKUT i oppdrag å gjennomføre et pilotprosjekt med sikte på å etablere et nytt nasjonalt system for godkjenning av høyere utdanning for innvandrere som ikke kan dokumentere sin utdanning. I revidert nasjonalbudsjett for 2013 er det foreslått at NOKUT får 3 mill. kr med sikte på å etablere en slik godkjenningsordning permanent.

For godkjenning til lovregulerte yrker er dette innenfor EØS-området regulert av yrkeskvalifikasjonsdirektivet. Her gjennomføres godkjenningene

av en rekke ulike myndigheter og det er en stor grad av delegering og spesialisering. Regjeringen har derfor kommet til at det er behov for større kunnskaps- og erfaringsutveksling mellom ulike godkjenningssinstanser, og vi vil derfor etablere et samarbeidsforum for godkjenningssinstansene.

Å sikre at innvandrere får godkjent sin medbragte kompetanse er viktig for å sikre at innvandrere kom-

mer i arbeid, og arbeid er nøkkelen til deltagelse og økonomisk trygghet. Bedre bruk av innvandreres kompetanse gir også tilgang på arbeidskraft Norge har bruk for. Regjeringen vil derfor fortsette sitt arbeid med å sikre gode og effektive systemer for godkjenning av medbragt kompetanse.

SPØRSMÅL NR. 1456

Innlevert 10. juni 2013 av stortingsrepresentant Afshan Rafiq

Besvart 19. juni 2013 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hvorfor får ikke Oslo kommune beholde mer av sine egne skatteinntekter?»

BEGRUNNELSE:

I fjor var Oslos bidrag til skatteutjevningsordningen til andre kommuner og fylkeskommuner på i underkant av 3,7 mrd. kroner. Dette er en ordning som Oslo taper mye penger på hvert eneste år, og regjeringen foreslår ingen endringer i denne ordningen for 2014.

For Oslo er hovedutfordringen å sikre fortsatt gode tjenester til en raskt voksende befolkning. Den økningen i de samlede inntektene for Oslo som varsles i kommuneproposisjonen spises opp av økt tjenestebehov og økte finans- og pensjonskostnader. Inntektssystemet for fylkeskommunene må, på samme måte som inntektssystemet for kommunene være gjenstand for jevnlig gjennomgang og analyse slik at fordelingen av frie inntekter reflekterer det faktiske behovet. Den manglende dynamikken i inntektssystemet for fylkeskommunene svekker systemets legitimitet.

Svar:

Regjeringen har som mål å legge til rette for at alle kommuner i hele landet settes i stand til å tilby innbyggerne sine et likeverdig tjenestetilbud. Det er ikke aksept i befolkningen for at det er store forskjeller i tilbudet av velferdstjenester mellom kommunene.

Vi vet at den viktigste forklaringen på forskjeller i tjenestetilbud mellom kommunene er forskjeller i inntekter.

Skatteinntektene utgjør en stor del av kommunes inntekter, men skatteinntektene er samtidig svært ujevnt fordelt mellom landets kommuner. I 2012 var det 67 kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet, og 362 kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet. Nivået på skatteinntektene før utjevning varierer fra 56 prosent av landsgjennomsnittet hos kommunen med lavest skatteinntekter til 275 prosent av landsgjennomsnittet for kommunen med høyest skatteinntekter. Dette viser at det er helt avgjørende med høy grad av utjevning av skatteinntektene for at kommuner i hele landet skal kunne settes i stand til å tilby innbyggerne sine gode velferdstjenester.

Selve ordningen med skatteutjevningen og prinsippene i denne er lik for alle landets kommuner. Oslo er landets største kommune og har høye skatteinntekter, og derfor blir kommunen også største netto bidragsyter i skatteutjevningen målt i mrd. kroner. Men målt i kroner per innbygger er det mange kommuner som trekkes mer i skatteutjevning enn Oslo.

Selv etter skatteutjevningen har Oslo et inntektsnivå over landsgjennomsnittet når man ser på utgiftskorrigerte frie inntekter 2012 (eksklusive eieendomsskatt og konsesjonskraftinntekter har Oslo som kommune et nivå på 106 prosent av landsgjennomsnittet og Oslo som fylkeskommune 99 prosent av landsgjennomsnittet).

Det er viktig at inntektssystemet for både fylkeskommunene og kommunene er dynamisk og blir oppdatert jevnlig. Som varslet i kommuneproposisjonen er det lagt et godt grunnlag for det videre arbeidet med inntektssystemet for fylkeskommunene. Legitimiteten til systemet er også avhengig av at endringene som gjøres baserer seg på et solid faglig fundament. Det er fremdeles behov for ytterligere arbeid

innenfor kollektivtransport, og framleggelsen av nytt inntektssystem utsettes derfor til kommuneproposisjonen 2015. Hensynet til forutsigbarhet for fylkes-

kommunene gjør at man foretar en helhetlig omlegging fra 2015, i stedet for å foreta omlegginger stykkevis og delt over flere år.

SPØRSMÅL NR. 1457

Innlevert 10. juni 2013 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 13. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad

Spørsmål:

«I Østfold har statsrådets eget parti fremmet forslag om å forlenge bompengene på E6, for å finansiere bygging av jernbane. Bakgrunnen er bl.a. at Østfold SP synes det er for svakt at regjeringen ikke vil bygge ferdig jernbane til Halden innen 2030, og de vil ha fortgang.

Deler statsråden synspunktet til sine partifeller at det kan være et alternativ, og lovlig, å bruke bompenger til å forsere jernbaneutbygging?»

Svar:

Spørsmålet om bruk av bompenger til jernbane er omtalt i Meld. St. 26 (2012 - 2013) Nasjonal transportplan 2014 – 2023 (NTP). Som det går fram av meldingen, gir vegloven hjemmel til at bompenger kan brukes til jernbane. Bruk av bompenger til jern-

bane forutsetter at den alternative bruken vil gi det transportmessig beste tilbudet og at nytteprinsippet er oppfylt. Nytteprinsippet innebærer at de som har nytte, skal betale, og tilsvarende at de som betaler, skal ha nytte.

To ulike tilfeller der bompenger kan være aktuelt til bygging av jernbane er drøftet i NTP. Det ene tilfellet gjelder strekninger der det er behov for å bygge både veg og jernbane. Det andre tilfellet gjelder strekninger der vegen er ferdig utbygd, f. eks som firefeltsveg, mens det er behov for å bygge ut jernbanen. På generelt grunnlag vil terskelen for å bruke bompenger til å finansiere jernbane være høy. Den store Hovedregelen vil fortsatt være at jernbane finansieres over statsbudsjettet.

Konkrete saker, som den som er nevnt i spørsmålet er ikke vurdert i NTP.

SPØRSMÅL NR. 1458

Innlevert 10. juni 2013 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 17. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«I hvilken grad har statsråden vært involvert i prosessene som har ledet frem til konklusjonen om store endringer i spesialstyrkestrukturen av Forsvarsdepartementet, og hvordan har politiet vært involvert for å avklare det politifaglige behovet for slik bistand, og kan statsråden sende over oversikt over alle skriftlige innspill fra politi, POD, Delta og JD i sakens anledning?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til arbeidet Forsvarsdepartementet har gjort knyttet til strukturendringer for Forsvarets spesialstyrker. Som grunnlag for endringen påstås det at Stortingets Særskilte Komité, som behandlet redegjørelsene til Justisministeren og Forsvarsministeren etter terrorangrepet 22/7-11, skal ha bedt om at en slik analyse/ending gjennomføres. Det er etter spørrens oppfatning fullstendig feil, idet komiteen understreket at en skulle vurdere hvordan MJK kunne få

tilsvarende funksjon i sivil beredskap og samarbeid med politiet som det FSK hadde. Det avgjørende var å sikre politiet bedre mulighet til bistand fra MJK ved sivile kriser.

Svar:

Det har vært Regjeringens, og dermed også min, ambisjon å styrke spesialstyrkenes evne til å bistå po-

litiet. Disse drøftingene er også omtalt i Stortingsmelding nr. 21 (2012-2013).

Arbeidet med strukturendringene for Forsvarets spesialstyrker er gjort i regi av Forsvarsdepartementet. Justis- og beredskapsdepartementet har vært orientert om Forsvarsdepartementets arbeid med dette. Underliggende etater har ikke har vært involvert i denne prosessen.

SPØRSMÅL NR. 1459

Innlevert 11. juni 2013 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 19. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«I perioden 2006-2011 mottok Norge 62 622 asylsøknader, mens Danmark i samme tidsrom mottok 19 391. Danmark hadde i denne perioden en del strengere innvandringsregulerende virkemidler, som kanskje kan forklare hvorfor man der mottok flere søknader.

Kan statsråden fremlegge tall som viser hvor mye mindre statlig ressursbruk knyttet til behandling av asylsøknader, gitt at man hadde mottatt et tilsvarende antall som Danmark, fordelt på hvert enkelt år og summert i 2013-kroner?»

BEGRUNNELSE:

Spøreren viser til at vårt naboland Danmark i flere år har hatt betydelig mindre antall asylsøknader, brutto, enn det Norge har hatt. Ifølge Danmarks statistikk ble det i perioden 2006-2011 registrert 19 391 asylsøknader, mens tilsvarende tall fra UDI viser at man Norge registrerte 62 622 asylsøknader.

I perioden 2006-2011 mottok Danmark i 2006 1960 asylsøknader, i 2007 2246 asylsøknader, i 2008 2409 asylsøknader, i 2009 3855 asylsøknader, i 2010 5115 asylsøknader og i 2011 3806 asylsøknader.

I samme tidsperiode mottok Norge i 2006 5320 asylsøknader, i 2007 6528 asylsøknader, i 2008 14 431 asylsøknader, i 2009 17 226 asylsøknader, i 2010 10 064 asylsøknader og i 2011 9053 asylsøknader.

Det skulle tilsi et matematisk gjennomsnitt på 3231 asylsøknader i Danmark i perioden 2006-2011, mens tilsvarende tall for Norge i samme tidsrom er 10 437.

Det skulle også tilsi at statlig ressursbruk for behandling av søknader og klagesaker har vært vesent-

lig høyere i Norge enn i Danmark i perioden. I tillegg kommer også statlig ressursbruk knyttet til familieinnvandring, integreringskostnader og andre nettoforpliktelser som følge av at en ubetydelig andel får sin søknad innvilget.

Det spøreren søker å få klarhet i, er hvor mye mindre ressursbruken i Norge ville ha blitt, gitt at man hadde mottatt like mange asylsøknader til behandling som i Danmark og derpå følgende klagebehandling. Spøreren ber om en tabell som viser minsket ressursbruk for hver av årene i perioden 2006-2011 omregnet i 2013-kroner.

Svar:

Anslått reduksjon i kostnader til saksbehandling (inkl. klagebehandling) gitt asylankomster på nivå med Danmark:

	Differanse mellom antallet asylsøknader i Norge og Danmark	Anslått effekt på saksbehandlingskostnader i 2013-kroner
2006	3 360	170 mill. kroner
2007	4 282	230 mill. kroner
2008	12 022	670 mill. kroner
2009	13 371	650 mill. kroner
2010	4 949	250 mill. kroner
2011	5 247	240 mill. kroner
Totalt	43 231	2 210 mill. kroner

Anslaget er basert på beregning av den direkte kostnadsendringen knyttet til saksavvikling i hhv. Politiets utlendingsenhet, UDI og UNE. Tallene er usikre. Erfaringsmessig er det høyere kostnader per

sak når det er færre saker, da det uansett må opprettholdes en bred kompetanse i virksomhetene. Dette er det ikke tatt høyde for. Kostnader knyttet til fritt rettsråd ifm. klage på avslag er heller ikke inkludert.

Det er ikke hensyntatt kostnadsforskyvninger i beregningene. Tabellen viser den totale effekten på saksbehandlingskostnadene som en reduksjon i asyl-

sankomstene per år anslagsvis ville hatt. Deler av reduksjonen i kostnadene ville sannsynligvis ha kommet påfølgende år.

I tillegg kommer reduksjon i kostnader knyttet til at asylsøkere har lovfestet rett til innkvarteringstilbud mv.

SPØRSMÅL NR. 1460

Innlevert 11. juni 2013 av stortingsrepresentant Steinar Reiten

Besvart 19. juni 2013 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Inga Marte Thorkildsen

Spørsmål:

«Mener statsråden at utgivelser av litteratur, musikk og andre former for kulturelle ytringer kan stanses hvis de kommer i konflikt med bestemmelsene om trakassering i de nylig vedtatte diskrimineringslovene om seksuell orientering, likestilling, etnisitet og nedsatt funksjonsevne?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til replikk fra undertegnede til statsråden under behandlingen av sak 9 på Stortingets dagsorden 10.06.13, og til statsrådets svar.

I den nylig vedtatte diskrimineringslov om etnisitet, lyder § 9 som følger:

"Trakassering på grunn av etnisitet, religion eller livssyn er forbudt. Med trakassering menes handlinger, unnløtelser eller ytringer som virker eller har til formål å virke krenkende, skremmende, fiendtlige, nedverdiggende eller ydmykende"

I en sangtekst i et utgitt verk fra en av Norges mest kjente black metal-grupper står følgende utdrag - sitat:

"Løft deres sverd til kamp, stolte menn
La massakren begynne i dag.
Hogg hodet av hver kristen
Og voldta deres kvinner og barn

Hvert kristenkors du finner skal du vende om
Hver en bygning som bærer guds navn skal brenne
Hver en kristenmanns grav skal vi skjende"

Det kan anføres at innholdet i de nevnte tekstlinjene ikke blir rettet mot noen spesiell person, men mot en gruppe i samfunnet på grunn av deres felles kristne livssyn.

På den andre siden synes det klart at budskapet i sangteksten kan oppfattes som krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende og ydmykende. Dette gjelder ikke minst for kristne kvinner og barn, som får en direkte oppfordring om voldtekt rettet mot seg.

Det bes om en vurdering fra statsråden om hvorvidt kulturelle ytringer som rammes av lovens definisjon av trakassering, men som ikke rettes mot noen spesiell person, kommer inn under lovens bestemmelser om forbud og eventuell oppreisning, erstatning og straff. Dette gjelder uavhengig av om ytringen rettes mot personer på grunn av deres seksuelle orientering, kjønn, etnisitet, religion eller funksjonshemming.

Svar:

Paragraf 9 om trakassering i den nye diskrimineringsloven om etnisitet erstatter § 5 i den gjeldende diskrimineringsloven. Det er tilsvarende bestemmelser om trakassering i den nye likestillingsloven (§ 8), den nye diskriminerings- og tilgjengelighetsloven (§ 8) og diskrimineringsloven om seksuell orientering (§ 8) for de grunnlagene disse lovene omfatter.

Ytringer omfattes av forbudet mot trakassering, både muntlige ytringer og ytringer i form av skrift eller symboler. Trakasseringen må imidlertid være tydelig rettet mot en eller flere konkrete enkeltpersoner for å være omfattet av lovens forbud. Trakasserende handlinger mv. rettet mot en stor gruppe av personer, som typisk ikke vil være klart avgrenset, faller utenfor bestemmelsen (jf. forarbeidene til gjeldende diskrimineringslov, Ot.prp. nr. 33 (2004-2005) s. 207-208).

Det er Likestillings- og diskrimineringsombudet som håndhever diskrimineringslovene og som tar stilling til om loven er brutt i konkrete tilfeller.

SPØRSMÅL NR. 1461**Innlevert 11. juni 2013 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 19. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Vil statsråden innlede en fornyet dialog med representanter for profesjonelle verger, med sikte på at fastsettelsen av fastpris for deres tjenester korresponderer med de faktiske oppgavene de gjennomfører, for å hindre tap av rettigheter og rettsikkerhet for dem som er avhengig av verge?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til brev datert 24.05.2013 fra Hovedorganisasjonen Virke på vegne av Profesjonelle vergers interesseorganisasjon vedrørende ny vergemålsforskrift og fastsettelse av fastpris. Brevet inneholder bekymringsfulle opplysninger knyttet til oppgavehåndteringen på vegne av mennesker med stort behov for vergemål. Etter undertegnede oppfatning kan forskriften slik den er utformet, sammenholdt med det varslede fastprisregimet, medføre et betydelig rettssikkerhetsproblem. Erfaringer gjort med stykkpris knyttet til advokat tjenester og underregulerte salær sats, burde være egnet til å motivere departementet til å ta en fornyet runde knyttet til forholdene som beskrives i Virkes brev vedrørende fastpris for profesjonelle vergemålstjenester.

Svar:

I vergemålsforskriften reguleres godtgjøring for ulike typer verger. Det er en regulering som forener behovet for forenkling og standardisering for de mer ordinære sakene, og som åpner for individuell behandling der sakene er mer krevende.

En ordning med fastpris for flertallet av vergeoppdragene har en rekke fordeler. For det første er svært mange vergeoppdrag tilnærmet like. Personen med verge har behov for å bli hørt, få sine regninger betalt, selvangivelse sendt inn, samtidig som kommunen følges opp slik at kommunens tjenester til brukeren ytes som de skal. Slike vergemål er det mange av og disse kan standardiseres, både arbeidsmessig og godtgjøringsmessig. Etter dagens system har vi sett at ressursbruken hos vergen og overfor-

mynderiet i altfor stor grad går til administrasjon knyttet til å kreve og godkjenne godtgjøring og utgiftsdekning. En standardisering av avlønningen vil effektivisere dagen både for vergen og Fylkesmannen.

For det andre er det viktig for meg at verger over hele landet likebehandles. I dag er det store variasjoner i overformynderienes rutiner for godtgjøring. Dette mener jeg er uheldig.

I mer krevende vergemålssaker åpner vergemålsforskriften for at det kan avtales avlønning time for time dersom omfanget av vergeoppdraget tilsier det. Det følger av § 16 første ledd første punktum at det skal fremforhandles en avtale med den enkelte verge om det enkelte oppdraget. I noen tilfeller kan det tenkes at oppstartsfasen av vergemålet er arbeidsintensivt og at oppdraget etter hvert blir mer standardisert. I slike tilfeller vil for eksempel en time for time-avlønning i første omgang, for så å gå over til en ordning med standardisert godtgjøring, kunne være en fornuftig løsning.

Det er etter mitt skjønn tilstrekkelig fleksibilitet i regelverket til at Fylkesmannen og vergen skal kunne komme frem til avtaler som både tjener interessene til personen med behov for verge og som er egnet til å bevare kompetente verger. Jeg påregner imidlertid at reglene og satsene for godtgjøring vil utvikles over tid i lys av inntektsutviklingen i samfunnet og de erfaringene vi får med den nye vergemålsordningen. Det nærmere innholdet av en slik utvikling vil avhenge av budsjettene for de neste årene, og kan ikke forskutteres nå.

Det er i denne saken viktig å huske på at det i mange av tilfellene er personen med verge som selv betaler for de tjenestene vergen yter. Når Fylkesmannen forhandler vilkårene for vergeoppdraget, er det vesentlig å ha for øye at man inngår avtaler på vegne av den personen det gjelder. Personen selv vil ofte ha mistet muligheten til å si nei til et vergeoppdrag som vedkommende synes er for kostbart. Staten vil da ha et ansvar for å utvise nødvendig moderasjon på vegne av den personen det gjelder.

-SPØRSMÅL NR. 1462**Innlevert 11. juni 2013 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark****Besvart 13. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Den 10. april sendte Vest-Agder Fylkeskommune Samferdselsdepartementet et brev hvor de ba om avklaring på om ferjetilskuddet kan gis i et evighetsperspektiv ved bygging av Fv 469 Hidra fastlandsforbindelse. Dette er en viktig prinsipiell avklaring.

Står statsråden fast på tidligere løfter om at ferjetilskuddet beholdes til evig tid?»

BEGRUNNELSE:

Utdraget nedenfor er hentet fra debatten som ble avholdt i Stortinget 12. november 2010, da de vedtok Prop. 158 S (2009-2010) angående finansiering av Hidra fastlandssamband i Flekkefjord kommune.

Arne Sortevik (FrP) [11:50:45]: ...

"..... Det er slik at statens midler til den fergen følger, etter Forvaltningsreformen, med over til det fylket hvor fergen nå ligger. Om fergen hadde fortsatt å gå i 19–30–45 år, ja, faktisk til evig tid, ville staten direkte eller indirekte gitt finansieringsbidrag. Når fastlandssambandet bygges, trekker staten seg ut. Etter hvor mange år trekker staten seg ut, er mitt ene spørsmål, og hvem sparer på at staten trekker seg ut og ikke lenger gir bidrag til drift av en ferge?"

Geir Pollestad (Sp) [12:09:28]: ...

"... Jeg vil bare kommentere dette med ferjeavløsningsmidlene. Etter min oppfatning var det sånn at da veiene ble overført til fylkeskommunene, ble ferjemidlene holdt utenfor den fordelingsnøkkelen som lå der. Og det vil i prinsippet si at Vest-Agder fylkeskommune og andre fylkeskommuner beholder sine ferjeavløsningsmidler i utgangspunktet til evig tid, og at de også kan gå høyere opp på antall år med ferjeavløsningsmidler."

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [12:11:46]:

...

"... Så vil eg òg vera meir presis på representanten Sortevik sitt spørsmål. Han spurde: Når trekkjer staten seg ut når det gjeld ferjeavløsningsmidlar? Der kan eg bekrefte Geir Pollestad sin versjon."

Svar:

Det er riktig at Vest-Agder fylkeskommune har sendt Samferdselsdepartementet et brev med spørsmål om varighet av ferjetilskudd ved bygging av Hidra fastlandsforbindelse. Tilsvarende spørsmål gjelder også for andre ferjeavløsningsprosjekter på fylkesvegnettet. Departementet er derfor enig i at en prinsipiell avklaring er viktig.

Samferdselsdepartementet har saken til vurdering. Et konkret svar til Vest-Agder fylkeskommune vil bli utarbeidet i samråd med Kommunal- og regionaldepartementet som er ansvarlig fagdepartementet for inntektssystemet i kommunesektoren.

SPØRSMÅL NR. 1463**Innlevert 12. juni 2013 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen****Besvart 20. juni 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Hva er arbeidsgivernes direkte utgifter til sykepenger, fordelt på privat og offentlig sektor?»

BEGRUNNELSE:

Staten har ansvar for utbetaling av sykepenger for sykefravær ut over 16 dager, og utgiftene tilknyt-

tet dette finnes i budsjettkapittel 2650. Arbeidsgivere har ansvar for utbetaling av sykepenger for sykefravær inntil 16 dager, og spørsmålet er hva sykepengeordningen koster arbeidsgiverne totalt sett, fordelt på privat og offentlig sektor. Det understrekes at det først og fremst bes om beregninger av direkte kostna-

der (dvs. utgifter til sykepenges). Dersom nøyaktige tall ikke finnes bes det om departementets anslag.

Svar:

Det finnes ikke data som oppsummerer arbeidsgivers direkte utgifter til sykepenges i arbeidsgiverperioden. Svaret er derfor et anslag basert på forventet utbetaling til sykepenges til arbeidstakere, jf. kap. 2650, post 70, samt tilgjengelig informasjon om fordeling av erstattede sykepengedager og regnskapsinformasjon for sykepengeutbetalinger.

Anslag på arbeidsgivernes samlede sykepengeutgifter beregnes ut fra arbeidsgiverperiodens fraværsandel sammenlignet med folketrygdens fraværsandel, samt folketrygdens samlede sykepengeutgifter. I tillegg er det tatt hensyn til at folketrygden betaler en del av sykepengene i arbeidsgiverperioden (svangerskapsrelatert fravær og sykefravær fra arbeidstakere med risiko for særlig høyt sykefravær (kronikere)).

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2013 er sykepenges til arbeidstakere anslått til 32 820 mill. kroner i 2013, jf. Prop. 149 S (2012-2013).

Arbeidsgivernes fraværsandel er beregnet på grunnlag av antall sykefraværsdager (legemeldt og anslag på egenmeldt fravær) justert for gradering. Basert på statistikk for 2011 er arbeidsgivers fraværsandel anslått til om lag 41 pst.

Regnskapsstatistikk for 2012 viser at det ble utbetalt nærmere 557 mill. kroner i refusjon til arbeidsgivere for sykefravær fra arbeidstakere med risiko for særlig høyt sykefravær, og 130 mill. kroner i refusjon i forbindelse med svangerskapsrelatert fravær.

Endelig er det lagt til grunn at 70 prosent av de sysselsatte er ansatt i privat sektor, mens 30 prosent er ansatt i offentlig sektor.

Basert på disse forutsetningene og estimat kan arbeidsgivers utgifter til sykefravær i arbeidsgiverperioden anslås til om lag 21 700 mill. kroner, fordelt med 15 190 mill. kroner i privat sektor og 6 510 mill. kroner i offentlig sektor.

SPØRSMÅL NR. 1464

Innlevert 12. juni 2013 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 19. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Justisdepartementet har sendt ut til høring - Rapport om ansvarsforhold og håndtering ved funn av eksplosive varer. Høringsfristen var 25.01.2013.

Når vil regjeringen følge opp denne rapporten?»

Svar:

Både Justis- og beredskapsdepartementet (JD) og Forsvarsdepartementet (FD) var oppdragsgiver for arbeidsgruppen som ble nedsatt for å vurdere ansvarsforhold og håndtering ved funn av eksplosiv va-

re. JD og FD skal derfor sammen vurdere de tiltak som er foreslått. Rapporten er sendt på høring, og vi vurderer nå de høringsuttalelsene som er kommet inn. Tiltakene som foreslås av arbeidsgruppen berører både sentrale, regionale og lokale myndigheter. Flere av de foreslåtte tiltakene er kostnadskrevenende og krever eventuelt en endring av regelverk eller nytt regelverk. Oppfølging av rapporten er en prioritert oppgave uten at jeg kan angi når endelige konklusjoner vil være klare.

SPØRSMÅL NR. 1465**Innlevert 7. juni 2013 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 20. juni 2013 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Støtter statsråden miljøvernministerens instruks om at hensynet til boligareal vektlegges i de store byene, og vil statsråden sørge for at kommuner som Trondheim får økt selvstyre i arealsaker som denne innenfor lovens rammer?»

BEGRUNNELSE:

Trondheim kommune har stor befolkningsøkning og tilhørende behov for egnede arealer til boligbygging med god beliggenhet i forhold til sentrum og kollektivårer. Et bredt politisk flertall i bystyret i Trondheim har valgt å legge ut seks områder til boligbygging med plass til 5000 boliger som Fylkesmann Jørn Krog tidlig varslet innsigelse mot, i tråd med fylkeslandbruksdirektørens oppfatning. Senere har imidlertid fylkesmannen akseptert bystyrets klare vedtak om å konvertere arealene fra jordbruk til utbyggingsformål.

Stortingsrepresentant Heidi Greni (SP) angriper dette vedtaket med henvisning til at Fylkesmannen har prioritert hensynet til boligbygging fremfor jordvern, ”stikk i strid mot regjeringens signaler om økt jordvern”. På den andre siden har Miljøvernminister Bård Vegar Solhjell (SV) gitt fylkesmennene instruks om at hensynet til boligareal må vektlegges i de store byene.

Dette etterlater spørsmål om hva som egentlig er regjeringens politikk på dette området og hvilken holdning regjeringen har til lokalt selvstyre.

Svar:

Både boligbygging og jordvern er viktige hensyn i arealplanleggingen. I Meld. St. 17 (2012-2013) Byggje – bu – leve viser regjeringen hvordan vi vil jobbe for å legge bedre til rette for boligbygging. Samtidig har regjeringen mål om økt matproduksjon og å redusere omdisponeringen av dyrket mark, jamfør Meld. St. 9 (2012-2013) Landbruks- og matpolitikken. Ulike hensyn i arealpolitikken vil i en del til-

feller gi vanskelige avveier. Dette gjelder ikke minst i og rundt de store byene, hvor arealressurser, befolkningsvekst og transportbehov gir krevende planleggingsoppgaver.

Kommunene og fylkeskommunene har ansvaret for henholdsvis kommunal og regional planlegging. Gjennom dette arbeidet tar de valg og gjør prioriteringer i arealbruken. Det er, og skal være, stor grad av regionalt og lokalt selvstyre i dette arbeidet. Fylkesmannen skal formidle den nasjonale politikken og se til at nasjonale hensyn blir ivaretatt i planleggingen, gjennom dialog og eventuelt innsigelser.

I Meld. St. 17 (2012-2013) varsla regjeringa flere tiltak som vil kunne gi en bedre lokal og regional planlegging. Regionale og statlige aktører kan fremme innsigelser til arealdelen i kommuneplaner eller reguleringsplaner i spørsmål av nasjonal eller vesentlig regional betydning, eller som av andre grunner er viktige for saksområdet til det aktuelle organet. Innsigelsesinstituttet er nødvendig for å ta hensyn til nasjonale interesser, men det er behov for bedre praktisering. Regjeringen går derfor gjennom innsigelsesinstituttet, og vil vurdere virkemidler for å sikre at innsigelser og varsel om innsigelser blir benyttet i tråd med lovens intensjon. Det innebærer blant annet å vurdere tiltak for forpliktende tidlig deltakelse og samordning av innsigelsesmyndigheter. Som en del av dette arbeidet har Miljøverndepartementet iverksatt et forsøk med samordning av statlige innsigelser til kommunale planer.

Regjeringen vil utarbeide nye statlige planretningslinjer for bolig-, areal- og transportplanlegging, for å få en klarere og mer samordnet framstilling av viktige nasjonale hensyn som bør ligge til grunn for planleggingen. Regjeringen vil også bidra til å styrke den kommunale og regionale planleggingen gjennom økt kompetanse og kapasitet på planlegging i de store byområdene. Både nye statlige planretningslinjer og økt kompetanse og kapasitet kan gjøre kommunene og fylkeskommunene bedre rustet til å avveie målkonflikter i arealplanleggingen.

SPØRSMÅL NR. 1466**Innlevert 12. juni 2013 av stortingsrepresentant Robert Eriksson****Besvart 20. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden bidra til at pengene frigis slik at vedkommende kan få betalt sin skatt i henhold til domsavsigelsen i Tingretten, og kan statsråden klargjøre hvordan man skal forstå og hva som ligger i begrepet "annen årsak" jf. ligningslovens § 10-3 nr. 1?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har blitt kontaktet av en person som i lengre tid har hatt en pågående tvist med skattemyndighetene. Bakgrunnen for den oppståtte tvisten skyldes at vedkommende investerte ca. 116 000 kroner i det såkalte Plexplay Network. Som en del av medlemskapet i Plexplay Network ble det opprettet en konto i Loyal Bank hjemmehørende på St Vincent & Grenadines i vedkommende navn. I løpet av 2005 overførte Plexplay Network til sammen kroner 1 316 732 til denne kontoen. I løpet av sommeren/høsten 2005 overførte vedkommende kr 561 569 fra denne kontoen til sin norske bank. Av dette ble ca. 500 000 kr benyttet til investeringer i andre selskaper. Senere samme høst, den 20. september, ble kontoen i Loyal bank sperret etter initiativ fra norske myndigheter. På dette tidspunkt, og senere når selvangivelsen skulle fylles ut, hadde han derfor bare tilgang til ca. 60 000 kr av det totalt kr 1 316 732 som ble overført fra Plexplay Network.

Høyesterett har i Rt. 2009 s 1601 slått fast at Plexplay Network må anses som et ulovlig pyramidespill. Saken gjaldt konkret straffeansvar for to personer som var sentrale i etableringen av de involverte selskapene. Det foreligger imidlertid ikke dom eller annet grunnlag som fastslår at vedkommendes avkastning på investeringene er ulovlig inntekt. Trolig ble kontoen frosset i 2005 blant annet i påvente av en avgjørelse om hvorvidt avkastningen må anses som ulovlig inntekt som kan gjøres til gjenstand for inndragning. Per mai 2013 er imidlertid kontoen fortsatt frosset, og etter det vedkommende kjenner til foreligger det fortsatt ingen avgjørelse om at dette skal anses som lovlig inntekt.

Skatteklagenemnda fattet sitt vedtak 12. august 2011, hvor vedkommende ble ilagt 60 pst tilleggsskatt. Begrunnelsen for dette er at vedkommende har unnlatt å informere staten om at man har en konto i utlandet. Vedkommende synes dette er en litt merkelig begrunnelse all den tid det er staten selv om har sperret kontoen. Tingretten dømte vedkommende til 30 pst tilleggsskatt, og fant ikke grunnlag for å ilegge vedkommende ytterligere skjeppet tilleggsskatt.

Tingretten bestemte videre at ligningen for 2005 måtte omgjøres i forhold til skatteetatens og skatteklagenemndas vedtak, samt at staten ble dømt til å betale saksomkostninger. Vedkommende har akseptert dommen.

Vedkommende har ved flere anledninger fremholdt at han hadde og har til hensikt å oppgi resten til beskatning når midlene på konto i Loyal Bank ikke lengre er frosset og blir gjort tilgjengelig. Det har nå gått snart åtte år uten at pengene er gjort tilgjengelig. Dette har også resultert i at vedkommende har problemer med å betale skatten på midler han ikke har.

Undertegnede overlater til domstolene å beslutte det skattemessige, noe tingretten har gjort. Men undertegnede håper at statsråden skjønner situasjonen til vedkommende, som ikke har til annen hensikt enn å gjøre opp for seg i henhold til Tingrettsdommen, men at det er vanskelig rent fysisk for vedkommende å betale skatt til staten av penger staten har beslaglagt.

Svar:

Det er opplyst at kontoen trolig ble frosset i påvente av en avgjørelse i spørsmålet om avkastningen må anses som ulovlig inntekt som kan inndras. Inndragning av midler tjent ved straffbare handlinger hører ikke inn under Finansdepartementets ansvarsområde. Spørsmålet om å få frigitt penger i en slik sak må derfor rettes til påtalemyndigheten.

Etter ligningsloven § 10-3 nr. 1 skal tilleggsskatt ikke fastsettes når skattyters forhold må anses "unnskyldelig på grunn av sykdom, alderdom, uerfarenhet eller annen årsak." Hvilke forhold som kan komme inn under uttrykket "annen årsak" er nærmere behandlet i Ot.pr. nr. 82 (2008-2009). Dette unntaket fra tilleggsskatt vil blant annet være anvendelig der skattyter for et kortere eller lengre tidsrom er ute av stand til å ivareta egne interesser på grunn av forhold som psykiske eller sosiale problemer, sykdom eller dødsfall i familien, samlivsbrudd, rusmisbruk eller fengselsopphold.

Et annet eksempel på forhold som kan være unnskyldelige, er hvor det har vært generelt lett å misforstå en bestemmelse om skatte- eller oppgaveplikt. Opplysningsfeil som bare skyldes det forhold at en rettsregel er uklar, vil ikke være unnskyldelig. Utgangspunktet er at en skattyter som innser eller bør innse at det kan være tvil om hvordan en bestemmelse skal forstås, skal gi utfyllende opplysninger om dette i selvangivelsen slik at skattemyndighetene får

tilstrekkelig med opplysninger til å vurdere hva som er den riktige skattemessige bedømmelse av forholdet. Hovedregelen er derfor at rettsvillfarelse ikke vil være et unnskyldelig forhold. Bare i helt spesielle situasjoner kan det være grunn til å fravike dette utgangspunktet, for eksempel der skattyter har misforstått en ny bestemmelse som kan være uklar eller som misforstås av andre grunner. I slike tilfeller kan det fremstå som svært strengt å ilegge tilleggsatt, dersom skattyterne har gjort så godt de har kunnet, men likevel misforstår på en aktsom måte og dermed ikke oppfyller opplysningsplikten.

Ytterligere eksempler kan være lite synlige feil i tredjepartsoppgaver (lønnsoppgaver, kontooppgaver mv.). Også tekniske regnskapsfeil som ikke kvalifiserer som « åpenbare regne- eller skrivefeil » som er regulert i § 10-3 nr. 2 bokstav b vil kunne være unnskyldelige.

Hva som er unnskyldelig vil måtte vurderes i lys av de krav det er naturlig å stille til den enkelte skattyter. For eksempel vil det normalt stilles strengere krav til en næringsdrivende enn til en lønnstaker. I Ot.prp. nr. 82 (2008-2009) ble det vist til at når det gjelder mer profesjonelle, ressurssterke skattytere med kompliserte skatteforhold, må det imidlertid forventes grundige og betryggende kvalitetssikringsrutiner ved regnskapsføring og utarbeidelse av ligningsopplysninger. Terskelen for å anse opplysningsfeil som unnskyldelige vil derfor måtte ligge høyere enn ellers i slike tilfeller.

I enkelte saker kan det foreligge flere unnskyldelige forhold som hver for seg ikke er tilstrekkelige til å fritta for tilleggsatt. Skattemyndighetene må da vurdere om de samlet sett gir grunnlag for å fritta.

SPØRSMÅL NR. 1467

Innlevert 12. juni 2013 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 18. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Viser til svar på Dok. 15 spørsmål nr. 1506 (2012-2013) vedr prosjektfinansiering. Svaret bekrefter at regjeringens prosjektfinansiering innebærer synlig løfte om årlige bevilgninger, men at det er sterke begrensninger for å kunne flytte på pengene mellom budsjettår selv om det oppstår muligheter for å fremskynde fremdriften, med mindre slike justeringer vedtas i statsbudsjettet.

Vil regjeringen revurdere ordningen slik at man bedre har mulighet til å opprettholde tempo i utbygging uavhengig av budsjettår?»

Svar:

Som jeg redegjorde for i mitt svar på spørsmål nr. 1306 vil innføring av ressursene som er lagt til grunn i Meld. St. 26 (2012-2013) Nasjonal transportplan 2014-2023 tilpasses det samlede økonomiske opp-

legget innenfor de rammer som følger av handlingsregelen og tilstanden i norsk økonomi for øvrig. Samtidig legges det opp til at særskilt prioriterte prosjekter vil få en bevilgning som sikrer rasjonell framdrift.

Statens vegvesen og Jernbaneverket har til enhver tid mange prosjekter under bygging. God styring av prosjektporteføljen, herunder av kostnader og framdrift i det enkelte prosjekt, er da viktig. Framdriften i prosjekter og behovet for midler i budsjettåret kan av ulike grunner avvike fra fastsatt plan. Noen kan være forsinket, mens andre går raskere enn planlagt. Dersom det i budsjettåret er behov for mer midler til et prosjekt for å få en rasjonell framdrift av prosjektet og det er ledige midler på andre prosjekter, kan det midlertidig omdisponeres midler mellom prosjektene i den samlede porteføljen. Denne fleksibiliteten vil kunne bidra til å opprettholde framdriften i prioriterte prosjekter.

SPØRSMÅL NR. 1468**Innlevert 12. juni 2013 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 20. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Stortinget har de siste ukene vedtatt flere store oljeprosjekter med samlet investering på over 100 mrd. kroner. I tillegg skal det vedtas åpning av Barentshavet sørøst, som vil generere betydelig aktivitet.

Kan statsråden vise beregninger på hvordan disse investeringene hensyntas når man beregner ansvarlig oljepengebruk i statsbudsjettet, siden mange rødgrønne politikere hevder oljepengebruken i statsbudsjettet er balansert opp mot oljeinvesteringene på norsk sokkel?»

Svar:

Ved utformingen av den økonomiske politikken tar regjeringen utgangspunkt i en helhetlig vurdering av den økonomiske situasjonen. I budsjett dokumentene gjøres det rede for anslagene for den økonomiske utviklingen, herunder utviklingen i husholdningenes forbruk, investeringene i fastlandsøkonomien og

andre forhold av betydning for produksjon, sysselsetting, arbeidsledighet mv. Petroleumsinvesteringene er en av flere viktige størrelser som påvirker det økonomiske forløpet.

Anslag for utviklingen i petroleumsinvesteringene bygger på flere ulike kilder, herunder informasjon fra Olje- og energidepartementet og de kvartalsvise tellingene som publiseres av Statistisk sentralbyrå (SSB). Når informasjonen dekker en lengre periode, vil den så langt råd er også omfatte prosjekter som forventes utbygget. I tråd med dette hadde OED og SSB i sin informasjon søkt å ta hensyn til at de prosjektene som Stortinget har behandlet i vår ville ha følger for investeringsnivået framover.

Tallene i SSBs investeringstillinger og liknende undersøkelser er generelt usikre, både med hensyn til størrelse og tidsforløp. Ved vurdering av informasjon fra slike kilder må det bl.a. ta hensyn til hvordan undersøkelsene har truffet i tidligere år.

SPØRSMÅL NR. 1469**Innlevert 12. juni 2013 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 20. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Regjeringen hevder de i statsbudsjettet tar hensyn til ulike effekter og nivå på pengebruk.

Kan regjeringen anslå hva som er de makroøkonomiske effektene dersom man i budsjettet 1) øker foreldrepermisjonen slik at det gir økte utgifter tilsvarende 1 mrd. kr utover forslag til revidert budsjett, eller 2) isteden øker vei/jernbaneinvesteringer med 1 mrd. kr. utover vedtak i revidert budsjett?»

Svar:

Virkningene på norsk økonomi av økte bevilgninger vil bl.a. avhenge av om de er har et motstykke i en tilsvarende inndekning, av hvor stor andel som bindes opp i økt sparing og av i hvilken grad den gjenstående etterspørselen retter seg mot utenlandske

leverandører. Den delen som retter seg mot norske leverandører vil erfaringsmessig dels slå ut i økte lønninger og priser og dels i økt produksjon. Fordelingen på lønns- og prisvekst og på produksjonsvekst vil avhenge av hvor mye ledig kapasitet det er i økonomien i utgangspunktet. I en situasjon med høy ressursutnyttelse må en være forberedt på at Norges Bank vil kunne øke renten for å bidra til at prisveksten holder seg nær inflasjonsmålet. Dersom renten settes opp eller kronen styrkes, vil den økte etterspørselen som bevilgningene isolert sett gir opphav til, ledsages av noe lavere etterspørsel et annet sted i økonomien.

Det er grunn til å regne med at de direkte etterspørselsvirkningene av økte utgifter til anleggsformål er større enn virkningene av økte overføringer til husholdningene. Det henger sammen med at husholdningene normalt vil spare deler av de økte inn-

tektene. I tillegg er importinnholdet typisk mindre for anleggsinvesteringer enn for privat konsum.

Utformingen av den økonomiske politikken tar utgangspunkt i en helhetlig vurdering av den økonomiske situasjonen. I arbeidet med anslagene for norsk økonomi støtter departementet seg bl.a. på den makroøkonomiske modellen MODAG, som er utviklet av Statistisk sentralbyrå. Enkle virkningsberegninger på modellen antyder at anleggsinvesteringer øker aktiviteten i fastlandsøkonomien om lag tre ganger så mye som en økning i overføringene til husholdningene.

Det er et kjennetegn ved makromodeller av denne typen at det tar tid før kostnadene ved en mer ekspansiv politikk kommer fullt ut til syne. Blant annet skiller ikke modellene mellom ulike typer arbeidskraft og undervurderer dermed de ubalansene som vil oppstå dersom en raskt trapper opp etterspørselen på

et enkelt område. I øyeblikket er aktiviteten innenfor bygg- og anleggsvirksomhet forholdvis høy. Blant annet har Avinor nylig varslet at utbyggingen ved Oslo Lufthavn påvirkes av et stramt bygg- og anleggsmarked. Det er få tilbydere i anbuds-konkurransene og prisene presses opp.

Hensynet til konkurranseutsatt virksomhet tilsier nå tilbakeholdenhet i bruken av oljepenger. Våre egne erfaringer fra 1980- og 1990-tallet viser at det kan ta lang tid å rette opp kostandene ved for svak konkurransevne. Mange land i Europa erfarer nå det samme. Analysene i Perspektivmeldingen viste at vi etter hvert også vil stå overfor betydelige utfordringer i finanspolitikken som følge av aldringen av befolkningen. Ved å holde igjen i bruken av oljeinntekter vil vi kunne legge til rette for en balansert utvikling i norsk økonomi, både på kort og lang sikt.

SPØRSMÅL NR. 1470

Innlevert 12. juni 2013 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 21. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«På hvilke måter vil statsråden sikre seg at kommunene er klare til å ta i mot utskrivningsklare pasienter fra det psykiske helsevernet og fra tverrfaglig spesialisert rusbehandling i 2016, uten at det går ut over det forebyggende helsearbeidet, og hvor mye sykere og oppfølgingskrevende pasienter enn de kommunen allerede i dag følger opp, kan kommunene forvente seg å få ansvar for og med hvilken finansiering?»

BEGRUNNELSE:

Pasienter som skrives ut fra det psykiske helsevernet og fra tverrfaglig spesialisert rusbehandling skal inkluderes i Samhandlingsreformen fra 2016, og som en konsekvens av dette er det riktig at spesialisthelsetjenesten vil gi kortere behandlingsopphold for mennesker med psykiske lidelser og at kommunen i høyere grad tar den videre oppfølgingen. Samtidig ser vi at usikkerheten rundt finansieringsordningen synes å være en medvirkende årsak til at det i dag kuttes i psykiske helsetjenester over hele landet, både i døgnplasser i spesialisthelsetjenesten og i det psykiske helsearbeidet i kommunene. Flere kommuner

har henvendt seg til spørsmålsstiller og sier at de allerede nå opplever at de får ansvaret for ferdig behandlede, men sykere pasienter enn før, og at de ikke har nok fagkompetanse eller økonomiske ressurser til å håndtere dette. En forskningsrapport fra Sintef bekrefter dette, og sier at kommunene får dyrere og mer krevende pasienter uten at det har fulgt med økte bevilgninger til psykisk helsearbeid i kommunene. I små kommuner kan én enkelt pasient bli svært dyr for kommunen, uten at det ytes tilstrekkelig statlig støtte. I tillegg fører Samhandlingsreformens økonomiske virkemidler til at kommunene bruker store ressurser på somatiske pasienter og at det også har vist seg å ramme de psykiske helsetjenestene.

Usikkerheten rundt hva som skal være kommunens ansvar og hvilke finansiering de vil få, gjør at flere kommuner ikke får bygget opp et faglig godt tilbud før de overtar et økt ansvar i 2016. I tillegg har etterspørselen etter kommunal hjelp til alvorlig syke og tiltakskrevende pasienter økt så kraftig at kommunens budsjett på psykiske helsetjenester brukes til boliger med heldøgnsbemanning, og ikke til forebygging som er intensjonen med Samhandlingsreformen.

Svar:

Rus og psykisk helse er en viktig del av samhandlingsreformen, selv om vi ikke har de økonomiske virkemidlene på plass ennå. Som det fremgår av kommuneproposisjonen for 2014, som ble lagt frem i mai, tar vi sikte på gradvis innføring av de økonomiske virkemidlene i samhandlingsreformen for psykisk helse og rus, så snart det lar seg gjennomføre. Vi er i dialog med KS om dette, og Helsedirektoratet utreder aktuelle modeller. Det er samtidig viktig å un-

derstrekke at kommunene også i dag har et ansvar for pasienter som er ferdigbehandlet i spesialisthelsetjenesten. Det er dermed ikke snakk om noen ny oppgave for kommunene. Jeg håper denne informasjonen beroliger representanten. Det er altså ikke tatt stilling til verken modell eller innfasingstidspunkt for en betalingsordning knyttet til utskrivningsklare pasienter innen psykisk helse og rus. Det er derfor for tidlig å diskutere eventuelle utilsiktede konsekvenser en slik ordning vil kunne ha for kommunene.

SPØRSMÅL NR. 1471

Innlevert 12. juni 2013 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 20. juni 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Vil statsråden endre ordningen med omsorgspenger og pleiepenger slik at vi gir de såkalte «frivillige ressursene» i familier som har hjemmeboende «barn» over 18 år med nedsatt funksjonsevne «gode og stimulerende rammebetingelser», og mener statsråden at det er viktig at pårørende gis slike rettigheter som gjør det mulig å fortsette i det ordinære arbeidslivet?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede stilte spørsmål 10.11.11 om foreldre til funksjonshemmede barn over 18 år som fortsatt bor hjemme, kan motta omsorgspenger (dok. nr. 15:229 (2011-2012)). Daværende helseminister Anne Grete Strøm-Erichsen, svarte:

«Vi ønsker å legge til rette for at pårørende skal kunne kombinere omsorgsarbeid med yrkesaktivitet».

I Stortingsmeldingen Morgendagens Omsorg (Meld. St. 29 (2012–2013)), er en av de tre hovedområdene «å få kunnskap om, lete fram, mobilisere og ta i bruk samfunnets samlede omsorgsressurser på nye måter». Meldingen legger vekt på «å forsterke fellesskapsløsningene gjennom å styrke samspillet mellom kommunale tjenester og sivilsamfunnet og gi de frivillige ressursene i familie og lokalsamfunnet gode og stimulerende rammebetingelser».

Stortingsmeldingen legger vekt på en moderne og nytenkende pårørendepolitikk, og meldingen ses i sammenheng med behandlingen av Kaasa-utvalgets

NOU 2011:17 «Når sant skal sies om pårørendeomsorg. Kaasa-utvalget foreslår tre hovedgrep:

- En utvidet pleiepengeordning.
- En ny forsterket kommunal omsorgsstønad som erstatter dagens hjelpestønad og omsorgslønn.
- Lovfestet pårørendestøtte med tiltak som verdssetter og inkluderer de pårørende og kvalitetssikrer tjenestene.

En del foreldre som har hjemmeboende barn med nedsatt funksjonsevne over 18 år, er tilknyttet det ordinære arbeidslivet og ønsker å fortsette med det. De har ikke rett til omsorgspenger ved barns sykdom eller annen medisinsk oppfølging, eller pleiepenger ved sykehusinnleggelse. Undertegnede vet at barnet utløser selvstendige rettigheter ved fylte 18 år, men at dette skal dekke livsoppholdsutgifter og ikke er ment til å kompensere de pårørendes inntektstap ved nødvendig tilsyn og oppfølging av «barnet» ved sykdom. Hensikten med retten til omsorgspenger er å dekke yrkesaktive foreldres behov for inntekt ved kortvarige fravær fra arbeidet. Pleiepenger skal kompensere for tapt arbeidsinntekt for yrkesaktive i forbindelse med pleie av sykt barn. Dette er noe annet enn ytelse gitt av kommunen, som omsorgslønn eller annen avlastning i hjemmet. Disse ytelsene er ikke fleksible nok og dekker ikke lønnstap for kortvarig sykdom eller medisinsk oppfølging for pårørende i ordinært arbeid.

Svar:

Spørsmålet gjelder omsorgspenger og pleiepenger som ligger innunder mitt ansvarsområde. Jeg forstår spørsmålet slik at stortingsrepresentanten ber meg endre regelverket slik at foreldre til hjemmeboende personer over 18 år med nedsatt funksjonsevne skal få rett til omsorgspenger og pleiepenger.

La meg først påpeke at det er kommunen som har hovedansvaret for å bistå familier med store omsorgsforpliktelser, jf. lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. Kommunen skal sørge for at innbyggerne tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester, evt. kan omsorgslønn være aktuelt dersom foreldre selv ønsker å utføre omsorgsoppgaver kommunen ellers plikter å sørge for.

Folketrygdloven gir i noen sammenhenger rett til å få dekket bortfall av arbeidsinntekt når foreldre for en kortere periode er fraværende fra arbeidet i forbindelse med barns sykdom gjennom omsorgspenger og pleiepenger. Begge ytelsene beregnes som sykepenge, herunder samme krav om å ha vært i arbeid i minst fire uker rett forut for fraværet.

Omsorgspenger (sykt-barn-dager) kan ytes til foreldre som må være borte fra arbeidet på grunn av sykt barn under 12 år. Dersom barnet er kronisk sykt eller funksjonshemmet, gjelder retten fram til barnet fyller 18 år, jf. folketrygdloven § 9-5.

Retten til pleiepenger gis til foreldre til barn under 12 år når barnet trenger kontinuerlig tilsyn og pleie i forbindelse med opphold i helseinstitusjon, jf. folketrygdloven § 9-10. Dersom barnet er livstruende eller svært alvorlig sykt og trenger kontinuerlig tilsyn og pleie, kan foreldre få rett til pleiepenger etter folketrygdloven § 9-11 inntil barnet er 18 år. Dersom barnet er psykisk utviklingshemmet, gjelder retten til pleiepenger ved livstruende/svært alvorlig sykdom uten hensyn til aldersgrensen på 18 år, jf. folketrygdloven § 9-11 tredje ledd.

I folketrygdloven defineres barn som personer under 18 år, jf. folketrygdloven § 1-6. Trygderettigheter til personer med omsorg for barn gjelder derfor fram til barnet er 18 år med mindre annen aldersgrense er angitt. I henhold til barneloven gjelder foreldres omsorgsplikt fram til barnet fyller 18 år. Omsorgsplikten kan forlenges når barnet går på skole mv. Ved

nådd myndighetsalder er barnet å anse som voksen og får selvstendige rettigheter på ulike samfunnsområder. Foreldre har ingen omsorgsplikt overfor barn over 18 år, og forutsettes ikke å ivareta omsorgsoppgaver som de ikke selv frivillig påtar seg. Da er det som nevnt kommunen som er ansvarlig for å yte nødvendig bistand gjennom ulike former for avlastning og tjenester. Foreldrene kan eventuelt søke om omsorgslønn fra kommunen.

Som stortingsrepresentanten skriver i begrunnelsen til spørsmålet vil et barn med nedsatt funksjonsevne utløse selvstendige rettigheter ved fylte 18 år. Dette gjelder for funksjonshemmede som for funksjonsfriske. Personer med nedsatt funksjonsevne som ikke klarer å være i inntektsgivende arbeid vil kunne få rett til livsoppholdsytelse fra folketrygden (som uførepensjon) dersom de øvrige vilkårene er oppfylt. Dersom det foreligger behov for særskilt tilsyn og pleie, og det foreligger et privat pleieforhold, kan vedkommende ha rett til ordinær hjelpestønad, jf. folketrygdloven § 6-4. Dette gjelder selv om personen bor hjemme hos foreldre etter fylte 18 år.

For utviklingshemmede gjelder pleiepengereetten etter folketrygdloven § 9-11 uavhengig av aldersgrensen på 18 år. Dette innebærer at dersom en utviklingshemmet person blir svært alvorlig sykt kan foreldrene få rett til pleiepenger selv om vedkommende er over 18 år. For denne ekstra sårbare gruppen har man funnet grunn til å gjøre unntak fra aldersgrensen i tilfeller når sykdommen er så alvorlig.

Regjeringen har i stortingsmelding Morgendagens omsorg (Meld. St. 29 (2012–2013)) lagt fram et program for en aktiv og framtidsrettet pårørendepolitikk for perioden 2014–2020. I første fase skal det fokuseres på tiltak som støtter pårørende og styrker samspillet mellom helse- og omsorgstjenestene og pårørende, som fleksible avlastningsordninger, pårørendestøtte, veiledning, forbedring av omsorgslønnsordningen og forskning mv. I neste fase skal spørsmål om endringer i kompensasjonsordninger utredes i samarbeid mellom Helse- og omsorgsdepartementet og Arbeidsdepartementet.

Jeg finner det naturlig å avvende denne gjennomgangen før eventuelle endringer i regelverket vurderes, herunder knyttet til aldersgrensen på 18 år.

SPØRSMÅL NR. 1472**Innlevert 12. juni 2013 av stortingsrepresentant Bjørn Lødemel****Besvart 20. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Viser til tidlegare spørsmål om Tollvesenet sin kontroll- og ekspedisjonseining i Måløy. I svaret opplyser statsråden at kontrollfrekvens og resultat har lege på eit moderat nivå, og at han har tiltru til at Toll- og avgiftsetaten gjer dei riktige vurderingane for å sikre at etaten utfører sine tenester på ein god måte. No har den siste tilsette ved Tollstasjonen i Måløy sagt opp.

Kva viser statistikken for det totale aktivitetsnivået ved tollstasjonen i Måløy, og når blir dei ledige stillingane i Måløy lyste ut?»

Svar:

Tilhøva no ved Måløy ekspedisjons- og kontrollering er ikkje tilfredsstillande. Det visar kor sårbare små fagmiljø kan vere. Dette gjeld også for Toll- og avgiftsetaten som driv si verksemd i eit komplisert miljø med stadig endra internasjonale varestraumar. Nærvær og kontrollverksemd frå etaten må prioriterast ut frå dei risikovurderingane som til ei kvar tid ligg føre. Dette tilseier at etaten i stor grad må vere mobil. Auka bruk av elektroniske løysingar medfører

også mindre arbeid for nokre av dei mindre einingane i etaten.

Det totale aktivitetsnivået ved ekspedisjons- og kontrolleringa i Måløy har, som eg skildra i mitt svar av 16. mai 2013, over lengre tid lege på eit moderat nivå. Dette var tilfelle også før bemanninga blei redusert frå fire til to tenestemenn i 2011. Dei fem første månadene i år var nivået på ekspedisjonar, kontrollomfang og beslag om lag på same nivå som i 2012 og tidlegare. Meir enn halvparten av alle kontrollar av fartøy blir til dømes allereie i dag handsama med bistand frå andre tolleiningar.

Toll- og avgiftsetaten har, som eg skreiv i mitt førre svar, ikkje funne rom for nyrekruttering på Måløy. Etaten har prioritert bemanning på stader med meir kritisk behov ut frå krava til dagleg drift og der kontrollbehovet gjer det meir naudsynt. Eg er kjend med at Toll- og avgiftsetaten for tida vurderer kva for organisatorisk løysing som samla sett vil vere best for etaten med omsyn til bemanning og oppgåvelokalisering. Eg har framleis tiltru til at leiinga i Toll- og avgiftsetaten gjer dei riktige vurderingane for å sikre at etaten utfører sine tenester på ein best mogleg måte.

SPØRSMÅL NR. 1473**Innlevert 12. juni 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 20. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Statsråden viser i db 11. juni til at regjeringa i innværende periode skal bygge 174 veiprosjekter og at 80 av disse skal finansieres med bompenger.

Kan jeg derfor tillate meg å be om en oversikt over alle de 174 prosjektene spesifisert på hvilke prosjekter som skal statlig finansieres m/ kostnadsoverslag på hvert prosjekt, spesifisert hvilke 25 bompengprosjekter som er startet opp og kostnadsoverslag på disse hvor både det statlig bidraget og bompengene kommer frem og det samme på de resterende 55 prosjektene?»

Svar:

Vedlagt følger en oversikt over prioriterte prosjekter i Nasjonal transportplan 2014-2023. Prosjekter som er åpnet/åpnes for trafikk før 2014, er ikke tatt med i oversikten selv om det gjenstår restbevilgning/refusjoner. Dette er årsaken til at listen bare omfatter rundt 150 prosjekter.

Prosjekter som er startet opp eller vedtatt startet opp, er merket med «B» i kolonnen «Bundet prosjekt (B)». Om prosjektene delfinansieres med bompenger eller ikke, framgår av kolonnen «Bomp eller kun stat».

Kostnadsanslagene for bundne prosjekter, inkl. forutsatt fordeling mellom statlige midler og annen finansiering, er hentet fra grunnlagsmaterialet for Prop. 1 S (2012-2013).

Vedlegg til svar:

Spørsmål nr. 1473 (2012-2013) oversikt over prosjekter i NTP 2014-2023

Korridor/ rute	Prosjekt	Bundet prosjekt (B)	Kostnadsanslag/ finansieringsplan			Bomp eller kun stat
			Statlige midler	Annen finan- siering	Sum	
1	Rv 22 Lillestrøm - Fetsund	B	78	523	605	Bomp
1	Rv 110 Simo - Ørebekk		390	160	550	Bomp
1	E6 Manglerudprosjektet (start)		2 200	3 800	6 000	Bomp
1	Rv 22 Bru over Glomma		330	600	930	Bomp
2a	E18 Melleby - Momarken	B	922	158	1 080	Bomp
2a	E18 Sydhavna	B	191	395	586	Bomp
2a	E18 Knapstad - Retvedt og Riksgrensen - Ørje *	B	1 180	890	2 070	Bomp
2a	E18 Retvedt - Vinterbro (start)		2 400	2 500	4 900	Bomp
2b	E16 Kongsvinger - Slomarka	B	758	1 273	2 031	Bomp
2b	E16 Herbergåsen - Nybakk		1 200	1 300	2 500	Bomp
2b	E16 Slomarka - Herbergåsen (start)		1 050	1 150	2 200	Bomp
2b	E16 Eggemoen - Jevnaker - Olum		940	1 310	2 250	Bomp
3	E18 Gulli - Langåker	B	1 956	1 089	3 045	Bomp
3	E18 Bommestad - Sky *	B	1 200	3 000	4 200	Bomp
3	E39 Eiganestunnelen	B	1 261	1 238	2 499	Bomp
3	E18 Lysaker - Ramstadsletta		2 200	7 900	10 100	Bomp
3	E18 Rugtvedt - Dørdal		2 040	1 280	3 320	Bomp
3	E18 Tvedestrand - Arendal		3 270	1 130	4 400	Bomp
3	E18 Varoddbrua		710		710	Kun stat
3	E39 Søgne - Lyngdal					
3	Livold - Fardal		430		430	Kun stat
3	Lindelia - Døle bru - Livold (start)		4 600	1 200	5 800	Bomp
3	Udland - Oftedal		740	560	1 300	Bomp
3	E39 Ålgård - Sandved					
3	Hove - Sandved		190	360	550	Bomp
3	Ålgård - Hove		1 120	1 480	2 600	Bomp
3	Rv 23 Oslofjordforbindelsen, trinn 2		880	1 950	2 830	Bomp
3	Rv 23 Dagslett - Linnes		660	1 180	1 840	Bomp
3	E18 Tunnelene mellom Langangen og Rugtvedt (start)		1 500		1 500	Kun stat
3	E39 Gartnerløkka - Breimyrkrysset		850	1 650	2 500	Bomp
3	E39 Smiene - Harestad		740	560	1 300	Bomp
3	Rv 23 Linnes - x E18		1 100	2 200	3 300	Bomp
3	Rv 41/451 Adkomst Kristiansand lufthavn, Kjevik		240	740	980	Bomp
3	Bussterminalen i Oslo (tilskudd)		240		240	Tilskudd
3	E39 Holmenfoss - Try		180		180	Kun stat
3	E18 Bjørvikaprojektet	B	2 979	4 143	7 122	Bomp
4a	E39 Jektevik - Sandvikvåg	B	440	440	880	Bomp
4a	E39 Vågsbotn - Hylkje (Eikåstunnelen)	B	552		552	Kun stat
4a	E39 Lavik ferjekai	B	275		275	Kun stat
4a	E39 Drægebø - Grytås og Birkeland - Sande	B	574		574	Kun stat
4a	E39 Svegatjørn - Rådal **		3 500	2 800	6 300	Bomp
4a	E39 Rogfast		2 700	9 500	12 200	Bomp
4a	E39 Bjørset - Skei		680		680	Kun stat
4a	Rv 555 Sotrasambandet		2 000	5 000	7 000	Bomp
4a	E39 Nyborg - Klauvaneset (start)		1 100	2 500	3 600	Bomp
4a	E39 Eikefet - Romarheim bru		1 330		1 330	Kun stat
4a	E39 i Sogn og Fjordane (andre strekninger)		1 200		1 200	Kun stat
4a	E39 Kjøs bru - Grodås		180		180	Kun stat
4a	E39 Blindheimstunnelen		540	410	950	Bomp
4b	E39 Høggjølen - Harangen	B	562		562	Kun stat
4b	E39 Ørskogfjellet - krabbefelt		120		120	Kun stat
4b	E39 Betna - Vinjeøra - Stormyra		1 600		1 600	Kun stat
4b	E39 Lønset - Hjelset		400	310	710	Bomp

Korridor/ rute	Prosjekt	Bundet prosjekt (B)	Kostnadsanslag/ finansieringsplan			Bomp eller kun stat
			Statlige midler	Annen finan- siering	Sum	
4c	Rv 9 Setesdal		600	100	700	Bomp
4c	Rv 13 Vikafjellet (start)		?			Kun stat
4c	Rv 13 Deildo		290		290	Kun stat
4c	Rv 13 Joberget (Øvre Vassenden)		270	150	420	Bomp
4c	Rv 13 Vik - Vangsnes		470		470	Kun stat
4c	Rv 13 Jøsandal - Odda - Tyssedal		580		580	Kun stat
5a	E134 Skjold - Solheim (Haugalandspakka)	B	139	228	367	Bomp
5a	Rv 13 Ryfast	B	831	5 342	6 173	Bomp
5a	E134 Gvammen - Århus *	B	2 026		2 026	Kun stat
5a	E134 Stordalstunnelen *	B	260	196	456	Bomp
5a	E134 Damåsen - Saggrenda **		1 480	2 110	3 590	Bomp
5a	E134 Haugalandspakka, andre delstrekninger		110	80	190	Bomp
5a	E134 Strømsåstunnelen		710		710	Kun stat
5a	Rv 36 Skyggestein - Skjelbredstrand		250	240	490	Bomp
5a	E134 Haukelitunnelane (start)		4 400	2 000	6 400	Bomp
5b	Rv 7 Sokna - Ørgenvika	B	952	892	1 844	Bomp
5b	Rv 7 Kyskredo, utvida overbygg		60		60	Kun stat
5c	E16 Fønhus - Bagn - Bjørge					
5c	<i>Fønhus - Bagn, inkl rassikring</i>	B	261	226	487	Bomp
5c	<i>Bagn - Bjørge</i>		880	320	1 200	Bomp
5c	Rv 5 Loftesnesbrua	B	257		257	Kun stat
5c	E16 Sandvika - Wøyen **		1 130	2 080	3 210	Bomp
5c	E16 Sætre- og Bjørkhaugtunnelane		470		470	Kun stat
5c	E16 Bjørum - Skaret		1 800	1 600	3 400	Bomp
5c	E16 Fagernes - Hande (start)		1 500	1 000	2 500	Bomp
5c	E16 Oppheim - Skulestadmo (start/delstrekning)		?			Kun stat
5c	E16 Kvamskleiva		370		370	Kun stat
5c	E16 Nærøydalen		830		830	Kun stat
5c	Rv 5 Kjøsnesfjorden		710		710	Kun stat
5c	E16 Smedalsosen - Maristova - Borlaug	B	933		933	Kun stat
5c	E16 Øye - Eidsbru		450		450	Kun stat
5c	E16 Varpe bru - Otrøosen - Smedalsosen *	B	1 490		1 490	Kun stat
6a	E6 Minnesund - Skaberud	B	1 893	3 129	5 022	Bomp
6a	E6 Oppdal sentrum	B	348		348	Kun stat
6a	Rv 706 Nidelv bru - Grillstad	B	830	2 484	3 314	Bomp
6a	E6 Ringebru - Otta					
6a	<i>Frya - Sjøa</i>	B	2 384	2 384	4 768	Bomp
6a	<i>Ringebru - Frya</i>		1 250		1 250	Kun stat
6a	<i>Sjøa - Otta</i>		1 080		1 080	Kun stat
6a	Rv 4 Lunner grense - Jaren, inkl Lygna sør	B	839	1 361	2 200	Bomp
6a	E6 Kryss Flyplassvegen, refusjon		120		120	Kun stat
6a	E6 Ulsberg - Trondheim grense					
6a	<i>Vindalsliene - Korporals bru</i>		570	230	800	Bomp
6a	<i>Ulsberg - Berkåk - Løklia (start)</i>		1 950	1 050	3 000	Bomp
6a	<i>Støren - Skjerdingsstad (start)</i>		1 750	2 350	4 100	Bomp
6a	E6 Jaktøya - Klett - Sentervegen		1 200	1 300	2 500	Bomp
6a	E6 Kolomoen - Brumunddal (start)		2 850	2 050	4 900	Bomp
6a	Rv 4 Hagantunnelen		600		600	Kun stat
6a	Rv 4 Roa - Gran grense		250	480	730	Bomp
6a	Rv 191 Adkomst Alnabruterminalen, trinn 1		150	250	400	Bomp
6a	Rv 706 Sluppen - Stavne		420	410	830	Bomp
6b	Rv 3 Åsta bru med tilstøtende veg	B	419		419	Kun stat
6b	Rv 3/rv 25 Ommangsvollen - Grundset/Basthjørnet		1 230	1 970	3 200	Bomp
6b	Rv 3 i Østerdalen		580		580	Kun stat
6b	Rv 3 Korsan - Gullikstad		180		180	Kun stat
6c	Rv 15 Strynefjellet, inkl rassikring (strakstiltak+start)		?			Kun stat
6c	Rv 15 Knutstugugrove		80		80	Kun stat

Korridor/ rute	Prosjekt	Bundet prosjekt (B)	Kostnadsanslag/ finansieringsplan			Bomp eller kun stat
			Statlige midler	Annen finan- siering	Sum	
6d	E136 Tresfjordbrua og Vågstrandstunnelen	B	840	664	1 504	Bomp
6d	E136 Oppland grense - Rødstøl		120		120	Kun stat
6d	E136 Flatmark - Monge - Marstein		710		710	Kun stat
6d	E136 Breivika - Lerstad		650	1 450	2 100	Bomp
6d	E136 Dølsteinfonna og Fantebrauta		120		120	Kun stat
6e	Rv 70 Meisingset - Tingvoll		360		360	Kun stat
6e	Rv 70 Oppdølstranda	B	1 029		1 029	Kun stat
7	E6 Harran - Nes bru	B	268		268	Kun stat
7	E6 Helgeland					
7	<i>Helgeland nord **</i>		1 030	610	1 640	Bomp
7	<i>Helgeland sør</i>		800	410	1 210	Bomp
7	<i>Brattås - Lien</i>		980	300	1 280	Bomp
7	E6 Selli - Asp		350		350	Kun stat
7	Rv 80 Hunstadmoen - Thallekrysset		410	1 430	1 840	Bomp
7	E6 Være-, Stavsjo- og Helltunnelene, inkl fire felt (start)		2 050	1 650	3 700	Bomp
7	E6 Kvithammar - Asen (start)		2 400	1 800	4 200	Bomp
7	E6 Grong - Nordland grense		350		350	Kun stat
7	E6 Sørrelva - Borkamo og rv 77 Tjernfjellet					
7	<i>E6 Sørrelva - Borkamo</i>		450	150	600	Bomp
7	<i>Rv 77 Tjernfjellet</i>		400		400	Kun stat
7	E6 Langnesberga		240		240	Kun stat
8a	E6 Hålogalandsbrua, inkl rassikring	B	1 986	909	2 895	Bomp
8a	E6 Kråkmofjellet					
8a	<i>Kråkmofjellet nord</i>	B	261		261	Kun stat
8a	<i>Kråkmofjellet sør</i>		180		180	Kun stat
8a	E8 Adkomst Tromsø havn, Breivika		140	100	240	Bomp
8a	E6 Ulvsvågskaret		540		540	Kun stat
8a	E6 Omlegging forbi Ballangen sentrum		60		60	Kun stat
8a	E8 Sørbotn - Laukslett		730	520	1 250	Bomp
8a	E10/rv 85 Tjeldsund - Gullesfjordbotn - Langvassbukt (start)		1 650	1 050	2 700	Bomp
8a	E10 Solbjørneset - Hamnøy	B	757		757	Kun stat
8a	E10 Vest-Lofoten (andre delstrekninger)		380		380	Kun stat
8b	E105 Elvenes - Hesseng	B	331		331	Kun stat
8b	E8 Riksgrensen - Skibotn					
8b	<i>Riksgrensen - Skibotn, del 1</i>	B	276		276	Kun stat
8b	<i>Riksgrensen - Skibotn, del 2</i>		80		80	Kun stat
8b	E6 Sørkjøsfjellet *	B	880		880	Kun stat
8b	E6 Tana bru		400		400	Kun stat
8b	E6 Nordkjostbotn - Hatteng		600		600	Kun stat
8b	Rv 94 Skaidi - Hammerfest		530		530	Kun stat
8b	E6 Indre Nordnes - Skardalen		990		990	Kun stat
8b	E69 Skarvbergstunnelen		590		590	Kun stat
8b	Rv 93 Kløfta		530		530	Kun stat
8b	E6 Jansnes - Halselv	B	277		277	Kun stat
8b	E6 Halselv - Sandelv - Møllnes *	B	900		900	Kun stat
8b	E6 Storsandnes - Langnesbukt		640		640	Kun stat

* Bundet prosjekt forutsatt Stortingets godkjenning av framlagt proposisjon.

** Inkl statlige midler/annen finansiering før 2014.

SPØRSMÅL NR. 1474**Innlevert 12. juni 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 21. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«SVV bygger nye kontorer, og trafikkstasjon på Lillehammer. I den forbindelse har man bestemt at man vil legge ned tilbudet om oppkjøring på MC/ tung sykkel ved den nye trafikkstasjonen på Lillehammer. Dette betyr at en kommune med ca. 25 000 innbyggere ikke vil ha tilbud om oppkjøring på MC og at mange da må reise langt for å kunne ta lappen på MC.

Mener statsråden at det er akseptabelt at man tar bort tilbud i en kommune med 25 000 innbyggere, eller vil hun sørge for at man fortsatt kan ta oppkjøring på MC i Lillehammer?»

Svar:

Statens vegvesen Region øst startet i 2011 en vurdering av førerprøvevirksomheten innen MC- og tungbilclassene. Regionen har stor økning i antallet førerprøver i klasse B og BE, mens det er betydelig nedgang i antallet prøver på MC og i tunge klasser. Nye kompetansekrav til sensorene og krav til særlige kjøreområder for gjennomføring av praktiske øvelser under førerprøven, ga også grunn til å se nærmere på potensialet for bedre ressursutnyttelse innen førerprøvevirksomheten. Formålet er å totalt sett bli bedre rustet til å tilby og gjennomføre de tjenestene publikum etterspør mest. Samferdselsdepartementet har bedt Vegdirektoratet redegjøre nærmere for regionens vurderinger av førerprøvetilbudet, og eventuelle planlagte endringer er stilt i bero inntil departementet har vurdert saken.

SPØRSMÅL NR. 1475**Innlevert 13. juni 2013 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll****Besvart 24. juni 2013 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Det vises til statsrådets svar på Dokument 15:1446 2012-2013. Statsråden omgår sakens kjerne - om regjeringen antar at skatteendringer vil medføre at færre prosjekter realiseres. Finanskomiteens leder hevdet på Twitter 13.05.13 at "Poenget med #vekstpakken er å gi et håndslag til fastlandsindustrien og dempe aktiviteten noe i olje på sikt." Lavere aktivitet må forstås med færre prosjekt, som også SVs Lars Egeland skryter av på sin blogg.

Hva er OEDs vurdering - vil skatteendring medføre at noen færre prosjekter realiseres?»

Svar:

En lang rekke forhold påvirker lønnsomheten og derigjennom eventuell beslutning om, og hvordan, et prosjekt gjennomføres. Undergrunnskartlegging og - forståelse, dreneringsstrategi, borekostnader, utbyggingsløsning og -kostnader, samt forventet prisutvikling på olje og gass, er eksempler på slike forhold.

Justeringen i de investeringsbaserte fradragene for petroleumsprosjekter som regjeringen foreslo i revidert nasjonalbudsjett vil øke selskapenes finansieringsandel av investeringskostnadene på sokkelen. Dette vil, alt annet likt, føre til en noe lavere lønnsomhet for selskapene etter skatt ved investeringer i nye prosjekter i petroleumssektoren. Samtidig vil justeringen, når oljeselskapene må bære en større del av kostnadene og mer av risikoen for overskridelser overføres til selskapene, stimulerer til større kostnadsbevissthet.

Inkludert i forslaget er en overgangsordning. Investeringer i prosjekter omfattet av overgangsordningen vil fortsatt være omfattet av den gamle friinntektssatsen på 7,5 pst. Overgangsordningen vil gjelde for kostnader pådratt senest i året for produksjonsstart/driftsstart. Regjeringen vil legge til rette for ilandføring av olje og gass i nord, og vil derfor benytte statsstøtteregulverket, slik det ble gjort i Snøhvit-saken, til å etablere en ordning som kan utløse iland-

føringsprosjekter av olje og gass i tiltakssonen i Finnmark og Nord-Troms.

Justeringen i de investeringsbaserte fradragene for petroleumsprosjekter medfører, isolert sett, en noe lavere lønnsomhet for selskapene ved investeringen i nye prosjekter i petroleumssektoren. Effekten på lønnsomheten vil være størst for investeringstun-

ge prosjekter og for de mest marginale prosjektene. Skattejusteringens effekt på hvilke prosjekter som gjennomføres, samt på hvordan disse gjennomføres, er det for tidlig å ha en bestemt oppfatning om. Også etter justeringen vil det være et investeringsvennlig skatteregime for prosjekter på norsk kontinentalsokkel.

SPØRSMÅL NR. 1476

Innlevert 13. juni 2013 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 21. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Regjeringen har feilaktig hevdet at FrP har lovet 100 mrd. i skattelette «til de aller rikeste», senest av statsministeren 12.06.13 i debatt mot Siv Jensen. Det riktige er at FrP har ambisjoner om å kutte skatte- og avgiftsnivået i Norge, og har skissert kutt på mellom 50 og 100 mrd. kr i neste stortingsperiode. Kuttene vil primært komme folk flest til gode, og statsministeren tar derfor feil i sin påstand.

Kan finansministeren skaffe tallgrunnlaget som statsministeren baserer sine argumenter på?»

BEGRUNNELSE:

Når statsministeren hevder FrP vil gi 100 mrd. kr i skattelettelse til de aller rikeste, så er det helt feil. Men jeg forventer at statsministeren har tallmateriale

som gjør at han kan fremme slike påstander om andre partier. Jeg ber derfor om kopi av beregningene slik at FrP kan korrigere regjeringens tallmateriale, i håp om at man får en ryddigere og ærligere valgkamp.

Svar:

Departementet har gjort beregninger på enkeltforslag som er fremmet av FrP, blant annet i forbindelse med deres alternative budsjetter og gjennom Dokument 8 forslag.

Stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen har, etter det departementet kjenner til, benyttet en del av disse anslagene for å summere FrPs samlede forslag. Det vises også til <http://www.torgeirmicaelsen.no/politikk/1061/> for nærmere informasjon om denne beregningen.

SPØRSMÅL NR. 1477

Innlevert 13. juni 2013 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll

Besvart 24. juni 2013 av olje- og energiminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

«Det vises til statsrådets svar på Dokument nr. 15:319 (2012-2013). Statsråden hevder det er i "departementets vedtak gjort nøye vurderinger av i hvil-

ken grad verneverdiene blir berørt som grunnlag for den totalvurdering som skal foretas."

Fikk departementet innspill fra Miljøverndepartementet i denne prosessen før vedtak ble tatt i 2011, og fikk man da støtte for de vurderinger som ble gjort på det tidspunktet?»

BEGRUNNELSE:

I svar på Dokument nr. 15:319 (2012-2013) skriver statsråden:

"For traséføringen gjennom Bremanger innebærer departementets vedtak at den vedtatte kraftledningen for en begrenset del av traséen vil gå gjennom Sør-dalen naturreservat. For å redusere virkningene i naturreservatet ble det pålagt kabling av eksisterende 66 kV ledning i Sør-dalen. Dette avbøtende tiltaket ville begrense eventuelle konflikter med verneverdiene. Der fremføring av kraftledningen på noen måte berører verneområder, er det i departementets vedtak gjort nøye vurderinger av i hvilken grad verneverdiene blir berørt som grunnlag for den totalvurdering som skal foretas."

I ettertid har det vært mye debatt om saken, og miljøverndepartementet har støttet Olje- og energidepartementets vedtak. I følge postjournalen har MD gitt innspill til OED i saken, men innholdet i brevene er holdt hemmelig. Undertegnede ser gjerne at statsråden sender en kopi av brevenes innhold.

Svar:

Enhver større klagesak om fremføring og bygging av elektriske anlegg slik som overføringsledninger berører ansvarsområder til flere departementer det være seg blant annet miljø, landbruk, andre næringsinteresser og samfunnsøkonomi. Før det fattes

vedtak i slike saker, er det derfor ut fra regelverket om saksbehandling nødvendig å foreta de avklaringer som må til for å legge til rette for at vedtaket kan fattes på et fullt ut forsvarlig vis.

I forkant av Olje- og energidepartementets konsesjonsvedtak 21. desember 2011 var det derfor på vanlig måte samråd blant annet mellom Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet som ansvarlig departement for miljøspørsmål om forskjellige sider ved denne kraftledningssaken.

Jeg forstår spørsmålet også som en innsynsbe-gjæring. I denne saken mener jeg det er hjemmel til å unnta dokumentene fra offentlighet ettersom innsyn vil kunne være til hinder for videre forsvarlige in-terne saksbehandlingsprosesser. Av samme grunn gjøres det derfor unntak fra offentlighet for de aktu-elle dokumenter.

Jeg har også vurdert meroffentlighet, men har kommet til at hensynene som taler for å unnta doku-mentene veier tyngre enn behovet for offentlighet. Dersom dokumentene offentliggjøres, vil det kunne føre til at en større del av kontakten departementene imellom føres muntlig, og som jeg mener vil være uheldig av hensynet til en betryggende saksbehand-ling.

Det gis derfor ikke innsyn i de aktuelle dokumen-tene.

SPØRSMÅL NR. 1478

Innlevert 13. juni 2013 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 20. juni 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Hvilke tiltak har statsråden tenkt å sette inn overfor de NAV kontorer som bryter Forvaltningslo-ven gjennom for lang saksbehandlingstid, og hva har statsråden til hensikt å gjøre for å få fortgang i utbe-talinger av sykepengen til bedrifter som har utestå-ende fordringer overfor NAV, slik at de slipper å måtte si opp ansatte eller å gå konkurs?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har fått henvendelse fra en småbedriftseier som har ventet i 8 måneder på å få refundert sykepen-ger fra NAV. Mange bedrifter må forskuttere syke-penger for ansatte fordi NAV ikke klarer å overholde saksbehandlingstiden, og som dermed bryter Forvalt-

ningsloven. Når jeg får informasjon om at enkelte be-drifter har over 1, 5 millioner kroner utestående fra NAV fordi de bruker lang tid på å få utbetalt syke-penger i tide, så er det god grunn til å stille seg spørsmålet om enkelte NAV kontorer har riktig kom-petanse eller er godt nok bemannet.

Svar:

Jeg vil først gjøre oppmerksom på tidligere stats-råd Hanne Bjurstrøms svarbrev av 12. desember 2011 på spørsmål nr. 397/2011 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen. Svar-brevet omhandlet tilsvarende problemstilling som er tatt opp her. I brevet pekes det bl.a. på at sykepenge-området er utfordrende å håndtere for Arbeids- og

velferdsetaten, blant annet på grunn av store saksvolumer og behovet for samhandling med arbeidsgivere og leger, et komplekst regelverk og lite egnet IKT-støtte.

Basert på informasjon fra Arbeids- og velferdsdirektoratet er det likevel ikke mitt inntrykk at forvaltningen av sykepengeområdet generelt er preget av lange saksbehandlingstider. Direktoratet rapporterer at de aller fleste enheter oppfylder direktoratets normtidskrav på fire uker for saksbehandling av sykepengekrav. For øvrig kan saksbehandlingstid utover en måned, som er forvaltningslovens alminnelige frist ved behandling av enkeltvedtak, også være i tråd med forvaltningslovens bestemmelser, så lenge reglene om foreløpig svar er overholdt.

Når det gjelder arbeidsgivers forskuttering av sykepenger er dette som kjent en frivillig ordning, hvor arbeidsgiver selv har den økonomiske risiko knyttet til forskutteringen. Arbeids- og velferdsetaten behandler refusjonssaker fortløpende. Noen saker tar likevel lenger tid å behandle grunnet manglende dokumentasjon fra arbeidsgiver, behov for ytterligere medisinske opplysninger eller på grunn av feil som oppstår i saksbehandlingen. Arbeidsgivere som har utestående krav det har tatt lang tid å behandle oppfor-

dres av Arbeids- og velferdsdirektoratet til å kontakte etaten, slik at etaten kan følge opp den enkelte sak.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har i lengre tid arbeidet målrettet for å bedre kapasitet og kvalitet i ytelsesforvaltningen. På sykepengeområdet er det eksempelvis etablert en ordning med fleksibel bruk av ekstra saksbehandlingskapasitet. Videre har etaten nå begynt spesialiseringen av ytelsesforvaltningen, herunder sykepengeområdet, hvor saksbehandlingen av de enkelte stønadsordninger skal samles ved færre enheter enn i dag. Hensikten er å sikre mer effektive og kompetente fagmiljøer og å redusere geografiske variasjoner i ytelsene til brukerne. Dette arbeidet vil fortsette de kommende årene.

I samarbeid med Skattedirektoratet og Statistisk Sentralbyrå vil Arbeids- og velferdsetaten etablere en ny elektronisk innrapporteringskanal som fra 2015 skal bidra til løpende oppdatering av informasjon om inntekt og arbeidsforhold (Elektronisk Dialog med ArbeidsGivere - EDAG). Blant annet vil automatisk innhenting av inntektsdata lette samhandlingen med arbeidsgivere ved beregning av sykepenger. Også IKT-moderniseringen i Arbeids- og velferdsetaten vil på sikt forenkle saksbehandlingen av sykepengekrav og refusjon til arbeidsgiver.

SPØRSMÅL NR. 1479

Innlevert 13. juni 2013 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 19. juni 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Undertegnede har blitt kontaktet av en mor, bosatt i Norge, og som har to barn bosatt sammen med far i Sverige. Mor har innvilget samværsrett med barna, men nektes samvær.

Ut fra en prinsipiell tilnærming, hva kan statsråden gjøre, og vil statsråden ta initiativ ovenfor svenske myndigheter for å få løst en meget vanskelig og fastlåst situasjon, slik at barna kan sikres sin rett til samvær med begge foreldre?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har blitt kontaktet av en svært fortvilt mor som i praksis ikke får samvær med sine to eldste barn på 5 og 8 år, selv om hun har rett til samvær. Hun bodde i Sverige og var gift med en svensk mann. Sammen fikk de to barn. I 2008 ble de enige om separasjon, og etter at separasjonen var et faktum

eskalerte problemene. Mor flyttet etterhvert tilbake til Norge, og bosatte seg i Oslo. Barna reiste mellom Norge og Sverige for å få samvær med begge foreldrene. Dette var etter forlik i Oslo byfogdembete september 2009.

I juni 2009 krever far at det skal foretas barnefordelings sak i Sverige. Når barna ankommer til Norge sammen med mor i slutten av juni blir mor rådet av faginstanser, bla. barnevernet, til ikke å levere barna tilbake til far på grunnlag av mors bekymringer for barnas psykiske og fysiske helse i samvær med far. Dette fører til at far reiser Haagkonvensjonssak mot mor. Denne saken kommer opp i september samme år. Far trekker tilbake Haagkonvensjonssaken og inngår forlik med mor der barna får bo hos mor frem til hovedforhandling i barnefordelings saken. Dommen innebærer at far skal ha samvær med barna slik: En helg per måned (fredag-søndag) i Oslo, og den andre helgen per. måned (onsdag-mandag) i Sverige. Etter

et samvær med far i februar 2010 holder far barna tilbake i Sverige. Det tar 1,5 mnd. før barna igjen blir gjenforent med mor. Politiet ser svært alvorlig på saken og prøver å reise straffesak mot far, noe statsadvokaten avviser under tvil. Mor og barn får innvilget sperret adresse, samt voldsalarm. Faginstanser fraråder mor å la barna ha samvær med far da de anser dette ikke til å være til barnas beste.

Når barnefordelingssaken kommer opp i Sverige nov. 2011 får far omsorgen for barna i hovedsak på grunnlag av at han fremlegger følgende:

"Om han får omsorgen for barna kommer han ikke til å avskjære mor fra kontakt med barna eller hindre henne i å ha kontakt med dem. Da han fremhever viktigheten for barna å ha en familieidentitet."

23. mars 2012 tvangshentes barna av namsmannen og barnevernet fra skole og barnehage uten at de har blitt forberedt på dette og uten at mor vet at dette skjer. På dette tidspunkt har de ikke sett far på 2 år, og viser fortsatt frykt i forhold til eventuelt samvær med far. De leveres i et rom på en flyplass til far og farfar. Siden har ikke mor, eller andre mor har kommet i kontakt med, sett barna.

I dag bor barna i Sverige sammen med sin far. De lever på hemmelig adresse, og mor får ikke noen informasjon om hvordan det går med barna. Mor har i dag også samværsrett med barna, men da far oppholder seg på hemmelig adresse og ikke er villig til at mor skal få samvær, får heller ikke mor oppfylt sin samværsrett med barna. Saken er også forsøkt og tatt opp ved flere anledninger med svenske og norske myndigheter og rettsinstanser, men mor føler hun blir avvist og ikke får lagt frem sin reelle sak ovenfor det svenske rettssystemet.

Undertegnede konstaterer at situasjonen er håpløs og fastlåst, noe som spesielt går utover barna. Undertegnede er opptatt av at barna skal få rett til å ha samvær med begge foreldre. I dette tilfellet har mor

fått innvilget samværsrett, men som nevnt tidligere blir ikke dette etterfulgt. Ut fra et prinsipielt ståsted ber undertegnede statsråden redegjøre for hva hun kan bidra med ovenfor, i dette tilfellet, svenske myndigheter slik at barna også kan sikres samvær med sin mor og hennes familie i Norge.

Svar:

Regjeringen og Justis- og beredskapsdepartementet arbeider kontinuerlig med problemstillinger rundt barne bortføring og internasjonalt samvær, og dette er saker som jeg og departementet prioriterer svært høyt.

Jeg kan opplyse at Justis- og beredskapsdepartementet som sentralmyndighet etter Haagkonvensjonen om barne bortføring, også bistår foreldre i saker som gjelder samvær på tvers av landegrensene. Formålet er å sikre barn mulighet for samvær med begge foreldrene.

Foreldre som ønsker samvær med barn i et annet land, kan kontakte Justis- og beredskapsdepartementet ved Sivilavdelingen. Vi vil bistå med å formidle kontakt med den andre forelderen via sentralmyndighetene i det andre landet, og dersom dette ikke gir det ønskede resultat, innhente opplysninger om hvordan forelderen kan initiere en barnefordelingssak i det landet barnet bor.

Norge og en rekke andre land er også tilsluttet en Europarådskonvensjon som har regler om gjensidig anerkjennelse og fullbyrding av barnefordelingsavgjørelser. Domstolen i det landet hvor barnet bor kan endre eller justere samværsordningen, slik at ordningen tilpasses til den nye faktiske situasjonen. Justis- og beredskapsdepartementet ved Sivilavdelingen bistår foreldre med å søke om anerkjennelse og fullbyrdelse av en norsk avgjørelse om foreldreansvar i det landet der barnet bor.

SPØRSMÅL NR. 1480**Innlevert 13. juni 2013 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 21. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Veileder for tidligfaseplanlegging i sykehusprosjekter sier bl.a. at "idefasen skal sikre at alle mulige alternativer (både virksomhetsmessig og byggmessige) blir vurdert".

Hvordan vil statsråden sikre at egen veileder blir brukt, og har statsråden pålagt helseforetaket ikke å utrede aktuelle tomtealternativer i Lier og Drammen, eller kan Vestre Viken Helseforetak i denne fasen utrede alle tomtealternativer i Drammen og Lier?»

BEGRUNNELSE:

Helseministeren griper personlig inn i utredningsarbeidet for nytt sykehus i Buskerud i brev av 7. juni 2013 til Helse Sør-Øst RHF. Før utredningsarbeidet av tomtealternativer formelt er startet gir statsråden følgende foring:

"..Det betyr at foretaksmøtet forutsetter at et eventuelt nytt felles sykehus som erstatningssykehus for både Drammen og Kongsberg skal plasseres i aksene mellom de to byene."

Til Drammens Tidene uttaler statsråden:

"Her gir jeg en løs retning - nemlig på aksene Drammen og Kongsberg." På spørsmål hva statsråden mener med det er svaret: "Jeg har ikke noe syn på om det må ligge mellom bygrensene eller ikke."

Vestre Viken HF har sendt utkast til Utviklingsplan på høring med frist 10. mai. Planforslaget forutsetter at flere pasienter fra Vestre Viken HF blir behandlet innenfor egen region. Som mulig lokalisering for nytt sykehus som skal sikre behandlingstilbud av høy kvalitet for befolkningen i helse regionen pekes det på områder "i eller nært Drammen".

Det er all grunn til å være betenkt over at befolkningen, kommunene, fylkeskommunen ikke skal få informasjon om konsekvensene av de ulike alternativene og ta standpunkt til lokalisering basert på denne kunnskapen. Lokalisering av et nytt sykehus vil ha store samfunnsmessige konsekvenser, langt ut over det som er Vestre Viken HF sitt ansvarsområde. Tid-

ligfaseplanleggingen legger til rette for en slik åpen demokratisk prosess. Det heter blant annet videre at..

"Konseptfasen omfatter relativt detaljert utredninger av de aktuelle alternativene til et nivå som gir grunnlag for å beslutte hvilket alternativ som gir den beste løsningen.."

Beslutningen bør derfor fattes etter en åpen og demokratisk prosess, der alle alternativene er blitt vurdert, slik veilederen legger opp til.

Svar:

I foretaksmøtet i Helse Sør Øst RHF i januar 2012 ble det lagt til grunn at nytt investeringsprosjekt i Vestre Viken skulle baseres på en utviklingsplan for Vestre Viken HF. I utviklingsplanen skal hovedstruktur for framtidens sykehusstilbud vurderes og besluttet. Vestre Viken har i dette arbeidet utredet flere alternative sykehusstrukturer.

I nevnte foretaksmøte ble det også gitt oppdrag om at utviklingsplanen skulle vurdere et alternativ med en mulig sammenslåing av sykehusene i Drammen og Kongsberg – og at slike vurderinger skulle sees i forhold til opprettholdelse av dagens sykehusstruktur. Det ble understreket at mulige investerings tiltak for sammenslåing av sykehusene som er plassert i Drammen og Kongsberg forutsatte en plassering som gir tilstrekkelig nærhet til både Drammen og Kongsberg. Mitt brev av 7. juni 2013 ga ingen nye føringer vedrørende utredningsarbeidet, men en presisering knyttet til tidligere føringer gitt i nevnte foretaksmøte.

Gode løsninger er viktig, og derfor er det viktig med en bred tilnærming i idefasen. Samtidig skal alternativene som utredes i idefasen understøtte de strategiske hovedmålsettingene og rammer som er lagt for prosjektet. Den nevnte veileder legger helt klart til grunn at beslutning om oppstart av idefase skal inneholde et mandat for oppgaven med bl.a. mål, rammer og forutsetninger for prosjektet. Føringer knyttet til lokalisering av et valgt utbyggingsalternativ er en slik forutsetning som må hensyntas i planarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1481**Innlevert 13. juni 2013 av stortingsrepresentant Siri A. Meling****Besvart 21. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«RWE Dea Norge AS er operatør for feltet Zidane på norsk sokkel og har allerede bundet seg til å investere i Polarled med tanke på utvikling av feltet. PUD er planlagt levert myndighetene i løpet av 2013.

Vil dette feltet, og tilsvarende for feltet Linnorm, kunne bli omfattet av overgangsreglene varslet i forbindelse med endringene i petroleumsskattesystemet i revidert nasjonalbudsjett for 2013 siden de allerede har tatt investeringsbeslutning i Polarled?»

BEGRUNNELSE:

PUD for Aasta Hansteen feltet og PAD for Polarled ble nylig vedtatt av Stortinget. Dette åpner en ny gassprovins på norsk sokkel, og Polarled er en sentral brikke som muliggjør dette. Operatøren for feltet Zidane, RWE Dea Norge AS opplyser at de deltar i etableringen av Polarled for å bedre infrastrukturen i området for eksport av gass, og at de i realiteten foretok en beslutning om preinvestering i Zidane ved investeringsbeslutningen i Polarled i desember 2012. Eierne har allerede foretatt betydelige forpliktelser i form av 2,65 milliarder NOK, eller ca. 12 % av investeringen i Polarled. Operatøren opplyser at Zidane var et marginalt felt allerede da de foretok investeringsbeslutning i Polarled, og at feltet etter at endringene i petroleumsskatten ble lansert, står i fare for ikke å bli realisert til tross for at feltutviklingen per i dag har et beregnet samfunnsøkonomisk positivt bidrag på 8,5 milliarder NOK.

Svar:

Regjeringen foreslo i forbindelse med RNB 2013 en reduksjon i friinntektssatsen i petroleumsskatten fra 7,5 pst. til 5,5 pst. over fire år. Endringen skal tre i kraft for kostnader pådratt fra og med 5. mai 2013, da forslaget ble kunngjort. Samtidig ble det foreslått en overgangsregel til friinntektssatsendringen. Overgangsregelen gjelder for kostnader til driftsmidler som er omfattet av plan for utbygging og drift (PUD)

eller plan for anlegg og drift (PAD) kommet inn til Olje- og energidepartementet før 5. mai 2013. Overgangsregelen gjelder også for kostnader til driftsmidler som er omfattet av søknad om fritak for eller skriftlig underretning (søknad) om vesentlig avvik fra PUD eller PAD kommet inn til OED før 5. mai 2013. Overgangsregelen gjelder likevel bare kostnader som er pådratt senest i året for produksjonsstart for petroleumsføremålet eller driftsstart for innretningen. Ved utformingen av overgangsregelen har det vært lagt avgjørende vekt på å ha kriterier som er enkle å anvende og etterprøve for ligningsmyndighetene (PUD og PAD), jf. Prop. 150 LS (2012-2013) punkt 5.8. Kostnader som omfattes av overgangsregelen får beholde friinntektssatsen på 7,5 pst. i friinntektsperioden (4 år). Anslagsvis vil under halvparten av investeringene i 2014 være omfattet av overgangsregelen. Andelen vil gradvis reduseres over tid.

Det følger av dette at når PUD (eller søknad om fritak for PUD mv., jf. over) for et felt ikke er kommet inn til Olje- og energidepartementet før 5. mai 2013, vil kostnader til driftsmidler omfattet av en eventuell framtidig PUD mv. ikke være omfattet av overgangsregelen. Der PUD eller PAD var innkommet Olje- og energidepartementet før 5. mai 2013, vil driftsmidler omfattet av planen falle innenfor overgangsregelen (forutsatt at kostnadene er pådratt senest i året for produksjonsstart eller driftsstart). For ordens skyld gjør jeg oppmerksom på at det er ligningsmyndighetene som tar stilling til den skattemessige behandlingen etter overgangsregelen i det enkelte tilfellet ved ligningen av petroleumsselskapene.

Jeg viser for øvrig til at endringen i friinntektssatsen fra 7,5 pst. til 5,5 pst. innebærer en begrenset innstramming i petroleumsskatten, og at det også etter friinntektsreduksjonen er et investeringsvennlig skatteregime for petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen. Ved en fullstendig og korrekt verdssetting, vil investeringer som er samfunnsøkonomisk lønnsomme fortsatt være lønnsomme for selskapene etter skatt.

SPØRSMÅL NR. 1482**Innlevert 13. juni 2013 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen****Besvart 21. juni 2013 av kulturminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

«Hva er status for hvert av de syv handlingspunktene i regjeringens forenklingsprosjekt for frivilligheten fra 2007, og når regner statsråden med at handlingspunktene vil bli fullført?»

BEGRUNNELSE:

Bedre rammebetingelser for frivillig sektor ble fremhevet som et av de fire grunnprinsippene for regjeringens frivillighetspolitikk i «Frivillighet for alle» St.meld. nr. 39 (2006-2007). Regjeringen skrev i Frivillighetsmeldingen at det skulle gjennomføres et prosjekt som skulle:

- 1) Foreta en systematisk kartlegging av hvilke krav til rapportering og informasjon som pålegges frivillige organisasjoner, og på denne bakgrunn komme med forslag til forenklinger, blant annet ved en gjennomgang av tilskuddsbrev. Prosjektet skal også foreslå hvor forenkling kan skje gjennom bruk av Frivillighetsregisteret. For å gjennomføre prosjektet vil Kultur- og kirkedepartementet nedsette en arbeidsgruppe med et sekretariat. Prosjektet vil bli gjennomført i nært samarbeid med sektoren selv
- 2) Kartlegge og vurdere bruken av prosjektstøtte i den statlige tilskuddspolitikken
- 3) Kartlegge og vurdere tilpasning av statlige tilskudd til ny organisasjonsstruktur
- 4) Vurdere samordning mellom departementene i dialog med frivillig sektor når det gjelder begrepsbruk
- 5) Styrke Frifondordningen
- 6) Evaluere Frifondordningen og vurdere behovet for å målrette ordningen ytterligere
- 7) Retningslinjene for tilskudd til lokale lag og foreninger som driver idrett og fysisk aktivitet for barn og unge skal stimulere til økt innsats i arbeidet med integrering og inkludering

Svar:

Regjeringen vil utvikle og forenkle samhandlingen mellom det offentlig og frivillig sektor. De som driver frivillig arbeid skal bruke mest mulig tid på aktivitet og minst mulig på rapportering. Det er et mål at krav til søknad og rapportering knyttet til ulike statlige tilskuddsordninger blir enklere, samtidig som dette må balanseres med nødvendig grad av kontroll. Dette er et kontinuerlig arbeid, og er den del av regje-

ringens helhetlige frivillighetspolitikk, der vi gjennom satsing på fellesskap, forskning og forenkling bidrar til mer frivillighet.

Representanten viser i sitt spørsmål til at bedre rammebetingelser for frivillig sektor ble fremhevet som et av fire grunnprinsipper for regjeringens frivillighetspolitikk i "Frivillighet for alle" St.meld. nr. 39 (2006-2007). Nedenfor følger en redegjørelse for oppfølgingen av de konkrete handlingspunktene.

Handlingspunkt 1) Foreta en systematisk kartlegging av hvilke krav til rapportering og informasjon som pålegges frivillige organisasjoner, og på denne bakgrunn komme med forslag til forenklinger, blant annet ved en gjennomgang av tilskuddsbrev. Prosjektet skal også foreslå hvor forenkling kan skje gjennom bruk av Frivillighetsregisteret. For å gjennomføre prosjektet vil Kultur- og kirkedepartementet nedsette en arbeidsgruppe med et sekretariat. Prosjektet vil bli gjennomført i nært samarbeid med sektoren selv

Handlingspunkt 4) Vurdere samordning mellom departementene i dialog med frivillig sektor når det gjelder begrepsbruk

Frivillighetsregisteret ble opprettet etter ønske fra frivillig sektor for å styrke samhandling mellom staten og frivillig sektor. I dag er flere enn 29 000 organisasjoner registrert i Frivillighetsregisteret, og mellom 50 og 70 nye organisasjoner registres ukentlig. Gjennom Frivillighetsregisteret har organisasjonene tilgang på nærmere 1,3 mrd. kroner gjennom grasrotandel og momskompensasjon. På sikt vil flere støtteordninger bli knyttet til Frivillighetsregisteret.

Kulturdepartementet er opptatt av at Frivillighetsregisteret skal bidra til å forenkle samhandlingen mellom stat og frivillig sektor. Det innebærer blant annet gjenbruk av data. Departementet har derfor igangsatt et arbeid for å forenkle innrapportering av data til Frivillighetsregisteret. Arbeidet skjer i samarbeid med frivillig sektor. En sentral del av prosjektet er å utvikle en løsning for integrering av organisasjonenes medlemsregistre med Frivillighetsregisteret. Dette er komplekst og krevende for alle parter og vil ta tid. I Prop. 35 S Endringer i statsbudsjettet 2012 under Kulturdepartementet, Kap. 315 Frivillighetsformål post 74 Frivillighetsregisteret heter det blant annet:

"Kulturdepartementet vil stille midler til rådighet for disse organisasjonene [Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komite (NIF), Landsrådet

for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU), Frivillighet Norge] til dette arbeidet."

NIF og Frivillighet Norge har mottatt henholdsvis 1,5 mill. kroner og 400 000 kroner fra denne posten. Kulturdepartementet har videre opprettet en referansegruppe for Frivillighetsregisteret med deltakelse fra Frivillighet Norge, NIF og LNU.

Kulturdepartementet har, i nært samarbeid med representanter for sektoren, gjennomført et prosjekt som hadde som mål å komme frem til konkrete forslag som ville forenkle barne- og ungdomsorganisasjonenes samhandling med det offentlige knyttet til statlige tilskuddsordninger. Departementet har som følge av prosjektet opprettet et fast treffpunkt mellom statlige forvaltere og barne- og ungdomsorganisasjonene, opprettet en nettside med samlet oversikt over statlige tilskuddsordninger som barne- og ungdomsorganisasjoner kan søke på og utarbeidet utkast til veileder for tilskuddsforvaltere av statlige tilskuddsordninger som medlemsbaserte barne- og ungdomsorganisasjoner kan søke på. I ulike statlige tilskuddsordninger er det en del begreper som i utgangspunktet er like, men som er operasjonalisert på ulike måter. Veilederen vil gjøre det enklere for de ulike tilskuddsforvalterne å operasjonalisere begreper som f.eks. "medlem", "lokallag" og "demokratisk organisasjon" på samme måte, slik at det blir enklere å søke om tilskudd. Veilederen anbefaler også et tilpasset kontrollopplegg som bl.a. innebærer sjeldnere revisjon og den anbefaler at det skal gis mer frie midler og mindre prosjektstøtte. Veilederen er nå sendt på høring. Veilederen vil være et viktig verktøy for Kulturdepartementets overordnede ansvar med å følge opp forenklingarbeidet på tvers av departementer.

Videre går Kulturdepartementet nå gjennom alle statlige tilskuddsordninger som frivillige organisasjoner kan søke på med sikte på ytterligere forenkling for organisasjonene.

Handlingspunkt 2) Kartlegge og vurdere bruken av prosjektstøtte i den statlige tilskuddspolitikken

Satsing på forskning er en sentral strategi i regjeringens frivillighetspolitikk. Systematisert kunnskap skaper et godt grunnlag for en helhetlig og treffsikker frivillighetspolitikk. Hvordan statlige finansieringsordninger og øvrige rammevilkår påvirker utviklingen i frivillig sektor er et av hovedtemaene i forskningen. Forskningen har undersøkt hvordan norske frivillige organisasjoner er finansiert, hvilke tiltak de setter i gang for å sikre seg økonomisk selvstendighet og hvordan organisasjonene påvirkes av ulike finansieringsordninger.

Regjeringen har i perioden 2009-2013 satset særlig på ordninger som gir frie midler til organisasjonene, gjennom grasrotandelen og momskompensasjonsordningen.

I 2013 er det bevilget 948 mill. kroner til momskompensasjonsordningen. Regjeringens satsning på momskompensasjon til frivillige organisasjoner er den største satsningen på frivillig sektor over statsbudsjettet noensinne. Økningen i bevilgninger for ordningen for perioden 2010 til 2013 utgjør hele 752 mill. kroner. I 2012 mottok mer enn 16 000 organisasjoner kompensasjon over ordningen. Dette er frie midler, og det kreves ingen rapportering for bruk av midlene. Ordningen er nylig evaluert. Tilbakemeldingene er at ordningen fungerer godt og er ubyråkratisk. Kulturdepartementet har likevel forenklet regelverket for denne ordningen for 2013, ved å heve grensen for når autorisert revisor kreves og redusere krav om hvor lenge dokumentasjon skal oppbevares.

I 2012 mottok rundt 23 000 foreninger og lag 340 mill. kroner i grasrotandel. Majoriteten av midlene kommer små lag og foreninger til gode. Midlene kan benyttes fritt til organisasjonenes formål og går til lokal aktivitet. Grasrotandelen fortsetter å vokse sammenlignet med tidligere år. Per 11. juni er det generert 158,9 mill. kroner til organisasjonene så langt i år. Nærmere 830 000 givere er tilknyttet ordningen.

Handlingspunkt 3) Kartlegge og vurdere tilpasning av statlige tilskudd til ny organisasjonsstruktur

Deltakelsesmønstrene i frivillig sektor har endret seg. Fremveksten av ikke-medlemsbasert og virtuell frivillig innsats er i vekst, særlig hos unge. Holdninger og motiver for deltakelse er oftere knyttet til selvutvikling, kompetanse og aktivitet enn tilhørighet til en organisasjon. Rosetogene i juli 2011 viste hvordan sosiale medier (Face book) kan fungere som effektive kanaler for informasjon. Samtidig viser forskning til at kraften i denne mobiliseringen lå i en kombinasjon av enkeltpersoners initiativ og en organisasjons (Amnesty International Norge) etablerte organisasjonsapparat og troverdighet. Disse erfaringene viser at organisasjonene kan være dynamiske og koble seg på individuelle og lokale initiativ, og slik være en del av en ny organisasjonskultur.

Et annet utviklingstrekk er at organisasjonene har tilnærmet seg utviklingen i deltakelsesmønster og åpnet opp for at folk kan være aktive i organisasjonen uten å være medlemmer. Derved kan organisasjonene være medlemsbasert og samtidig ha aktive frivillige uten medlemskap.

En generell styrking av rammebetingelsene for frivillige organisasjoner innebærer at organisasjonene kan fange opp nye måter å arbeide på. Som et konkret eksempel på at statlige tilskuddsordninger tilpasses endrede organisasjonsstrukturer kan det nevnes at fra 2012 gir Miljøverndepartementet i tilskuddsordningen "tilskudd til frivillige miljøorganisasjoner og allmenntilrette miljøstiftelser" uttelling for både med-

lemmer og givere i beregning av tilskuddets størrelse.

Regjeringen har gitt tilskudd til etablering av 144 nye frivilligsentraler siden 2005. I 2013 har til sammen 390 frivilligsentraler i 320 kommuner mottatt tilskudd. Bevilgningen til frivilligsentralene er i 2013 på 114 millioner kroner. Siden 2005 har det vært en økning på 50 millioner kroner. Frivilligsentralene skal stimulere til økt frivillig deltakelse, bidra til å skape lokale møteplasser og legge til rette for samarbeid og samhandling for lokal frivillig virksomhet. Frivilligsentralene skal søke å rekruttere og være bevisst grupper som i mindre grad deltar i frivillig virksomhet, nye grupper frivillige og nye former for frivillig virksomhet. Evalueringer viser at frivilligsentralene har stor bredde i aktiviteter innen kultur- fritids- og nærmiljøfeltet. En aktiv og inviterende holdning kombinert med konkrete oppgaver knyttet til de frivilliges ønsker og interesser, har gitt resultater.

Siden 2005 har det vært en økning på nærmere 50 millioner kroner til knutepunktfestivalene på musikkfeltet, og det har vært en betydelig økning i festivalstøtteordningen og arrangørstøtteordningen under Norsk kulturråd. Frivillige bidrar til at lokale festivaler og kulturarrangement lykkes gjennom å gjøre en rekke ulike oppgaver, både i planleggingen, gjennomføringen og i oppryddings- og etterarbeidet. Departementet vil øke oppmerksomheten om samarbeid med frivillige organisasjoner og frivillig deltakelse i dialog med knutepunktinstitusjonene, jf. Meld. St. 10 (2011-2012) Kultur, inkludering og deltaking.

Handlingspunkt 5) Styrke Frifondordningen

Handlingspunkt 6) Evaluere Frifondordningen og vurdere behovet for å målrette ordningen ytterligere.

I 2013 er bevilgningen over statsbudsjettet samt midler fra overskuddet til Norsk Tipping på til sammen 200 millioner kroner til Frifond. Bevilgningen til Frifond over statsbudsjettet utgjør i 2013 i underkant av 50 mill. kroner. Det er naturlig å minne om at Bondevik II regjeringen kuttet bevilgningen til Frifond i sitt budsjettforslag for 2006. Siden 2005 har det totalt vært en økning på 75 millioner kroner til denne ordningen.

Frifondordningen når ut til et bredt spekter av organisasjoner og frittstående grupper med ulike formål og aktivitetsgrunnlag. Midlene fordeles av Kulturdepartementet til de tre paraplyorganisasjonene Norsk teaterråd, Norsk musikkråd og Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner. Det er paraplyorganisasjonenes ansvar å fordele midlene videre. Midlene fordeles til barn og unges aktivitet og deltakelse lokalt, gjennom frivillige organisasjoner samt frittstående grupper og foreninger.

I 2009 ble det gjennomført en evaluering av Frifond for å belyse i hvilken grad målene for ordningen blir nådd og hvilke resultater ordningen gir. Evalueringen viser at tilskuddet når ut til det lokale nivået og bidrar til et bredt spekter av lokale aktiviteter, men at det er vanskelig å gi konkrete mål for effektene blant annet fordi Frifond ofte er en av flere kilder til finansiering av lokal aktivitet.

Kulturdepartementet har igangsatt en ny evaluering av Frifond, der ansvarsfordelingen mellom paraplyorganisasjonene som fordele midlene videre, er ett av flere evalueringspunkter. Resultatet av evalueringen vil foreligge høsten 2013.

Handlingspunkt 7) Retningslinjene for tilskudd til lokale lag og foreninger som driver idrett og fysisk aktivitet for barn og unge skal stimulere til økt innsats i arbeidet med integrering og inkludering.

Tilskudd til lokale lag og foreninger gis som grunnstøtte med mål om å støtte lagenes primæraktiviteter. I retningslinjene i tilskuddsbrevet heter det blant annet at tilskudd kun skal gis til lag som har idrett eller fysisk aktivitet som sitt primære formål, og som driver idrettslig virksomhet for barn og/eller ungdom. Midlene skal brukes til aktivitet for barn og ungdom. Videre blir det pekt på at likestilling i vid forstand, herunder hensynet til utøver med spesielle behov (blant annet utøvere med nedsatt funksjonsevne), samt inkludering av barn og ungdom som i liten grad deltar i organisert idrett, skal ivaretas ved fordelingen. Det er idrettsrådene som fordele midlene til lag og foreninger i sine respektive kommuner. Retningslinjene gir idrettsrådene stor frihet til å fordele midlene ut ifra lokale behov.

SPØRSMÅL NR. 1483**Innlevert 13. juni 2013 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 20. juni 2013 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Kan statsråden forklare kva som gjer at fiskeri har heilt andre reglar enn tilsvarande næringar landbruk/havbruk når rettar vert slått saman?»

GRUNNGJEVING:

Norge har 3 naturbaserte store næringar; landbruk, havbruk og fiskeri, som alle er viktige for landet. Som regjeringa er godt kjent med skjer det frå tid til annan at selskap vert kjøpt opp eller «sett i spill» som det blir kalla for i Prop. 178 S frå Regjeringa om Cermaq ASA. Slike oppkjøp eller struktureringar skjer også innanfor desse naturbaserte næringane. Innanfor landbruket vert fleire gardsbruk slått saman til større, meir robuste og lønsame gardar. Det same skjer også innanfor havbruk- og fiskerinæringa som begge framstår like på den måten at det er gitt konsesjonar til nasjonale fellesressusar fisk eller areal. Når to mjølkerettar eller konsesjonar til akvakultur vert slått saman eller kjøpt opp er dette verdiar som vert verande i selskapa tidsavgrensa. Skjer det same innanfor fiskerinæringa vert det her tidsavgrensing på den strukturerte konsesjonen.

Svar:

Representanten viser til at det gjelder andre reglar når "fiskeriretter" slås sammen enn når tilsvarende skjer i landbruk eller havbruk. Jeg legger til grunn at representanten med dette sikter til strukturvoteordningene for henholdsvis havfiskeflåten og kystfiskeflåten.

Som representanten viser til er både landbruk, havbruk og fiskeri viktige næringer i Norge. Alle er gjenstand for reguleringer som består av ulike virke-

midler som skal ivareta flere hensyn, bl.a. distrikts-hensyn, lønnsomhet og bærekraft. Samtidig ligger det i sakens natur at det dreier seg om tre forskjellige næringer med ulike særpreg der reguleringene historisk har utviklet seg på ulike måter, og som det ikke uten videre er naturlig å sammenligne.

Regjeringens strukturpolitikk for fiskeflåten er formulert i St.meld. nr. 21 (2006-2007) Strukturpolitikk for fiskeflåten og utviklet videre i Meld. St. 22 (2012-2013) Verdens fremste sjømatnasjon. Som jeg antar at representanten er vel kjent med, har det stått sterk politisk strid om deler av strukturpolitikken. Regjeringens politikk her er nærmere beskrevet i kapittel 5 og 6 i St.meld. nr. 21 (2006-2007). I pkt. 5.4.7 gis det en oppsummering av hvilke mål denne politikken skal medvirke til å realisere:

- en fiskeripolitikk som bidrar til en rettferdig fordeling av ressursene
- å opprettholde en variert eierskapsstruktur
- å ta vare på de lokalt forankrede fiskebåtrederiene og dermed
- å skape ro og stabilitet i fiskeflåtens politiske rammebetingelser, og
- å legge til rette for en fiskeflåte som bidrar til aktivitet og sysselsetting langs hele kysten, i samsvar med deltakerlovens formål om å øke lønnsomheten og verdiskapingen i næringen og gjennom dette trygge bosetting og arbeidsplasser i kystdistriktene.

Jeg viser på denne bakgrunn til stortingsmeldingen fra 2007, som inneholder en grundig drøfting av det elementet i strukturpolitikken som representanten peker på.

SPØRSMÅL NR. 1484**Innlevert 13. juni 2013 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 19. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Kva ambisjon har statsråden for fornying av ferjeflåten i Norge og korleis vil statsråden bidra til å nå målet?»

GRUNNGJEVING:

Fylkeskommunane overtok ansvaret for dei fleste riksvegferjene og dermed også inngåtte avtalar mellom Statens vegvesen og ulike transportselskap. Alderen på ferjemateriellet i landet er høg og oppslag frå ferjeavhengige samfunn langs kysten fortel tydeleg at det er for mange avbrudd pga. tekniske problem med ferjene. Dette har samanheng med alderen på fartya. I Hordaland som døme er gjennomsnittsalderen for ferjene 25 år. Nokon oppe i 35 år. I tillegg til at ferjene jo eldre dei er er meir utsett for tekniske utfordringar, tilfredsstillar fleire av dei heller ikkje universell utforming. Den fylkeskommunale økonomien er bygd opp til å handtere dei inngåtte avtalane og ei fornying av ferjeflåten vil krava større økonomiske tilskott.

Svar:

Samferdselsdepartementet har som ambisjon at ferjene skal gi eit godt tilbod langs kysten. Ferjene skal fylla krav til tryggleik, driftsstabilitet og tilgjenge for alle.

Departementet følgjer med på utviklinga av ferjemateriellet, og for riksvegferjedrifta har vi sett at konkurransar med stadig skjerpde krav til miljø og universell utforming bidrar til ei gradvis fornying av riksvegferjene.

Den gjennomsnittlege alderen på ferjene som går i riksvegferjesambanda i dag, er relativt låg. Første runde med anbudsutlysning på riksveg viste at tilbod med nytt ferjemateriell var konkurransedyktig opp mot tilbod med eksisterande materiell med dei opningstider og frekvensar som er på riksvegferjesambanda. Fleire konkurransar er såleis vunne med nybygg utan at dette har vore eit særskilt krav i konkurransen.

I fylkesvegferjedrifta er alderen på ferjene vesentleg høgare enn i riksvegferjesambanda. Etter forvaltningsreforma er det opp til fylkeskommunane å setje krav i anboda som gjer at ein får fartøy som tilfredsstillar ønsket om universell utforming, driftstryggleik m.m.

SPØRSMÅL NR. 1485**Innlevert 14. juni 2013 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 20. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Det vises til statsrådets svar på Dokument nr. 15:1421 (2012-2013). Svaret tåkelegger problemstillingen ved selektivt vise til at statlig bidrag ekskl. kompensasjon for ØKT merverdiavgift utgjør 1 milliard kroner. Statsråden velger ikke å nevne hva som er total kompensasjon for mva. i prosjektet. Statsråden slår fast at statens bidrag er 2450 mill. kr.

Kan statsråden i klartekst slå fast hva som er statens totale merverdiavgiftinntekt i prosjektet, slik at man får klarhet i hva som er statens netto bidrag?»

Svar:

Som opplyst i mitt svar på spørsmål nr. 1421, er det statlige bidraget til prosjektet E39 Rogfast om lag 1 mrd. kr ekskl. kompensasjon for økt merverdiavgift. Dersom det ikke hadde vært vilje til å prioritere statlige midler til E39 Rogfast, ville realisering av prosjektet krevd en tilsvarende økning av bompengebidraget. Hvis en større statlig andel i prosjektet hadde blitt prioritert, ville staten fått inntekter fra merverdiavgift gjennom bilistenes alternative bruk av pengene.

Det er for øvrig ikke riktig når det sies at det i spørsmål nr. 1421 slås fast at statens bidrag er 2450 mill. Det sies:

"Følgelig stemmer det at samlet statlig bidrag til prosjektet er på 2,7 mrd. kr."

SPØRSMÅL NR. 1486

Innlevert 14. juni 2013 av stortingsrepresentant Gorm Kjernli

Besvart 21. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad

Spørsmål:

«Er det mulig å gi et svar på hvordan fordelingen av de økte antall ansatte i Jernbaneverket de siste 8 årene er når det gjelder stillingskategorier?»

BEGRUNNELSE:

De siste dagene har det vært et fokus på at Jernbaneverket har fått over 1000 nye ansatte siden 2005. Inntrykket som er forsøkt skapt, er at disse er ansatte på kontor som ikke bidrar til å sørge for en bedre

jernbane. Det hadde derfor vært interessant med en oversikt som viser innenfor hvilke stillingskategorier de nyansatte har kommet, og gjerne en kort begrunnelse på hvorfor det har vært behov for å ansette flere i Jernbaneverket.

Svar:

Nedenfor følger en tabell som viser antall ansatte fordelt per organisatorisk enhet årene 2004-2013:

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bane	1 757	1 732	1 671	1 701	1 796	1 867	1 868	1 921	1 923
Trafikk	705	706	707	727	711	774	837	825	815
Utbygging	253	255	267	272	365	435	496	539	558
Administrasjon	114	116	116	117	116	183	258	238	238
Staber	122	116	131	135	149	153	179	246	236
NJS	8	10	16	17	18	23	27	36	40
NJM	20	17	16	17	17	17	18	20	20
Sum	2 979	2 951	2 925	2 986	3 172	3 453	3 682	3 824	3 829

NJS - Norsk jernbaneskole

NJM - Norsk jernbanemuseum

Administrasjon rene administrative stillinger i Administrasjonsavdeling, innenfor lønn, regnskap, forsyning, eiendom, kontordrift, dokumenter m.v.

Stab er faglige støttefunksjoner, ledelsestøtte på mer strategisk nivå – sikkerhet, økonomi, kommunikasjon, plan, teknologi, HR m.v.

Siden 2005 har bevilgningene til jernbanen økt med 94 prosent. Dette har naturlig nok også medført at antallet ansatte har økt. Den største økningen har imidlertid skjedd i Utbyggingsdivisjonen. En mindre andel av de nye årsverkene er innenfor rene administrative oppgaver.

De økte bevilgningene, og det økte antallet ansatte, har gjort det mulig både å bygge mye ny jernbane (f.eks. Lysaker-Sandvika), og utføre omfattende vedlikeholdsarbeid. Den betydelige satsingen på jernbanen har gitt resultater, punktlighetstallene for jernbanen i 2012 viste at mer enn 9 av 10 tog var i rute. Dette er de beste punktlighetstallene på mange år.

SPØRSMÅL NR. 1487**Innlevert 14. juni 2013 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 20. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Regjeringen hevder at statlig kapitaltilførsel til statlige selskaper ikke øker presset i norsk økonomi fordi kapitaltilførselen er lånefinansiert. Kommunalbanken har selv tilkjennegitt at 97 % av deres kapital stammer fra utlandet. Folketrygdfondet sier godt over halvparten av det norske obligasjonsmarkedet dekkes av internasjonal kapital.

Kan statsråden angi hvor stor andel av statens lån som skjer fra norske kilder, og hvor stor andel som kommer fra det internasjonale kapitalmarkedet?»

Svar:

Staten finansierer seg utelukkende i norske kroner i det norske kapitalmarkedet. Av statens markedslån er 46,5 pst. eid av utenlandske sektorer per 3. juni 2013. Denne eierandelen fordeler seg med 65,4 pst. på statsobligasjoner og 23,4 pst. på statskassaveksler. Dersom utlendinger skal øke sine beholdninger av norske verdipapirer, må de først kjøpe norske kroner. Dette vil isolert sett gi en sterkere krone, noe som virker dempende på aktiviteten i norsk økonomi.

SPØRSMÅL NR. 1488**Innlevert 14. juni 2013 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 20. juni 2013 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Jeg er kjent med at Australia har gått til sak mot Japan om forskningsfangst av hval i Antarktisk. Har Norge vurdert å intervenere for domstolen, og hva mener Norge om det folkerettslige grunnlaget for forskning på hval?»

BEGRUNNELSE:

Hvalspørsmål er viktig for Norge. I denne forbindelse mener jeg også at forskning på hval er viktig for ansvarlig hvalforvaltning. Hvalfangstmotstanderen Australia har nå saksøkt Japan ved Den internasjonale domstol i Haag for deres forskningsfangster av hval i Sørishavet og påstår at dette ikke kan rettferdiggjøres under Hvalfangstkonvensjonen. I forbindelse med at Hvalfangstkommisjonens Vitenskapskomite møtes i Korea i disse dager og at behandlingen av saken i Haag starter senere denne måneden, er det viktig å være tydelig her.

Svar:

Jeg er enig med representanten i den prinsipielle betydningen av hvalfangst og forskning på hval for å sikre ansvarlig ressursforvaltning. Jeg er kjent med Australias saksanlegg mot Japan for Den internasjonale

domstol i Haag. Saken gjelder det japanske forskningsprogrammet kjent som JARPA II, som medfører uttak av et visst antall hval i Sørishavet. Australia hevder at dette er i strid med den internasjonale konvensjonen om regulering av hvalfangst som ble inngått i Washington 2. desember 1946 (1946-konvensjonen). New Zealand har nylig intervenert for domstolen med en tilsvarende påstand.

Sammen med Utenriksministeren har jeg derfor vurdert om Norge burde anmode om å få intervenere for domstolen. På grunnlag av en folkerettslig vurdering fra Utenriksdepartementets rettsavdeling er vi imidlertid kommet til at dette ikke er nødvendig.

Uten å ha noe grunnlag for å ta stilling til de konkrete spørsmål som domstolen skal bedømme, vil jeg i det følgende peke på noen sentrale elementer i den folkerettslige vurderingen:

Forskningsfangst av hval er uttrykkelig regulert i en egen bestemmelse i 1946-konvensjonen (artikkel VIII). Den bestemmer at enhver statspart kan fange hval til vitenskapelige formål «uten hensyn til hva som ellers er bestemt i konvensjonen». Antall dyr og øvrige forhold skal bestemmes av vedkommende stat på slike betingelser som denne «finner passende». Denne fangsten «skal være unntatt fra konvensjonens bestemmelser».

Ordlyden i artikkel VIII er utvetydig. Beslutningsmyndigheten når det gjelder forskningsfangst ligger til den enkelte statspart. I motsetning til en del andre spørsmål under 1946-konvensjonen, er derfor ikke forskningsfangst gjenstand for multilateral beslutning i Hvalfangstkommisjonen eller andre organer.

Vedkommende part er gitt en særlig vid skjønnsmargin (på betingelser som staten «finner passende»). Skjønnen er ikke kvalifisert ved henvisninger til «nødvendighet», «forholdsmessighet» eller lignende krav. Det overlates til statsparten å vurdere og ta nærmere stilling til hvilke forhold som er egnet til å fremme de aktuelle forskningsformålene. Så fremt aktiviteten er i samsvar med Artikkel VIII, vil den ikke omfattes av noen andre reguleringer i konvensjonen.

At beslutningsmyndigheten i saker angående forskningsfangst ligger til den enkelte statspart og ikke til noe organ under 1946-konvensjonen, betyr imidlertid ikke det samme som at forskningsfangst ikke er regulert. Den aktuelle part må selv, innenfor sitt nasjonale rettssystem, vedta passende reguleringer som må være basert på en anvendelse i god tro av artikkel VIII. Den aktuelle part må videre ta hensyn til eventuelle vitenskapelige råd fra Vitenskapskomiteen i samsvar med artikkel VI, men dette vil være anbefalinger, ikke pålegg eller beslutninger.

Det er rimelig å legge til grunn at kravet om tolking i god tro av en traktat også gjelder for artikkel VIII i 1946-konvensjonen. Både Den internasjonale domstol og den permanente voldgiftsdomstol har i tidligere saker kastet lys over tolkingen av dette kravet. For eksempel er det slått fast at ond tro ikke kan presumeres – og det innebærer at den som hevder ond tro, også må ha bevisbyrden for dette.

Artikkel VIII refererer til vitenskapelige formål i flertall. Dette åpner for at forskningsfangst kan ha potensielt vide og varierte vitenskapelige formål. Det er for eksempel rimelig å anta at slik forskning kan innrettes mot å gi økt kunnskap ikke bare om en enkelt hvalart eller flere hvalarter, men også for å identifisere mer overordnede trender i ett eller flere økosystemer som kan ha betydning for hvalarter. Det er videre rimelig å slutte at dette også åpner for datainnsamling som kan bidra til å kartlegge langsiktige utviklingstrekk som vil kunne ha betydning for fremtidige muligheter for bærekraftig forvaltning av arten. Lest i sin sammenheng, understreker artikkel VIII verdien av kontinuitet i vitenskapelig datainnsamling, samt en forutsetning om at også fangst fra fors-

kning må selges. Innsamling av vitenskapelige data over tid kan også være relevant i tilknytning til moratoriet på kommersiell hvalfangst (som Norge for øvrig har reservert seg mot), siden et moratorium innebærer en midlertidig suspensjon i påvente av ytterligere beslutninger hva gjelder fremtidig forvaltning.

Formålet med 1946-konvensjonen fremgår klart av en rekke bestemmelser i konvensjonen. Disse taler gjennomgående ikke alene om vern, men også om optimal utnyttelse av hvalressurser.

Ikke alene vern, men også «utnyttelse», «forvaltning» og «studier» av sjøpattedyr, inkludert hval, er dessuten eksplisitt omtalt i FNs Havrettskonvensjon av 1982, i artiklene 65 og 120 for henholdsvis den økonomiske sonen og det åpne hav. Havrettskonvensjonen fører således ikke til at 1946-konvensjonen må tolkes på noen annen måte. Det er snarere motsatt. 1946-konvensjonens formålsangivelser bekrefte fortsatt å være gyldige.

Etterfølgende statspraksis som etablerer enighet mellom partene til en traktat, kan ha betydning for tolkning av traktaten. Slik enighet kan imidlertid ikke utledes fra en flertallsavstemning i et av konvensjonsorganene. Hvalfangstkommisjonen er ikke gitt myndighet til å endre 1946-konvensjonen eller dens formål. Dette innebærer at 1946-konvensjonens formål om vern og bærekraftig bruk av hvalressurser ikke endres f.eks. av vedtak om moratorium som er gjort i Hvalfangstkommisjonen.

De vurderingene som er referert ovenfor er forankret i de folkerettslige prinsippene om traktatolking som følger av internasjonal sedvanerett, og som er gjenspeilet i artiklene 31-33 i Wien-konvensjonen om traktatretten av 23. mai 1969. Den alminnelige tolkingsregel for traktater får også anvendelse på konvensjoner om vern og ansvarlig forvaltning av levende marine ressurser, slik som 1946-konvensjonen. Den forutsetter at en traktat skal tolkes i god tro i samsvar med den alminnelige betydning som må tillegges traktatens ord og uttrykk (i autentisk språkversjon, her engelsk) i deres kontekst, og i lys av traktatens gjenstand og formål.

Vi finner ikke grunn til å betvile at Den internasjonale domstol vil tolke bestemmelsene om vitenskapelig forskning i 1946-konvensjonen i lys av alminnelig anerkjente fortolkningsprinsipper for traktater. Vi er overbevist om at domstolen vil vurdere de relevante folkerettslige spørsmålene på en objektiv måte, uavhengig av det sterke politiske og følelsesmessige engasjementet og den ofte ladede stemning ved diskusjon av hvalspørsmål.

SPØRSMÅL NR. 1489**Innlevert 14. juni 2013 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 20. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å få fortgang i innføringen av en nasjonal takst for utlevering av LAR-medikamenter på private apotek, - et tiltak som vil kunne redusere antall overdose dødsfall i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Dagens Medisin beskrev problemstillingen gjennom 4 artikler i sin siste utgave.

Den alvorligste påstanden er at manglende nasjonal takst for utlevering og regulering av utleveringsordninger indirekte øker antall årlige overdoser.

"Helge Waal, professor emeritus ved Senter for rus- og avhengighetsforskning (Seraf), anser det som sannsynlig at en fast nasjonal takst for utlevering og klargjøring av LAR-legemidlene og regulering av behandlingen vil begrense lekkasjer og misbruk.

Problemet er knyttet til at LAR-medikamentene er omsettbare legemidler, som kan gi til dels store inntekter for pasientene samt å gå til folk som ikke er tiltent. Derfor har vi mellom 30 og 50 dødsfall hvert år som stammer fra illegalt omsatt metadon, sier Helge Waal".

Denne saken har vært under behandling siden 2006 uten avklaring til tross for gjentatte påtrykninger fra både RHF'er og Apotekforening som begge ønsker en nasjonal takst for utlevering av LAR-legemidler på private apotek I en av artiklene i Dagens Medisin henviser HOD til at de avventer en anbefaling fra Helsedirektoratet om hvem som skal betale for utlevering av LAR medikamenter.

Vi er blitt kjent med at Helsedirektoratet i 2011 skrevet brev til HOD med følgende anbefaling: Helsedirektoratet mener at prinsippet om at finansieringsansvar følger behandlingsansvar fortsatt skal gjelde for LAR, og at RHF-ene dermed bør ha det totale finansieringsansvaret for substitusjonsbehandlingen (legemiddelkostnadene og utleveringskostnadene).

Svar:

Slik det fremgår av SERAF-rapport 1/2012 - statusrapport 2011 LAR i helseforetakene - får noe i underkant av halvparten av alle LAR-pasientene sine medikamenter utlevert fra apotek. I tillegg blir medikamentene utlevert fra kommunale tjenester, et lokalt LAR-tiltak eller i noen få tilfeller fra "annet".

Ettersom LAR-medikamenter har et til dels stort misbrukspotensial, må medikamentene inntas på en

forsvarlig måte. Helsedirektoratet har nylig gitt ut Veileder for utlevering av substitusjonslegemiddel i og utenfor LAR (IS-2022). Her fremgår det nærmere rutiner for hvordan LAR-medikamenter skal utleveres både fra apotek og fra kommunale tjenester og andre. Slik det fremgår av nevnte veileder er daglig utlevering av substitusjonslegemidlet og overvåket inntak alltid utgangspunktet ved oppstart av LAR-behandlingen. Etter hvert som pasienten er stabilisert og har bedre rusmestring, vil en prøve utleveringsordninger der pasienten kan hente legemiddelet for flere dager av gangen. I vurderingen av slike henteordninger vil det alltid være en avveining mellom kontroll og tillit mellom pasient og den som har forskrevet medikamentene.

Det vil alltid være en viss fare for at en LAR-pasient vil kunne misbruke en etablert henteordning ved å omsette egne medikamenter på det illegale markedet. Slik lekkasje kan få fatale konsekvenser, noe også representanten omtaler i sin begrunnelse for sitt spørsmål. Veilederen som er omtalt ovenfor vil være et nyttig hjelpemiddel for å minimere den nevnte faren.

Med hensyn til overdoseproblematikken generelt vil jeg kort nevne at i behandlingen av stortingsmeldingen om en helhetlig rusmiddelpolitikk – Meld. St. nr. 30 (20011-2012) Se meg! vedtok Stortinget å iverksette en egen femårig overdosestrategi der formålet er å redusere antall overdosedødsfall. Tematikken vedr. lekkasje av LAR-medikamenter til det illegale markedet med fare for overdoser, vil også kunne inngå i denne strategien. Helsedirektoratet har fått i oppdrag å gjennomføre denne strategien.

Spesialisthelsetjenesten har i dag finansieringsansvaret for legemiddelkostnadene for alle LAR-pasienter så lenge de er i LAR. Det er ikke fastsatt hvem som har ansvaret for utleveringskostnadene.

Det er riktig at Helsedirektoratet i brev av 30. november 2011 anbefalte at de regionale helseforetakene skulle overta det totale finansieringsansvaret for substitusjonsbehandlingen (legemiddelkostnadene og utleveringskostnadene). I Helsedirektoratets brev at 14. september 2012 fremkommer det at spesialisthelsetjenesten i dag dekker om lag 2/3 av utleveringskostnadene i landet sett under ett. Det er imidlertid store regionale og lokale variasjoner. Regjeringen vil komme tilbake til spørsmålet om ansvaret for utleveringskostnadene.

SPØRSMÅL NR. 1490**Innlevert 14. juni 2013 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 21. juni 2013 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Det foregår jevnlig en diskusjon om vår forsvars-/beredskapssevne, ikke minst sett i lys av 22. juli og det vi som nasjon da ble utsatt for. For å skaffe meg bedre innsikt vil jeg gjerne ha innsyn i FDs iverksettelsesbrev og vedlegget som omhandler klartider.

Kan statsråden sørge for at dette imøtekommes innenfor gjeldende lover og forskrifter?»

BEGRUNNELSE:

Innsyn i Forsvarets virkelige liv er avgjørende for å kunne debattere dette på korrekt grunnlag. Jeg er klar over at lovverket vårt har begrensninger når det

gjelder å offentliggjøre slik informasjon men går ut fra at statsråden finner en måte å ordne dette på.

Svar:

Forsvarsstrukturens klartider har en høy sikkerhetsgradering, og kan derfor ikke offentliggjøres. For øvrig vil jeg vise til de graderte orienteringer til Stortingets organer om Forsvarets operative status og virksomhet. Disse gis regelmessig og etter behov fra Forsvarsdepartementets og Forsvarets side, i henhold til etablerte prosedyrer. Forsvarsdepartementet arbeider med å gjennomgå form og innhold på den årlige orienteringen om Forsvarets operative evne, med sikte på å kunne gi Stortingets organer et mest mulig helhetlig og oppdatert bilde av dette.

SPØRSMÅL NR. 1491**Innlevert 14. juni 2013 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 20. juni 2013 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at rekefiskere i østre deler av Skagerak får unntak fra kravet om sorteringsrist i perioden glassmanet med hard kjerne i praksis hindrer rekeetråling i dette farvannet allerede i år (ut juli måned), og deretter sikre et varig unntak i den perioden glassmaneten befinner seg i dette farvannet?»

BEGRUNNELSE:

Deler av den lokale rekefiskeflåten har store utfordringer etter innføring av krav om sorteringsrist ved rekeetråling.

Fiskeridirektoratet har innført som en del av trelandsavtalen krav om at rekefisket utenfor fire mil av grunnlinjen skal foregå med sorteringsrist. I østre del av Skagerrak er en plaget med en type glassmanet som har en hard kjerne. Den kiler seg fast imellom spilene i rista og gjør at rekene ikke kommer igjennom. Dermed havner rekene ut i sjøen istedenfor i oppsamlingsposen. Denne maneten opptrer i perioden april til uti juli engang. Det har de seinere årene blitt mere av maneten enn det som var normalt tidli-

gere. Den er også lengre i farvannet for hvert år i følge fiskerne.

Det var neppe hensikten ved innføringen av tiltaket at rekefiskerne i østre deler av Skagerak skulle bli så hardt rammet økonomisk av tiltaket.

Situasjonen er akutt for mange fiskere og det eneste tiltaket som kan besørge videre rekefiske i dette området er et umiddelbart unntak for kravet om rist ut juli 2013, for deretter å innføre et varig unntak i den tidsperioden maneten hindrer rekefisket.

Det er kun statsråden som kan vise handlekraft og sikre et slikt unntak uten videre opphold.

Svar:

I forbindelse med avtalen mellom Norge og EU om innføring av utkastforbud i Skagerrak ble vi enige om tiltak for å bedre beskatningsmønsteret i fiskerierne. Blant innførte tiltak er kravet om bruk av sorteringsrist i trålen, for fartøy som fisker utenfor fire nautisk mil av grunnlinjen. Dette bidrar til et mer selektivt rekefiske, og jeg mener dette er et viktig verkøy for å unngå uønsket fangst. Arbeidet mot utkast i

fiskeriene handler i stor grad om å legge til rette for at man ikke får slik uønsket fangst i første omgang.

Til den problemstillingen representanten Anundsen tar opp, vil jeg påpeke at risten i sin tid faktisk ble oppfunnet og tatt i bruk nettopp for å sortere ut maneter fra rekefangster. Det nevnte problemet kan derfor være et spørsmål om utforming og den konkrete bruken av sorteringsristen. Det er derfor tatt kontakt

med Fiskeridirektoratet for å få en nærmere vurdering av problemstillingen. Gjennom en dialog med fiskerne vil direktoratet i første omgang se om det er mulig å finne en løsning på saken på andre måter enn å gjøre unntak fra plikten til å bruke sorteringsrist.

Jeg vil også be direktoratet undersøke omfanget av innblanding av glassmaneter i rekefisket for å få et totalbilde av problematikken.

SPØRSMÅL NR. 1492

Innlevert 14. juni 2013 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 25. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Formannskapet i Ørland kommune har blitt informert om at St Olavs Hospital er i ferd med å avslutte avtalen som sykehuset har med Fosen Distriktsmedisinske senter (Fosen Helse) om å stå faglig ansvarlig for den desentraliserte spesialisthelsetjenesten.

Stiller statsråden seg bak et slikt vedtak og betyr dette at de distriktsmedisinske sentrene skal bygges ned?»

BEGRUNNELSE:

FDMS har hatt både senger for rehabilitering og etterbehandling, og har blitt brukt av flere helseministre og andre fremtredende politikere, som demonstrasjonssenter for hvordan fremtidens pasientbehandling bør foregå. Desentraliserte spesialisthelsetjenester skulle være et sentralt element i samhandlingsreformen. Fra 1. januar 2014 ønsker ikke St Olavs hospital å sitte med det faglige ansvaret for Fosen Helse lenger. Den desentraliserte spesialisthelsetjeneste avvikles så fremt Ørland kommune ikke overtar drift og faglig ansvar. Lokalt er det frykt for at en oppsigelse av avtalen vil svekke det faglige tilbudet som er så viktig. Såfremt dette er et ledd i en vedtatt strategi fra helsedepartementet fryktes det at også Røros sykehus kan rammes.

Svar:

St. Olavs Hospital HF og Fosen Helse IKS er i forhandlinger om avtaler for desentraliserte spesia-

listhelsetjenestetilbud og kommunale tilbud. Jeg har blitt orientert om at St. Olavs Hospital HF ønsker å styrke både samarbeid og tjenestetilbud, men at de ser det som nødvendig med tydelige skriftlige avtaler om dette samarbeidet.

Det er nylig inngått avtaler om drift av spesialpoliklinikk og øyeblikkelig-hjelp-døgnopphold. Spesialistpoliklinikken Fosen er et desentralisert spesialisthelsetjenestetilbud underlagt St. Olavs Hospital HF, mens øyeblikkelig-hjelp-døgnopphold er et kommunalt tilbud. Partene er også enige om utkast til avtaler om videre drift av spesialistrehabiliteringssenger hvor St. Olavs Hospital HF er faglig ansvarlig for driften. Dette tilbudet skal evalueres innen utgangen av 2013.

Videre forhandler partene nå om en avtale for å sikre videre drift av etterbehandlingssenger ved Fosen Helse IKS. Fordelen med skriftlige avtaler om etterbehandlingssenger er at grenseavklaringen mellom tjenestenivåene skjer kontrollert og etter overensstemmelse mellom kommune og sykehus. St. Olavs Hospital HF har allerede slike avtaler på plass med kommunene i Trondheim, Røros, og i Værnesregionen. I alle disse avtalene er det kommunene som har det faglige og administrative ansvaret for sengene.

De orienteringer jeg har fått viser at St. Olavs Hospital HF fortsatt vil stå for viktige bidrag til tjenestetilbudet knyttet til Fosen Helse IKS, men at forhandlinger om ansvarsavklaringer for enkelte av tjenestene er en pågående prosess.

SPØRSMÅL NR. 1493**Innlevert 14. juni 2013 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 21. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Vil helseministeren stadfeste overfor RHFene at de fra nå av kan forholde seg til endringer i deling lån/egenkapital på 70/30, eller må de avvente til disse endringene gjøres i Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen senker egenkapitalkravet ved nye sykehusprosjekter fra 50 til 30 prosent. Samtidig forlenges avdragstida på lån fra staten fra 20 til 25 år.

Svar:

Jeg har gitt klare signaler til de regionale helseforetakene om at de nå kan planlegge for økt låneandel for nye investeringsprosjekter. Dette vil selvfølgelig bli omtalt i budsjettopplegget for 2014. Selv med mulighet for økt låneopptak vil det fremdeles være avgjørende om regionen har samlet økonomisk bæreevne og omstillingsevne til å håndtere kostnadene ved prosjektet. Investeringsprosjektene vil som før bli vurdert i forhold til disse kriteriene når de kommer til departementet og blir fremmet for regjering og Storting gjennom de ordinære budsjettprosessene.

SPØRSMÅL NR. 1494**Innlevert 14. juni 2013 av stortingsrepresentant Trond Helleland****Besvart 24. juni 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«I brev fra helse- og omsorgsministeren til Helse Sør-Øst 7. juni 2013 står det: "Det betyr at foretaks-møtet forutsetter at et eventuelt nytt felles sykehus som erstatningssykehus for både Drammen og Kongsberg skal plasseres i aksene mellom de to byene." Martin Kolberg sier til Drammens Tidene 12. juni bl.a.: Det betyr at det ikke blir nytt sykehus i Drammen. Helseministeren har sagt aksene Drammen-Kongsberg, det vil si i Eiker" Helseministeren vil i samme avis ikke utelukke Drammen.

Er det Kolberg eller helseministeren som har rett?»

BEGRUNNELSE:

Arbeiderpartiet har nok en gang sørget for full forvirring om nytt sykehus i Buskerud. Stikk i strid med vedtatte planprosedyrer kortsletter nå helse- og omsorgsministeren planprosessen i Vestre Viken HF, og sørger for at gode tomtealternativer ikke utredes før endelig beslutning fattes.

Vestre Viken HF har gitt klart uttrykk for at de også ønsker å utrede tomter i for eksempel Lier. Dette får de nå ikke lov til. I tillegg til de før nevnte utsagn

i Drammens Tidene 12. juni sier helse- og omsorgsministeren at han ikke deler Martin Kolbergs utsagn om at Drammen er uaktuell som lokalisering for nytt sykehus.

"Det vil jeg ikke ha noen mening om,"

sier helseministeren. Videre:

"Jeg har ikke noe syn på om det må ligge mellom bygrensene eller ikke. Det som er viktig for meg, er at et felles sykehus for Drammen og Kongsberg, ligger i nærheten av begge byer."

Hvordan et sykehus skal kunne "ligge i nærheten av begge byer" er vanskelig å skjønne. Så for undertegnede er det her åpenbart behov for oppklaring.

Svar:

I foretaksrådet i Helse Sør Øst RHF i januar 2012 ble det lagt til grunn at nytt investeringsprosjekt i Vestre Viken skulle baseres på en utviklingsplan for Vestre Viken HF. I utviklingsplanen skal hovedstruktur for framtidens sykehusstilbud vurderes og be-

sluttes. Vestre Viken har i dette arbeidet utredet flere alternative sykehusstrukturer.

I nevnte foretaksmøte ble det også gitt oppdrag om at utviklingsplanen også skulle vurdere et alternativ med en mulig sammenslåing av sykehusene i Drammen og Kongsberg – og at slike vurderinger skulle sees i forhold til opprettholdelse av dagens sykehusstruktur. Det ble understreket at mulige investeringstiltak for sammenslåing av sykehusene som er plassert i Drammen og Kongsberg forutsatte en plassering som gir tilstrekkelig nærhet til både Drammen og Kongsberg. Mitt brev av 7. juni 2013 ga ingen nye føringer vedrørende utredningsarbeidet, men en presisering knyttet til tidligere føringer gitt i nevnte foretaksmøte.

Hva som er ”rett”, vil analyser og vurderinger vise. Vestre Viken skal nå igangsette et idéfasearbeid. Målsetting er å planlegge for en virksomhet som dekker pasientenes behov for helsetjenester på en best mulig måte, innenfor fastlagte mål, rammer og forutsetninger. Her skal bl.a. reiseavstand og reisemengde analyseres, og organisering av ambulansetjeneste og pasientsikkerhet skal vurderes. Hvis sykehuset planlegges lokalisert på nytt sted, skal det også gjennomføres konsekvensutredning i henhold til plan- og bygningsloven. Idéfasen skal avklare hvilke alternative prosjekter som er ”liv laga”, og som skal utredes nærmere i en konseptfase. Før konsept eller alternativ velges, skal det også gjennomføres ekstern kvalitetssikring.

SPØRSMÅL NR. 1495

Innlevert 14. juni 2013 av stortingsrepresentant Tom Staahle

Besvart 24. juni 2013 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Jeg kan ikke registrere at det er frie midler tilgjengelig på kap. 1792 til oppdraget i Mali. Det er derfor noe overraskende at både operasjon Ocean Shield og operasjonen i Mali er finansiert via dette budsjettkapittelet.

Hva er årsaken til at Stortinget ikke er orientert om dette via RNB?»

BEGRUNNELSE:

Norge skal på forespørsel fra FN delta med styrkebidrag i operasjonen i Mali. Dette er et nytt internasjonalt oppdrag som norske styrker settes inn i og det har en direkte kostnad som dekkes inn via Kap. 1792 Norske styrker i Utlandet i statsbudsjettet.

I midlene avsatt i dette budsjettkapittelet skal internasjonale operasjoner som Afghanistan og Ocean

Shield finansieres. Dette er store styrkebidrag som har vært grundig redegjort for Stortinget. I dette tilfellet hva gjelder operasjonen i Mali er oppdraget initiert og vedtatt i løpet av kort tid. Norge skal bidra med et styrkebidrag i FN regi og oppdraget er ment å vare i 1 år.

Svar:

Det er frigjort midler på Forsvarsbudsjettets kapittel 1792 Norske styrker i utlandet som følge av forsert uttrekking fra Afghanistan. Dette gir rom for å dekke utgiftene til både Ocean Shield og operasjonen i Mali (MINUSMA) innenfor rammen av kapitlet, uten behov for budsjettmessige endringer.

Stortingets organer ble orientert om Ocean Shield 14. oktober 2012. Stortingets organer ble videre orientert om MINUSMA 3. juni 2013.

SPØRSMÅL NR. 1496**Innlevert 14. juni 2013 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 21. juni 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Det vises til statsrådets svar på Dokument nr. 15:1367 (2012-2013).

Kan jeg be finansministeren avklare om han tror delkontantstrømsanalysen benyttes av oljeselskaperne, om Finansdepartementet selv har økt avkastningskravet for resterende kontantstrøm når de tar antatt sikre kontantstrømelementer (avskrivninger og friinntekt) ut og diskonterer separat, og om finansministeren anser det som realistisk at oljeselskaperne har 3 % avkastningskrav basert på ordinær nåverdimetode som selskaperne benytter?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har foreslått endringer i petroleums-skatteloven. Enkelte rødgrønne politikere hevder dette ikke vil påvirke investeringstakten på norsk sokkel, men bidra til at man unngår kostnadssprekker. Andre legger til grunn at investeringstakten skal reduseres, og har jublet over hva dette betyr for norske CO₂-utslipp. Det hersker altså en viss forvirring internt i den rødgrønne leiren om hva skatteforslaget skal bidra til.

På det mer faglige plan har professorene Petter Osmundsen ved UiS og Thore Johnsen ved NHH i fagtidsskriftet Samfunnsøkonomen stilt spørsmål ved Finansdepartementets beregningsmetoder i forbindelse med forslag til endring i petroleumsbeskatningen i Prop. 150. Statssekretær Kjetil Lund avviste all kritikk, dog uten å gå faglig dypt inn i problemstillingen.

Hovedargumentet fra regjeringen er påstanden om at alle prosjekter som er lønnsomme før skatt også vil være det etter skatt med den nye ordningen. Skjønt, regjeringen synes å se bort fra at næringslivet har visse avkastningskrav og risikovurderinger som må møtes før investeringer realiseres. Tilsvarende gjelder forøvrig også investeringer i regi av offentlig eide selskaper. I det offentlige ordskiftet berører regjeringen dette kun i liten grad – de sannsynliggjør ikke at prosjektene fortsatt vil møte lønnsomhetsvurderinger gjort av oljebransjen. Det er jo åpenbart at et prosjekt som gir en krone i overskudd teknisk sett er lønnsomt, men dersom det krever en investering på 50 mrd. kr, så er prosjektet helt uinteressant.

På oppfordring i Aftenposten og Dagens Næringsliv har Finansdepartementet på sin hjemmeside lagt ut et regneark som skulle være oppklarende. I påfølgende oppslag i Aftenposten, Dagens Næringsliv og Teknisk Ukeblad synes det fortsatt å herske

usikkerhet rundt Finansdepartementets framgangsmåte i deres beregninger. Finansdepartementet hevder de legger til grunn delkontantstrømanalyser. Det opplyses at disse ikke inngår i lærebøkene innen investeringsanalyse, da metoden er komplisert å anvende.

Til TU.no 11.06 sier Lund «I regneeksemplene oppjusterer vi samtidig det usikre avkastningskravet, siden risikoen i den resterende kontantstrømmen øker». Professor Johnsen hevder i samme artikkel derimot at «Dette er ikke riktig. Alle ser at departementet her har nedjustert risikoen for den relativt sikre delen av kontantstrømmen uten å oppjustere resten nevneverdig. Dermed kommer man opp med et avkastningskrav for samlet kontantstrøm på under tre prosent, nominelt. Hvem i all verden vil investere i Nordsjøen med et avkastningskrav på tre prosent? Profesjonelle investorer krever vesentlig bedre avkastning enn dette?»

Jeg minner om at Petoro, statens eget oljeselskap, har meldt sin bekymring om at oljeprosjekt kan bli skrinlagt som følge av skatteendringer.

Svar:

Regjeringens forslag om reduksjon i friinntekten bygger på et trygt faglig grunnlag. Velfungerende og stabile skattesystem må baseres på faglige prinsipper og at skatteyttere er rasjonelle. Som omtalt i Prop. 150 LS (2012-2013) har selskaperne sikkerhet for å få utnyttet den fulle verdien av opparbeidede skattefradrag, og det relevante avkastningskravet for verdsetting av investeringsfradragene (avskrivning, friinntekt og rentefradrag) er derfor en risikofri rente etter skatt. Denne tilnærmingen er bl.a. benyttet i den britiske Mirrlees Review 2011, i IMF's rådgiving om skatt for naturressurser 2012 og det samme faglige grunnlag ligger til grunn for den norske grunnrenteskatten for vannkraftverk og skjermingsmetoden i aksjonærmødellen.

Som omtalt i Prop. 150 LS (2012-2013) har verdien av investeringsfradragene i petroleums-skatten vurdert med en risikofri rente vært om lag 91 pst. Til sammenligning ville korrekt fradragverdi i et nøytralt petroleums-skattesystem vært om lag 75 pst. Regjeringen foreslo derfor en viss innstramming ved at friinntektssatsen reduseres til 5,5 pst., noe som reduserer verdien av investeringsfradragene til 89 pst. Dette kan gi selskaperne rettere investeringssignal og dempe veksten i kostnader i petroleumsvirksomheten. Det vil fortsatt være et investeringsvennlig skat-

teregime på sokkelen og skattesystemet vil ikke hindre lønnsomme prosjekt.

Det er velkjent at selskapene sier de regner grovere og bruker et høyt felles avkastningskrav for hele kontantstrømmen fra prosjektet. Dette er også omtalt i Prop. 150 LS (2012-2013):

“Berre dersom selskapa ikkje tek omsyn til at frådraga har sikker skattedekking kan investeringar som dei ser på som lønsame før skatt, bli ulønnsame etter skatt. Dersom ein brukar eit høgt risikjustert krav for desse frådraga, blir dei ikkje fullstendig verdset, og den økonomiske prosjektanalysa blir misvisande.”

Det kan være flere grunner til at selskapene forenkler sine beregninger. Skattesystemet kan likevel ikke baseres på en varierende og omskiftelig praksis blant selskapene. Skattesystemet må utformes under forutsetning av rasjonelle skattytere som verdsetter investeringsprosjekter og skattefradrag korrekt.

Med separat verdsetting av skattefradragene, som Finansdepartementet benytter, kan investeringsfradragene vurderes uavhengig av nivået på det risikjusterte avkastningskravet. Departementet trenger derfor ikke ta stilling til hva som er riktig nivå på det risikjusterte avkastningskravet. Dette bør selskape-

ne selv fastsette basert på markedsvurderinger der den systematiske risikoen for en diversifisert investor prises inn og det tas hensyn til sikkerheten i norske skattefradrag.

På Finansdepartementet hjemmeside er det lagt ut et regneeksempel for en modellinvestering. Dette er kun en illustrasjon og ikke del av beslutningsgrunnlaget for den foreslåtte skatteendringen. I et slikt regneeksempel er det nødvendig å forutsette et risikjustert avkastningskrav for den resterende usikre kontantstrømmen. Departementet har oppjustert det usikre avkastningskravet for den usikre kontantstrømmen etter at de sikre skattefradragene er tatt ut. Det har blitt stilt spørsmål ved det avkastningskravet departementet har lagt til. Det er enkelt å endre avkastningskravet i regneeksemplet. Høyere rentenivå og høyere risikjustert avkastningskrav fører imidlertid ikke til en annen vurdering av investeringsfradragene. Investeringsfradragene er fortsatt for høye, delinvesteringer som er ulønnsomme før skatt kan bli lønnsomme etter skatt. Økt investeringskostnad vil dessuten gi relativt lite utslag på selskapenes verdier etter skatt. En tekst som går nærmere gjennom disse vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 1497

Innlevert 14. juni 2013 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke

Besvart 21. juni 2013 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Inga Marte Thorkildsen

Spørsmål:

«I forbindelse med behandlingen av Prop. 126 L (2011-2012), Innst. 55 L (2012-2013) Endringer i likestillingsloven, fattet et enstemmig Storting følgende vedtak: Vedtak 376: Stortinget ber regjeringen ta initiativ til et samarbeidsprosjekt med arbeidslivsorganisasjonene med fokus på holdninger i arbeidslivet til fedres og mødres likeverdige ansvar.

Kan statsråden gjøre rede for regjeringens arbeid med samarbeidsprosjektet?»

BEGRUNNELSE:

Arbeidsgiveres og kollegers holdninger og tilrettelegging er avgjørende for et likeverdig foreldreskap. At arbeidsgiver og kolleger har forståelse for at menn ønsker å følge og hente i barnehagen, ta ut foreldrepermisjon, arbeide deltid en periode av hensyn

til barn osv. er sentralt i et samfunn der fedre og mødre er likeverdige foreldre.

Svar:

Oppfølgingen av anmodningsvedtaket er forelagt Stortinget i Meld. St. 44 (2012-2013) Likestilling kommer ikke av seg selv:

”Stortinget har i forbindelse med Innst. 55 L (2012-2013) oversendt følgende anmodningsvedtak til regjeringen:

Stortinget ber regjeringen ta initiativ til et samarbeidsprosjekt med arbeidslivsorganisasjonene med fokus på holdninger i arbeidslivet til fedres og mødres likeverdige ansvar.

I den forbindelse vises det til at BLD i 2010 og 2011 arrangerte fem regionale konferanser: Arbeid og familie i balanse – det lønner seg! Konferansene var i Oslo, Ålesund, Bodø, Hamar og Kristiansand. Planleggingen og gjennomføringen skjedde i nært samar-

beid med arbeidslivsorganisasjonene. Hensikten var å diskutere med arbeidslivet hvordan vi kan få et mer likestilt arbeidsliv. Temaet har senere blitt fulgt opp i møteplass for likestilling. Dette forumet har drøftet behovet for å utvikle informasjonsmateriell om familie og arbeidsliv. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har på dette grunnlag utarbeidet en veileder til samtale mellom leder og foreldre om hvilke valgmuligheter man har som foreldre og arbeidstakere. For regjeringen er det viktig med en videre dialog med partene om hvordan arbeidslivet benytter og forholder seg til de rettighetene foreldre har.

Oppfølgingen av anmodningsvedtaket vil inngå som en del av trepartssamarbeidet om likestilling i arbeidslivet.

BLD vil legge til rette for lokalt utviklingsarbeid for å fremme likestilling i arbeidslivet. Valg og oppfølging av utviklingsprosjektene knyttes til trepartssamarbeidet. Utviklingsprosjekter med lokalt fokus må ses i sammenheng med oppbygging av et nytt landsdekkende likestillingsapparat med regionale kompetansesentre for likestilling.”

SPØRSMÅL NR. 1498

Innlevert 17. juni 2013 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 24. juni 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvor mange årsværk det er innen rådgivning i landbruket, samlet og fordelt per organisasjon det gis offentlige tilskudd til, samt hvor mange ekstra årsværk er og vil det bli behov for i forbindelse med implementeringen av regjeringens målsetninger i landbruket?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Stoltenberg II utarbeidet høsten/vinteren 2011 Meld St 9 (2011-2012) Landbruks- og matpolitikken. Velkommen til bords. Stortinget behandlet meldingen vinteren/våren 2012.

I meldingen skisserer regjeringen en rekke målsetninger i landbrukspolitikken. Blant annet kan nevnes målsetningen om produksjon og forbruk av 15 pst økologiske matvarer.

Utenom den oppstilling av årsværk som fremkommer i Prop 1 S (2012-2013) fra LMD (tabell 9.1), gis det offentlige tilskudd til flere ulike organisasjoner relatert til landbruket som tilbyr en eller annen form for forsknings- og rådgivningstjenester.

Svar:

God rekruttering, et høyt kunnskapsnivå og videreutvikling av kunnskapssystemene er av avgjørende betydning for at landbruks- og matsektoren skal nå de landbrukspolitiske målene. Gode kunnskapssystemer er nødvendige for å fremme konkurransevne i alle landbrukets verdikjeder og for å sikre en framtidsrettet næring der bærekraftig produksjon står sentralt.

Det er flere aktører innen norsk landbruk som driver med rådgivning. Tine og Nortura er private aktører

er som har et relativt stort rådgivningsapparat rettet mot sine medlemmer. Disse organisasjonene får imidlertid ikke offentlig støtte.

Landbruks- og matdepartementet støtter rådgivning mot primærprodusenter gjennom organisasjonen Norsk Landbruksrådgiving (NLR). For budsjettåret 2014 er det avsatt 67 mill. kroner over jordbruksavtalen til rådgivning i regi av NLRs forsøksringer. Bevilgning for 2014 er økt med om lag 9 mill. kroner knyttet til oppfølging av Meld. St. 9 om landbruks og matpolitikken. Det er også bestemt at Landbrukets HMS-tjeneste skal fusjoneres med NLR, dette vil gi bedre samordning og mer effektiv ressursbruk.

NLR er paraplyorganisasjon for 41 rådgivningseenheter med til sammen 25 000 medlemmer og 270 ansatte over hele landet. Størstedelen av virksomheten finansieres med medlemsbetaling og gjennom oppdrag. Organisasjonen er et viktig bindeledd mellom forskning og primærlandbruket, og bidrar i stor grad til at kunnskap og forskningsresultater formidles direkte til den enkelte næringsutøver. Medlemsorganisasjonen har spesialkompetanse på mange områder, herunder plantekultur, økologisk landbruk, miljø, tekniske miljøtiltak, bygningsteknikk og driftsøkonomi. Vi forventer ikke at oppfølging av landbruksmeldingen vil medføre vesentlig vekst i antall årsværk i organisasjonen.

Det er viktig at næringsutøverne har et rådgivningsapparat som bidrar til optimal utnyttelse av ressursene, som hindrer feil- og overinvesteringer og som bidrar til optimal utnyttelse av ny teknologi. Dette er av avgjørende betydning for å nå de landbrukspolitiske målene.

SPØRSMÅL NR. 1499**Innlevert 17. juni 2013 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark****Besvart 21. juni 2013 av utviklingsminister Heikki Eidsvoll Holmås****Spørsmål:**

«Hva er kostnaden og den fattigdomsreducerende effekten av NM i bistand?»

BEGRUNNELSE:

På nettsiden www.nmibistand.no står det blant annet:

«Vinneren av klassekonkurransen vinner en reise i regi av Norad.»

"Norgesmestrene i bistand 2012 ble musikklasse 2MM ved Langhaugen videregående skole i Bergen. I mars 2013 dro de på en eventyrlig reise til Tanzania. Her fikk de innføring i norsk-tanzaniansk utviklings-samarbeid, møtte tanzanianske ungdommer og lassevis av løver, elefanter, neshorn og sjiraffer. De lot seg bergta av afrikanske akrobater og vasket av seg svette feltbesøk på Zanzibars vakre strender."

Svar:

Undersøkelser tyder på at det har vært lav kunnskap i den norske befolkningen generelt, og blant ungdom spesielt, om hvor bistanden går og resultatene den gir. Derfor ble kampanjen «NM i bistand/gjenfødt» designet som en kunnskapskonkurranse

om bistand som er åpen for alle, men først og fremst rettet mot elever i den videregående skole.

I 2012 ble det brukt seks millioner kroner over kapittel post 160.01 i Utenriksdepartementets budsjett på denne kampanjen. Det overordnede målet for bevilgningen var

«...å kommunisere resultater fra norsk bistand og tilrettelegge for bred og økt debatt om utviklings-spørsmål».

Kampanjen har ingen mål på, og er ikke vurdert opp mot, en eventuell effekt i utviklingslandene. Like fullt kan støtte til tiltak for å opplyse allmenheten i giv-erland om utviklingsbistand rapporteres som offisiell utviklingshjelp (ODA).¹

Om lag 90.000 mennesker gjennomførte «gjenfødt». I NM i bistand deltok 20.845 mennesker hvorav mange elever fra 1760 klasser i videregående skole. Jeg mener derfor at kampanjen var vellykket og oppfylte hensikten med bevilgningen.

¹ Lenke til OECD/DAC:
[http://search.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=DCD/DAC\(2013\)15/FINAL&docLanguage=En](http://search.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=DCD/DAC(2013)15/FINAL&docLanguage=En)

SPØRSMÅL NR. 1500**Innlevert 17. juni 2013 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark****Besvart 21. juni 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Den 10. juni sendte jeg statsråden et enkelt spørsmål, "står statsråden fast på tidligere løfter om at ferjetilskuddet beholdes til evig tid?". Jeg forventer at statsråden svarer og ikke trener saken ytterligere. Et enkelt JA eller NEI er nok.

Står statsråden fast på tidligere løfter om at ferjetilskuddet beholdes til evig tid?»

Svar:

Det framgår klart av mitt svar på spørsmål nr. 1462 at saken er til vurdering i Samferdselsdepartementet og at et konkret svar til Vest-Agder fylkeskommune vil bli utarbeidet i samråd med Kommunal- og regionaldepartementet som ansvarlig fagdepartement for inntektssystemet i kommunesektoren. Dette svar vil selvfølgelig også gjelde for spørsmål 1500 inntil saken er avklart.

